

विषय सूची

परिच्छेद १: परिचय

६-१२

- १.१ पृष्ठभूमि
- १.२ उद्देश्य
- १.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू
- १.४ तयारीका चरण
 - १.४.१ वस्तुगत विवरणको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र विधि तयारी तथा कार्ययोजना स्वीकृती:
 - १.४.२. वस्तुगत विवरण तयारी गोष्ठी:
 - १.४.३. सर्वेक्षण वा तथ्याङ्क संकलन:
 - १.४.४. तथ्याङ्क विश्लेषण, प्रस्तुती र श्रोत नक्शा तयारी:
 - १.४.५. वस्तुगत विवरण मस्यौदा तयारी
 - १.४.६. नगर वस्तुगत विवरण प्रमाणीकरण कार्यशाला
 - १.४.७. वस्तुगत विवरणको प्रतिवेदन तयारी तथा प्रकाशन:
- १.५ वस्तुगत विवरणको सिमा

परिच्छेद २

१३-२१

- २.१ भौगोलिक अवस्थिति
- २.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण
 - २.२.१. ऐतिहासिक पृष्ठभूमि
 - २.२.२. नामाकरण
- २.३ राजनीतिक अवस्थिति
- २.४ साँस्कृतिक उत्कृष्टता
- २.५ विकासका संभावनाहरू र चुनौतीहरू

परिच्छेद ३ : पारिवारिक विवरण तथा जनसंख्याको अवस्था

२२-२७

- ३.१ वडा गतरूपमा घर परिवार विवरण
- ३.२ उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण
- ३.३ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण
- ३.४ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण
- ३.५ जातीगत आधारमा जनसंख्या विवरण
- ३.६ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या विवरण
- ३.७ अपांगताको आधारमा जनसंख्या विवरण
- ३.८ बसाई सराई सम्बन्धि विवरण
- ३.९ व्यक्तिगत घटना सम्बन्धि विवरण
- ३.१० सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण
- ३.११ बत्ति बाल्ने ईन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था

२८-२९

- ४.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण
- ४.२ परिवारको जिविको पार्जनको मुख्य पेशा सम्बन्धि विवरण
- ४.३ खाद्यान्न सुरक्षाको अवस्था
- ४.४ बेरोजगार सम्बन्धी विवरण
- ४.५ वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरूको विवरण

परिच्छेद- ५ : कृषिसम्बन्धी अवस्था

३०-३८

- ५.१ वर्तमान भू-उपयोग
- ५.२ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धि विवरण
- ५.३ सिंचाई सुविधाको उपलब्धता विवरण
- ५.४ परिवारको आधारमा सिंचाईको स्रोत सम्बन्धि विवरण
- ५.५ कृषि उत्पादन सम्बन्धी विवरण
- ५.६ पशुपन्छीजन्य उत्पादन सम्बन्धि विवरण
- ५.७ खाद्यान्न फलफूल तथा तरकारी वालीमा लाग्ने रोग तथा कीरा
- ५.८ पशु पन्छिमा लाग्ने रोग तथा कीरा“स्रोत : पनौती कृषि दर्पण २०७४/०७५”
- ५.९ व्यावसायिक कृषि फर्मसम्बन्धि विवरण
- ५.१० आधुनिक (व्यावसायिक) पशुपालन (फार्म) सम्बन्धि विवरण
- ५.११ कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित समूह तथा सामुदाहिक संस्थाको विवरण
- ५.१२ कृषि बजार तथा हाटबजार सम्बन्धि विवरण

परिच्छेद ६ : पर्यटन तथा उद्योग

३९-४८

- ६.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण
- ६.२ धार्मिक ऐतिहासिक स्थल तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण
- ६.४ होटल, रिसोर्ट तथा होमस्टे सम्बन्धि विवरण
- ६.५ औद्योगिक विकास
- ६.६ व्यापार र व्यावसाय सम्बन्धी विवरण
- ६.७ नगरमा संचालित क्रसर उद्योगहरूको विवरण
- ६.८ जिविसमा दर्ता भई सञ्चालनमा आएका खानीहरूको विवरण
- ६.९ स्थानीय बजार तथा व्यापारिक केन्द्रको विवरण
- ६.१० प्रमुख ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक सम्पदाको विवरण
- ६.११ खेलकुद, पार्क तथा क्रीडास्थलको विवरण
- ६.१२ स्थानिय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाहरूको विवरण

परिच्छेद- ७ : वित्तीय संस्थाको अवस्था

४९-५८

- ७.१ बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी विवरण
- ७.२ सहकारी सम्बन्धी विवरण

परिच्छेद ८ : सामाजिक अवस्था

५९-८६

- ८.१ तहगत रूपमा शैक्षिक संस्था/विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा) र विद्यार्थी विवरण सामुदायिक विद्यालय विवरण २०७४
- ८.२ विद्यालयमा अध्यायन गरीरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण
- ८.३ विद्यालय बाहिर रहेका तथा विद्यालय छाडेका बालबालिकाहरूको विवरण
- ८.४ बाल विकास केन्द्रको विवरण
- ८.५ शिक्षक तथा शैक्षिक जनशक्ति विवरण
- ८.६ आधारभूत र माध्यामिक विद्यालयमा पहुँचको अवस्था
- ८.७ आधारभूत र माध्यामिक विद्यालयमा पहुँचको अवस्था
- ८.८ छात्रवृत्ती तथा अन्य लक्षित सुविधा उपलब्धताको अवस्था (छात्रवृत्ती, बालअनुदान, दिवाखाजा)
- ८.९ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण
- ८.१० सामुदायिक विद्यालयको भौतिक अवस्था

- ८.११ संस्थागत विद्यालयको भौतिक अवस्था
- ८.१२ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

परिच्छेद- ९ : स्वास्थ्य तथा सरसफाई

८७-८८

- ९.१ स्वास्थ्य संस्था (अस्पताल, प्राथमिक स्वबस्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी र आयुर्वेद केन्द्र) को विवरण
- ९.२ सुरक्षित मातृत्व
- ९.३ खानेपानीको सुविधा तथा श्रोतको विवरण
- ९.४ फोहोरमैला व्यवस्थापन
- ९.५ ढलको व्यावस्था सम्बन्धि विवरण
- ९.६ कामदारको रूपमा घर बाहिर रहेका बालबालिका

परिच्छेद- १० : वन तथा वातावरणीय स्थिति

८९-९५

- १०.१ वन व्यावस्थापन सम्बन्धी विवरण
- १०.२ वनसँग सम्बन्धित उद्योग धन्दाहरुको विवरण
- १०.३ जडिबुटिको उत्पादन, संकलन तथा निकासी सम्बन्धी विवरण
- १०.४ नदी तथा खोला/खोल्सा सम्बन्धी विवरण
- १०.५ जलश्रोत र उपयोगको स्थिति विवरण
- १०.६ नदी कटान तथा डुवान पहिरो तथा भूक्षय
- १०.७ अत्याधिक प्रज्वलनशिल तथा विष्फोटक पदार्थको कारोवार गर्ने संस्थाको विवरण

परिच्छेद ११ : भौतिक विकासको अवस्था

९६-११८

- ११.१ सडक संजालको विद्यमान अवस्था
- ११.२ बसपार्क तथा बस विसौनी सम्बन्धी विवरण
- ११.३ हुलाक तथा पत्रपत्रिका सम्बन्धी विवरण
- ११.३ रेडियो स्टेसन सम्बन्धी विवरण
- ११.४ शवदाहाको विवरण

परिच्छेद- १२ : संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

११९-१२०

- १२.१ नगरपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा
- १२.२ नगरपालिका स्थित सरकारी कार्यलय तथा निकायहरू

परिच्छेद- १३ : ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली

२२१-१८७

- १३.१ नगरपालिका ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरू
- १३.२ नगरसभा वा गाउँसभा तथा नगर कार्यपालिका पदाधिकारीको विवरण
- १३.३ चालु आ.व. को बजेट विवरण
- १३.४ व्यय अनुमान
- १३.४ पनौती नगरपालिका जननिर्वाचित पदाधिकारीहरू
- १३.५ सन्दर्भ सामग्रीहरू
- १३.६ वडागत नक्शा

प्रकाशकीय

स्थानीय तहहरू विकासका प्रमुख र निर्णायक पात्रहरू हुन् । नीति निर्माण, वित्तीय तथा मानविय श्रोत साधनहरूको परिचालन, व्यवस्थापन र राजनीतिक सहमति र पहल निर्माण गर्ने मुख्य तह अहिलेको स्थानीय सरकार हो । आफ्नो ठाँउको विकासको लागि स्वायत्ता प्राप्त गरिसकेपछि, विकास निर्माणको लागि योजना तर्जुमा गरेर अगाडी बढ्नु पर्ने वाध्यत्मक अवस्था स्थानिय तहको छ । जसका लागि शुद्धता, विश्वसनीयता, सामयिकता र प्रयोगकर्ता-अनुकूल तथ्याङ्क आधारभूत आग्रह हुन् । विभिन्न स्तरका योजना र नीति निर्माण तथा अध्ययन र अनुसन्धानमा तथ्याङ्कलाई प्रस्थान बिन्दु मानिन्छ । भरपर्दो तथ्याङ्कीय आधार नै बैज्ञानिक योजना पद्धतिको जग हो ।

नेपाल सरकारले घोषणा गरे अनुरूप नयाँ परिवर्तित स्थानीय तह अनुसार खण्डिकृत तथ्याङ्कको माग भईरहेको अवस्थामा नयाँ तथ्याङ्क सङ्कलन र अन्य विभिन्न सरकारी तथा गैर-सरकारी निकायहरूको तथ्याङ्कलाई समेत नयाँ स्थानीय तह अनुसार परिमार्जन गरी प्रस्तुत गरिएको छ । नेपाल सरकारले स्थानिय तहको पार्श्वचित्र निर्माणको लागि तयार गरेको कार्यविधिमा रहि तथ्याङ्क संकलन गरि विभिन्न संस्थाहरूसँगको समन्वय र सहकार्यमा यो वस्तुगत विवरण प्रकाशन गरिएको छ ।

यस प्रकाशन मार्फत नयाँ स्थानीय तहको लागि नयाँ विकासको सम्भावनाहरूको खोज, अध्ययन एवं विश्लेषणमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा लिईएको छ । मौजुदा श्रोत र साधनहरूको परिचालन गर्दै तथ्याङ्क र सुचनाको माध्यमद्वारा विकास योजनाहरूको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन प्रक्रियामा पनि सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । यसको साथै विकाससँग सम्बन्धित सबै सरकारी, अर्धसरकारी र गैरसरकारी निकायहरू, अध्येता, अनुसन्धानकर्ता र सञ्चारकर्मीहरूका लागि पनि यो धेरै उपयोगी हुने नै छ भने विश्वास लिएको छु ।

यो नगर वस्तुगत विवरण तयारीमा प्राथमिक वा माध्यमिक तथ्याङ्क उपलब्ध गराई आवश्यक सहयोग पुर्याउनु

हुने सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय सबैप्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु । तथ्याङ्क संकलन, सम्पादन र प्रशोधनमा विशेष योगदान पुऱ्याउनुहुने विभिन्न संस्थाका तथ्याङ्क विज्ञ साथीहरू, र सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । यसैगरी यो नगर वस्तुगत विवरण तयार पार्न प्रारम्भिक छलफलमा आफ्ना अमूल्य राय सुभावा प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरू, तथ्याङ्क संकलनमा सहभागी सम्पूर्ण संकलक टिम तथा अन्य विषयगत महानुभावहरूप्रति आभार व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा यसभित्र अभैपनि रिक्तताहरू छन् र यो पूर्ण छैन । आगामी दिनमा प्राप्त सुभावा सहित अझ परिस्कृत

रूपमा प्रकाशन गर्दै जाने हाम्रो प्राथमिकता रहने छ भन्ने विश्वास दिलाउन चाहन्छु ।

मिति: २०७५ असोज

ध्यानकुमार थापा
प्रमुख प्रशाशकिय अधिकृत
पनौती नगरपालिका

दुई शब्द

विकास भनेको सकारात्मक परिवर्तन हो । विकासमा विभिन्न पक्षहरू रहेका छन् जस्तो की राजनैतिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक तथा विभिन्न क्षेत्रगत पुर्वाधार (सडक, विद्युत, खानेपानी, सिंचाई आदी) साथै शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पर्यटन आदिलाई लिन सकिन्छ । समग्र आर्थिक विकासका लागि सन्तुलित विकास आवश्यकता रहेको हुन्छ । विकासले स्थानीय स्तरमा रोजगारी, आयआर्जन, जीविकोपार्जन र समृद्धिलाई समेट्ने उद्देश्य राखेको पर्दछ । यस प्रकारको उद्देश्यप्राप्तिको लागि शुद्धता, विश्वसनीयता, सामयिकता र प्रयोगकर्ता अनुकूल तथ्याङ्क आधारभूत आग्रह हुन् । विभिन्न स्तरका योजना र नीति निर्माण तथा अध्ययन र अनुसन्धानमा तथ्याङ्कलाई प्रस्थान बिन्दु मानिन्छ । भरपर्दो तथ्याङ्कीय आधार नै वैज्ञानिक योजना पद्धतिको जग हो ।

नेपालको संविधान २०७२ ले निर्दिष्ट गरेको संघीय संरचना अनुरूप पनौती नगरपालिका क्षेत्रको सर्वांगीण विकासको लागि नगरभित्रको अवस्था, संभावना आदीको विवरणको जानकारी भएमा विकासको लागि आगमी नीति तथा योजना तर्जुमामा मार्गदर्शन हुन्छ । यसका लागि आवश्यक तथ्यांक संकलन गरि पनौती नगरपालिकाले तयार पारेको यो नगर वस्तुगत विवरणले पनौती नगरपालिकामा विकासको लागि कोशेढुंगा सावित हुनेछ । यो वस्तुगत विवरण तयार पार्न तदारुकताका साथ खटिनुहुने सम्पूर्ण टिम धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ । आगमी दिनहरूमा यस प्रकारको प्रस्तुतिलाई अझ परिस्कृत गर्न सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूबाट सल्लाह, सुझाव एवं पृष्ठ पोषणको अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद

भिम न्यौपाने
प्रमुख
पनौती नगरपालिका

परिच्छेद १ परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

स्थानीय तहहरू विकासका प्रमुख र निर्णायक पात्रहरू हुन । नीति निर्माण, वित्तीय तथा मानविय श्रोत साधनहरूको परिचालन, व्यवस्थापन र राजनीतिक सहमति र पहल निर्माण गर्ने मुख्य तह अहिलेको स्थानीय सरकार हो । यसकारण नेपालको संविधान २०७२ मा उल्लेख भएको स्थानीय तहका अधिकारहरू, १४औं योजनाले निर्दिष्ट गरेका लक्ष्यहरू, स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ मा भएका व्यवस्थाहरू र संयुक्त राष्ट्रसंघिय दीगो विकास (२०१५-२०३०) का लक्ष्यहरूले निर्दिष्ट गरेका सूचाङ्कहरू अनुसारका क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयनको लागि स्थानीय सरकारको भूमिका सबैभन्दा महत्वपूर्ण हुन्छ । योजनावद्ध विकास प्रक्रियाको थालनी गरिएको मुलुकमा आधा शताब्दी वितिसकेको छ । यस अवधिमा हामीले केन्द्रीय योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनमा मात्र ध्यान दियौं । नगरको योजना तर्जुमा स्थानीय तहकै लाभान्वित समुदाय तथा सरोकारवालाहरूको सहभागितामा निर्माण गर्न सकेको अवस्थामा मात्र योजना वास्तवमा यथार्थ र वस्तुनिष्ठ हुनपुग्छ । स्थानीय तहको योजना निर्माण वस्तुनिष्ठ तरिकाले तर्जुमा गर्नको लागि आवश्यक विभिन्न तत्वहरू मध्ये वस्तुस्थितिको यथार्थ तथ्यहरूको जानकारी हुनु पहिलो र आधारभुत कुरा हो । कुनै पनि योजना वैयक्तिक धारणा र मान्यताको आधारमा तर्जुमा हुन गयो भने त्यस्तो योजनाले जनताको वास्तविक आवश्यकता पहिल्याउन सक्दैन । योजना केवल कोरा कल्पनामा आधारित हुन्छ । साथै यसरी योजना तर्जुमा गरिएमा त्यस्ता योजनाको औचित्यलाई जनसमक्ष प्रमाणित गर्न अष्टेरो पर्छ । वाह्य स्रोत साधन जुटाउने क्रममा वाह्य संस्था वा सरकारी निकायलाई तथ्यगत रूपमा योजनाको औचित्य प्रमाणित गर्न समेत कठिन हुन्छ । त्यसकारण स्थानीय क्षेत्रको सामाजिक, आर्थिक, भौतिक आदि विविध पक्षको सूचना (तथ्य) को संकलन र विश्लेषण हुनु आवश्यक हुन्छ ।

नेपालको संविधान २०७२ मा उल्लेखित स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र नेपालको संविधान अनुसूची-८ मा संविधानको धारा ५७ को उपधारा (४), धारा २१४ को उपधारा (२), धारा २२१ को उपधारा (२) र धारा २२६ को उपधारा (१) सँग सम्बन्धित स्थानीय तहको अधिकार प्रत्यायोजन गरिएकोछ । त्यस्तै, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ को धारा ११ मा नगरपालिकाको एकल अधिकार संविधानको अनुसूचि ८ मा उल्लेख भए वमोजिम उपदफा २ को (ड) २ मा “ जनसाङ्ख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कुल ग्राहस्थ उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, मानव विकास तथा लौङ्गिक सशक्तिकरण सूचकाङ्क, राजश्व तथा आय व्यय समेतको तथ्याङ्क संकलन र प्रशोधन गरी नविनतम प्रविधियुक्त र राष्ट्रिय तथा स्थानीय सूचना प्रणालीमा आवद्धता र पार्श्वचित्र तथा स्रोत नक्शाको अद्यावधि अभिलेखन” उल्लेख गरिएकोछ । अतः स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा व्यवस्था भए अनुरूप गाउँ तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारका आधारमा रहि हालै निर्वाचित स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण तथा स्रोत नक्शा तयार गर्नु अपरिहार्य छ । व्यवस्थित योजना तर्जुमा बिना विकासको प्रतिफल न्यून जीवन स्तरका जनताको तहसम्म पुग्न सक्दैन । व्यवस्थित योजना तर्जुमाको लागि सूचनाको महत्व सर्वाधिक हुनु आवश्यक छ ।

१.२ उद्देश्य

- (क) नेपालको संविधान २०७२ को अनुसूचि ८ को क्रमसंख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन तथा क्रमसंख्या १७ मा वेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन गर्नु पर्ने प्रावधान अनुरूप वस्तुगत विवरण मार्फत सूचिकृत गर्ने ।
- (ख) स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ को धारा ११ मा नगरपालिकाको एकल अधिकार संविधानको अनुसूचि ८ मा उल्लेख भए बमोजिम उपदफा २ को (ड) २ मा “जनसाङ्ख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कुल ग्राहस्थ उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, मानव विकास तथा लैङ्गिक सशक्तिकरण सूचकाङ्क, राजश्व तथा आय व्यय समेतको तथ्याङ्क संकलन र प्रशोधन गरी नविनतम प्रविधियुक्त र राष्ट्रिय तथा स्थानीय सूचना प्रणालीमा आवद्धता र पार्श्वचित्र तथा स्रोत नक्शाको अद्यावधि अभिलेखन” उल्लेख गरिए वस्तुगत विवरण तथा स्रोत नक्शा तयार गरी नगरपालिकामा सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना र संचालनमा सहयोग पुर्याउने । साथै नगरपालिकाकालाई क्रमशः सूचना बैकको रूपमा स्थापित गर्दै लैजाने ।
- (ग) स्थानीय योजना तर्जुमा तथा अनुगमनलाई सूचनामा आधारित, व्यवस्थित, एकीकृत, नतिजामूलक, सहभागितामूलक र प्रभावकारी बनाउने । साथै वस्तुगत विवरणमा उल्लेखित सूचनाको प्रयोग मार्फत निर्णयकर्ता तथा विकास प्रदायक संस्थालाई महत्वपूर्ण आधार प्रदान गर्न मद्दत गर्ने ।
- (घ) विकास निर्माण तथा सामाजिक गतिविधिको क्षेत्रमा नयाँ सम्भावना, अवसर तथा चुनौतीहरूको खोजी गर्दै नगरपालिका भित्रका स्रोत, साधन र अवस्थाको चित्रण गर्न स्रोत नक्सा तयार गर्ने

१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू

संघीय शासन प्रणाली तथा देहायअनुसारका प्रमुख विद्यमान कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थामा आधारित रही र यस वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि बमोजिम चरणबद्ध र व्यवस्थित रूपमा गाउँपालिका वा नगरपालिकाले गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण तयार गर्न सक्नेछन् । वस्तुगत विवरण तयारीका कानूनी र नीतिगत आधारहरू निम्नानुसार रहेको छः ।

- (क) **नेपालको संविधान** : नेपालको सर्वविधानको अनुसूची ५ को क्रमसंख्या १३ मा केन्द्रीय तथ्याङ्क (राष्ट्रिय, अन्तरराष्ट्रिय मानक र गुणस्तर) लाई संघको अधिकारको सूचीमा सूचीकृत गरिएको छ । संविधानको धारा ५७ को उपधारा (४), धारा २१४ को उपधारा (२), धारा २२१ को उपधारा (२), धारा २२६ को उपधारा (१) अनुसार स्थानीय तहको अधिकारको सूची अनुसूची ८ बमोजिम हुनेछ । नेपालको संविधानको अनुसूची ८ मा स्थानीय तहको अधिकारको सूचीको क्रमसंख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकार तथा क्रमसंख्या १७ मा वेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरेको छ ।
- (ख) **नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारहरूको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन** : नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारको कार्य विस्तृतीकरणको केन्द्रीय तथ्याङ्क अन्तर्गत तथ्याङ्क सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, कानून, मापदण्ड, राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीको व्यवस्थापन र गुणस्तर निर्धारण, राष्ट्रियस्तरको गणना र सर्वेक्षण व्यवस्थापन, नेपाल स्ट्याण्डर्ड वर्गीकरण र मापदण्ड विकास र प्रयोग र तथ्याङ्कसम्बन्धी सल्लाहकारी भूमिका बारे उल्लेख गरेको छ । यसैगरी प्रदेश तथ्याङ्क अन्तर्गत तथ्याङ्क सम्बन्धी प्रदेश नीति, कानून तथा मापदण्ड, नेपाल स्ट्याण्डर्ड वर्गीकरण र मापदण्ड अनुसार प्रादेशिक तहको तथ्याङ्क व्यवस्थापन, प्रदेश तहको तथ्याङ्कको सूचना प्रणाली व्यवस्थापन तथा प्रादेशिक तथ्याङ्कीय अभिलेख संरक्षण र व्यवस्थापन आदी उल्लेख गरेको छ । संविधानको अनुसूची ८ को स्थानीय तहको एकल अधिकारको विस्तृतीकरणले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, वेरोजगारको

तथ्याङ्कसहित स्थानीय तहको आधारभूत तथ्याङ्क व्यवस्थापन, तथ्याङ्कीय अभिलेख व्यवस्थापन, सूचना तथा प्रविधियुक्त तथ्याङ्क व्यवस्थापनको जिम्मेवारी स्थानीय सरकारमा रहेको छ ।

(ग) स्थानीय तहको सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी आदेश, २०७४

स्थानीय तहको शासन संचालन सम्बन्धी विधेयक छलफलको प्रक्रियामा रहेकोले तत्काल स्थानीय तहको शासन सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको लागि नेपाल सरकारमन्त्रपरिषदको मिति २०७४ जेठ २ गतेको निर्णय अनुसार स्थानीय तहको सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी आदेश, २०७४ जारी भएको छ । यस आदेशको अनुसूची ३ मा स्थानीय तथ्याङ्क र अभिलेख संकलन बारेमा र अनुसूची ४ मा वडा कार्यालयहरूले योजना तर्जुमा र तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्नु पर्ने व्यहोरा उल्लेख छ । प्रस्तुत आदेशमा जनसांख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कूल ग्राहस्थ उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, मानव विकास सूचकांक, राजश्व तथा आयव्यय समेतको तथ्याङ्क संकलन र प्रशोधन गरी राष्ट्रिय तथा स्थानीय सूचना प्रणालीमा आवद्धता र पार्श्वचित्र तथा श्रोत नक्साको अद्यावधिक अभिलेखनलाई गाउँपालिका वा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार भनि उल्लेख गरिएको छ ।

(घ) स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४: यस दिग्दर्शनको दफा १ मा “प्रत्येक स्थानीय तहले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट नतिजामूलक ढंगले गर्नु पर्ने र योजना र बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिती देखिने गरी वस्तुगत विवरण (Profile) तयार गर्नु पर्ने छ” भन्ने व्यवस्था रहेको छ ।

(ङ) स्थानीय सरकार संचालन ऐन: २०७४: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद २ दफा ११ को उपदफा २ को च (२) र (३) ड को (२), (४) र (६) मा स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन, दफा ११ को उपदफा (१), (२) (३) र (५) मा वेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन तथा दफा १२ को वडा समितिको काम, कर्तव्य अधिकार अन्तर्गत उपदफा २ को ख मा तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा संरक्षणअन्तर्गत खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचना सहितको वडाको पार्श्वचित्र तयार तथा अद्यावधि गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

१.४ तयारीका चरण

नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि, २०७४ अनुसार नगर वस्तुगत विवरण चरणबद्ध, व्यवस्थित र सहभागितामूलक रूपमा तयार गर्ने ७ (सात) चरणहरू देहायअनुसार रहेका छन्:

पहिलो चरण:

वस्तुगत विवरणको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र विधि तयारी तथा कार्ययोजना स्वीकृती:

स्थानीय वस्तुगत विवरण किन, कसरी, कहिले र कसले गर्ने भनि सबै तहगत प्रक्रिया निर्धारण गर्न शुरूवाती चरणमा वस्तुगत विवरणको सूचकगत स्तरीय ढाँचा, तथ्याङ्क संकलन/सर्वेक्षण औजार र कार्यविधि तयार गरिएको छ । यस अन्तर्गतका कार्यहरू देहायवमोजिम हुनेछन्:-

- (क) नगर क्षेत्रको भौगोलिक अवस्था, जनसंख्या, सामाजिक, आर्थिक, प्राकृतिक, भौतिक, वातावरणीय र संस्थागत वस्तुस्थिति भल्कने र भौगोलिक (वडा) तथा सामाजिक (लैङ्गीक र जातीगत) रूपमा खण्डीकृत विवरण खुल्ने गरी अनुसूची २ मा उल्लेख भए अनुसार गरिएको छ ।
- (ख) स्वीकृत वस्तुगत विवरणको स्तरीय ढाँचामा उल्लेख भएका विवरण तयार गर्न विश्वसनियता र उपलब्धताका आधारमा तथ्याङ्कका श्रोतहरूको आँकलन गरियो । देहाय वमोजिमका श्रोतबाट सूचना प्रविधिमा आधारित तथ्याङ्क तथा सूचना संकलन गरियो :-

१. घरपरिवार सर्वेक्षण (सबै घरपरिवार वा नमूना सर्वेक्षणकालागि छनौट भएका घरपरिवार)

२. संस्थागत सर्वेक्षण नगरपालिकाको कार्यालय, डिभिजन तथा जिल्लास्थित विषयगत कार्यालय, शैक्षिक संस्था, स्वास्थ्य संस्था, वित्तीय तथा औद्योगिक/व्यवसायिक प्रतिष्ठान, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग तथा मातहतका कार्यालय, संघ संस्था, सामुदायिक संस्था आदीको अभिलेख तथा उपलब्ध विवरण)
३. सहभागिता मूलक लेखाजोखा सर्वेक्षण (जानिफकार अन्तरवार्ता, लक्षित समुह छलफल, स्थलगत अध्ययन, समूहगत छलफल आदी)
- (ग) प्राथमिक श्रोतबाट तथ्याङ्क संकलनकालागि निर्धारित पारिवारिक विवरण संकलन फाराम र संस्थागत एवं सहभागितामूलक लेखाजोखा सर्वेक्षण फारामको प्रयोग गरिएको छ। तथ्याङ्क संकलनकालागि नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि, २०७४ मा उल्लिखित तथ्याङ्क संकलन फाराम आत्मासाथ गरि तथ्याङ्क संकलन फाराम निर्माण र प्रयोग गर्ने बारे निर्णय गरियो।
- (घ) केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग तथा अन्तर्गतका कार्यालय, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, डिभिजन तथा जिल्लास्थित विषयगत कार्यालय, विद्यालय, श्रोत केन्द्र, सेवा केन्द्र, चौकी, संघ संस्था तथा समुदायमा आधारित संस्था आदि सबैको अभिलेख तथा प्रतिवेदन, नापी विभागबाट प्रकाशित नक्शा तथा विभिन्न अध्ययन तथा सर्वेक्षण प्रतिवेदनबाट संस्थागत विवरण (द्वितीय श्रोत तथ्याङ्क) संकलन गरिएको छ।
- (ङ) जानिफकार अन्तरवार्ता, लक्षित समूह छलफल, स्थानगत अध्ययन, समूहगत छलफल आदी जस्ता सहभागितामूलक लेखाजोखा विधि प्रयोग गरी पारिवारिक विवरण तथा संस्थागत विवरणबाट थप सूचना संकलन गरिएको छ।
- (छ) नगरपालिकाले वस्तुगत विवरण तयारी गर्नु पूर्व गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि, २०७४ अनुसूची २ बमोजिमको स्तरीय ढाँचा, अनुसूची ३ (क) र (ख) बमोजिमको तथ्याङ्क संकलन फाराम र कार्य विधिमा उल्लिखित प्रक्रिया नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत लिइएको छ।

दोस्रो चरण

१.४.२. वस्तुगत विवरण तयारी गोष्ठी:

वस्तुगत विवरण तयारीको लागि नगरपालिकाले कार्यपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी र सरोकारवालाहरू बीच वस्तुगत विवरणको स्तरीय ढाँचा, तथ्याङ्कको स्रोत तथा तयारी विधिबारे साझा धारणा, बुझाई र अपनत्व कायम गर्न छलफलबाट एक कार्ययोजना तयार गरियो। वस्तुगत विवरण तयार गर्ने कार्यको जिम्मेवारी र कार्ययोजना निर्धारण गर्नका लागि देहायबमोजिम कम्तीमा एक दिनको वस्तुगत विवरण तयारी गोष्ठी आयोजना गरियो :-

- (क) वस्तुगत विवरण तयारीको उद्देश्य, अवधारणा, कानूनी तथा नितिगत आधार, तयारी विधि तथा प्रक्रिया, तथ्यांक संकलन फाराम सरोकारवालाहरूको पहिचान तथा भूमिका र कार्ययोजना सम्बन्धमा प्रस्तुति गरी सहभागितामूलक ढंगले छलफल गरियो। कार्यशालामा सिलसिलेवार रूपमा उपरोक्त विषयहरूको प्रस्तुति र छलफलमा सहजीकरण गरी साझा धारणा, बुझाई र प्रतिबद्धता कायम गरिएको छ।
- (ख) वस्तुगत विवरण तयारी छलफलमा प्रमुखले तोके बमोजिम देहाय बमोजिमको सामूहिक सहभागिता र एकलरूपमा छलफल गरियो :-
 १. नगर कार्यपालिकाको प्रमुख र पदाधिकारीहरू
 २. नगर सभाका सदस्यहरू
 ३. नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
 ४. वडा सचिवहरू
 ५. विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरू
 ६. नगरपालिकाबाट छनौट गरिएका स्थानीयस्तरको जानकार विशेषज्ञ वा नागरिक समाजका व्यक्तिहरू

- (ग) नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि, २०७४ **परिच्छेद १** मा उल्लेख भए बमोजिमको वस्तुगत विवरण तयारीको उद्देश्य, नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि, २०७४ **अनुसूची १** बमोजिमको कानुनी तथा नीतिगत आधार, **अनुसूची २** बमोजिमको सूचकगत स्तरीय ढाँचा, **अनुसूची ३ (क) र (ख)** बमोजिमका तथ्याङ्क संकलन फारमहरू र यसपछिका चरणमा उल्लेख भए बमोजिमको विधि तथा प्रक्रियाको संक्षिप्त प्रस्तुती गरी छलफल गरियो। साथै नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि, २०७४ **अनुसूची ५** बमोजिम कार्ययोजना तयार गरियो।

तेस्रो चरण

१.४.३. सर्वेक्षण वा तथ्याङ्क संकलन:

वस्तुगत विवरणकालागि यस कार्यविधि बमोजिम निर्धारित फाराम प्रयोग गरी आवश्यक तथ्याङ्क, सूचना विवरण संकलन गरियो। वस्तुगत विवरणको स्तरीय सूचकगत ढाँचा अनुसार मुख्य गरेर संस्थागत र पारिवारिक सर्वेक्षण गरी प्राथमिक र द्वितीय दुई प्रकारका श्रोतबाट तथ्याङ्क संकलन गरियो। वस्तुगत विवरण तयारी तथा अद्यावधिक गर्न प्राथमिक स्रोतबाट सूचना संकलन गर्न जोड दिइयो र प्राथमिक स्रोत उपलब्ध नहुने अवस्थामा द्वितीय श्रोत मार्फत विवरण संकलन गरियो।

- (क) संस्थागत (आधारभूत) तथ्याङ्क विवरण संकलनकालागि नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि, २०७४ अनुसूची ३ (क) मा उल्लिखित तथ्याङ्क संकलन फाराम प्रयोग गरिएको छ। वडाहरूको समन्वयमा गणकको छनौट गरिएको छ। छनौट भएका गणकहरूलाई हरेक प्रश्नमा केन्द्रित रही वस्तुगत र स्थानगत वास्तविकतालाई मध्यनजर गरी कार्यविधिको प्रावधानहरूलाई बोध गराउदै अभिमुखीकरण गरिएको छ।
१. पारिवारिक विवरण संकलन प्रक्रियामा वडा समिति र वडा कार्यालयले आवश्यक संयोजन, सहयोग र अनुगमन गरेको थियो।
 २. Geographic information system (GIS) को प्रयोगबाट वडागत र सम्पूर्ण नगरपालिकाको सिमाना र क्षेत्रफलसहितको नक्शाको विकास गरियो।

चौथो चरण

१.४.४. तथ्याङ्क विश्लेषण, प्रस्तुती र श्रोत नक्शा तयारी:

यस चरणमा देहाय बमोजिमका कार्यहरू भएका छन् :

(अ) तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण:

- (क) पारिवारिक विवरण तथा संस्थागत सर्वेक्षणबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई तथ्याङ्कको प्रकृति, श्रोत र आवश्यकता अनुसार प्रशोधन तथा विश्लेषण गरियो।
- (ख) उक्त संकलित सूचनाहरू CS-pro को प्रयोगबाट तथ्याङ्क प्रविष्ट (Data Entry) गरियो भने SPSS र CS-pro को प्रयोगबाट प्रशोधन तथा विश्लेषण गरियो।
- (ग) विश्लेषणबाट प्राप्त सूचनाहरूलाई देहाय बमोजिमको क्षेत्र अनुसार खण्डकृत गरियो।

१. भौगोलिक (वडा)
२. सामाजिक (लिङ्ग)
३. संरचना (जातजाति)
४. सामाजिक न्यायको नीतिले परिलक्षित गरेको क्षेत्रहरू
५. स्थानीय आवश्यकताले निर्धारण गर्ने अन्य क्षेत्रहरू

पाँचौं चरण:

१.४.५. वस्तुगत विवरण मस्यौदा तयारी : वस्तुगत विवरणको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्यविधि, वस्तुगत विवरण तयारी कार्यशाला, तथ्याङ्क संकलन तथा विश्लेषण बाट प्राप्त सूचना तथा विवरणको आधारमा वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयार गरियो । यस सम्बन्धी अन्य विवरण देहायअनुसार भएको छ :-

- (क) तथ्याङ्क विश्लेषण गरी प्राप्त भएको सूचनालाई क्षेत्रगत, लैंगिक तथा सामाजिक आधारमा खण्डीकृत गरी निर्धारित ढाँचा बमोजिमका तालिका, सूचकांक आदि बीच तार्किक सम्बन्धको आधारमा क्रमबद्ध तरिकाले प्रस्तुत गरिएको छ ।
- (ख) विश्लेषणका क्रममा कुनै विवरण अधुरो, अस्पष्ट र विरोधाभाषपूर्ण देखिएमा सो तथ्याङ्कलाई सरोकारवाला संग पुनः छलफल गरी निक्क्यौल गरिएको छ ।
- (ग) वस्तुगत विवरण तयारी कार्यसँग बैठक पुस्तिका तथा कागजात तथा प्रयोग गरिएका औजार (फाराम) हरूलाई अनुसूचीमा र प्रयोग भएका दस्तावेजहरूको विवरणलाई अनुसन्धान पद्धतिको मान्यता अनुरूप सन्दर्भ सामग्रीको सूचीमा राखिएको छ ।

छैटौं चरण:

१.४.६. नगर वस्तुगत विवरण प्रमाणीकरण कार्यशाला (Validation Workshop): निर्धारित ढाँचामा नगर वस्तुगत विवरणको पहिलो मस्यौदा तयार भए पश्चात वस्तुगत विवरणको मस्यौदामा छलफल गर्न नगरपालिकाबाट छलफलको आयोजना गरिएको :

(क) प्रमाणीकरण कार्यशालामा देहाय बमोजिम कार्यहरू गरिएको छ ।

१. प्रस्तुत भएका सूचना तथा विवरणको सत्य र तथ्य यकिन गरी सुधारको लागि सुझाव संकलन,
२. वस्तुगत विवरणको मस्यौदाले समेट्न नसकेको विषय क्षेत्र वा परिमार्जन गर्नुपर्ने पक्षहरू केलाई समावेश गर्न सुझाव आदानप्रदान,
३. वस्तुगत विवरणमा प्रस्तुत तथ्याङ्क, सूचना तथा विवरणहरूको अन्तरसम्बन्ध र तुलनात्मक पक्षहरू यकिन,
४. वस्तुगत विवरण प्रकाशन पश्चात यसका विवरणहरू योजना तर्जुमा, विकास निर्माण, सेवा प्रवाह, कार्यसम्पादन र नतिजा अनुगमनमा उपयोग गर्ने प्रतिबद्धता जाहेर,

सातौं चरण:

१.४.७. वस्तुगत विवरणको प्रतिवेदन तयारी तथा प्रकाशन:

प्रमाणीकरण कार्यशालाबाट प्राप्त भएका सुझावहरूलाई समावेश गरी देहाय अनुसार वस्तुगत विवरणलाई अन्तिम रूप दिई प्रकाशन गरिएको छ :-

- (क) मस्यौदा प्रतिवेदनमा परिमार्जन गर्नुपर्ने विषयहरू, कार्यशालाबाट प्रस्तुत सुझावहरू बारे सम्बन्धित सरोकारवालासँग आवश्यकतानुसार पुनःपरामर्श गरी वस्तुगत विवरणलाई पूर्णता दिइएको छ ।
- (ख) वस्तुगत विवरणको स्तरीयता र गुणस्तर सुनिश्चितताका लागि विज्ञहरूका सुझावहरूलाई समेत ध्यान दिई समावेश गरिएको छ ।
- (ग) वस्तुगत विवरणको विद्युतीय प्रति तयार भई सकेपछि सो प्रतिवेदनलाई नगरपालिकाले सार्वजनिक गरी आवश्यकता अनुसार छाँया प्रति, विद्युतीय वा छापा माध्यमबाट प्रकाशन र प्रसारण गरिएको छ ।

१.५ वस्तुगत विवरणको सिमा

१. संघीय शासन प्रणाली तथा देहायअनुसारका प्रमुख विद्यमान कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थामा आधारित रही र वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि बमोजिम चरणबद्ध र व्यवस्थित रूपमा नगरपालिकाले नगर वस्तुगत विवरण तयार गर्नु पर्ने ।
२. नगरपालिकाको सबै घरधुरीमा पुगि पारिवारिक तथ्यांक संकलन गर्नु पर्ने ।
३. नगरपालिका स्थित सम्बन्धित कार्यालयबाट संस्थागत तथ्यांक तथा सूचना संकलन गर्नु पर्ने । साथै विभिन्न स्रोहरूबाट द्वितियक सूचना संकलन गर्नु पर्ने ।
४. तथ्यांकको प्रशोधन र विश्लेषण विज्ञहरूबाट गरिएको वस्तुगत विवरणको स्तरीयता र गुणस्तर सुनिश्चितताका लागि विज्ञहरूका सुझावहरूलाई समेत ध्यान दिई समावेश गरिनु पर्ने ।
५. वस्तुगत विवरणको विद्युतीय प्रति तयार भई सकेपछि, सो प्रतिवेदनलाई गाउँपालिका वा नगरपालिकाले सार्वजनिक गरी आवश्यकता अनुसार छाँया प्रति, विद्युतीय वा छापा माध्यमबाट प्रकाशन र प्रसारण गरिनु पर्ने ।
६. पारिवारिक तथ्यांक संकलन गर्दा उत्तरदाताहरूबाट सबै प्रश्नहरूका सहि उत्तर प्राप्त कठिन भयो ।
७. विशेष गरी आर्थिकसँग जोडिएका प्रश्नहरूमा आफूलाई सकभर कमजोर देखाउनुपर्छ भन्ने उत्तरदाताको भ्रम र उक्त भ्रम चिर्न धेरै मेहेनत गर्नुपर्ने ।

परिच्छेद २ नगरपालिकाको चिनारी

२.१ भौगोलिक अवस्थिति

वि.सं. २०५३ साल माघ ११ गते घोषणा भएको पनौती नगरपालिका वि.सं. २०७३ फागुन २७ मा साविकको अवस्थाबाट पुनः संरचित भई साविकको पनौती नगरपालिका तथा कुशादेवी, रयाले विहावर, कलाती भूमिडाँडा, बल्थली, शारदा बतासे (३, ४, ९) र शङ्खुचौर (४) गा.वि.स.लाई समावेश गरि हालको पनौती नगरपालिकाको रूपमा गठन भएको छ। यस नगरपालिकालाई १२ वडामा विभक्त गरिएको छ। राजधानी काठमाण्डौबाट दक्षिण पूर्वमा पर्ने यो नगरको केन्द्र राजधानीवाट ३२ कि.मी. दुरीमा रहेको छ। यो नगरपालिका ७०°३८' उत्तरी अक्षांश र पूर्वी देशान्तर ८५° ३२' मा पर्दछ। कूल ११८ बर्ग किलोमिटर क्षेत्रमा फैलिएको यो नगरपालिका समुन्द्री सतहवाट १३,४० मी. देखि २७८२ मी. को उचाईमा छ। पूर्वमा धुलिखेल न.पा., पश्चिममा ललितपुर जिल्ला र भक्तपुर जिल्ला, उत्तरमा बनेपा न.पा. र भक्तपुर जिल्ला, दक्षिणमा बेथानचोक गा.पा. र ललितपुर जिल्ला पनौती नगरपालिकाका सीमाहरु हुन। मूलतः समशितोष्ण हावापानी पाईने यो नगरपालिकामा अधिकतम ३२° से. देखि न्युनतम ०° से. सम्म तापक्रम रहने गर्छ भने औसत वर्षा वार्षिक १२०० मि.मि. सम्म हुन्छ।

२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण

२.२.१. ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

पनौती नेपालको राजधानी काठमाडौँ उपत्यका नजिक रहेको एक ऐतिहासिक स्थल हो। यहाँ विभिन्न प्रकारका जनश्रुति, किंवदन्ती, प्राचीन कथाहरु प्रचलित छन्। ती प्रचलित जनश्रुति, किंवदन्ती, प्राचीन कथाहरुको अध्ययन गर्दा पनौती आदिभूमि हो भन्ने कुराको अनुमान सहजै लगाउन सकिन्छ। यहाँ परम्परादेखि चल्दै आएका विभिन्न प्रकारका संस्कृति, रितिरिवाज, जात्रा, तथा पर्वहरुको सुक्ष्म विश्लेषणबाट पनौतीको प्राचीनताका विषयमा अनुमान लगाउन सकिन्छ। यहा प्रचलित वासुकी नागराजसम्बन्धी जनश्रुति, देवराज इन्द्रसँग सम्बन्धित जनश्रुति र ब्रह्माणी जात्रासँग सम्बन्धित जनश्रुतिहरु पनौती प्राचीन सहर हो भन्ने अनुमान गर्न सकिने आधारहरु हुन। प्राचिन समयमा राजा महारथले राज्य गरेको कुरा पनि सुनिएको छ। महाभारतकालीन विराट राजाको राजधानी तथा राज्यका गोठहरु पनौती भेगमा रहेको भनाइले पनि पनौतीमा चर्चा पाएको देखिन्छ। त्यस्तै, पनौती, खोपासी र बल्थलीमा ढुङ्गेयुगका हातहातियारहरु पाइएकाले यहाँ धेरै पहिले मानव-सभ्यताको विकास भएको मान्नुपर्दछ भनी केदारनाथ प्रधानले 'पनौतीको ब्रह्मायणीजात्रा' नामक पुस्तकमा उल्लेख गर्नुभएको छ।

स्थानीय बासिन्दाको भनाइअनुसार पनौतीको प्राचीन थलो हालको पनौती नगरपालिकाको जेलादे भन्ने स्थान हो। त्यहाँ एक समयमा उडुसहरुले उत्पात मच्चाएपछि पुरानो थलो छोडी हालको स्थानमा बस्ती विस्तार भएको थियो। हालको पनौती स्मारक क्षेत्र त्यसबेला तीर्थस्थलको रूपमा थियो। मानिसहरुको बसोबास धेरै पहिलेदेखि थियो। हालको जेलाँपाटी भन्ने स्थानलाई प्राचीन समयमा 'द्योलाँदे' भनिन्थ्यो। यहाँ "द्यो" भनेको देवता र "लाँ" भनेको बाटो भन्ने बुझिन्छ। नेपाल भाषाबाट बनेको यो 'द्योलाँ' भन्ने शब्दको शाब्दिक अर्थ देवताको बाटो भन्ने हुन्छ र यही बाटो भएर परापूर्वकालमा देवताहरु पनौती आउने जाने गर्दथे भन्ने स्थानी वासीहरुको भनाई रहेको छ। अहिलेसम्म पनि भक्तपुरबाट नवदुर्गा र माधव नारायण पनौतीमा ल्याउँदा यही बाटो भएर आउने जाने गर्दछन्। यही द्योलाँदेबाट अपभ्रंश भइ पछि क्रमशः जेलाँदे, जेलाँपाटी हुँदै गएको मान्न सकिन्छ। यही जेलाँदेमा रहेको खेत खन्दा पुरानो प्राचीन थलो जेलाँदे र भगवान् डाँडाको उत्खनन् गर्दा प्राचीन अवशेष, मूर्ति तथा मुद्राहरु पाइएका थिए। हालको टौखालमा रहेको भगवान् डाँडालाई त्यसबेलामा भगवान्को घर वा डाँडा भन्ने गरिन्थ्यो। त्यहाँ भगवान्को मूर्ति स्थापित थियो। त्यसैले सो डाँडाको नाम भगवान् डाँडा रहन गएको जनश्रुति छ। त्यही भगवान् डाँडाको

उत्खनन् गर्दा माटाका मुद्राहरु र बहुमूल्य मूर्तिहरु पाइएको बताइन्छ । यसबाट प्राचीन समयमै पनौतीमा मानव-सभ्यताको विकास भइसकेको अनुमान गर्न सकिन्छ ।

पनौतीको 'कैलाश' भनेर चिनिने हालको दलिनचोकका तीनतले दरबार भएको र दरबारबाहिर 'दलानचोक' शब्द अपभ्रंश भई 'दलानचोक' भएको हो भनिन्छ । नमोबुद्धलाई गौतम बुद्धको पूर्वजन्म मानिएको छ । पनौती नमोबुद्धको जन्मथलो हो । नमोबुद्धको जन्म पाञ्चालदेशमा आजभन्दा करिब ४९३८ वर्षपहिले राजकुमार महासत्वका रूपमा भएको थियो । यो दृष्टिकोणबाट हेर्दा पनौतीको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि धेरै पुरानो रहेको प्रष्ट हुन्छ । यसरी पौराणिक कथाका आधारमा पनौतीको प्राचीनतालाई चिनाउन सकिने यथेष्ट आधारहरु छन् । तर प्रमाणिक रूपमा भने लिच्छविकालमै प्रवेश गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

हुन त पनौतीलगायत आसपासका स्थानहरु नाला, बनेपा, खोपासी र पलाञ्चोकलाई क्रमशः नालँग, भुजङ्गा कुर्पासी, पिराखचो जस्ता किराँतकालीन नामहरु प्रयोग भएबाट पनौती किराँतकालीन सहर हो भन्न पनि सकिन्छ, तर त्यसबेलाको कुनै अभिलेख भने प्राप्त छैन । लिच्छविकालमा आएर पनौती मानव-सभ्यताले विकसित नगर हो भन्ने यथेष्ट प्रमाणहरु छन् । पनौतीमा रहेका ढुङ्गाका मूर्तिहरुको बनोट एवं कलाकृतिको अध्ययन गर्दा ती मूर्तिहरु लिच्छविकालीन भएको देखिन्छ । यसबाट पनौतीको विकास लिच्छविकालमा भइसकेको पुष्टि हुन्छ । त्यस्तै, लिच्छविकालीन राजा शिवदेव प्रथम र अंशुवर्माका समयको अभिलेख तथा मुद्रा पनौतीको खोपासीमा पाइएको छ । वि.सं. २०४२ सालमा पनौती खापेसी सडक खन्दा अंशुवर्माका समयको मुद्रा पाइएको हो ।

त्यस्तै, शिवदेव प्रथमले सम्वत् ५२० मा खोपासीमा एउटा शिलापत्र स्थापित गरेका थिए । संवत् ५२० लखिएको उक्त शिलापत्रमा द्वारोद्घाटना गर्दा र कैलाकुट यात्रा चलाउँदा यहाँका जनताले करका रूपमा सेतो माटो (कमेरो) बुझाउनु पर्ने उल्लेख छ । साथै उक्त शिलालेखमा लिच्छविकालीन दुई चर्चित शासक शिवदेव प्रथम र अंशुवर्माको चर्चा गरिएको छ । उक्त शिलापत्रमा त्यसबेलाका महासामन्त अंशुवर्माको गुणगान गरिनुका साथै राजा शिवदेव प्रथमले खोपासीमा बस्ने मुखिया लगायत गृहस्थीहरुलाई कुशलमङ्गल सोधेर आज्ञा भएको छ भनी उल्लेख गरिएको छ । धनवज्र बज्राचार्यको लिच्छविकालका अभिलेख नामक पुस्तकबाट साभार गरिएको शिवदेव प्रथमको समयको उक्त शिलापत्रको नेपाली अनुवाद यस प्रकार रहेको छ -

कल्याण होस् । मानगृह (दरबार) बाट अनगिन्ती गुणहरु भएका, लिच्छविकुललाई आनन्द दिने, गाथमा आराम रहेका, भट्टारक महाराज श्री शिवदेवबाट कुर्पासी गाउँमा बस्ने मुखियाहरु लगायत गृहस्थीहरुलाई कुशल-मङ्गल सोधेर आज्ञा भएको छ । आफ्ना गुणरूपी मणिका किरणको उज्यालोले अज्ञानरूपी अन्धाकार हटाएका, भगवान् पशुपतिनाथका चरणकमललाई प्रणाम गर्न तत्पर रहेका हुनाले पछिका हित कल्याण गरेका, आफ्ना दुई बाहुका बलले सारा शत्रुको जरो खनेका, यी श्रीमहासमन्त अंशुवर्माले हाम्रा हजुरमा बिन्ती चढाएर हाम्रो हाम्रो अनुमति लिई (तिमीहरुको ग्राममा) सारा अधिकरण (अडडा अदालत) हरुले पस्न नपाउने गरी तिमीहरुलाई थाहा होस् । विचार पुऱ्याउनु पर्ने मुद्दा मामिलाहरु आइपरेमा आफ्ना स्वामीहरुद्वारा नै तिनीहरुको हेरविचार हुने छ । तिमीहरुका लागि एउटै मात्र द्वार (ढेका तलस्वामीको ढोका) हुनेछ । द्वारोद्घाटन र कैलास यात्रामा तिमीहरुले जनैपिच्छे पचासवटा सेता जातका माटा (कमेरो) बुझाउनु । यो निगाह धेरै काल कायम रहोस् भन्नका लागि यस निगाहको शिलापत्र गरी निगाह गरिदिएको छ । तसर्थ यस कुरालाई बुझेर हाम्रो निगाहबाट जीविका चलाउनेहरुले र अरु कसैले पनि यो निगाहलाई अन्यथा नगर्नु । जसले यो आज्ञालाई नटेरेर अन्यथा गर्ला वा गराउला, स्थिति बन्देज नाघ्ने त्यसलाई हामी बिलकुल सहने छैनौं । पछि हुने राजाहरुले पनि धर्मलाई ठूलो सम्झी अधिका राजाले गरेको निगाहको ख्याल राखेर यस आज्ञाको राम्रोसँग पालना गर्नुपर्छ भन्ने अनुरोध छ ।

यहाँ दूतक देशवर्मा गोमी (संवत् ५२०) चैत्रकृष्ण पञ्चमी

यसबाट पनौतीको विकास लिच्छविकालमा भइसकेको सिद्ध हुन्छ । लिच्छविकालीन राजा शिवदेव प्रथम नेपालको इतिहासका महत्वपूर्ण शासक थिए । शिवदेवलाई राज्यशासनको कार्यमा उनका भानिज अंशुवर्माले सहयोग गर्दै आएका थिए । शिवदेव नेपालका राजा भएको समयमा नेपालमा गुप्तहरु निकै सक्रिय थिए । लिच्छविराजाहरुका नाममा उनीहरु देशका राज्य चलाउँथे । यो कुरा शिवदेवलाई मन परेको थिएन । त्यसैले शिवदेव प्रथमले अंशुवर्माको

शक्ति , चातुर्य आदिको गुणगान गाएको पाइन्छ । गोपाल राज वंशावलीमा मानदेवले मानेश्वरीदेवीको प्रतिष्ठा गरे भन्ने उल्लेख छ । मानेश्वरीदेवी पनौती नगरपालिकाको वडा नं. ५ मा अवस्थित पनौती बसपार्कनजिकै प्रतिष्ठापित गरेको ठाउँ उल्लेख नभएका कारण मानदेवले स्थापना गरेकी मानेश्वरीमाई पनौतीकै हुन् भनेर किटान गर्न नसकिए तापनि नेपालका अन्य ठाउँमा मानेश्वरी देवीको प्रतिमा रहेको थाहा हुन सकेको छैन ।

त्यस्तै वि.स २०६६ साल चैत्र २७ गते पनौतीको लायकु डवलीमा भएको उत्खननमा उत्तर लिच्छविकालीन मुद्रा भेटिएको छ । करिब २ से.मी.व्यास भएको गोलकार तामाको उक्त सिक्कामा एकतिर पशुपति लेखिएको र अर्कोतिर साँढे अङ्कित रहेको कुरा काभ्रेवाट २०३७ वैशाख ५ गते प्रकाशित खब चौतारी साप्ताहिकको वर्ष ७ अङ्क २९ मा उल्लेख छ । लिच्छविकालपछि नेपालमा मल्लकालको उदय भयो । मल्लवंशीय राजा आनन्द मल्ले आफू भक्तपुरका राजा भएको समय कलिगत सम्वत् ४९९७ (वि.स.११५३) मा आफ्नो राज्य विस्तार गर्ने क्रममा सात सय घरसहित सात गाउँ पनौती, बनेपा, नाला, साँगा, धुलिखेल, श्रीखण्डपुर र चौकोट बनाएको उल्लेख भाषावंशावलीमा गरिएको छ । तर यी उल्लिखित सात गाउँको आनन्द मल्लबाट एकीकरण मात्र भएको थियो भन्न सकिन्छ, किनभने पनौतीको स्थापना आनन्द मल्लले गरेको भनिए तापनि त्यसभन्दा धेरै अगाडि पनौती विकासित भइसकेको पुष्टि माथि उल्लेखित चर्चाबाट प्रष्ट हुन्छ । तर पनौतीले अझ फुल्ने, फुल्ने र विकासित हुने मौका भने मल्लकालमा आएर पायो । चौधौं शताब्दीतिर पनौतीमा रावर्द्धन परिवारको बोलवाला भएको इतिहास पाइन्छ । ज्योतिरामका छोरा महाथ अनेकरामले यहाँ वि.स. १३८९ देखि १४१२ सम्म राज्य गरे । यिनले मनिगलको राज्य हात पारे । मलेखु, कीर्तिपुर, बलम्बू, खवप पनि कब्जा गरे भनी वंशावलीमा उल्लेख छ । यसबाट उपत्यकामा पनि पनौतीको प्रभाव देखिन्छ । ने.से ४७६ वि.स १४१३) द्वितीयाका दिन महाथ (महामन्त्री) अनेकरामको मृत्युपछि उनका छोरा जयसिंहरामले स्वतन्त्र तथा शक्तिशाली प्रमुखका रूपमा पनौतीमा वि.स १४१३ देखि १४५२ सम्म शासन गरेका जयसिंहराम निकै धर्मात्मा एवं शक्तिशाली थिए । जयार्जुनदेवका समयमा महामन्त्राधिराज भई पनौतीमा वि.स १४१३ देखि १४५२ सम्म शासन गरेका जयसिंहरामले तुलानारायणको विशाल शिलामूर्ति बनाएका थिए । यिनै जयसिंहरामले सूर्यग्रहणका समयमा आफ्नो शरीरको तौलबराबर सुन दान गरेका थिए । इन्द्रेश्वर महादेवको अभिलेखाअनुसार यिनले सुनको घोडा, सुनको रथ, सुनको हात्ती र सुनकै कल्पवृक्ष बनाई ब्राह्मणलाई दान दिएका थिए ।

यिनले नै देवपत्तनमा पशुपतिनाथको पुनर्स्थापना गरेका थिए । रामवर्द्धन परिवारमा शक्तिशाली व्यक्ति जयसिंहराम नै थिए । काठमाडौं उपत्यकाको इतिहासमा यिनको ठूलो प्रभाव देखिन्छ । मुस्लिमहरुले कामाडौं उपत्यकामा सन् १३४९ अर्थात वि.स १४०६ मा आक्रमण गर्दा धेरै धनजनको नाश भयो । असङ्ख्य हिन्दूमन्दिरहरु नष्ट भयो । शिवलिङ्ग नष्ट भएको एघार वर्षपछि जयसिंहरामले अर्को शिवलिङ्ग प्रतिष्ठापित गरेका थिए । पशुपतिमा नयाँ शिवलिङ्गको स्थापना गर्दा पनौती निवासी कुलगुरु राजपुरोपिहत रणपतिका छोरा रमणपतिराज शर्माले कर्मकाण्ड गरेका थिए । जयस्थिति मल्ल राजा हुँदा जयसिंहरामसँग मेलमिलाप गर्न नसक्नुजेल उनले शान्तिको सास फेर्न नसकेको कुरा इतिहासमा उल्लेख छ । यिनै जयसिंहराम जयार्जुनदेव र जयस्थिति मल्लको पुष्पभिषेक र पट्टाभिषेक गराएको कुरा इन्द्रेश्वरमन्दिरमा रहेको सुवर्णपत्रमा उल्लेख छ । जयसिंहरामले आफू स्वतन्त्र शासक बनेर पनौती लगायत त्यसबेलाको सात गाउँ र त्यसको वरपर रहेको क्षेत्रमा शासन गरेको देखिन्छ । जयसिंहरामको निधन भएको केहि महिनापछि भोन्तराजकुलका गुरु राजपतिले पनौतीमा अवस्थित श्री इन्द्रेश्वर प्राङ्गणमा बसेर उतारेको (सारेको) दश कर्मशास्त्रको पुष्पिकामा महाथ जयसिंहराम वद्धनलाई 'महाराजधिराज' भनी राजकीय सम्मान दर्शाइएको छ । कूटनीतिक रूपमा जयसिंहरामसँग जयस्थिति मल्लको सम्बन्ध विकास भएतापनि पनौतीलगायत आसपासका सात गाउँमा जयस्थिति मल्लको नियन्त्रण देखिदैन । गोपालराजवंशावलीमा उनले इन्द्रेश्वरमन्दिरको जीर्णोद्धार गरी चुल्का प्रदान गरेको उल्लेख छ । उनैको परिवारले जयसिंहरामको कीर्तिसुहाउँदो इन्द्रेश्वरलाई ने.स ५०३ मा चतुर्मुखी सुनौलो कोष (सुनको मोलम्बा लगाएको चतुर्मुखी शिवलिङ्गको खोल) चढाएको उल्लेख छ । ने.सं. ५२१ मा जयसिंहरामको मृत्युपछि उनका भाइका छोरा मदनराम महाथ भए । उनले यहाँ कहिले स्वतन्त्र

रुपमा त कहिले महाथ भई शासन गरेको देखिन्छ। यस परिवारले करिब १०० वर्षसम्म नेपालको इतिहासमा महत्त्वपूर्ण भूमिका निभाएको देखिन्छ।

नेपालको इतिहासमा १५ औं शताब्दीपछि यक्ष मल्लका छोराहरूले छुट्टाछुट्टै राज्यको स्थापना गरी देशलाई विखण्डित पारे। उपत्यका विभाजन भएपछि पनौती गाउँ भक्तपुर राज्यमा गाभियो। यसरी जयसिंहरामको पालादेखि स्वतन्त्र रहेको पनौती भक्तपुर अन्तर्गत रहन पुग्यो। त्यसपछि पनौतीमा थुप्रै मन्दिर, पाटी, पौवा, देवलहरूको निर्माण भएको थियो। ब्रह्मायणी मन्दिरभित्र रणजीत मल्लको समयको अभिलेखमा पूजापाठका लागि भूमि व्यवस्थापनको उल्लेख भएको छ। ब्रह्मायणीको देवघरको दलानको भित्रको ढोकाको बायाँतर्फ ब्रह्मायणीको मूर्ति छ। त्यसको पादमा राजा भूपतीन्द्र मल्ल र उनकी पत्नी विश्वलक्ष्मीको आकृति कुदिएको छ। विश्व मल्लकी पत्नी रानी गङ्गादेवीले पनौती आई अनेक पाटी, सत्तल तथा घाटहरू निर्माण गरेकी थिइन्। त्यस्तै, रणजीत मल्लका समयमा रानी विश्वलक्ष्मीले ने.स. ८३६ मा ब्रह्मायणी मन्दिर बनाउन लगाएको उल्लेख छ। मल्लकालमा पनौती भक्तपुर अन्तर्गत रहेपछि यहाँ विभिन्न मल्लराजाहरूले राज्य गरे त्यसबेला पनौतीलाई भक्तपुरको ठुक्राज्य बनाइएको थियो भन्ने जनश्रुति अहिले पनि पाइन्छ। भूपतीन्द्र मल्ल सानै छँदा उनकी कान्छी आमा र त्यस बेलाका शक्तिशाली भारदार भाजुकस मिलेर भूपतीन्द्र मल्ललाई मार्ने षडयन्त्र रचन थाले। उनले मार्न मानिसहरू खटाइयो। ती मानिसहरूले पनौतीको जङ्गलमा पुगेपछि बालक राजकुमारप्रति मनमा प्रेमभाव पलाएपछि भूपतीन्द्र मल्लको हत्य गर्न सकेनन् र जङ्गलमा छाडेर गए। जङ्गलमा दाउरा स्याउला लिन गएका पनौतीका मानिसहरूले उनलाई भेट्टाएर पनौतीको महाथ (समान्त) लाई खबर गरी पनौतीको राजगद्दीमा बसाले। केही वर्षपछि भक्तपुरका असन्तुष्ट भारदार र पनौतीका जनता मिलेर भक्तपुर आफ्नो अधिनमा पारे। भूपतीन्द्र मल्लको पनौतीप्रति ठुलो स्नेह देखिन्छ। यिनले ब्रह्मायणी मन्दिरको पीठ र सोह्रखुट्टेपाटी नजिक रहेको ब्रह्मायणी देवघरको शिलामूर्ति पनि बनाए। यिनकी पत्नीले ब्रह्मायणी मन्दिरको पूजाआजा चलाउन गुठीजग्गाको बन्दोबस्त मिलाइदिइन्। पनौतीजात्राका क्रममा ब्रह्मायणीको मन्दिरमा कालरात्रीपूजा गर्न लगिने सामग्रीमा भूपतीन्द्र मल्लको नाम कुँदिएको उल्लेख भएबाट पनौतीको जात्रा तथा चाडपर्वमा उनको विशेष स्थान देखिन्छ।

वि.स. १७७९ मा राजा भूपतीन्द्र मल्लको मृत्युपछि उनका छोरा रणजीत मल्ल भक्तपुरका राजा बने। उनको समयमा उपत्यकाका तीन राज्यहरू भक्तपुर, कान्तिपुर र ललितपुरका बीचमा राम्रो सम्बन्ध थिएन। यी राज्यहरू एक आपसमा लडिरहन्थे। उता गोरखाका राजा पृथ्वीनारायण शाह नेपालको एकीकरण अभियानमा लागिस्केका थिए। उनले उपत्यकामा आक्रमण गर्नुभन्दा पहिले उपत्यका वरपरका राज्यहरूमाथि विजय हात पार्ने रणनीति बनाएका थिए। त्यसैको फलस्वरूप उनले वि.स. १८०३ को भाद्र महिनामा काभ्रेको नालदुम र महादेवपोखरीलाई आफ्नो राज्यमा मिलाए। यसै क्रममा सिन्धुली भाँगाभोली र दुम्जा पनि एकिकरणमा मिल्सकेका थिए। वरपरका स-साना राज्यहरू पनि गोरखाली फौजले जितिसकेका थिए। तर पनौतीका जनतालाई भने पृथ्वीनारायण शाहले आफ्नो विश्वासमा पार्न सकेनन्। उनीहरूले पछिसम्म पनि पृथ्वीनारायण शाहको विरोध गरिरहे। वि.स. १८२० कार्तिक १० गते धुलिखेललाई आफ्नो कब्जामा पारेपछि त्यसको भोलिपल्ट अर्थात् वि.स. १८२० कार्तिक ११ गते पृथ्वीनारायण शाहले पनौतीमा आक्रमण गरेर विजय पाएपछि पनौती पनि आधुनिक विशाल नेपालमा मिल्न पुग्यो।

२.२.२. नामाकरण

प्राचीन कालदेखि हालसम्म पनौतीका थुप्रै नामहरू रहेका देखिन्छ। ने.स. ७८४ को पनौतीको वंशगोपाल मन्दिरमा रहेको अभिलेखमा पनौतीको नाम 'पुण्यवती पुरी' भनी उल्लेख गरिएको पाइन्छ भने सम्वत् ३६ को ब्रह्मायणी मन्दिरको अभिलेखमा 'पुण्यवती' उल्लेख छ। त्यस्तै, इन्द्रेश्वरको सुवर्णपत्रमा पनौतीको नाम 'अश्मपुर' र भाषावंशावलीमा 'पनौतीग्राम' भनी उल्लेख छ। कुनै-कुनै वंशावलीमा 'पाञ्चाल' उल्लेख गरेको पाइएकोछ। १९०० को ब्रह्मायणीको देवघरको एउटा ताम्रपत्रमा 'पनाती' र १९०४ को अर्को ताम्रपत्रमा 'पलाँती' भनी पनौतीको नाम उल्लेख छ। पनौतीको नरसिंहनारायणको सम्वत् ७८ को शिलालेखमा यसको नाम 'पनति' उल्लेख छ। यसको अलावा पनौतीलाई प्राचीन समयमा 'पानवती', 'अश्मनगर', 'पूर्णवती' आदिका नामले पनि पुकारिन्थ्यो। पनौती

शब्दको उत्पत्ति बारे प्रामाणिक तथ्यको अभाव भए तापनि यो शब्दसँग सम्बन्धित थुप्रै प्राचीन कथा र किंवदन्तीहरू छन् । केहीलाई निम्ननुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. देवराज इन्द्र आफ्नो पापबाट मुक्ति पाउनका लागि गुरु बृहस्पतिको आदेश र सल्लाह अनुसार यहाँ आई तपस्या गरेर पापबाट मुक्त भए । आफू सम्पूर्ण पापबाट मुक्त भएको पावन भूमिमा इन्द्रले विधिवत रूपमा इन्द्रेश्वर महादेवको स्थापना गरी बस्ती बसाल्ने विचार गरे त्यसपछि उनले पद्मावती, लीलावती र गुप्त रूपमा बहने रुद्रवती तीनै नदीलाई आफ्नो स्थान छोडी केही पर हटिदिन र बस्ती बसाल्नका लागि सहयोग गरिदिन अनुरोध गरे । देवराज इन्द्रको अनुरोध बमोजिम तीनवटै नदीहरू आ-आफ्ना ठाउँबाट केही पर हटेर बस्ती बसाल्ने जमिन छोडिदिए । त्यस बेला अहिलेको जस्तो बस्ती बसाल्ने जमिन थिएन, खोलो ठूलो थियो । यति भएपछि इन्द्र खुसी भएर ती तीन नदीहरू मध्येबाट त्यो बस्तीको नामकरण गर्ने प्रस्ताव अघि सारे । नामकरणको प्रस्ताव अघि सार्ने बित्तिकै तीनवटै नदीहरूले आ-आफ्ना नामबाट उक्त बस्तीको नामकरण हुनु पर्ने जिद्धि गरे । त्यसपछि देवराज इन्द्रले एउटा जक्ति निकालेर तीनैवटा नदीहरूको एउटा एउटा अक्षर निकालेर स्थापित बस्तीको नामकरण गरे ।

त्यसअनुसार पद्मावती पहिलो अक्षर 'प', लीलावतीको दोस्रो अक्षर 'ला' र रुद्रावतीको अन्तिम अक्षर 'ती' निकालेर 'पलाती' नाम राखियो । 'पलाती' नेपाल भाषाको शब्द हो । यो शब्दको अर्थ 'पाइला टेक्नु' भन्ने हुन्छ । देवताका राजा इन्द्रले समेत मुक्ति पाएको यो पवित्र धार्मिक स्थल भएको हुनाले यसको नाम पलाती राखिएको हो भन्ने किंवदन्ती छ । यही 'पलाती' शब्द अपभ्रंश भइ 'पलाँती' हुँदै 'पनौती' भएको अनुमान गर्न सकिन्छ । नेवार समुदायमा अहिले पनि पनौतीलाई 'पलाँती' नै भन्ने गरिन्छ । ब्रह्मायणी मन्दिरको १९०४ को ताम्रपत्रमा पनि पनौतीको नाम 'पलाँती' नै उल्लेख छ ।

२. पुण्यवती पवित्र नदीको नाम हो । यही पवित्र नदीको नामबाट यो बस्तीको नाम 'पुण्यवती' राखिएको अनुमान गर्न सकिन्छ । सम्वत ८३६ को ब्रह्मायणी मन्दिरमा पाइएको अभिलेख अनुसार पनि यो नगरको नाम 'पुण्यमती' हो । यही 'पुण्यमती' शब्द अपभ्रंश भइ 'पुण्याती', 'पनाती' हुँदै 'पनौती' भएको कथन छ ।
३. इन्द्रेश्वर मन्दिर भित्रको सुवर्णपत्रमा 'अस्मिन् पुरखे रम्य' भनी उल्लेख भएकोमा योगी नरहरिनाथले 'पुरखे रम्य अश्मपुर' भनी अनुवाद गरी उल्लेख गरेका छन् । 'अश्मपुर' को अर्थ 'राम्रो र असल सहर' हो । पनौतीको धार्मिक, प्राकृतिक र साँस्कृतिक सुन्दरतालाई दृष्टिगत गरी 'अश्मपुर' नाम राखिएको अनुमान गर्न सकिन्छ ।
४. परापूर्वकालमा एकजना राजकुमारले अज्ञानतावश आफ्ना पिता महाराजलाई हत्या गरेपछि गुरुको सल्लाह बमोजिम सुकेको बाँस टेकै हिँडे । यसरी सुकेको बाँस टेकै यात्रारत रहेका बेला पनौतीमा आइपुगेपछि सुकेको बाँसमा प्राण आई बाँस हराभरा भई उक्त बाँस पलाएको थियो भन्ने किंवदन्ती छ । सुकेको बाँस पलाएको पवित्र स्थल भएकोले त्यस बेला पनौतीलाई 'पँचुली' भन्न थालियो । यहा 'पँ' भनेको नेपाल भाषामा बाँस हो भने 'चुली' भनेको पलाउनु हो । सुकेको बाँस पलाएकोले 'पँचुली' भनिएको हुन सक्ने अनुमान गर्न सकिन्छ । यही 'पँचुली' शब्द पद्धि अपभ्रंस भएर 'पँचाल' भएको अडकल काट्न सकिन्छ । कसैकसैले यसलाई 'पाञ्चाल' पनि भन्ने गर्दथे ।
५. यहाँ सुकेको बाँस पलाएको छ । यो नगर एउटै शिलामा (ढुङ्गा) अवस्थित छ । पनौती पवित्र तीर्थस्थल पनि हो । बाँसलाई नेपाल भाषामा 'पँ', शिलालाई 'ल्वं' र तीर्थ स्थललाई 'ती' ती भन्ने गरिन्छ । यी तीन महत्वपूर्ण विषयलाई समेटि यसको नाम 'पलाँती' हुँदै पनौती' नाम रहन गएको भनाइ पनि छ ।
६. अश्मनगर: अश्मको अर्थ ढुङ्गा हो । पनौती शहर एउटै विशाल ढुङ्गामा रहेको छ । प्राचीन पनौतीमा रहेको यही विशाल ढुङ्गाका कारण यहाँ भुकम्प जाँदैँन भन्ने गरिन्छ । अहिले पनि पनौतीमा घर बनाउँदा ढुङ्गा नभेटिए सम्म जग खन्ने चलन छ । यस्तो विशाल ढुङ्गामा अवस्थित नगर भएकोले यसको नाम अश्मनगर रहन गएको हो भन्ने कथन पनि जनजिब्रोमा प्रचलित छ ।

२.३ राजनीतिक अवस्थिति

यो नगरपालिका नेपालको प्रदेश नं. ३ काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लामा रहेकोछ । यस नगरपालिकालाई १२ वडामा विभाजन गरिएको छ ।

नयाँ संरचना अनुसार नगरपालिका र माताहातका वडाहरू :

नगरपालिका	क्षेत्रफल : ११८.०९ वर्ग कि.मी
जनसंख्या : ५६३२९	
केन्द्र: साविकको पनौती नगरपालिका कार्यलय(पनौती)	
सिमाना:	
पूर्व : धुलिखेल न.पा	पश्चिम: ललितपुर र भक्तपुर जिल्ला
उत्तर : बनेपा न.पा भक्तपुर जिल्ला	दक्षिण : वेथानचोक गा.पा र ललितपुर जिल्ला

वडागत रूपमा नगरपालिकाको संरचना

वडा नं. १

जनसंख्या: ६७७१	क्षेत्रफल: २४.६८ वर्ग कि.मी.	केन्द्र: रयाले
सिमाना:		
पूर्व: बनेपा न.पा र वडा नं. ३	पश्चिम: महालक्ष्मि न.पा. गोदावरी न.पा	
उत्तर: सूर्यविनायक न.पा.	दक्षिण: वडा नं. २	

वडा नं. २

जनसंख्या: ४४८२	क्षेत्रफल: १६.८४ वर्ग कि.मी.	केन्द्र: कुशादेवी
सिमाना:		
पूर्व : वडा नं. ८ र वडा नं. १२	पश्चिम: गोदावरी नं.पा र कोज्योसोम गा.पा	
उत्तर : वडा नं. १ वडा नं. ३	दक्षिण: वडा नं. १२	

वडा नं. ३

जनसंख्या: ४८५५	क्षेत्रफल : ६.३५ वर्ग कि.मी.	केन्द्र: कुशादेवी
सिमाना		
पूर्व: वडा नं. ४ बनेपा न.पा. र वडा नं. ८	पश्चिम: वडा नं. १	
उत्तर: बनेपा न.पा. र वडा नं. १	दक्षिण: वडा नं. २	

वडा नं. ४

जनसंख्या: ५४४८	क्षेत्रफल: ५.४८ वर्ग कि.मी.	केन्द्र: चौकोट
सिमाना		
पूर्व: वडा नं. ५ र वडा नं. ६	पश्चिम: वडा नं. ३	
उत्तर: बनेपा नगरपालिका	दक्षिण: वडा नं. ८ र वडा नं. ७ र वडा नं. ६	

वडा नं. ५

जनसंख्या: ४९६८	क्षेत्रफल: ६.३१ वर्ग कि.मी.	केन्द्र: सुव्वागाउँ
सिमाना		
पूर्व: धुलिखेल न.पा	पश्चिम: वडा नं. ४	
उत्तर: वनेपा नं.पा र धुलिखेल न.पा.	दक्षिण: वडा नं. ६ र धुलिखेल न.पा	

वडा नं. ६

जनसंख्या: ३२५८	क्षेत्रफल: २.३३ वर्ग कि.मी.	केन्द्र: दलिनचोक
सिमाना		
पूर्व: वडा नं. ५, वडा नं. ९ र धुलिखेल, न.पा	पश्चिम: वडा नं. ४ र वडा नं. ७	
उत्तर: वडा नं. ५	दक्षिण: वडा नं. ७ र वडा नं. ९	

वडा नं. ७

जनसंख्या : ५०८२	क्षेत्रफल: १.८१ वर्ग कि.मी.	केन्द्र: पनौती
सिमाना		
पूर्व: वडा नं. ६ र वडा नं. ९	पश्चिम : वडा नं. ८	
उत्तर: वडा नं. ६ र वडा नं. ४	दक्षिण: वडा नं. ८ र वडा नं. ९	

वडा नं. ८

जनसंख्या: ३८३७	क्षेत्रफल: ३.९३ वर्ग कि.मी.	केन्द्र: खरीवोट
सिमाना		
पूर्व: वडा नं. ७ र वडा नं. ९	पश्चिम: वडा नं.२, वडा नं. ३ र वडा नं. १२,	
उत्तर: वडा नं. ३ र वडा नं. ४	दक्षिण: वडा नं. १०	

वडा नं. ९

जनसंख्या: ४५५४	क्षेत्रफल: ५.३६ वर्ग कि.मी.	केन्द्र: सुनथान
सिमाना		
पूर्व: धुलिखेल न.पा.	पश्चिम: वडा नं. ७, वडा नं. ८ र बेथानचोक गा.पा	
उत्तर: वडा नं. ६, वडा नं. ७ र धुलिखेल न.पा	दक्षिण: वडा नं. १०	

वडा नं. १०

जनसंख्या: ४५२६	क्षेत्रफल: ९.५३ वर्ग कि.मी.	केन्द्र: खोपासी
सिमाना		
पूर्व: धुलिखेल न.पा.	पश्चिम: वडा नं. ९ र बेथानचोक गा.पा	
उत्तर: वडा नं. ९ र धुलिखेल न.पा	दक्षिण: वडा नं. ११ र बेथानचोक गा.पा	

वडा नं. ११

जनसंख्या: ३८७२	क्षेत्रफल: ९.५२ वर्ग कि.मी.	केन्द्र: बल्थली
सिमाना		
पूर्व: धुलिखेल, नमोबुद्ध र वेथानचोक	पश्चिम: वडा नं. १० र वेथानचोक	
उत्तर: वडा नं. १०	दक्षिण: वेथानचोक	

वडा नं. १२

जनसंख्या : ४८७६	क्षेत्रफल: २५.९५ वर्ग कि.मी.	केन्द्र: रोशी
सिमाना		
पूर्व: वडा नं. ८ र वेथानचोक	पश्चिम: कोजोसोम गा.पा	
उत्तर: वडा नं. २	दक्षिण: वेथानचोक गा.पा. र महानकाल गा.पा.	

२.४ साँस्कृतिक उत्कृष्टता

यस नगरपालिकामा हिन्दु एवं बौद्धमार्गीहरूका ऐतिहासिक पक्षहरूसँग जोडिएका प्रसिद्ध मन्दिर र गुम्बाहरू रहेका छन्। यस नगरपालिकामा रहेका विभिन्न धार्मिक स्थलको कारणले यस क्षेत्रमा वर्षेनी हजारौं संख्यामा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आगपन भइरहेको छ। यस नगरपालिकामा रहेका केही महत्वपूर्ण धार्मिक स्थलहरू यस प्रकार रहेका छन्।

शिव मन्दिर (वडा-१), बाघ भैरव (वडा-१), इन्द्रश्वर महादेव र सो परिसरभित्र रहेका तोला नारायण र उन्मत्त भैरवको मन्दिर (वडा-७), ब्रम्हायणी मन्दिर एवं धनञ्जय बासुकी नाग (वडा-७), त्रिपुरा सुन्दरी (वडा-७), धनेश्वर महादेवको मन्दिर (वडा-५), श्वेत गणेश मन्दिर (वडा-५), रंगनाथ मन्दिर (वडा-१०), काठ कुमारी गणेश मन्दिर (वडा-७), मानेश्वरीमाई/बाराही मन्दिर (वडा-७), नाट्येश्वरी मन्दिर (वडा-७), भगवती मन्दिर (वडा-७), हरिसिद्धि चो छें (वडा-७), कालिका देवी (वडा-१०), वंशगोपाल मन्दिर (वडा-७), दुर्गा मन्दिर (वडा-१०), लङ्केश्वर मन्दिर (वडा-११), सानो फुल्चोकी मन्दिर (वडा-१), सिमपानी देवी स्थान (वडा-१२), विष्णुपाञ्चायन (वडा-१०), तलेजु भवानी (वडा-७), केदार नाथ मन्दिर (वडा-७), गोरखनाथ मन्दिर (वडा-६), द्रौपदा देवीस्थान मन्दिर (वडा-१०), द्रौपदेश्वर महादेव (वडा-१०), संकटा मन्दिर (वडा-९), रामजानकी मन्दिर (वडा-७), ब्रम्हायणी चो छें (वडा-७), करुणा माईमन्दिर (वडा-७), बन्देवी (वडा-५), राधा कृष्ण मन्दिर (वडा-८), पशुपतिनाथ मन्दिर (वडा-३/४), डोलेश्वर महादेव (वडा-१०), कमला देवी मन्दिर (वडा-१०/११), जलेश्वर महादेव (वडा-५), गुप्तेश्वर महादेव (वडा-७), भालेश्वर महादेव (वडा-१२), भद्रकाली/चामुण्डा मन्दिर (वडा-७), महालक्ष्मी मन्दिर (वडा-७/८), फड्केश्वर महादेव (वडा-१०), भिमसेन मन्दिर (वडा-७/५), श्रीकृष्ण मन्दिर (वडा-५/७/२/८), गुह्येश्वरी मन्दिर (वडा-७), बद्रीनाथ मन्दिर (वडा-७), षड्भुजी विनायक (वडा-५), शिव पार्वती मन्दिर (वडा-४), ईन्द्रादेवी मन्दिर (वडा-१२), कुशादेवी मन्दिर (वडा-२), निलकण्ठेश्वर महादेव (वडा-५)।

त्यसैगरी, यस नगरपालिकामा विशेष मेलाह तथा जात्राहरू प्रत्येक १२ वर्षमा लाग्ने मकर मेला (पनौती), पनौती जात्रा (ज्या:पून्हि), नवदुर्गा जात्रा (पनौती /धुलिखेल), बाह्र वर्षे हरिसिद्धि मेला (पनौती /धुलिखेल) हरिवोधिनी एकादशीमा लाग्ने लङ्केश्वर महादेव जात्रा (बल्थली), महत्वपूर्ण मानिन्छन्।

यस्ता महत्वपूर्ण मन्दिरहरू भरिपूर्ण भएकोले पनौती साँस्कृतिकरूपले उत्कृष्ट छ।

२.५ विकासका संभावनाहरू र चुनौतीहरू

पनौती नगरपालिका मध्येपहाडी क्षेत्रमा अवस्थित छ। काठमाण्डौंबाट यस नगरपालिकाको केन्द्रभाग ३२ कि.मी. दक्षिण पूर्वमा पर्छ। यस नगरपालिकालाई सुविधाजनक सडक मार्गले काठमाण्डौंसँग जोडेको छ। देश संघियतामा गइसकेको र पुराना संरचना भंग गरी नयाँ संरचनामा निर्वाचित प्रतिनिधी आईसकेको अवस्था छ। त्यसैले निर्वाचित

प्रतिनिधी माझ नगरपालिकाको सामाजिक तथा भौगोलिक विकास गरी जनताको चाहना पुरा गर्नुपर्ने चुनौती रहेको छ ।

यस नगरपालिकामा राष्ट्रिय प्रशारण लाईनबाट विजुली वितरण गरिएको छ । त्यस्तै नगरपालिकाका अधिकांश भागमा संचार सेवा उपलब्ध रहेको छ । भौगोलिक हिसावले यो नगरपालिका विभिन्न कृषिजन्य उत्पादन अनुकुल नगरपालिकामध्येमा पर्दछ । यो नगरमा मुख्यगरी व्यवसायिक कृषि तथा पशुपालन गरिदै आएको पाईन्छ । यहाँ करिब १०१,६१८.९४ रोपनी (४३.७४ प्रतिशत) क्षेत्रफल कृषियोग्य भू-भागले ओगटेको छ भने १०८,८८६.२२८ रोपनी (४६.८७ प्रतिशत) वनक्षेत्रले ओगटेको छ ।

बजारको अवसर प्रशस्त भएका कारण यस नगरवासीहरु व्यवसायिक कृषि प्रणाली तथा पशुपालन तर्फ बढी आकर्षित भएको पाईन्छ । यस जिल्लाबाट निर्यात हुने मुख्य उत्पादनहरुमा तरकारी, दुध तथा दुग्धजन्य पदार्थहरु, पोल्ट्री उत्पादनहरु, फलफूल (विशेषगरी सुन्तला) मुख्य रहेका छन् । यस अतिरिक्त नगरबाट केही औद्योगिक उत्पादनहरु पनि निर्यात भईरहेका छन् । यस नगरमा प्रशस्त पर्यटकीय (मुख्य गरेर धार्मिक) स्थलहरु भएकाले आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनको प्रशस्त सम्भावना रहेको पाइन्छ ।

नगरपालिकामा उल्लेखित प्रशस्त सम्भावनाहरु हुँदाहुँदै पनि भौगोलिक विषमताले सबै भौगोलिक क्षेत्रहरुको उत्तिकै विकास गर्न मद्दत पुर्याएको देखिदैन । नगरपालिकाका वडा नं. १, ३, ११ र १२ का धेरै जसो भू-भागहरु सामाजिक र आर्थिक हिसावले अन्य वडाहरुको तुलनामा पछि परेका छन् । पातलो र छरिएर रहेका यी वस्तीहरुमा भौतिक तथा सामाजिक पूर्वाधारहरुको निर्माण तथा पुनःनिर्माण गर्न पर्याप्त ध्यान पुगेको देखिदैन । यस नगरपालिकाको मुख्य जनसंख्याको भाग ओगट्ने तमाङ तथा दलित समुदायहरु सामाजिक तथा आर्थिक रूपमा पछि परेका छन् । जसले गर्दा गरिवीको विषमता पाइन्छ । नगरका मुख्य टार तथा उपत्यकाहरुमा आधुनिक कृषि तथा पशुपालन नहुनु तथा सिंचाईका पूर्वाधारहरुको विकास सबै ठाउँमा नहुनुले गर्दा उत्पादन र उत्पादकत्वमा अपेक्षाकृत सुधार हुन सकेको देखिदैन । युवा वर्गमा रहेको विद्यमान बेरोजगारी दर, महिलाहरुको न्यून रोजगारी दर, स्थानिय प्रविधिमा सापेक्षित सुधार गर्न नसक्नु लगाउतका विषयहरुले नगरपालिकाको समग्र विकासमा थप चुनौति थपेको पाइन्छ । यद्यपि यस नगरपालिकाका प्रमुख सम्भावनाका क्षेत्रहरु निम्न अनुसार रहेका छन् ।

- काठमाण्डौंको बजार माग बढी भएकोले व्यवसायिक तरकारी दुध तथा दुग्धजन्य पदार्थहरु, पोल्ट्री व्यवसायको प्रशस्त सम्भावना छ,
- ऐतिहासिक र धार्मिक ठाउँहरु प्रशस्त भएको हुनाले आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनको सम्भावना प्रशस्त भएको,
- फलफूल विपेश गरेर सुन्तोला व्यावसायको लागि उपयुक्त माटो भएकोले व्यवसायिक सुन्तोला खेति गरेर आर्थिक उपार्जन प्रशस्त मात्रमा गर्न सकिने,

परिच्छेद ३
पारिवारिक विवरण तथा जनसंख्याको अवस्था

३.१ वडा गतरूपमा घर परिवार विवरण

वडा नं.	घरधुरी संख्या	प्रतिशत
१	११२५	१०.४
२	९३२	८.६
३	९६४	८.९
४	१०२८	९.५
५	९४३	८.७
६	६१८	५.७
७	८२९	७.६
८	८०२	७.४
९	९०१	८.३
१०	९०२	८.३
११	८७०	८.०
१२	९३७	८.६
जम्मा	१०८४४	१००

३.२ उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण

जनसङ्ख्याको उमेरगत संरचनालाई ८ वटा उमेर समूहमा विभाजन गरी अध्ययन गर्दा २५ देखि ४५ वर्ष उमेर समूहमा कुल जनसङ्ख्याको सर्वाधिक अंश रहेको देखिन्छ। यो उमेर समूहमा कुल जनसङ्ख्याको ३४.४८ प्रतिशत हिस्सा रहेको देखिन्छ। यसलाई १८.६७ प्रतिशत जनसङ्ख्यासहित १६ देखि २४ वर्ष उमेर समूहले पछ्याएको छ। पुरुषको हकमा कुल पुरुष जनसङ्ख्याको सबैभन्दा धेरै र महिलातर्फ पनि कुल महिलाको सबैभन्दा धेरै २५ देखि ४५ वर्ष उमेर समूहकै व्यक्तिहरू रहेको देखिन्छ। उमेर समूह बढ्दै जाँदा जनसङ्ख्याको प्रतिशत पनि कम हुँदै गएको देखिन्छ। पचहत्तर वर्ष भन्दा माथिल्लो उमेर समूहमा सबै भन्दा कम जनसंख्या रहेको देखिन्छ, जसमा ८७५ जना छन्। नगरपालिकाको जनसंख्याको सम्पूर्ण विवरण तलको टेबलमा देखाइएको छ।

क्र.स.	उमेर समूह	महिला	पुरुष	जम्मा
१	पाँच वर्षभन्दा मुनि	१९२६	२२५९	४१८५
२	६ वर्षदेखि १० वर्षसम्म	२०५७	२२३५	४२९२
३	११ वर्षदेखि १५ वर्षसम्म	२५०२	२६४०	५१४२
४	१६ वर्षदेखि २४ वर्षसम्म	५१३१	५३९०	१०५२१
५	२५ वर्षदेखि ४५ वर्षसम्म	९६८४	९७४३	१९४२७
६	४६ वर्षदेखि ६० वर्षसम्म	४२६६	३९१२	८१७८
७	६१ वर्षदेखि ७५ वर्षसम्म	१९८५	१७२४	३७०९
८	७५ वर्षभन्दा माथि	४४७	४२८	८७५
	जम्मा	२७९९८	२८३३१	५६३२९

३.३ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण

मातृभाषा	घरघुरी संख्या	प्रतिशत	कैफियत
नेपाली	६९९०	६४.४५	
तमाङ्ग	२०१९	१८.६१	
नेवारी	१७६७	१६.२९	
राई	३४	०.३१	
मगर	२७	०.२४	
थामी	७	०.०६	
जम्मा	१०८४४	१००	

३.४ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

नगरपालिकाभित्र विभिन्न ४ वटा धर्म मान्ने जनसंख्या रहेको देखाएको छ। यस अनुसार हिन्दु धर्मावलम्बी ७९.३६ प्रतिशत रहेको छ भने बौद्ध धर्मावलम्बीहरूकुल जनसङ्ख्याको १८.६२, किराँत ०.२९, र क्रिष्चियन १.७१ प्रतिशत जनसंख्या रहेको छ। यस अनुसार २०६८ सालको जनगणनाको आधारमा विश्लेषण गर्ने हो भने क्रिष्चियन धर्म मान्ने जनसंख्यामा उल्लेख्य वृद्धि भएको पाईएको छ भने र किराँत धर्म मान्ने जनसंख्यामा पनि केहि वृद्धि भएको पाईएको छ।

धर्म	घरघुरी संख्या	प्रतिशत	कैफियत
हिन्दु	८६०६	७९.३६	
बौद्ध	२०२०	१८.६२	
किराँत	३२	०.२९	
क्रिष्चियन	१८६	१.७१	
जम्मा	१०८४४	१००	

३.५ जातीगत आधारमा जनसंख्या विवरण

नगरपालिकामा बसोवास गर्दै आएका मुख्य जातजातिहरूमा क्रमश ब्राम्हण (२८.९७), क्षेत्री (२७.७३), तमाङ (१८.६०), नेवार (१६.४९), दमाई (१.९६), कामी (१.१६), सार्की (१.१५), घर्ती/भुजेल (०.७३), मगर (०.७१), सन्यासी (०.६८), राई (०.५९), पहरी (०.५७), गुरुङ्ग (०.१७), थामी (०.११) र अन्य जातजातिहरू (०.२३) रहेका छन् भने विगतको राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस नगरपालिकामा क्षेत्री (२७.६८), ब्राम्हण (२७.२३), तमाङ (१७.३७), नेवार (१८.६६), दमाई (१.३६), कामी (१.१७), मगर (०.६८), सन्यासी (०.७९), राई (०.४७), सार्की (१.६२), पहरी (०.६९), गुरुङ्ग (०.३५), घर्ती/भुजेल (१.०२) र अन्य जातजातिहरू (०.८४) रहेका थिए। विगत ७ वर्षमा ब्राम्हण, दमाई, तमाङ, मगर, सार्की लगायत केही जातजातिको प्रतिशत थोरै मात्रमा बढेको देखिन्छ। यसैगरी क्षेत्री, नेवार, कामी, भुजेल, राई, गुरुङ, जातजातीको प्रतिशत थोरै मात्रमा घटेको देखिन्छ। २०६८ सालको जनगणनाको आधारमा अहिले सुनुवार, लोहार, यादव लगायत केही नयाँ जातजाति यस नगरपालिकामा देखिएको छ।

नगरपालिकाको विस्तृत जातजातिको तथ्याङ्क तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

जाती	घरघुरी संख्या	प्रतिशत
क्षेत्री	३००८	२७.७३
ब्रामण	३१४२	२८.९७
तमाङ्ग	२०१७	१८.६०
नेवार	१७८९	१६.४९
दमाई	२१३	१.९६
कामी	१२६	१.१६
मगर	७७	०.७१
सन्यासी	७४	०.६८
राई	६५	०.५९
सार्की	१२५	१.१५
गुरुङ्ग	१९	०.१७
सुनुवार	७	०.०६
भुजेल	८०	०.७३
लोहार	१	०.०
पहारी	६२	०.५७
थामी	१३	०.११
यादव	१	०.०
अन्य	२५	०.२३
जम्मा	१०८४४	१००.०

३.६ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या विवरण

उमेर समुह	पुरुष	महिला	जम्मा	कैफियत
१६ वर्षदेखि २४ वर्षसम्म	५१३१	५३९०	१०५२१	
२५ वर्षदेखि ४५ वर्षसम्म	९६८४	९७४३	१९४२७	
४६ वर्षदेखि ६० वर्षसम्म	४२६६	३९१२	८१७८	

३.७ अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या विवरण

हाल नगरपालिकाको कूल जनसङ्ख्याको ०.६३ प्रतिशत हिस्सामा कुनै एक वा बढि प्रकारको अपाङ्गता रहेको देखिएको छ । विगत २०६८ सालको जनगणनामा अपाङ्गता रहेका व्यक्तिहरू ६८० (१.४५ प्रतिशत) थिए । जसमा शारीरिक तथा मानसिक अपाङ्गता भएका कुलव्यक्तिहरू मध्ये ३८२ पुरुष र बाँकी २९८ महिला रहेको देखिन्छ । २०६८ सालको जनगणनामा अनुसार अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूमध्ये ३८.३८ प्रतिशतमा शारीरिक अपाङ्गता, १२.५ प्रतिशतमा दृष्टिसम्बन्धी अपाङ्गता, ११.६१ प्रतिशतमा स्वर बोलाइसम्बन्धी अपाङ्गता, २.७९ प्रतिशतमा बौद्धिक अपाङ्गता पाइएको थियो । यस अनुसार हालको र २०६८ को जनगणनालाई विश्लेषण गर्दा, हाल कूल अपाङ्गता भएको मानिसको संख्या ३२६ ले घटि भएको पाइएको छ ।

नगरपालिकाको हालको अपाङ्गता सम्बन्धि विवरण तल टेबलमा दिईएको छ ।

भिन्न क्षमताको विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
शारीरिक अपाङ्गता वा विकलाङ्ग	५९	६५	१२४
दृष्टिविहिन र न्यून दृष्टिविहिन	२२	२७	४९
स्वर बोलाई बोल्न नसक्ने	१८	२५	४३
सुस्त श्रवण	२४	२१	४५
बौद्धिक अपाङ्ग वा सुस्त मनस्थिति	२१	३१	५२
श्रवण दृष्टिविहिन	८	९	१७
अन्य अपाङ्गता	१२	१२	२४
जम्मा	१६४	१९०	३५४

३.८ बसाई सराई सम्बन्धि विवरण

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरीको ८.२७ प्रतिशत घरपरिवार अर्थात ८९७ घरपरिवारहरू विभिन्न ठाउँहरूबाट आन्तरिक तथा बाह्यरूपमा यस नगरपालिकामा बसाई सरेर आएका छन्। जसमध्ये ४९४ (५५.०७ प्रतिशत) परिवार यस नगरपालिका भन्दा बाह्य स्थानबाट नगरपालिकामा बसाईसरेर आएका छन् भने ४०३ (४४.९२ प्रतिशत) घरपरिवार यही नगरपालिकाभित्रका विभिन्न ठाउँहरूबाट आन्तरिकरूपमा बसाई सरेर सुविधा भएको ठाउँमा बसोबास गरिरहेका छन्। धेरैजसो घरपरिवार ८ वर्षभित्र बसाई सरेर यस नगरपालिकामा आएका छन् थोरै मात्र परिवार ८ वर्षभन्दा अगाडि यो नगरपालिकामा बसाई सरेर आएका छन्।

यस्तो बसाई सराई विभिन्न कारणले भएको छ। आफ्नो ठाउँमा घडेरी तथा जग्गा नभएर ८७ परिवार, भूकम्पको कारणले ७६ परिवार, व्यापारको कारणले २८ परिवार, जागिर तथा अन्य अवसरको कारणले १९१ परिवार, पढाई र बालबालिकाको शिक्षाको लागि भनेर २२ परिवार, भौतिक असुविधाको कारणले ३०८ परिवार, हावापानीको कारणले ३ परिवारले आफ्नो ठाउँ छोडेर यस नगरपालिकामा बसाई सरेका छन्। जसमध्ये १३ परिवार भारतमा लामो समय बसोबास गरेर आफ्नै ठाउँ फर्केका छन् भने ८८ परिवारले कारण खुलाएका छैनन्।

परिवारको किसिम	परिवार संख्या	प्रतिशत
बसाई सरेर आएको	८९७	८.२७
बसाई नसरेको	९९४७	९१.७३
जम्मा	१०८४४	१००

३.९ व्यक्तिगत घटना सम्बन्धि विवरण

जन्मदर्ता			मृत्यु दर्ता			विवाह जोडी	बसाई-सराई दर्ता			सम्बन्ध विच्छेद
महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा		परिवार संख्या	आएको	गएको	
८९७	९०१	१७९८	२०३	२३	२२६	५७९	१२२	१०	७३	४

“स्रोत : नगरपालिकाको कार्यलय पनौती २०७५”

३.१० सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण

वडामा महिला र पुरुष	अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	एकल महिला भत्ता	जेष्ठ नागरिक भत्ता (अन्य)	जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	जेष्ठ नागरिक भत्तापूर्ण अपाङ्गता भत्ता	बलबालिका सुरक्षा भत्ता (दलित)	विधुवा भत्ता	जम्मा
१	१३		१९८	२	११		१४३	३६७
पुरुष	७		९९	१	८			११५
महिला	६		९९	१	३		१४३	२५२
२	२०	२	१३२	९	४	१७	१३४	३१८
पुरुष	८		६४	४	३	१०		८९
महिला	१२	२	६८	५	१	७	१३४	२२९
३	२२	१	१४३	९	६	४	१४०	३२५
पुरुष	१०		७६	५	१	३		९५
महिला	१२	१	६७	४	५	१	१४०	२३०
४	२५	२	१८८	९	३	७	१६०	३९४
पुरुष	१४		८२	५	१	५		१०७
महिला	११	२	१०६	४	२	२	१६०	२८७
५	१५	१	१८३	७	९	२६	१६९	४१०
पुरुष	५		७७	२	८	११		१०३
महिला	१०	१	१०६	५	१	१५	१६९	३०७
६	२	३	६१	११	३	१४	७६	१७०
पुरुष	१		२७	६		९		४३
महिला	१	३	३४	५	३	५	७६	१२७
७	१३	२	१९३		४	१	१७४	३८७
पुरुष	८		७१		२			८१
महिला	५	२	१२२		२	१	१७४	३०६
८	१४		१३०	२६	६	३४	११३	३२३
पुरुष	७		५९	९	६	२२		१०३
महिला	७		७१	१७		१२	११३	२२०
९	१०	१	१६१	१४	७	३७	१५४	३८४
पुरुष	७		७५	७	६	२१		११६
महिला	३	१	८६	७	१	१६	१५४	२६८
१०	१०		१७०	६	७	१३	१५१	३५७
पुरुष	५		६४	३	३	४		७९
महिला	५		१०६	३	४	९	१५१	२७८
११	११	१	१५२		४	५	९९	२७२
पुरुष	५		७७		२	२		८६
महिला	६	१	७५		२	३	९९	१८६
१२	१७	२	१३१	१९	१२	२९	१३४	३४४
पुरुष	११		६५	७	८	१७	१	१०९
महिला	६	२	६६	१२	४	१२	१३३	२३५
जम्मा	१७२	१५	१८४२	११२	७६	१८७	१६४७	४०५

“स्रोत : नगरपालिकाको कार्यलय पनौती २०७४/०७५”

३.११ बत्ति बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

नगरपालिकाका धेरैजसो घरपरिवारहरूले आफू बसोबास गरेको घर/आवासीय इकाइमा बत्ति बाल्नका लागि अक्सर विजुली प्रयोग गर्ने गरेका छन् । गत २०६८ सालको जनगणनामा विजुली प्रयोग गर्ने परिवार ८७.३१ प्रतिशत रहेकोमा हाल बढेर ९२.९६ प्रतिशत पुगेको छ । गत जनगणनामा बत्ति बाल्नका लागि अक्सर मटितेल प्रयोग गर्ने परिवार ८.३ प्रतिशत रहेकोमा हाल घटेर १.६६ प्रतिशत मात्र देखिएको छ । विगतको भन्दा हाल सोलार प्रयोग गर्ने परिवार संख्या बढेर १४.८४ प्रतिशत पुगेको छ । जुन विगतमा २.१८ प्रतिशत थियो ।

इन्धनको प्रकार	घरधुरी संख्या	प्रयोग गर्ने घरधुरी प्रतिशत	श्रोत प्रयोग गर्ने वास्तविक घरधुरी प्रतिशत	कैफियत
विद्युत	१००८१	८३.५१	९२.९६	एउटा घरपरिवारले एक भन्दा बढि प्रकारको श्रोत प्रयोग गरिरहेका हुन्छन । त्यसैले चौथो कोलममा प्रतिशत बढि आएको छ । तर हामीले हेर्ने श्रोत प्रयोग गर्ने वास्तविक घरधुरी संख्या चौथो कोलमबाट हो ।
जेनेरेटर	६८	०.५६	०.६२	
गोबरग्याँस	१३१	१.०८	१.२०	
सोलार	१६१०	१३.३३	१४.८४	
मट्टितेल	१८१	१.४९	१.६६	
जम्मा	१०८४४	१००.०	१११.२८	

३.१२ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)

यस नगरपालिकामा रहेका कुल परिवारको ६९.१५ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ । २०६८ को जनगणना अनुसार यो प्रतिशत ७१.९३ प्रतिशत थियो । २०६८ को जनगणनामा एल.पि. ग्याँस प्रयोग गर्ने परिवारहरू १६.०७ रहेकोमा हाल उल्लेख्य वृद्धि भई ७९.३१ प्रतिशत पुगेको छ । त्यस्तै विगतमा खाना पकाउन अक्सर गोबरग्याँस प्रयोग गर्नेको हिस्सा ३.९८% रहेकोमा हाल यो संख्या घटेर १.७८ मा आएको छ । त्यसैगरी मट्टितेल प्रयोग गर्नेको संख्या पनि घटेर ०.३८ मा आएको छ जुन विगतमा ०.७८ प्रतिशत रहेको थियो । विस्तृत रूपमा तलको तालिकामा दिईएको छ ।

किसिम	घरधुरी संख्या	प्रयोग गर्ने घरधुरी प्रतिशत	श्रोत प्रयोग गर्ने वास्तविक घरधुरी प्रतिशत	कैफियत
दाउरा	७४९९	४५.५१	६९.१५	एउटा घरपरिवारले एक भन्दा बढि प्रकारको श्रोत प्रयोग गरिरहेका हुन्छन । त्यसैले चौथो कोलममा प्रतिशत बढि आएको छ । तर हामीले हेर्ने श्रोत प्रयोग गर्ने घरधुरी संख्या चौथो कोलम हो ।
गुइठा	६१	०.३७	०.५६	
गोबरग्याँस	१९४	१.१७	१.७८	
मट्टितेल	४२	०.२५	०.३८	
एल.पि. ग्याँस	८६०१	५२.२०	७९.३१	
विद्युत	७८	०.४७	०.७१	
जम्मा	१६४७५	१००	१५१.८९	

शहरी क्षेत्रमा खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँस प्रयोग गर्ने परिवारहरूको बाहुल्यता रहेको छ भने ग्रामीण क्षेत्रमा काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवारको बाहुल्यता रहेको देखिन्छ । गाउँपालिका तथा नगरपालिका अनुसार खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण माथिको तालिकामा दिईएको छ । तालिकामा दिईएको घरधुरीमध्ये एकै परिवारले एकभन्दा बढि इन्धनको प्रयोग गर्ने भएकोले जम्मा घरधुरी संख्या र प्रतिशतमा फरक पर्न गएको छ ।

परिच्छेद ४

आर्थिक अवस्था

४.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण

विषय/क्षेत्र	लिंग	संख्या	जम्मा	कैफियत
कृषि तथा पशु	महिला	३३५	५६१	
	पुरुष	२२६		
इन्जिनियरिङ्ग	महिला	२३	१३२	
	पुरुष	१०९		
वन	महिला	३३	६३	
	पुरुष	३०		
मेडिसिन	महिला	८०	१४८	
	पुरुष	६८		
खाद्य प्रसोधन	महिला	६	२४	
	पुरुष	१८		
कानून	महिला	७	३२	
	पुरुष	२५		
पत्रकारीता	महिला	३	१७	
	पुरुष	१४		
अन्य	महिला	२२	५६	
	पुरुष	३४		
जम्मा	महिला	५०९	१०३३	
	पुरुष	५२४		

माथि उल्लेख गरेबाहेक पाइलट, संगीतकारलगायत मानव संसाधनहरु यो नगरपालिकामा बसोबास छ। जुन अन्यमा समेटिएको छ।

४.२ परिवारको जिविको पार्जनको मुख्य पेशा सम्बन्धि विवरण

एउटै व्यक्ति एकभन्दा बढि पेशामा आवद्ध हुने भएकोले घरधुरी संख्या र प्रतिशतमा बढि देखिएको छ। साथै एउटै व्यक्ति कृषि सँगसँगै अरु पेशामा भए पनि जिवन निर्वाहको मुख्य पेशाको रूपमा कृषिलाई लिएको पाइएको छ।

पेशा	घरधुरी संख्या	प्रतिशत	कैफियत
कृषि	८०३४	७४.०८	
सरकारी जागिर	११०२	१०.१६	
व्यापार	१२३८	११.४१	
गैरसरकारी जागीर (NGO, INGO लगाएत अन्य)	६५८	६.०६	
ज्याला मजदुरी	१०७९	९.९५	
स्वारोजगार	२३८	२.१९	
जम्मा	१२३४९	११३.८५	

४.३ खाद्यान्न सुरक्षाको अवस्था

तल उल्लेखित तालिकाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा नगरपालिकाको समग्र खाध्य सुरक्षाको आधारमा जोखिमपूर्ण नै देखिन्छ। तथ्याङ्कको आधारमा कृषिमा आवद्ध परिवार मध्ये ३८.८ प्रतिशत परिवार खाध्य सुरक्षाको हिसाबले पूर्ण सुरक्षित रहेको, ३३.९५ प्रतिशत अर्ध सुरक्षित र २७.२३ प्रतिशत जोखिममा रहेको अवस्था देखिएको

छ। यथापी नगरपालिका भित्र र बाध्य सम्भावित रहेका आय आर्जनका क्षेत्रबाट उक्त जोखिम न्यूनिकरण गर्न सकिने देखिन्छ।

आफ्नै कमाइबाट खान पुग्ने समयअवधि	घरधुरी संख्या	प्रतिशत
३ महिना सम्म	२१८८	२७.२३
६ महिनासम्म	२७२८	३३.९५
१२ महिनासम्म	२७८५	३४.६६
१ वर्ष भन्दा बढी	३३३	४.१४
जम्मा	८०३४	१००

४.४ बेरोजगार सम्बन्धी विवरण

यहाँ बेरोजगारी जनसंख्या निकाल्दा काम गर्ने उमेर १६ देखि ६० वर्षको आधारमा निकालिएको छ। जसमा २५ देखि ४५ वर्ष उमेर समूहको सबभन्दा कम बेरोजगार देखिएका छन्।

उमेर समुह	जम्मा जनसंख्या	बेरोजगारी	उल्लेख नगरिएको
१६ वर्षदेखि २४ वर्षसम्म	१०३३३	६५३१	२१२
२५ वर्षदेखि ४५ वर्षसम्म	१९२६४	६२४०	४६६
४६ वर्षदेखि ६० वर्षसम्म	८१६५	३३३५	२५१
जम्मा	३७७६२	१६१०६	९२९

४.५ बैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरूको विवरण

रोजगारीमा गएको देशको नाम	संख्या	प्रतिशत
अमेरिका, युरोप, अष्ट्रेलिया, बेलायत	३६४	२०.५५
जापान, कोरीया, चीन	२२७	१२.८१
खाडी देशहरू	१०३५	५८.४४
भारत	१४५	८.१८
जम्मा	१७७१	१००

४.६ सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण

तलको तालिकामा स्पष्ट रूपमा उल्लेख छ, यस नगरपालिकाको जम्मा जनसंख्या १०८४४ मध्ये ३३८ अर्थात ४.०३ प्रतिशत घरधुरीहरूको कुनै पनि सदस्यको नाममा जग्गा छैन र उनिहरू सुकुम्बासीको रूपमा यस नगरपालिकामा बसोबास गरिरहेका छन्।

सुकुम्बासी	४३८	४.०३
घरधुरी संख्या जम्मा	१०८५१	१००

परिच्छेद- ५ कृषिसम्बन्धी अवस्था

५.१ वर्तमान भू-उपयोग

यस नगरपालिकाको कूल क्षेत्रफल ११८.१६वर्ग कि.मी. छ। यसमध्येखेती गरिएको भूमि ५१.६९ वर्ग कि.मी. (४३.७५ प्रतिशत), वन क्षेत्र ५५.३८ वर्ग कि.मी. (४६.८७ प्रतिशत) रहेको छ भने जम्मा पानीले ढाकेको क्षेत्र ०.४७ वर्ग कि.मी. (०.४ प्रतिशत) रहेको छ। नगरको भू-उपयोगको स्थिति निम्न अनुसार रहेको छ।

विवरण	क्षेत्रको वर्ग मिटर	रोपनीमा
खेती गरिएको जग्गा	५१६८८१६८.६३	१०१,६१८.९४
वन जंगलले ढाकेको जग्गा	५५३८४६५३.०७	१०८,८८६.२२८
भाडी क्षेत्र	२७५०६७९.४१२	५,४०७.८३५
घाँसे क्षेत्र	११७२३४५.२४६	२३०४.८३१
पानीको ढाकेको क्षेत्र	४७९४७७.१६४२	९२६.९२४
नगरक्षेत्र/घना वस्तीले ढाकेको ठाउँ	१३४१२१.६०३६	२६३.६८३
फलफुल वगैचाले ढाकेको ठाउँ	२६०७५८.६८६९	५१२.६५२
बगरले ढाकेको क्षेत्र	२३१२६१.७७३३	४५४.६६१
जम्मा क्षेत्र	११८१६२०३०.९	२३२,३०६.५५३

“स्रोत : नापी विभागको कार्यलय”

५.२ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धि विवरण

वडा नं	सार्वजनिक पोखरी	संख्या	स्थान	कैफियत
४	बञ्जारा गाउँ पोखरी	१	बञ्जारा गाउँ	
५	बाघखोर पोखरी	१	गैह्रीगाउँ	
	चौकोट पोखरी	१	चौकोट	
	नैकिनटार पोखरी	१	नैकिनटार	
६	बाहुन गाउँ पोखरी	१	बाहुन गाउँ	
७	सरस्वती खेल पोखरी	१	अगाटोल	
	रेडक्र पोखरी	१	क्याम्पस रोड	
८	बञ्जारा गाउँ पोखरी (उत्खननको क्रममा)	१	बञ्जारा गाउँ	
९	थल्पु वन पोखरी	२	—	
११	बल्थली पोखरी	१	बल्थली	
	कोल भञ्ज्याङ पोखरी	१	कोल भञ्ज्याङ	
	मगरटोल पोखरी	१	मगरटोल	
	घटेराटोल पोखरी	१	घटेराटोल	

“स्रोत : पनौती नगरपालिकाका वडा कार्यलयहरु, वडा १ दखि १२”

५.३ सिंचाई सुविधाको उपलब्धता विवरण

सिंचाई योजनाको नाम	कुल समेट्ने क्षेत्रफल (क्षमता)	हाल संचालित क्षेत्रफल
न्यासिला सिंचाई योजना	३६ हेक्टर	३६ हेक्टर
बल्थली सिंचाई योजना	८० हेक्टर (३० हेक्टर क्षमता विस्तारको क्रममा)	५० हेक्टर
नौबिसे फाँट सिंचाई योजना	कुल क्षेत्रफल- १५० हेक्टर	

लीलावती सिंचाइ योजना	३२० हेक्टर	३०० हेक्टर (२० हेक्टर भुक्तम्पको कारणले क्षमता भएको)
ट्याल्कु खोला सिंचाइ योजना	७५ हेक्टर	५० हेक्टर
नेपालबेसी फाँट सिंचाइ योजना	७२ हेक्टर	७२ हेक्टर
बन्चरे सिंचाइ योजना	४० हेक्टर	-

“स्रोत : सिंचाई विभागको कार्यालय, धुलिखेल काभ्रे २०७४/०७५”

नयाँ प्रविधी अन्तरगतका सिंचाइ योजना

सिंचाई योजनाको नाम	कुल समेट्ने क्षेत्रफल (क्षमता)	हाल संचालित क्षेत्रफल
गौडाल पोखरी सिंचाइ योजना	कुल क्षेत्रफल- १२ हेक्टर	३६ हेक्टर
जुगेनी- खोल्सी सिंचाइ योजना	कुल कमान्ड क्षेत्रफल- ११ हेक्टर	हाल सञ्चालित क्षेत्रफल १० हेक्टर
भ्याम्सी फाँट सिंचाइ योजना	कुल क्षेत्रफल- २० हेक्टर	हाल सञ्चालित क्षेत्रफल १० हेक्टर
बस्थली- मकैटार सिंचाइ योजना	कुल क्षेत्रफल- १४.५ हेक्टर (निर्माणाधीन)	
शंखु उपत्यका लिफ्ट सिंचाइ योजना(सहकारी सञ्जाल)	कुल क्षेत्रफल -१९ हेक्टर (निर्माणाधीन)	

“स्रोत : सिंचाई विभागको कार्यालय, धुलिखेल काभ्रे २०७४/०७५”

मझौला सिंचाइ योजना

सिंचाई योजनाको नाम	कुल समेट्ने क्षेत्रफल (क्षमता)	हाल संचालित क्षेत्रफल
कुशादेवी- डुकाउ फाँट सिंचाइ योजना	प्रस्तावित- १५ हेक्टर(स्वीकृत हुन बाँकी)	

“स्रोत : सिंचाई विभागको कार्यालय, धुलिखेल काभ्रे २०७४/०७५”

५.४ परिवारको आधारमा सिंचाईको स्रोत सम्बन्धि विवरण

एकै घरपरिवारले एक भन्दा बढि स्रोतको प्रयोग गर्ने भएकोले घर परिवार बढि देखिन आएको छ ।

सिंचाई स्रोतको किसिम	प्रयोग गर्ने घरपरिवार संख्या	प्रयोगको प्रतिशत
नहर/नदि	२९२७	३२.९४
पक्की कुलो	९८९	११.१३
कच्ची कुलो	२४७८	२७.८९
आकाशे पानी	२३३९	२६.३२
पम्प	४८	०.५४
अन्य स्रोत	१०३	१.१५
जम्मा	८८८४	१००.०

५.५ कृषि उत्पादन सम्बन्धी विवरण

अन्न उत्पादन								
अन्न बालीको नाम	जम्मा उत्पाद गर्ने परिवार संख्या	उत्पादन गर्ने परिवार प्रतिशतमा	क्षेत्रफल (रोपनी) औसत	जम्मा क्षेत्रफल (रोपनीमा)	औसत उत्पादन (पाथी)	जम्मा उत्पादन (पाथी)	औसत विक्री	जम्मा विक्री
धान	४३२३	४१.८	३.१	१३५३९.१	३००	३०१८२५३	२४१४६	१२९७२२२
मकै	५५००	५३.१	४.५	२४८२७.६	१७९	९८१४५९	५१९९	८५७८११
गहुँ	४८७	४.७	३.२	१५६१.४	६५	४६००३	२८७५	३१५०६
कोदो	१२	०.१	४.९	५९.०	७२	८६०		
फापर	४	०	३.०	६.०	११	२२		
जै	२६	०.३	१.७	४५.०	२४	६१७		
जम्मा	१०३५२	१००.०	3.9	४००३८.१	२२४	४०४७२१४	१२८१७	२१८६५३९
तरकारी उत्पादन								
आलु	४८४३	९४.३	३.५०	१६९२५.६२	२३२४	२०११६५१९	३१५३१	१०६१२७३६
प्याज	५४	१.१	१.४४	७२.००	३०	१३२३	४००८	३२०६५
काउली	१३४	२.६	२.०३	२६८.२१	१११७	१४०७३४	८४७९	११८७०३
साग	५	०.१	२.३०	११५.०	०	२५०००	८३३३	१४०००
लसुन	१४	०.३	२.३६	३३.००	२२	२६२		
काक्रो	४२	.८	३.०४	१२७.५०	४३६	५२३००	४३५८	१३५०५
गोलभेंडा	३७	.७	२.०७	७४.६०	६२९९	३९००००	५५७१४	२२६७७०
बकुला	२	.०	.७५	१.५०	१०	१०		
हरियो केराउ	३	.१	१.३३	४.००	५२	१५६		
मुला	२	.०	२.५०	५.००	१६०	५००	५००	१६०
बन्द	२	.०	१.००	२.००	५०	१००	१००	
जम्मा	५१३८	१००.०	३.४२	१७५२४.९३	२२७९	२०७२६९०४	३०३१५	११०१७९३९
तेलहन उत्पादन								
तोरी	२५११	९९.६	४.१	१०२८७.०	१०२	६११४४३	४०४९	२४५२७२
सूर्यमुखी	५	.२	३.४	१७.०	१३	६५		
सरसिम	५	.२	२.८	१४.०	९	४३		
जम्मा	२५२१	१००	४.१	१०३१८.०	१०२	६११५५१	४०४	२४५२७२
दलहन उत्पादन								
मास	१९	१७.१	२.५	४७	२६	५०२		मास
मुसुरी	१४	१२.६	१.७	२४.२	१६	१५८		मुसुरी
सिमी	५१	४५.९	१.९	९५	९	३३५		सिमी
भटमास	२७	२४.३	१.९	५२	६	२७२		भटमास
जम्मा	१११	१००.०	२	२१८.२	१४	१२६७		जम्मा
नगदेवाली उत्पादन								
उखु								
काडीमूम	१२५	५६.३	२.६	३०३.६	४५	४८६०	२७००	२७००
लिच्ची	९५	४२.८	१.५	१३४.०	३७	२५८००	३६८५७	१६०३२
जम्मा	२२२	१००	२.१	४३७.६	४१	३०६६०	३२५८८	१८७३२
फलफूल उत्पादन								
सुन्तला	३६४	१००.०	२.५	८०५.३	८९२	६६१८६४३	२४२४४	५१७८६५४
जम्मा	३६४	१००.०	२.५	८०५.३	८९२	६६१८६४३	२४२४४	५१७८६५४

५.६ पशुपन्थीजन्य उत्पादन सम्बन्धि विवरण

सि.नं.	जनवारको किसिम	पाल्ने परिवार संख्या		सङ्ख्या (वार्षिक)			उत्पादन (वार्षिक)		
				स्थानीय	उन्नत	जम्मा	दुध (लि.)	मासु -केजी	ऊनी
१	गाई/गोरु	औसत	३९६१	१.४७	०.०९	१.५५	१९७२.७		
		जम्मा		५८२५	३५३	६१७८	९८४८५७०		
३	भैसी	औसत	१८७१	१.५	०.०५	१.५५	१५३३	८०.५	
		जम्मा		२८३०	८९	२९१९	४८६८३४९	१५०८८	
५	बाखा/खसी	औसत	३४८३	३.६४	०.१	३.७३	२१.०७	३२.१२	०.०६
		जम्मा		१२६८०	३४६	१३०२६	७३३९४	१११८५८	१९८
६	भेडा	औसत	२६	३.९६	०.०४	४		२.५	६.९२
		जम्मा		१०३	१	१०४		६५	१८०
७	सुगुर/बंगुर	औसत	५८	२.४८	०.६४	३.१२		२३.७९	
		जम्मा		१४४	३७	१८१		१३८०	
	पन्थी			स्थानीय	उन्नत	जम्मा	अण्डा संख्या		मासु
१	कुखुरा	औसत	१६१७	२३.१	९२.५	११५.६२	१८८०		१३४
		जम्मा		३७२९६	१४९५९५	१८६८९१	३०४०९११		२१६५३
२	हाँस	औसत	६८	४०	६	४६	४६२२		१२
		जम्मा		२७२३	४०९	३१३२	३१४३४८		८११
	माछा	औसत	४	०	१२५	१२५	के.जी.:३८.७५		
		जम्मा		०	५००	५०२	के.जी.:१५५		
१	मौरी	औसत	१००	२.३५	०.११	२.४२	महके.जी.: २२.३६		
		जम्मा		२३५	११	२४२	महके.जी.:२२३ ६		

यस टेवलमा व्यावसायिक रूपमा उत्पादन गरेका कुखुरा फर्महरु समावेस छैन । घरपरिवारले पालन गरेका हाँस, कुखुरामात्र समावेस छ । व्यावसायिकरूपमा उत्पादन गरिएका हाँस, कुखुराहरु औद्योगिक उत्पादन अन्तर्गत समावेस छ ।

५.७ खाद्यान्न फलफुल तथा तरकारी वालीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

गोलभेडामा लाग्ने रोग

बेना गल्ने रोग, पछैटे डहुवा, थेप्ले रोग /अगौटे डहुवा, खराने रोग, आइ लाउने रोग (दुसीजन्य), आइ लाउने

(व्याक्टेरियल), निमा टोड, भाइरस, गोलभेडाको पात खन्ने किरा, फलमा लाग्ने गवारो, सेतो भिगाँ, लाहि किरा, लेख्ने किरा, फल कुहाउने भिगाँ, क्यापसिड बग, सुलसुले

आलुमा लाग्ने रोग

पछैटे डहुवा, अगौटे थोपला डहुवा, ओइलाउने रोग/ खैरो पिपा चक्के, भाइरसजन्य रोग, दादे रोग, खोस्टे रोग, एजेरु , आलुको पूतलि/जोतहा किरा, खुम्ने किरा, रातो कमिला, फेद कटुवा, बित्ते किरा, लेख्ने किरा, लाहि

सुन्तलमा लाग्ने रोग

धुले ढुसे / खराने रोग, ध्वासे रोग -कालो ढुसी, फेद कुहिने रोग, गुँद आउने रोग, सिट्रस क्याङ्गर, जुनारको बोटमा लाग्ने, सिट्रस प्रिनिङ्ग, काठ छेड्ने डाँठको गवारो, लेमन पुतली र लार्भे, पात खन्ने कीरा, लाही, फल कुहाउने औसा, कल्ने किरा, पतेरो, सुलसुले, मिली वग, थ्रिप्स

५.८ पशु पन्छिमा लाग्ने रोग तथा कीरा

क्र.स.	पशु रोग	प्रभावित पशुहरु
१	भ्यागुत्ते	गाई/भैसी
२	खोरेत	गाई/भैसी/भेडा/बाखा
३	थुनीलो	गाई/भैसी
४	नाम्ले	गाई/भैसी/भेडा/बाखा
५	गोलो जुका	गाई/भैसी/भेडा/बाखा
६	फित्ते जुका	भेडा/बाखा/बंगुर/कुकुर
७	लुतो	गाई/भैसी/बंगुर
८	पि.पि.आर.	भेडा/बाखा
९	धनुष्टंकार	बाखा/बंगुर

“स्रोत : पनौती कृषि दर्पण २०७४/०७५”

५.९ व्यावसायिक कृषि फर्मसम्बन्धि विवरण (जिल्ला कृषि विकास कार्यलय, काभ्रेको अभिलेखमा रहेको आ.व. २०७३/०७४ सम्म)

क्र.स.	कृषि फर्मको नाम	साविकको ठेगाना	हालको ठेगाना	प्रोपाईटरको नाम
१	धामीगाउँ नमूना कृषि फर्म	कलाँती भुमिडाँडा ९	पनौती १२	उमेश हुमागाँई
२	पन्चकन्या बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	पनौती ९	पनौती १२	लव खत्री
३	मानेश्वर कृषि फर्म	पनौती १०	पनौती १०	शिवराम खड्का
४	शारदादेवी कृषि फर्म	पनौती १०	पनौती १०	नरेश बहादुर खड्का
५	न्यू सेती देवी कृषि फर्म	पनौती ४	पनौती ४	दिपेन्द्र के.सी.
६	थपा नर्सरी फर्म	पनौती १	पनौती ७	कृष्ण ब. थापा
७	प्रगति कृषि फर्म	कलाँती भुमिडाँडा ७	पनौती १२	राजकुमार तिमल्सीना
८	बासु कृषि फर्म	कलाँती भुमिडाँडा ७	पनौती १२	दामोदर हुमागाँई
९	गोरखनाथ पशुपालन दु.स. तथा कृषि फर्म	पनौती ११	पनौती ११	राम कुमार कार्की
१०	सानु राम सानु कृषि फर्म	पनौती १	पनौती १	सानुकाजी पाण्डे
११	देवीस्थान कृषि फर्म	पनौती १०	पनौती १०	पथनारायण बन्जारा
१२	ॐ साई शम्भु कृषि फर्म	पनौती ४	पनौती १	दिपक तिमल्सीना

“स्रोत : पनौती कृषि दर्पण २०७४/०७५”

५.१० आधुनिक (व्यावसायिक) पशुपालन (फार्म) सम्बन्धि विवरण

वडा नं.	कृषि फर्मको नाम	ठेगाना	वर्षिक उत्पादन		प्रोपाईटरको नाम	रोजगारीको संख्या	
			उत्पादित वस्तु	परिमाण		महिला	पुरुष
१	भैसी फार्म	न्युरेखोला	दुध	रु. २४०००००	राम प्र./किसोर सापकोटा	२	२
	गाई फार्म	न्युरेखोला, मजुवा	दुध	रु. १८०००००	बासुदेव/सरोज सापकोटा	२	२
	गाई फार्म	ठाडेखोला	दुध				
	सानोराम कृषि फर्म				सानोकाजी पाण्डे		
	ॐ साई शम्भु कृषि फर्म				दिपक तिमल्सीना		
२	पशुपन्छी तथा तरकारी फार्म	चाम्ले	दुध, तरकारी	संचालनहुदै	पार्वतीहुमागाँई		
	पशुपन्छि पालन	नयाँगाउँ	दुध, मासु	३ लाख	तारादेवीशाह		
	श्रेष्ठ पोल्त्री फार्म	बोलखे गाउँ	अण्डा, मासु	५ लाख	वालकृष्ण श्रेष्ठ		
३	सुर्यक्रान्ति कृषिफार्म	कुखुरेटार	तरकारी, फलफुल, पशुपालन	रु. ४ लाख ३० लि. प्रतिदिन	हरिहर पोखरेल (अध्यक्ष)		२
	अशोक कृषिफार्म	कुखुरेटार	दुध	१०० लि. दैनिक	विष्णु प्र. सापकोटा	आफै	
	दिप्तीकुखुरा फार्म	दिदिगाउँ	कुखुरा				
	हुमागाँई कुखुरा फार्म	थापागाउँ	कुखुरा		सुमन सापकोटा		
४	मन्दिरडाँडा गाई भैसीफार्म	ठाडोबाटो	दुध	६८,४०० लिटर		आफै	
	मनिश्वरी फार्म	नेपाल टेलिकम बाटो	बंगुर	५०० वटा			२
	पूर्णमा एकिकृत पशुपालन तथा तरकारी व्यवसाय	खरिवोट	शुरू हुदै		उमेश थापा	आफै	
६	फर्मसम्बन्धि डाटा प्राप्त हुन नसकेको ।						
७	हुमागाँई भैसी फार्म	कुशादिनी रोड	दुध	२०० प्रतिदिन	पारस हुमागाँई	२	२
९	जे.पी. कुखुरा फार्म	डाँडागाउँ	मासु	१००० वटा	गोवर्धन खत्री	आफै	
	शारदादेवी कृषि फर्म	जाईडोल	खसी-बोका मासु	२५ वटा	राजेन्द्र प्र. हुमागाँई	आफै	
		फलफुल	रु. २-४ लाख (१०,०००)				

वडा नं.	कृषि फर्मको नाम	ठेगाना	वर्षिक उत्पादन		प्रोपाईटरको नाम	रोजगारीको संख्या	
			उत्पादित वस्तु	परिमाण		महिला	पुरुष
	कुखुरा फार्म	खलथली	अण्डा	के.जी.) रु २०,००० दैनिक		आफै	
	श्रेष्ठ बंगुर फार्म	दाङघाट					२
१०.	विभिन्न कुखुरा फार्महरु		बंगुरको बच्चा	रु. १०,००,०० ०/-	तीर्थलाल श्रेष्ठ		
११.	एम.एस कृषि फर्म	महन्त टोल	दुध	१,५०,०००	-	१	१
१२	उमेश हुमागाइ नमुना बाखा फर्म	कँलाती	मासु				
	कृष्ण हुमागाइ कृषि फर्म	कँलाती	तरकारी, अलौची				
	लक्ष्मण दाहाल कृषि फर्म	कँलाती	-				
	भीमशेन हुमागाइ	कँलाती	-				
	अशोक तामाङ बाखा फर्म	सिमपानी	-				
	कुमार श्रेष्ठ / कुखुरा फर्म	तेरखोरिया	-				
	बासु हुमागाइ / कृषि/पशुपालन फार्म	गागल	-				

“स्रोत : पनौती नगरपालिकाका वडा कार्यलयहरु, वडा १ दखि १२”

५.११ कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित समूह तथा सामुदाहिक संस्थाको विवरण

कृषक समूह -जिल्ला कृषि विकास कार्यलय, काभ्रेमा दर्ता भएका आ.व. २०७३/७४ सम्म)

क्र.स.	कृषक समूहको नाम	ठेगाना	स्थापना वर्ष	अध्यक्षको नाम
१	ललिगुराँस आई पि कृषक समूह	रयाले ९	२०६७	लोकनाथ सापकोटा
२	खोपासी कृषक समूह	पनौती १०	२०७१	केशव प्र. तिमल्सीना
३	रंगनाथ आत्मनिर्भर कृषक समूह	पनौती ११	२०७१	बालकृष्ण फुयाल
४	फड्केश्वर कृषक समूह	पनौती १२	२०७१	खिलेन्द्र गिरी
५	सौडोल कृषक समूह	पनौती १३	२०६७	शम्भू राई
६	बसलादेवी कृषक समूह	पनौती ३	२०६७	दुर्गा प्रसाद काफ्ले
७	प्रगतिशिल कृषक समूह	पनौती ५	२०६९	हरि कुमार प्रधान
८	कपालकोट कृषक समूह	पनौती ८	२०७१	अजय कार्की
९	थुम्कीडाँडा साना किसान समूह	पनौती ११	२०७१	प्रल्हाद सापकोटा
१०	खरिबोट कृषक समूह	पनौती ८	२०७०	शिवहरी फुयाल
११	श्रमजिवि कृषक समूह	पनौती ३	२०७२	थोक बहादुर घिसिङ

क्र.स.	कृषक समूहको नाम	ठेगाना	स्थापना वर्ष	अध्यक्षको नाम
१२	स्वेट गणेश कृषक समूह	पनौती १	२०७१	सीता श्रेष्ठ
१३	सेतीदेवी कृषक समूह	पनौती १०	२०७२	उपेन्द्र हुमागाँई
१४	सुन्दर वस्ती कृषक समूह	पनौती १	२०७२	विनोद के.सी.
१५	आधार एकता महिला कृषक समूह	पनौती १२	२०७२	शान्ता न्यौपाने
१६	हाम्रो नमुना कृषक समूह	पनौती ११	२०७२	शम्भु प्रसाद दाहाल
१७	सारदेवी आई पि एम कृषक समूह	पनौती ११	२०७२	उमा थापा
१८	ज्वालामुखी आई पि एम कृषक समूह	पनौती ९	२०७२	अर्जुन थापा
१९	मनकामना कृषक समूह	पनौती ८	२०७२	कल्पना थापा
२०	ईन्द्रेश्वर कृषक समूह	पनौती ६	२०७२	सविन श्रेष्ठ
२१	मल्की दलित कृषक समूह	पनौती ९	२०७३	श्याम कुमार मगराती
२२	शारदा देवी कृषक समूह	पनौती १०	२०७३	भगवती ठकुरी
२३	चेतनशिल आई पि एम कृषक समूह	शारदाबतासे ४	२०७३	मछिन्द्र राउत
२४	नारायणस्थान आई पि एम कृषक समूह	पनौती	२०६८	सुष्मा कुमारी श्रेष्ठ
२५	शंखेश्वरी आई पि एम कृषक समूह	शंखु ४	२०६७	विमला रिजाल
२६	नमुना आई पि एम कृषक समूह	पनौती ११	२०६८	देवकी तिमल्सीना
२७	नारायणस्थान कृषक समूह	पनौती १२	२०६८	सुष्मा कुमारी श्रेष्ठ
२८	विन्दवासिनी आई पि एम कृषक समूह	पनौती ३	२०६८	विजय वजगाँई
२९	मनकामना महिला कृषक समूह	पनौती १०	२०६८	भगवती रम्तेल
३०	सरस्वती महिला कृषक समूह	पनौती १०	२०६८	तुलसा के.सी.
३१	कालीदेवी कृषक समूह	भुमेडाँडा ९	२०६८	मनिशा तमाड
३२	जागरण आई पि एम कृषक समूह	भुमेडाँडा ५	२०६९	देवराज के.सी.
३३	एकता बहुउद्देश्यीय कृषक समूह	पनौती ५	२०६९	दिपक थापा
३४	चामखर आई पि एम कृषक समूह	पनौती ४	२०६९	राजन तमाड
३५	साधना कृषक समूह	पनौती ८	२०७०	दिनेश बन्जरा
३६	भिमसेन कृषक समूह	पनौती १०	२०७०	रामराजा भण्डारी
३७	भालेश्वर आई पि एम कृषक समूह	भुमेडाँडा १	२०७०	लोक विक्रम के.सी.
३८	दीगो कृषि प्रवर्धन कृषक समूह	पनौती ५	२०७०	मनोज प्रजापति
३९	एम डि कृषक समूह	पनौती ६	२०७०	सुनिता श्रेष्ठ
४०	नवमी कृषक समूह	पनौती १२	२०७०	कृष्ण प्रसाद तिमल्सीना
४१	सामुदायिक साना किसान कृषक समूह	पनौती ४	२०७१	दिपक थापा
४२	थुम्कीडाँडा कृषक समूह	पनौती ११	२०७०	गणेश प्रसाद सापकोटा
४३	त्रिवेणी कृषक समूह	पनौती	२०७१	मणिकलाल श्रेष्ठ
४४	नवदुर्गा कृषक समूह	पनौती १०	२०७१	बद्री प्रसाद तिमल्सीना
४५	गौरीगाउँ आई पि एम कृषक समूह	पनौती १	२०७१	प्रदिप खड्का
४६	अष्टज सामुदायिक कृषक समूह	बल्थली ७	२०६८	विष्णु बहादुर लामा
४७	लगनशिल कृषक समूह	बल्थली ८	२०७१	राजु थापा

“स्रोत : पनौती कृषि दर्पण २०७४/०७५”

५.१२ कृषि बजार तथा हाटबजार सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	बजारको नाम	क्र.स.	बजारको नाम
१	पनौती पुरानो बजार	६	नमोबुद्ध रोड बजार
२	मल्की रोड बजार	७	कुशादेवी बजार

३	पर्खालचौर/दाभान बजार	८	कुशादेवी रोड बजार (पनौती)
४	बसपार्क क्षेत्रको बजार	९	रोशी बजार
५	खोपासी बजार		

“स्रोत : जिल्ला पार्श्वचित्र काभ्रेपलाञ्चोक २०७४”

परिच्छेद ६ पर्यटन तथा उद्योग

६.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

पर्यटकिय आधारबाट महत्वपूर्ण क्षेत्रहरू :

शारदा देवीस्थान डाँडा, धनेश्वर महादेव मन्दिर, इन्द्रेश्वर महादेव मन्दिर र प्रचीन पनौतीको सची तिर्थ त्रिवेणीघाट क्षेत्र, पुरानो पनौती बजार, सेतीदेवी पिकनिक स्पट, पनौती-कुशादेवी-फूलचोकी पर्यटन मार्ग (पैदल यात्रा) नमोबुद्ध, गोरखनाथ, सल्मिटार, सल्लेडाँडा, ज्यालाचिटि वन, चामखर्क, भगवान थुम्की, खोपासी तथा नेपाल सरकारबाट प्रचीन स्मारक संरक्षण ऐन २०१३ बमोजिम प्रचीन स्मारक क्षेत्रका रूपमा घोषित पनौतीलाई विश्व सम्पदा सूचिमा समावेश गर्न यूनेस्कोमा प्रस्तावित, गुर्दुमडाँडा प्याराग्लाइडिङ र होमइस्टे तथा हिमश्रृङखला अवलोकन उपयुक्त, रानीकोट, लठ्ठा/खोर भङ्ज्याङ, हरियाली युक्त बन्थली क्षेत्र ।

५.६.२ धार्मिक ऐतिहासिक स्थल तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण

वडा नं. १ को रयाले मानेदोभान (गुम्बा), वडा नं. ४ को भगवान डाँडा (चैत्य), वडा नं. ४ मा नै चर्च २ वटा रहेका छन् । त्यस्तै वडा नं. ७ को क्याम्पस रोड चर्च १ र वडा नं. ७ मा नै चैत्य १ वटा रहेका छन् ।

वडा नं.	स्थलको नाम	क्षेत्रफल आकार (रोपनी)	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व कोसँग	महत्व	वार्षिक पर्यटक आगमन सङ्ख्या
			पहुँच, स्थिति, सडक	होटल, लज रेष्टुराँ सङ्ख्या	बजारसम्म को दुरी (घण्टामा)			
१	फूलचोकीमाई	२	कच्ची	४	२	सार्वजनिक	---	१०,०००
	विर्खेश्वर महादेव	१.५	कच्ची	---	२	सरकारी	---	२०००
	बाघ भैरव मन्दिर	३	कच्ची	४	---	सरकारी	---	२०००
	रानीकोट गढी	३००	---	४	१	सरकारी		१०,०००
२	कृष्ण मन्दिर	८	कच्ची		५ मिनेट	सार्वजनिक	धार्मिक	७००
	कुशादेवीमाई	१.५	पक्की	८	५ मिनेट	सार्वजनिक	धार्मिक	२५,००
	गुर्दुम डाँडा	३	कच्ची	२ होमस्टे		सार्वजनिक	प्राकृतिक सुन्दरता	७,०००
	नागी डाँडा	३	---	---	३ घण्टा	सार्वजनिक	प्राकृतिक सुन्दरता	५०००
३	ठुली पोखरी	१५-२०	कच्ची	---	१	सार्वजनिक	प्राकृतिक सौंदर्य	७००
	पशुपति मन्दिर	५	कच्ची	---	१० मिनेट	सार्वजनिक	धार्मिक	१५,०००
४	दुधमील (पशुपति मन्दिर)	१	पक्की	---	५ मिनेट	सार्वजनिक	धार्मिक	१०,०००
	एपाटार (भिमसेन मन्दिर)	०.५	कच्ची	---	१५मिनेट	सार्वजनिक	धार्मिक	१०००
	ज्यालेपाटी (गोठेदेवी मन्दिर)	०.५	कच्ची	---	१५ मिनेट	सार्वजनिक	धार्मिक	१०००
५	ठुलहुंगी देवीथान	२/३	कच्ची	---	१	सार्वजनिक	धार्मिक	१०००
	धनेश्वर महादेव मन्दिर	८	पक्की	---	४५ मिनेट	सार्वजनिक	धार्मिक तथा पर्यटकिय	१०/१५ हजार
७	ईन्द्रेश्वर	१	४०० मि.	---		नगरपालिका	धार्मिक	४००

	गोरखनाथ	४०	४०० मि.	----		नगरपालिका	धार्मिक	४००
	भैरव	६ आना	४०० मि.	----		नगरपालिका		४००
	कम्हायणी	५ आना	५०० मि.	----		नगरपालिका		४००
	मानेश्वरी	५ आना		----		नगरपालिका		४००
८	देविस्थान	६० रोपनी	कच्ची	----	२.५ कि.मी.	सरकारी	धार्मिक	२००
	क्पालकोट पिकनिक स्पोट	५	कच्ची	----	२०० मिटर	स्थानिय समिती	प्राकृतिक रमणीय	२०००
९	देविस्थान (शारदादेवी स्थान मन्दिर), पृथ्विनारायण शाहाले निर्माण गरेका पृथ्विगढ)	५	कच्ची	----	४५ मिनेट	गुठी	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	५०,०००
	जाकिडोल (कृष्ण मन्दिर)	१.५	कच्ची	----	१	गुठी	धार्मिक तथा सांस्कृतिक	१०,०००
	संकटा मन्दिर	२.५	पक्की	७	५ मिनेट	गुठी	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	----
	भिमसेन मन्दिर	४	कच्ची	७	५ मिनेट	गुठी	धार्मिक तथा सांस्कृतिक	----
	दलितगाउँ (भीमसेन मन्दिर)	----	----	----	----	----	----	----
	नारायणटार (गणेश मन्दिर)	----	----	----	----	----	----	----
	खत्रीगाउँ (कालिका देवी मन्दिर)	----	----	----	----	----	----	----
	डाँडागाउँ (सेतीदेवी मन्दिर)	----	----	----	----	----	----	----
	जाकीडोल (जागेश्वरी)	----	----	----	----	----	----	----
	कृष्ण मन्दिर (सुनथान)	----	----	----	----	----	----	----
	भलाबोर (बुढामहाकाल मन्दिर)	----	----	----	----	----	----	----
थाक्लेचौर (पलाञ्चोक मन्दिर)	----	----	----	----	----	----	----	
जमुनेगाउँ (मनकामना मन्दिर)	----	----	----	----	----	----	----	
नौविसे (शिव	----	----	----	----	----	----	----	

	मन्दिर)							
	ओमफाँट (छिःश्वर मन्दिर)	---	---	---	---	---	---	---
	भण्डारी गाउँ भैरव मन्दिर)	---	---	---	---	---	---	---
	भण्डारी गाउँ (भिमसेन मन्दिर)	---	---	---	---	---	---	---
१०	खड्केश्वर महादेव मन्दिर (किटिनी)	३ रोपनी	ग्राभेल सडक	छैन	१० मिनेट	समिती	धर्मिक	---
	द्रौपदा देवी मन्दिर(सत्याल डाँडा)	१ रोपनी	कच्ची	छैन	१० मिनेट	समिती	ऐतिहासिक मन्दिर	---
	गोदा रंगनाथ मन्दिर (मयलवोट)	२ रोपनी	ग्राभेल सडक	छैन	५ मिनेट	सञ्चालक समिती	धार्मिक	---
	उर्गेन गुरु छोइलेड गुम्बा (सल्मीटार)	३ रोपनी	कच्ची	छैन	२० मिनेट	सञ्चालक समिती	धार्मिक	---
११	लड्केश्वर मन्दिर	७ रोपनी	छैन	छैन	१ घण्टा	गुठी	धर्मिक	---
	कमला देवी मन्दिर	५ रोपनी	छैन	छैन	३० मिनेट	समिती	नेपालको सार्वजनिक	---
१२	भालेश्वर महादेव (रोशी)	---	कच्ची	छैन	५ मिनेट	सार्वजनिक	धर्मिक	---
	इन्द्रदेवी मन्दिर (सीमपानी डाँडा)	---	छैन	छैन	३० मिनेट	सार्वजनिक	धार्मिक	---
	अमिल चौउर (अमिलचौउर मगर गाउँ)	---	छैन	छैन	१ घण्टा	सार्वजनिक	दृश्यवलोक न	---

६.४ होटल, रिसोर्ट तथा होमस्टे सम्बन्धि विवरण

उद्योगको नाम	वडा नं.	उद्योगीको	उद्योगको	पूजी लगानी			वार्षिक उत्पादन क्षमता रु.	रोजगारी संख्या					
		नाम थर	स्तर	स्थिर	चालु	कूल		प्राविधिक	अप्राविधिक	अन्य	जम्मा	महिला	पुरुष
सनदिपा होटल	७	रसिकला हुमागाई	लघु उद्यम	१७००००	१८००००	घृण्ण	६००००००	१	१	२	४	२	२
कान्छी दिदीको होटल	८	कान्छी तामाङ	लघु उद्यम	४४००००	६००००	छ्ण्ण					०		
लक्ष्मी लामा होटल	७	लक्ष्मी लामा	लघु उद्यम	१८००००	१२००००	घृण्ण	१७५०००				०		
दिल माया खाजा होटल	१	दिल माया थिङ	लघु उद्यम	२३५०००	२६५०००	छ्ण्ण	५०००००				२	१	१
वाइवा होटल	६	इन्द्र माया लामा	लघु उद्यम	३०००००	४०००००	छ्ण्ण	७०००००				०		
कान्छी होटल लघु उद्यम	१२	रिता पहरी	लघु उद्यम	३५५०००	३५५०००	छ्ण्ण	३०००००				०		
सिञ्ज मान होटल	८	बुद्धिमान लामा	लघु उद्यम	३०००००	४०००००	छ्ण्ण	१००००००				०		
ए वान माउन्ट भ्यू होटल एण्ड लज	११	सानु मैया खत्री	लघु उद्यम	३०००००	४०००००	छ्ण्ण	१५०००००			४	४		
सीता होटल लघु उद्यम	१२	सीता संशई	लघु उद्यम	३४००००	३४००००	छ्ण्ण	२०००००	१			१	१	
पौरखी खाना नास्ता घर	७	कल माया दर्लामी	लघु उद्यम	२९००००	४०००००	छ्ण्ण	८०००००		१	२	३	१	२

“स्रोत : उद्योग विभागको कार्यलय धुलिखेल काभ्रे”

वडा नं.	विवरण	रहेको स्थान (वडा नं.)	दर्ताको अवस्था	संख्या
			दर्ता भएको/नभएको	
१	रेष्टुरेन्ट	मानेदोभान	दर्ता भएको	५ वटा
	होटल एण्ड लज	रानीकोट	दर्ता भएको	४ वटा
२	होटल एण्ड लज	कृशादेवी	दर्ता भएको	१ वटा
	होटल एण्ड लज	पनौती ७	दर्ता भएको	५
७	रेष्टुरेन्ट	पनौती ७	दर्ता भएको	३
	बल्थली भिलेज रिसोर्ट	बल्थली	दर्ता भएको	बल्थली भिलेज रिसोर्ट
११	बल्थली माउन्टेन रिसोर्ट	बल्थली	दर्ता भएको	बल्थली माउन्टेन रिसोर्ट
	इको हिल रिसोर्ट	बल्थली नेपाल	दर्ता भएको	इको हिल रिसोर्ट
	बल्थली गोष्ट हाउस	बल्थली	दर्ता भएको	बल्थली गोष्ट हाउस
	सविन होम स्टे	बल्थली माझ टोल	दर्ता भएको	
	विभूति होम स्टे	बल्थली	दर्ता भएको	

“स्रोत : पनौती नगरपालिकाका वडा कार्यलयहरु, वडा १ दिखि १२”

६.५ औद्योगिक विकास (लघु, घरेलु, साना, मझौला, ठूला उद्योग, सरकारी, पब्लिक, नीजि र सहकारी)

औद्योगिक विवरण

वडा नं.	उद्योगको नाम	उद्योगबाट प्रत्यक्ष रोजगारी सङ्ख्या			उत्पादनहुने सामग्रीको नाम	उत्पादित सामग्रीको लगभगवार्षिक मूल्य
		महिला	पुरुष	जम्मा		
१	श्री कृष्ण फर्निचर उद्योग		३	३	फर्निचर सामग्री	६० लाख
	हरेराम हरेकृष्ण फर्निचर		४	४	फर्निचर सामग्री	४० लाख
३	आर एन डि आर ह्याण्डग्राफ	१	१	२	लगाउने सामान उत्पादन गर्ने	१५००००
४	ब्लक उद्योग	७	८	१५	ब्लक, टाईल	१.५ करोड
	अनमोल डेरी	३	४	७	दुध, घ्यु, चीज, बरफ, दहि	२ करोड
	दुधविकास संस्थान	९	६	१५	दुध, घ्यु, चीज, दही	४ करोड
	नारायण फर्निचर					
	महाकाली फर्निचर					
	श्री अञ्जना काष्ठ उद्योग					
	श्री बंगालामुखी काष्ठ उद्योग					
	न्यू बद्ध फर्निचर उद्योग					
	लक्ष्मी फर्निचर उद्योग					
भिमसेन फर्निचर उद्योग						
५	शिखर प्लाईउड			५०	प्लाईउड	१५-२० करोड
	कन्चन श्रेष्ठ फर्निचर			२०	फर्निचर सामग्री	२/३ करोड
	भोला थापा प्लाईउड फ्याक्ट्री			५०	प्लाईउड	१५-२० करोड
	नवज्योति ग्याँस उद्योग			२५	अक्सिजन ग्याँस	१० करोड
	काभ्रेदाना उद्योग				कुखुराको दाना	३६० मेट्रिकटन
७	मसला उद्योग	५		५	मसला, मैनवर्ति, धुप	७,०००००
९	जगदम्बा कोल्डस्टोर प्रा.लि.		१५	१५	कोल्ड स्टोरेज	
	जगेश्वरी ईटा उद्योग	३०	७०	१००	ईटा	२५ लाख
	दुर्गा चिउरा मिल	३	४	७	चिउरा	१-२ करोड
	शारदा राईस मिल		आफै		चमल	२-३ करोड
	प्लाञ्चोक भगवती राईस मील		आफै		चामल	२-३ करोड
	शिवशक्ती राईस मील		आफै		चामल	२-३ करोड
	प्रभुग्रील उद्योग		५	५		४०-५० लाख
१०	खोपासी प्लाष्टिक उद्योग-मयलबोट			७	खानेपानीका पाइप, जडान सामग्रीहरु	५० लाख
	तिमल्सीना प्लाष्टिक उद्योग-खोपासी			५	प्लाष्टिकका घरेलु सरसामग्रीहरु	५ लाख
	श्री गणेश चाउमिन उद्योग-			६	स्टिक नुडल्स	५ लाख
	कृष्ण क्युरियो उद्योग			४	क्युरियो सामग्री	५ लाख
	दिल सुज सेन्टर		४	४	जुत्ता उत्पादन गर्ने	९०००००

११	सगरमाथा मुडा उद्योग	३	१	४	बांसको मुडा बनाउने	२३००००
	शिवसंकर स. मिल				काठ चिरान	
१२	भालेश्वर रोडाहुङ्गा उद्योग			३०	रोडा हुङ्गा	-
	पनौती रोडाहुङ्गा उद्योग			३०	रोडा हुङ्गा	-
	रोशी रोडाहुङ्गा उद्योग			३०	रोडा हुङ्गा	-
	दीपलक्ष्मी क्रसर उद्योग			२५	रोडा हुङ्गा	-
	कलाती. मिल (सीताराम हुमागाइ)				काठ चिरान, फनिचर उत्पादन	
	फर्निचर उद्योग (बीर बहदुर तामाङ)				काठ चिरान, फनिचर उत्पादन	
	उमुवादेवी रोडाहुङ्गा उद्योग			३०	रोडा हुङ्गा	-
	महालक्ष्मी कन्स्ट्रक्सन			३०	रोडा हुङ्गा	-
	मँहिमाल रोडा हुङ्गा, उद्योग			३५	रोडा हुङ्गा	-

“स्रोत : पनौती नगरपालिकाका वडा कार्यलयहरु, वडा १ देखि १२”

६.६ व्यापार र व्यावसाय सम्बन्धी विवरण (किराना, थोक, मासु, तरकारी र फलफूल आदी)

क्रस	व्यावसायको नाम	सङ्ख्या	कैफियत
१	किराना पसल	२७३	
२	स्टेशनरी	१८	
३	चिया/चमेना	१३२	
४	कस्मेटिक/ब्युटी पार्लर	२७	
५	कृषि (ह्यावरी)	२६	
६	टेलर्स	१८	
७	फेन्सी/कपडा र जुत्ता पसल	६२	
८	कम्प्युटर इनस्टिच्युट व्यवसाय	११	
९	भाडावर्तन/घरायसी सामाग्री	९	
१०	स: मिल तथा फर्निचर	५५	
११	भेटेनरी सेवा	२	
१२	इन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी सेवा	५३	
१३	राइस मिल/तेल मिल	१४	
१४	इलेक्ट्रोनिकस	२५	
१५	हार्डवेयर तथा निर्माण	२५	
१६	कृषि दुग्ध पदार्थ/डेरी	२२	
१७	मासु पसल/मासुजन्य	३१	
१८	अटो पार्टस	९	
१९	औषधि पसल (फार्मेसी) /मेडिकल/ आर्युवेद	१५	
२०	मार्केटिङ व्यवसाय	३	
२१	कृषि (तरकारी तथा फलफूल व्यावार)	९	

“स्रोत : पनौती नगरपालिकाको कार्यलय २०७५”

६.७ नगरमा संचालित क्रसर उद्योगहरूको विवरण

क्र.स.	अनुमतिबाहेक उद्योगको नाम	दर्ता नं.	हालको ठेगाना	संचालकको नाम
१	धनेश्वर रोडा हुंगा उद्योग	१३७७-०५२/५३	पनौती-	शेष नारायण सुवाल
२	डाईमण्ड स्टोन एण्ड माईनिङ्ग ईण्डष्ट्रिज	३७६२-०६५/६६	पनौती-३	दिपक भण्डारी
३	एडुवादेवी रोडा हुंगा उद्योग प्रा.लि.	३८३०-०६५/६६	पनौती-१२	राजेश डंगोल
४	भालेश्वर रोडाहुङ्गा उद्योग			
५	पनौती रोडाहुङ्गा उद्योग			
६	रोशी रोडाहुङ्गा उद्योग			
७	दीपलक्ष्मी क्रसर उद्योग			
८	उमुवादेवी रोडाहुङ्गा उद्योग			
९	महालक्ष्मी कन्स्ट्रक्सन			
१०	महिमाल रोडा हुङ्गा, उद्योग			

“स्रोत : जिल्ला वस्तुगत विवरण, काभ्रेपलाञ्चोक र वडा कार्यलयहरु पनौती न.पा., २०७४”

६.८ जिविसमा दर्ता भई सञ्चालनमा आएका खानीहरूको विवरण

क्र.स.	अनुमति बाहेक कम्पनीको नाम	हालको ठेगाना	क्षेत्रफल	स्तर	अवधि	दैनिक उत्पादन क्षमता (घ.मि.)
१	शिवरात्री रोडा हुंगा उद्योग प्रा.लि.	पनौती-१	०.२५ वर्ग कि.मी.	सानास्तर	१५ वर्ष	७४
२	कोहिनुर रोडा हुंगा उद्योग प्रा.लि.	पनौती-२	०.२५ वर्ग कि.मी.	सानास्तर	१५ वर्ष	११२
३	मठमाण्डौ रोडा हुंगा उद्योग प्रा.लि.	पनौती-२	०.२५ वर्ग कि.मी.	सानास्तर	१५ वर्ष	११४
४	प्रदिप रोडा हुंगा उद्योग प्रा.लि.	पनौती-१२	०.२५ वर्ग कि.मी.	सानास्तर	१५ वर्ष	७४
५	डाईमण्ड स्टोन प्रा.लि.	पनौती-२	०.२५ वर्ग कि.मी.	सानास्तर	१३ वर्ष	७४
	एडुवादेवी रोडा हुंगा उद्योग प्रा.लि.	पनौती-१२	०.५७५ वर्ग कि.मी.	सानास्तर	१५ वर्ष	१००
६	रोशीखोला रोडा हुंगा उद्योग प्रा.लि.	पनौती-२	०.२५ वर्ग कि.मी.	मझौला	२० वर्ष	२००
७	पनौती रोडा हुंगा उद्योग प्रा.लि.	पनौती-२	०.२५ वर्ग कि.मी.	मझौला	२० वर्ष	१५४
८	श्री रूसीखोला हुंगारोडा उद्योग प्रा.लि.	पनौती-१२	०.२५ वर्ग कि.मी.	सानास्तर	१५ वर्ष	१४०
९	भालेश्वर रोडा हुंगा उद्योग प्रा.लि.	पनौती-१२	०.२५ वर्ग कि.मी.	सानास्तर	१० वर्ष	५६

“स्रोत : जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक”

६.९ स्थानीय बजार तथा व्यापारिक केन्द्रको विवरण

वडा नं.	नजिकको किसिमको स्थायी बजार		नगर भित्र लाग्ने हाट बजार		
	बजार रहेको स्थान	वस्ती देखि दुरी (कि.मी)	बजार लाग्ने ठाउँको नाम	बजार लाग्ने दिन (बार) र अवधि	वस्ती देखि दुरी (कि.मी)
१	पर्खालचौर	१ कि.मी.			
	मानेदोभान	१ कि.मी.			
	रानीकोट	१ कि.मी.			
	बुढापोखरी	१.५ कि.मी.			
	सिमलचौर	१ कि.मी.			
२	कुशादेवीबजार	५ कि.मी.			
	चाम्ले बजार	५ कि.मी.			
३	चलिसे बजार	४५ मिनेट			
	पुढ्यारी बजार	१ घण्टा			
	बौध बजार	४५ मिनेट			
४	दुधमीलबजार	५०० मिटर			
	ज्यालाचित्तबजार	१.५ कि.मि.			
	ठाडोबाटो बजार	५०० मिटर			
	टौखाल बजार	५०० मिटर			
५	चौकोट बजार	५०० मिटर			
	सुव्वागाउँ बजार	५०० मिटर			
	ढलमले बजार	५०० मिटर			
६	तरकारी तथा फलफुल बजार		गुरास मार्ग		
७	पनौती बजार		पनौती ७		
	चाम्ले बजार	७ कि.मी.			
८	राधाकृष्ण चोक	२०० मिटर			
	मल्पी चोक	२०० मिटर			
	भालेश्वर चोक	२०० मिटर			
१०	मयलबोट	१ कि मी			
	खोपासी	८ कि मी			
	बसन्तनगर	८ कि मी			
१२	रोशी बजार	२ कि.मी.			
	कलाँती बजार	२ कि.मी.			

६.१० प्रमुख ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक सम्पदाको विवरण

वडा नं.	नाम	स्थान	संख्या
१	भखारा चौर	फुलचोकी	१
	रानीकोट गढी	रानीकोट	१
	पाँचकन्या		१
५	चौकोट गणेशस्थान	चौकोट	१
९	पृथ्वीगढी	सारदादेवी स्थान	
१०	नरसिंह मठ	पाङ्गेटोल	१

६.११ खेलकुद, पार्क तथा क्रीडास्थलको विवरण

वडा नं.	स्थलको नाम	क्षेत्रफल (रोपनीमा)	स्वामित्व कोसँग	के कार्यका लागि उपयोग गरेको छ विवरण	राजस्वको अवस्था	वार्षिक अनुमानित कार्यक्रम सङ्ख्या
१	ठाडाचौर	२	सार्वजनिक	भलिवल, फुटवल		३
	मानेदोभान	२.५	सार्वजनिक	खेल मैदान, भेलास्थल		३
	पर्खालचौर	४	सार्वजनिक	पुर्ण तयार नभएको		४
२	बदेलीचौर	२	सार्वजनिक	खेल मैदान		
	मोठ चौर	३	सार्वजनिक	खेल मैदान,		
	डिगाउँचौर		सार्वजनिक	खेल मैदान,		
३	देउलीचौर	२	सार्वजनिक	खेल मैदान,		२
	डिगाउँ खेलमैदान	३	सार्वजनिक	खेल मैदान,		२
	देउलीचौर	२	सार्वजनिक	खेल मैदान,		२
४	शखेल फुटवल मैदान	४	नगर	फुटवल मैदान,		४
	टौखालपार्क	३	नगर	विश्राम स्थल		
५	बलिका स्थान खेल मैदान	१	नगरपालिका	निर्माण सामग्री स्टोर		
७	रंगशाला		नगरपालिका	खेल मैदान	रंगशाला	
८	जैशीचोक	५	सरकारी	खेल मैदान		
	डुयाम चोक	२	सरकारी	खेल मैदान		
९	नागेचौर	१०	सार्वजनिक	खेलमैदान (फुटवल)		४/५
	खत्रीगाउँचौर	२.५	सार्वजनिक	फुटवल, भलिवल		
	जागीडोल चौर	३	सार्वजनिक	फुटवल, भलिवल		२/३
	थाक्लेचौर	३/४	सार्वजनिक	टेवल टेनिस कोर्ट		
	जाईडोल खेल मैदान	३/४	सार्वजनिक	खेलमैदान		
१०	ढिकाली डाँडी (निर्माणाधीन)	२२ रोपनी	वडा	पार्क		
११	टुनीको रुख चौउर (लडकुखोला)	६ रोपनी	सार्वजनिक	खेल मैदान		४ वटा
	नारायणस्थान चौउर, नारायणस्थान	२ रोपनी	सार्वजनिक	खेल मैदान/भेला		५ वटा
१२	भालेश्वर खेल मैदान	४ रोपनी	सार्वजनिक	खेल मैदान, सभा, समारोह		३ वटा

६.१२ स्थानिय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाहरूको विवरण

वडा नं.	जातजातिको नाम	स्थानिय रुपमा मनाइने चाड पर्वको नाम	मनाइने समय
१	बाहुन, क्षेत्री ठकुरी	वायुपुजा	मंसीर
	नेवार	बाघ भैरव जात्रा	मंसीर (पुर्णिमा)
		गुठीजात्रा	पौष
	तामाङ	चैते पुर्णिमा	चैत्र
२	स्थानिय सबैले मान्ने गरेको	कुशादेवीजात्रा	जेठ
३	बाहुन, क्षेत्री ठकुरी	कुशादेवीजात्रा	मंसीर (पुर्णिमा)
	तामाङ	फुलचोकीजात्रा	जेष्ठपुर्णिमा
४	नेवार	ज्या पूर्ण (जेष्ठपुर्णिमा)	जेठ
५	नेवार	गाईजात्रा	श्रावण
		हिलेजात्रा	जेष्ठ
७	नेवार	गाईजात्रा, जेठपुर्णिमका जात्रा	जेष्ठ
८	सबै जातजातिले मनाउने	कन्या पुजा	कृष्णअष्टमी
९	बाहुन, क्षेत्री ठकुरी	वायुपुजा	मंसीर
	नेवार	लाखे नाच	कृष्णअष्टमी
	कामी दमाई सार्की	नागा नाच	कृष्णअष्टमी
१०	बाहुन, क्षेत्री ठकुरी	दशै,तिहार लगायत अन्य राष्ट्रिय पर्वहरु सबै जातजातिले मनाउँछन् ।	मंसीर
	नेवार	लाखे जात्रा, नारायण जात्रा, भीमसेन जात्रा, गणेश जात्रा, (विशेषतः नेवार जातिले मनाउँछन् ।)	कृष्ण जन्माष्टमीको भोलीपल्ट
११	बाहुन, क्षेत्री ठकुरी	दशै,तिहार लगायत अन्य राष्ट्रिय पर्वहरु सबै जातजातिले मनाउँछन् ।	मंसीर
	दराई	ठूलो एकादशी - हरिबोधनी (एकादशी)	कार्तिक महिना
१२	बाहुन, क्षेत्री ठकुरी	दशै,तिहार लगायत अन्य राष्ट्रिय पर्वहरु सबै जातजातिले मनाउँछन् ।	मंसीर

परिच्छेद- ७
वित्तीय संस्थाको अवस्था

७.१ बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र. स.	जिल्लामा शाखा स्थापना गरि संचालित वणिज्य/विकास बैंक	अवस्थिती	क्र.स.	केन्द्रिय कार्यलय जिल्लामा रहेका विकास बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू	अवस्थिती
१	बैंक अप काठमाण्डौं	पनौती	१	अरनिको डेभलपमेन्ट बैंक	पनौती
२	प्राईम कमर्शियल बैंक	पनौती	२	ब्राईट डेभलपमेन्ट बैंक	पनौती
३	जनता बैंक लिमिटेड	पनौती	३	नारायणी फाईनान्स	पनौती
४	सुप्रीम डेभलपमेन्ट बैंक	पनौती	४		

“श्रोत : जिल्ला पार्श्वचित्र, काभ्रेपलाञ्चोक”

७.२ सहकारी सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	सहकारीको नाम	टोलको नाम	संस्था दर्ता मिति	संस्था संचालन भएका	गत वर्षको कुल सदस्य	हालको कुल सदस्य संख्या	कुलपूँजी	कर्मचारी संख्या	अन्य श्रोतबाट लिएको ऋण	गत वर्षको कुल ऋण लगानी	हालको वर्षको कुल ऋण	लाभान्वित परिवारको संख्या	तरलता	भाका नाघेको कुल ऋण
१	निलकमल महिला साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	रयाले	२०७३/०३/०१	२०७३/०३/१५	३७७	३७७	१३,२३,४७८	१	१५१	१०,१७,०००	-	१५१	१,५०,०००	२,००,०००
	श्री फुलचोकी बचत तथा ऋण सहकारी संस्थालि	पर्खालचौर	२०५३	२०५३	११८९	१२७२	९ करोड ४४ लाख	४	२५,००,०००	७,७३,७५,५१८	७,९२,७६,६९६	५७४	१,६२,६७,८५२	१,३९,४२,४७७
	मानेदोभान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	माने दाभान	२०५९/०९/२१	२०५९/०९/२१	७६५	८१२	५,६५,००,०००	४	२५,००,०००	७,७३,७५,५१८	७,९२,७६,६९६	५७४	१,६२,६७,८५२	१,३९,४२,४७७
	पञ्चकन्या बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.	पाँचकन्या	२०६२/११/९	२०६३/०४/०१	३२१	३४२	१,२८,००,०००	१	१६,००,०००	७०,६८,१०४	१,१०,२८,८४३	१८०	७,००,०००	७,००,०००
	जनइच्छा कृषि सहकारी संस्था लि	रयाले	२०७०/०७/१	२०७०/०७/१	२१२	२६३	२४,००,०००			१९९४०००	२७,०००००, ४५,०००००	१२७ जना, २५	३२५०००	१,०००००
	वरपीपल बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.	रयाले डाडा चौर	२०६४/१०/२२	२०६९	२०५	२४४	२७,००,०००	१	-	१७,९२,५२७	२४,९४,७२९	१६२	-	४५,०००

	श्री एवान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि	ढाडाचौर	२०६८	२०६८	१८४	१९०	१५३९३९८	१	९०,०१५ (जिल्ला सहकारी)	७०३२७८		८३	-	-
	कल्पवृक्ष कृषक सहकारी संस्था लि.	रयाले	२०६७	२०६७	४००	४००	३०९२०६०	२		२७४९०००		३९०	९४०००	८५०००
२	साहारा बहुउद्देशीय सहकारी लि	कुशादेवी	२०५८/ ११/१	२०५८	१११०		४,१३,०९,०४५	३	३ लाख	४,५१,८७,४६४	२,२५,२२,३८६	१११०	१८,००,०००	-
	हिमाल बहुउद्देशीय सहकारी संस्थालि	कुशादेवी	२०६४/ ०३/०४	२०६४/ ०३/०४	९६२	९९९	९,२४,६१,९७१	४	-	७,४४,३३,१६१	७,८८,८९,६८२	६००	१,२३,४८,७३५	
	कुशादेवी साकोस	चाम्ले बजार	२०५१/ ०९/१९	२०५१/ ०९/१९	१६६१	१७८३	१२,००,२८,५८०	५	१,१६,३६,५५५	८५४८८१०६	१०,५३,३६,१९५	८००	-	२ प्रतिशत
	श्री जागृतिनारी चेतना बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.	कुशादेवी	८२/०५ ५/५६	२०५६/३ /८	१४६१	६१	४,६९,२७,६३३	३	२,७३,३८,२५५	-	-	-	-	५,२५,०००
	हाम्रो बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	कुशादेवी	२०५३/ ०२/०७	२०५३/० २/०७	६१९	६४७	३,१४,७५,७२८	२	१,१६,३६,५५५	२,५२,०१,३०९	२,९८,५३,३३२	२०३	४८,५७,२६१	१२,८०,७०७

	जनजिवन वचत तथा ऋण सहकारी संस्था	कुशादेवी	२०६७/७/१०	२०६७/७/१०	२३७	२४०	२७,७८,८०७	१	८ लाख	२३,७६,१८१		१८०	५०,००	५,००,०००
	पातीखोरियो कृषि सहकारी संस्था लि.	डाटा प्राप्त नभएको												
३	विहावर वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	:थापागाउं	२०६६/२०६७	२०६७ जेठ	१५४	१६६	४१,०६,५७९	१	-	२८,१४,९९९	३७,३५,४१९	१४२	११,२०९	७,००,०००
४	छिमेकी साकोस	ज्याला चित्ती	२०६५/०७/२९	मिति :२०६५/०७/२९	४०५	४४५	१०८८५४८९	२	-	६७४०६८९	८८५४९७१	९४	१७३६२३३	-
	सामूदायिक वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि	टौखाल	२०५१/११/२८	२०५१	१४६१०	१६७१२	१,४९,८९,४४,३६६	३५	१०,२२,५४,६३० एनएमवि बैंक १,७८,१२,७००	९९,१४,४७,५१४	१,२६,८०,३८,८९१	४०००	१४,४५,१४,७९५	३,५४,९७,६५०
	संसारीदेवी महिला विकास वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि	ठाडोबाटा	२०६४/०६५	२०६१ जेष्ठ	१५९	१८२	२७,००,०००	२			२५,००,०००	११५	२,००,०००	२,३५,०००
	देवीस्थान वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि	पुलबजार	२०६४ जेष्ठ	२०६४	५००	५२८	८९,३८,१३८	३		४२,०२,७२७,	६५,८३,२१७	३६५	१,४६,६४०	-

	पुण्यमाता नारी चेतना सिपमुलक सहकारी संस्था लि	गौहीगाउँ	२०६१/१०/१८	२०६१/१०/१८	१७२	२६२	९,७०,०००	१	१,१६,३६,५५५	४९७४१००	-	९८	-	-
	जनसेवा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	बाँसघारी	२०६७/१२/३०	२०६७/१२/३०	९४१	९७६	१,०९,५२,८५८	२		८७४२१६०	९२९,५८६५	२७१	५०००००	२५००००
	लक्ष्मि महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्थालि.	चौकोट	२०५५	२०५६/०२/१०	१५१७	१६९०	१२,६०,००,०००	८		६ करोड, ९५ लाख	९ करोड, ८४ लाख	३९४	१ करोड, ८५ लाख	१ करोड, ५० लाख
	सुब्बागाउँ कृषि सहकारी संस्था लि.	सुब्बागाउँ	२०६७	२०६७	११७	१२६	९,५०,५४४	-		७,१५,८५०	८,१६,४६०	५४	१,१०,०००	४०,०००
	सल्ले भित्र कृषि सहकारी संस्था लि	रोशी बजार	२०६७/१२/०१	२०६७/१२/०१	७९	९०	११७०००	१	४४६०५२	-	-	५४	११,५८३५	
	हाम्रो कृषिक सहकारी संस्था लि.	ठाडो बाटो	२०६५/०७/२०	२०६५	२३५	३२५	३२१७४९३	१		२१३२२०२	२८३७९०९	८१	२३५७२४	१०७२४०
५	जलदेवी कृषि सहकारी संस्था लि.	बाँसघारी	२०६८	२०६८	१४०	१५०	१५४०८६९६७	२	-	१२६०२६७	-	७२	४२५००	-
	लक्ष्मि महिला सहकारी संस्था लि.	डाटा प्राप्त नभएको												

६	यस बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	गुराँस मार्ग	२०६५/१२/२३	२०६५/१२/२३	५७७	६१६	४,१७,८३,०००	३		२,८७,९९,७७९	३,५४,६१,०००	२१०	६०,००,०००	६,५०,०००
	सहयात्री बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि	गुराँसमार्ग	२०६४/११/२८	२०६४/११/२८	८५२	१०२८	५,१८,७८,२८१	६		३१०४४०३६	४५४२१०८१	६००	५१७२७८७	१२६७५००
	ज्योति मिर्मिरे मामुदायिक बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	नमोबुद्ध रोड	२०५५/०५६	२०५६/०३/२७	५७८९	७७३६	४२०४७०३३६	२३	३१९५३८००	१९२८७७८१९	२८९९४३५५	१५१५	४७७५५२२६	३७१७००५७
	नवदुर्गा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	सुनथान	२०५९/०९/२६	२०५९/०९/२६	३१४१	३६४०	१९,९१,१०,६०१	२३	१३३२९१३४	११२६४८६६३	१८६९५६२९३	७२६	९६१४१४३	१९३५८४३
	स्वरोजगार लघुवित्त संस्था	नमोबुद्ध रोड	२०६६/०४/०८	२०६६	१७५०	१९००	४६८४९०३५	७		४०००००००	४६०,०००००	१०२४	-	-
	रोशी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	नमोबुद्ध रोड	२०५०/०६/०७	२०५०/०६/०७	७५५	८००	४,१७,६५,६६९	४		३,८२,३३,६१०	३७८६२२३३	१०६	२३,६४,०००	
७	अस्मनगर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	बसपार्क	२०६४/१२/२५	२०६७/०१/०१	७२५	१२४	२०००००००	३		१६०००००	१९०३६३५	२४०	१६०००००	२५०००००

	पनौती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	अघाटोल	२०६४/०९/२७	२०६४/१/१	८८७	९४७	८२,९९,८००	७		४,१५४४१००	४,५०,००,०००	२५०	११५,०००,००	५० लाख देखि ६० लाख सम्म
८	एकिकृत बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	कुशादेवी रोड	२०६४/१/१४	२०६४/१/१४	१२७३	१४९६	९,५३,४१,८७१	६		५,५४,२४,२६३	६,१२,४४,९४१	२८८	१,९२,७६,६६१	२०,८२,५५२
	श्री इन्द्रेश्वर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	बलांछे	२०६४/०८/११	२०६४/१/११	६८०	७८९	४,४८,३२,७४३/७५	३	४५,००,०००	४५,००,०००	५,८३,४५,०००	४७०	८७,००,००	२४,८०,०००
	उद्यमशीलता सहकारी	तथ्यांक उपलब्ध नभएको												
	गोरखनाथ सहकारी	तथ्यांक उपलब्ध नभएको												
८	ज्वालामूखी कृषि सहकारी संस्था लि.	मल्पी	२०६९	२०६९	२७५	२८५	३३,००,०००	१				३०	४,००,०००	१,८८,४४८
	विन्ध्याविनी बचत तथा ऋण सहकारी	पनौती बसपार्क	२०५०	२०५६	७१४४	८२२८	४९८७४५७७८	१३		४०८८६१५०	४५४३९९४७७	१६९८	१३.०४%	९७७६८६५
	खरीवोट दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्थालि.	खरीवोट	२०५०	२०५०	६०	६०	२०,०००							
	श्री ईन्द्रेश्वरी नारी चेतना साकोस	मल्पी	२०५६/०५/०५	२०५६/०५/०५	४४५	५३०	१,४१,०३,७१२	२	२५,००,०००	१५८७७८९८	६,१२,४४,९४१	१९१		५,१६,९९६

	खरिवोट बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.	खरिवोट	२०५८/ ०५/११	२०५८/ ०५/११	२२५	२५०	८३,००,०००	१		६८,८०७३९	५४,७१,८०९	४५	७५०,०००	
	रोशी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	खरिवोट	२०६४/ ०६५	२०६४/ ६५	११०	१२४	३७२५३९२	१		३०,५१०००	३०,५१०००	२५	७,५५,३८४	
९	चेतनशिल महिला बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.	नौविसेफाँ ट	२०५७/ ०२/११	२०५७/ ०२/११	४३३	४५०	१,५५,००,०००	२		१,३७,९२,०९७	१,४६,०१,६७१	१९७		
	समर्पण साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	नौविसेफाँ ट	२०६८/ ०३/३०	२०६८/ ०३/३०	४९६	६७१	२,६३,५३,७१४	२	६३,००,०००	१,६१,२०,४८०	२,११,१४,९९४	२७७	१०,५८,७९५	५,७७,०००
	नवदुर्गा साकोस	शिकारी गाँउ	२०५८	२०५८	३१०४	३८९८	२३२१५५७४०	१०	२४३०७५५	१९८८५५९५३	२००३८८७९१	६५३	९८००००	६५१०००
१०	माता सरस्वती महिला विकास बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	वसन्तनगर	२२०६६ /०७/१ ८	२०७३/० ३/१५	२५०	२६०	४०,००,०००	१		१,३७,९२,०९७				
	भावनात्मक मिलन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	खोपासी	२०६६/ ०३/१९	२०६६/० ३/१९	८९	९७	६९,२५,०५७	२		६९,३२,९७२	५४,४३,९९७	३२		

	लक्ष्मी बचत ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड	खोपासी	२०५१	२०५१	१३२	१३०	३७५६०००			२००७१५५	२४५२०५०		९७००००)	
	पस्थली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	पस्थली	२०५०	२०५०	१५०	१५०	४२०००००	११		१५०००००	७०००००	३०	१२०००००	१५०००००
	हिमालय कालीदेवी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	दाहालटार	२०५८	२०५८	९५७	११४३	७४५६७४२२	९	२५०००००	५४८७७६४१	५७४७३२५	४५०	९८४९६९२	१९०००००
	द्रौपदा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	खोपासी	२०५०/ ०८/२५	२०५०/ ०७/०१	८४	८४	४१४०१३८/७ ८			२७७०५०६/१७	२७५३५६३/९९)	६२	९८७६६७ /७५	२४५९३०/७ ६
	गाउँवेसी साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	ख्याकु	२०६८/ ०८/०५	२०६८/ ०८/०५	२५०	३२५	४८९३५१३	२		२७०००००	१३०००००		२०००००	
	म्यलबोट बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	खोपासी	२०५०	२०५०	१४४	१४४	७१८३३५७	१		५३४०४९६	६५०००००	७५	६५००००	
११	जन्मज्योति महिला विकास बहुउद्देश्य सहकारी संस्था लि.	बल्थली	२२०६६ /०७/१ ८	२०७३/० ३/१५	४७०	५००	३५०००००	१	१ लाख	१,३७,९२,०९७	३४५००००	५०	५००००	२०००००

	बल्थली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि	बल्थली	२०६७/०३/२४	२०६७/०३/२४		७२०	१४००००००	१		१२१०००००		३००	८१९०००	५०००००
	कमलादेवी सहकारी संस्था लि	डाटा प्राप्त नभएको												
१२	श्री भालेश्वरी नारी चेतना महिला विकास बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	रोशी बजारी	२०५७	२०७३/०३/१५	१०१७	११२०	२९०,००,०००	३		२,८०,००,०००	२,८८,००,०००	९००	२,००,०००	३०,००,०००
	कलाती भूमिडाँडा साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	रोशी बजा	२०७०/०४/२२	२०७३/०३/१५	७६९	७६९	३,६०,११,१५८	४		२४३,२१०७६	२,८७,२३,४८४	२७७	२१,००,०००	९४८,४७१
	गोठाला गणेश बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	नमोबुद्ध रोड	२०६७/१२/३०	२०६६/०५/०९	३७५	३९७	५२९३३२४/४४	२		२९१४७१४	४३६५०४	१४६	५,००,०००	१६५९४०

परिच्छेद ८
सामाजिक अवस्था

८.१ तहगत रूपमा शैक्षिक संस्था/विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा) र विद्यार्थी विवरण सामुदायिक विद्यालय विवरण २०७४

क्र.स.	सामुदायिक विद्यालयहरुको नाम	स्थान	सञ्चालित कक्षा	कैफियत
१	भालचन्द्रमा मा.वि.	पनौति - १, फलामेवर्ता	१- १०	
२	शान्तिनिकेतन मा. वि.	पनौति - १, ढाडाचौर	१- १२	
३	बाघ भैरव प्रा.वि	पनौति - १, रयाले	१- ३	
४	शिव प्रा. वि.	पनौति - १, सिमलचौर	१- ५	
५	सूर्य प्रा.वि.	पनौति - १, खानीडाँडा	१- ५	
६	जनज्योति प्रा.वि	पनौति - १, बुढापोखारी	१- ५	
७	कुसादेवी मा. वि	पनौति - २, कुसादेवी	१- १२	
८	लालीगुरास प्रा. वि.	पनौति - २, अन्टेटार	१- ५	
९	फुल्चोकी आ.वि.	पनौति - २, नयाँगाउँ	१- ८	
१०	सूर्यज्योती आ.वि.	पनौति - २ लाकुरीभञ्ज्याङ	१- ८	
११	लालीगुरास प्रा. वि.	पनौति - ३, फापरचौर	१- ५	
१२	विहावर आ.वि.	पनौति - ३, पाटीचौर	१- ८	
१३	बलोद्वारा मा.वि	पनौति - ४, ऐपाटार	१- १०	
१४	बालकल्याण प्रा.वि.	पनौति - ४, चामखर	१- ३	
१५	अम्बिका बालविकास आ.वि.	पनौति - ४, टौखाल	१- ८	
१६	ग्रामोदय आ.वि.	पनौति - ५, सुब्बागाउँ	१- ८	
१७	श्वेतगणेश आ.वि.	पनौति - ५, चौकोट	१- ८	
१८	गेरखनाथ आ.वि.	पनौति - ७, दलिनचोक	१- ८	
१९	पूण्य मा.वि.	पनौति - ७, एलाछेटोल	१- १०	
२०	इन्द्रेश्वर मा.वि	पनौति - ७, सिरानचौर	१- १२	
२१	इन्द्रेश्वर प्रा.वि	पनौति - ८, पमाडिटोल	१- ५	
२२	पनौति आ.वि.	पनौति - ८, यलाछेटोल	१- ८	
२३	भालेश्वर मा.वि	पनौति - ८, मल्पी	१- १२	
२४	ज्वालामुखी प्रा.वि.	पनौति - ८, डिहिकाचौर	१- ५	
२५	शारदा मा.वि	पनौति - ९, सुन्थान	१- १२	
२६	कमलादेवी आ. वि	पनौति - ९, ओमडाडा	१- ८	
२७	बालआदर्श मा.वि.	पनौति - १०, खोपासी	१- १०	
२८	श्रीराम मा.वि.	पनौति - १०, खोपासी	१- १२	
२९	बालआदर्श आ.वि	पनौति - १०, पस्थली	१- ८	
३०	कमलादेवी जनप्रिय मा.वि.	पनौति - ११, बल्थली, ख्याकु	१- १०	
३१	लड्केश्वर प्रा.वि.	पनौति - ११, देविस्थान	१- ५	
३२	लड्केश्वर प्रा.वि	पनौति - ११, नेपाने	१- ६	
३३	लड्केश्वर आ.वि	पनौति - ११, कोलभञ्ज्याङ	१- ८	
३४	बालप्रकाश मा.वि	पनौति - १२,	१- १०	
३५	पञ्चकन्या प्रा.वि	पनौति - १२, खारखोला	१- ५	

३६	महाङ्काल प्रा.वि	पनौति - १२, सिम्पानी	१- ५	
३७	इन्द्रादेवी आ.वि.	पनौति - १२, घिसिङ्गाउँ	१- ८	
३८	पाठशाला पनौती नि.मा.वि.	पनौती- ७		

पनौति नगरपालिकामा सञ्चालित संस्थागत विद्यालय विवरण -२०७४

क्र.स.	विद्यालयको नाम	हालको स्थान	तह	श्रेणी	कैफियत
१	न्यु राइजिङ इङ्गलिस स्कूल	पनौति - १	माध्यमिक	ख	
२	मनेदोभान इङ्गलिस स्कूल	पनौति - १	आधारभूत	ख	
३	ब्राइट स्टार इङ्गलिस स्कूल	पनौति - १०, खोपासी	आधारभूत	ग	
४	गरीमा बोर्डिङ स्कूल	पनौति - ११, बल्थली	आधारभूत	ख	
५	लिलावती नेशनल एकेडेमी	पनौति - २	माध्यमिक	ख	
६	बाम्रे इङ्गलिस मा. वि.	पनौति - ४, सहर	माध्यमिक	ख	
७	सामुदायिक माध्यमिक बोर्डिङ स्कूल	पनौति - ४	माध्यमिक	ख	
८	अरुणेश्वर आवासीय मावि	पनौति - ४	माध्यमिक	ग	
९	पनौति अङ्ग्रेजी मा.वि.	पनौति - ४	माध्यमिक	ख	
१०	एसओएस हर्मन माइनर	पनौति - ५	माध्यमिक	क	
११	सेन्टलम एल्वम एकेडेमी	पनौति - ५	माध्यमिक	ख	
१२	हाइल्याण्ड इङ्गलिस सेकेण्डरी बोर्डिङ स्कूल	पनौति - ५	माध्यमिक	ख	
१३	काठमाडौं युनिभर्सिटी हाई स्कूल	पनौति - ५	माध्यमिक	क	
१४	सरस्वती कुञ्ज बोर्डिङ स्कूल	पनौति - ६	माध्यमिक	ख	
१५	सूर्योदय माध्यमिक बोर्डिङ स्कूल	पनौति - ७	माध्यमिक	ग	
१६	नवरत्न अङ्ग्रेजी मा.वि.	पनौति - ७	माध्यमिक	ग	
१७	सिद्धार्थ बनस्थली इन्स्टिच्युट	पनौति - ८	माध्यमिक	ख	
१८	बमल्पी इन्टरनेशनल स्कूल	पनौति - ८	माध्यमिक	क	
१९	ज्ञानज्योति एजुकेशनल एकेडेमी	पनौति - ९	माध्यमिक	ग	
२०	नवरत्न बोर्डिङ	पनौती- ७			

८.२ विद्यालयमा अध्यायन गरीरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

क्र.स	विद्यालयको नाम	स्थान	श्रेणी	विद्यार्थी सङ्ख्या		जम्मा
				छात्र	छात्रा	
१	भालचन्द्र मा. वि.	फलामेविर्ता	बाल कक्षा	७	८	१५
			१	१२	९	२१
			२	१३	८	२१
			३	१२	१८	३०
			४	१८	१२	३०
			५	१७	१६	३३
			६	१६	२०	३६
			७	१२	१८	३०
			८	१३	२८	४१
			९	१४	१४	२८
			१०	१८	९	२७
			जम्मा	१५२	१६०	३१२

२	शान्तिनिकेतन मा. वि.	ढाडाचौर	बाल कक्षा	८	३	११
			१	६	१	७
			२	५	५	१०
			३	३	४	७
			४	६	६	१२
			५	५	८	१३
			६	८	१८	२६
			७	१२	१८	३०
			८	१९	१४	३३
			९	२१	२६	४७
			१०	१६	२८	४४
			११			०
			१२			०
			जम्मा	१०९	१३१	२२३
३	बाघ भैरव प्रा.वि	रयाले	बाल कक्षा	१	३	९
			१	१	३	४
			२			
			३	४	१	५
			४	०	४	४
			५	०	०	०
			१	१	३	४
			२			
			३	४	१	५
			४	०	४	४
			५			०
			जम्मा	६	११	२२
४	शिव प्रा.वि.	सिमलचौर	बाल कक्षा	४	५	९
			१	२	३	५
			२	३	०	३
			३	२	१	३
			४	४	२	६
			५	०	४	४
जम्मा	१५	१५	३०			
५	सूर्य प्रा. वि.	खानीडाँडा	बाल कक्षा	३	२	५
			१	२	३	५
			२	२	३	५
			३	३	२	५
			४	२	४	६
			५	३	०	३
जम्मा	९	५	१२			

६	जनज्योति प्रा. वि.		बाल कक्षा			
			१	३	५	८
			२	५	५	१०
			३	५	५	१०
			४	५	२	७
			५	२	४	६
			जम्मा	२९	२४	५३
७	कुशादेवी मा. वि		बाल कक्षा	४७	२३	७०
			१	३१	२७	५८
			२	१५	३०	४५
			३	१६	२६	४२
			४	१७	३०	४७
			५	१९	१४	३३
			६	३१	३३	६४
			७	१७	३६	५३
			८	२९	३४	६३
			९	३६	४६	८२
			१०	२६	५९	८५
			११			०
			१२			०
			जम्मा	२८४	३५८	६४
८	लालीगुरास प्रा.वि.	अन्तेटार	बाल कक्षा	०		०
			१	०		०
			२	०		०
			३	०		०
			४	०		०
			५	०		०
			जम्मा	०	०	०
९	फुल्चोकी आ. वि.	नयाँगाउँ	बाल कक्षा			०
			१	१२	५	१७
			२	३	६	९
			३	२	६	८
			४	४	५	९
			५	३	४	७
			६	४	६	१०
			७	३	३	६
			८	३	३	६
			जम्मा	३४	३८	७२
१०	सूर्यज्योती आ. वि.	कैरे भञ्ज्याङ	बाल कक्षा	३	५	८
			१	३	५	८
			२	३	४	७
			३	२	४	६
			४	३	५	७
			५	३	४	७
			६	५	३	८
			७	३	३	६
			८	४	४	८
			जम्मा	२९	३७	६६

११	लालीगुरास प्रा.वि.	फापरचौर	बाल कक्षा	५	९	१४
			१	३	८	११
			२	५	४	९
			३	०	८	८
			४	५	४	९
			५	३	४	७
			जम्मा	२१	३७	५८
१२	विहावर आ. वि.	पाटीचौर	बाल कक्षा	८	६	१४
			१	४	३	७
			२	६	२	८
			३	७	३	१०
			४	२	४	६
			५	८	५	१३
			६	५	११	१६
			७	८	८	१६
			८	७	३	१०
			जम्मा	५५	४५	१००
१३	बलोदरबार मा. वि	ऐपाटार	बाल कक्षा	१	१	१०
			१	४	४	८
			२	७	६	१३
			३	८	५	१३
			४	५	५	१०
			५	५	९	१४
			६	१३	५	१८
			७	१०	९	१९
			८	१२	११	२३
			९	१४	१८	३२
			१०	८	८	१६
			जम्मा	९१	८५	१७६
१४	बालकल्याण प्रा. वि.	चामखर	बाल कक्षा	३	९	१२
१	१	२	३			
२	२	५	७			
३	३	१	४			
४			०			
५			०			
जम्मा	९	१७	२६			
१५	अम्बिका बालविकास आ. वि.	टौखाल	बाल कक्षा	९	१०	१९
			१	५	५	१०
			२	५	४	९
			३	६	७	१३
			४	६	५	११
			५	२	५	७
			६	२	४	६
			७	७	०	७
			८	५	३	८
जम्मा	४७	४३	९०			

१६	ग्रामोदय आ. वि.	सुब्बा गाउ	बाल कक्षा	६	६	१०
			१	४	१	५
			२	३	१	४
			३	१	२	३
			४	३	३	६
			५	३	२	५
			६	०	३	३
			७	०	२	२
			८	२	२	४
			जम्मा	२२	२०	४२
			१७	श्वेतगणेश आ. वि.	चैकोट	बाल कक्षा
१	४	२				६
२	३	८				११
३	५	७				१२
४	८	७				१५
५	४	६				१०
६	३	६				९
७	४	५				९
८	५	५				१०
जम्मा	४२	४९				९१
१८	गोरखनाथ आ. वि.	दिलिन्चोक				बाल कक्षा
			१	२	७	९
			२	१	८	९
			३	३	७	१०
			४	७	५	१२
			५	४	३	७
			६	५	७	१२
			७	५	५	१०
			८	७	६	१३
			जम्मा	४०	५२	९२
			१९	पूण्य मा. वि	पनौति एलाञ्छेटोल	बाल कक्षा
१	५	९				१४
२	४	५				९
३	५	८				१३
४	७	७				१४
५	२	१४				१६
६	९	६				१५
७	६	१२				१८
८	६	६				१२
९	८	४				१२
१०	९	४				१३
जम्मा	६६	८१	१४७			

२०	इन्द्रेश्वर मा. वि.	सिरामनचौर	बाल कक्षा	५	४	९
			१	४	६७	१०
			२	७	५	१२
			३	६	४	१०
			४	८	८	१६
			५	११	९	२०
			६	७	१९	२६
			७	१९	१५	३४
			८	२२	११	३३
			९	२६	२०	४६
			१०	३२	३१	६३
			११			०
			१२			०
			जम्मा	१४७	१३२	२७९
२१	इन्द्रेश्वर प्रा. वि.	पमाडिटोल	बाल कक्षा	०	०	०
			१	२	१	३
			२	०	०	०
			३	०	२	२
			४	०	०	०
			५	२	१	३
			जम्मा	४	४	८
२२	पनौती आ. वि.	इलाछेटोल	बाल कक्षा	१३	७	२०
			१	१३	९	२२
			२	७	११	१८
			३	११	१०	२१
			४	८	१०	१८
			५	८	२०	२८
			६	४	१६	२०
			७	१८	१३	३१
			८	१५	१२	२७
			जम्मा	९७	१०८	२०५
२३	भालेश्वर मा. वि.	मल्पी	बाल कक्षा	५	१०	१५
			१	१२	२	१४
			२	७	५	१२
			३	१२	८	२०
			४	१०	१६	२६
			५	२०	१३	३३
			६	२८	१८	४६
			७	२८	२३	५१
			८	३०	२७	५७
			९	५२	३८	९०
			१०	३९	३५	७३
			११			०
			१२			०
जम्मा	२४३	१९४	४३७			

२४	ज्वालामुखि प्रा. वि.	डिहिकाचौर	बाल कक्षा	५	३	८
			१	२	४	६
			२	३	२	५
			३	४	३	७
			४	१	४	५
			५	१	३	४
			जम्मा	१६	१९	३५
२५	शारदा मा. वि.	सुन्थान	बाल कक्षा	७	६	१३
			१	१	३	४
			२	३	४	७
			३	५	५	१०
			४	१	७	८
			५	१०	६	१६
			६	७	८	१५
			७	१२	८	२०
			८	१५	९	२४
			९	१३	१४	२७
			१०	१५	२१	३६
			११			०
			१२			०
			जम्मा	८९	९१	१८०
२६	कमलादेवी आ. वि.	ओमडाँडा	बाल कक्षा	६	५	११
			१	४	३	७
			२	३	३	६
			३	५	५	१०
			४	५	३	८
			५	३	३	६
			६	५	४	९
			७	५	२	७
			८	०	०	०
			जम्मा	३६	२८	६४
२७	बालआदर्श मा. वि.	खोपासी	बाल कक्षा	१८	१०	२८
			१	१२	२२	३४
			२	४	९	१३
			३	९	७	१६
			४	१७	१०	२७
			५	१४	११	२५
			६	९	१४	२३
			७	१८	१८	३६
			८	१७	२६	४३
			९	२२	२०	४२
१०	१२	२४	३६			
जम्मा	१५२	१७१	३२३			

२८	श्रीराम मा. वि.	खेपासी	बाल कक्षा			०
			१	६	५	११
			२	०	२	२
			३	५	७	१२
			४	६	४	१०
			५	८	५	१३
			६	६	३	९
			७	५	९	१४
			८	११	१३	२४
			९	६	१२	१८
			१०			
			जम्मा	१३	१४	२७
			११			०
			१२			०
जम्मा	६६	७४	१४०			
२	बलआदर्श आ. वि.	पस्थली	बाल कक्षा	५	३	८
			१	१	४	५
			२	४	४	८
			३	१	६	७
			४	४	२	६
			५	२	६	८
			६	३	५	८
			७	३	९	१२
			८	१	५	६
			जम्मा	२४	४४	६८
३०	कमलादेवी जनप्रिय मा. वि.	बल्यली, ख्याकु	बाल कक्षा	३	४	७
			१	२	१	३
			२	५	४	९
			३	७	६	१३
			४	३	८	११
			५	६	११	१७
			६	३	८	११
			७	५	१२	१७
			८	१६	१०	२६
			९	१९	२१	४०
			१०	१३	११	२४
			जम्मा	१८२	९६	१७८

३१	लङ्केश्वर प्रा. वि.	देविस्थान	बाल कक्षा	५	६	११
			१	२	४	६
			२		५	५
			३			०
			४			०
			५			०
			जम्मा	७	१५	२२
			३२	लङ्केश्वर प्रा वि.	नेपाने	बाल कक्षा
१	१०	११	२१			
२	८	१३	२१			
३	८	११	१९			
४	७	८	१५			
५	४	६	१०			
६	३	८	११			
७	४	६	१०			
८	५	१	६			
			जम्मा	५८	७१	१२९
३३	लङ्केश्वर आ. वि.	कोलभञ्ज्याङ	बाल कक्षा	३	८	११
१	२	२	४			
२	२	३	५			
३	५	१	६			
४	३	२	५			
५	५		५			
६	०	२	२			
७	२	१२	१४			
८	०	३	३			
			जम्मा	२२	३३	५५

३४	बालप्रकाश मा. वि	रोशी	बालकक्षा			
			१	३	७	१०
			२	७	४	११
			३	२	६	८
			४	६	७	१३
			५	८	८	१६
			६	१२	७	१९
			८	८	१६	२४
			९	१३	२३	३६
			१०	७	१६	२३
			जम्मा	८१	१०६	१८७
३५	पञ्चकन्या प्रा.लि	खरखोला	बाल कक्षा	०	०	०
			१	१	०	१
			२			
			३	३	०	१
			४	४		०
			५	५		०
						२
				४	०	४
३६	महाङ्काल प्रा. वि.	सिम्पानी	बाल कक्षा	६	६	१२
			१	१	२	३
			२	१	२	३
			३	१	१	२
			४	०	१	१
			५	२	०	२
			जम्मा	११	१२	२३
३७	इन्द्रदेवी आ. वि.	घिसिडगाउँ	बाल कक्षा	८	१२	२०
			१	१	२	३
			२	६	२	८
			३	५	५	१०
			४	०	५	५
			५	६	३	९
			६	४	५	९
			७	७	६	१३
			८	६	३	९
			जम्मा	४३	४३	८६

३८	श्वेतगणेश बाल विकास केन्द्र	चौकोट	बाल कक्षा	८	४	१२
३९	भण्डारी गाउँ बाल विकास		बाल कक्षा	३	४	७
४०	जगृती बाल विकास केन्द्र	दाहाल्टार	८	०	०	०
पनौती नगरपालिकामा जम्मा			बाल कक्षा	२५२	२०९	४६१

८.३ विद्यालय बाहिर रहेका तथा विद्यालय छोडेका बालबालिकाहरूको विवरण

यस नगरपालिका ३७ सरकारी विद्यालयहरू र १९ निजी विद्यालयहरू रहेका छन्। जसमा सरकारी विद्यालयहरू मध्येबाट औसतमा प्रति विद्यालय १२ जना विद्यार्थीहरूले विद्यालय छोडेको देखिन्छ भने निजी तर्फ औसतमा प्रति विद्यालय २५ जना विद्यार्थीहरूले विद्यालय छोडेको देखिन्छ।

८.४ बाल विकास केन्द्रको विवरण

यस नगरपालिका भित्र रहेका कुल ३७ सरकारी विद्यालयहरू मध्ये २८ ओटा विद्यालय अर्न्तगत रहेका १/१ ओटा बालविकास केन्द्र जम्मा २८ ओटा छन् भने बाकी ९ ओटा सरकारी विद्यालयहरू अर्न्तगत बालविकास केन्द्र रहेका छैनन्। त्यस्तैगरेर, श्वेतगणेश बाल विकास केन्द्र, भण्डारी गाउँ बाल विकास र जगृती बाल विकास केन्द्र छुट्टै बालविकास केन्द्रकोरूपमा स्थापित भई सञ्चालनमा छन्।

८.५ शिक्षक तथा शैक्षिक जनशक्ति विवरण

विद्यालयको नाम	ठेगाना	प्रथमिक विद्यालय				निम्न विद्यालय				माध्यमिक विद्यालय				उ.मा. तह		कक्षा १-१० सम्म जम्मा शिक्षक	कक्षा ०-१० सम्म जम्मा शिक्षक	विद्यालय सहयोगी	प्रशासन सहयोगी	विद्यालयमा कार्यरत जम्मा
		दरवन्दी			राहत	दरवन्दी			राहत	दरवन्दी			राहत	दरवन्दी	राहत					
		स्थायि	अस्थायि	जम्मा		स्थायि	अस्थायि	जम्मा		स्थायि	अस्थायि	जम्मा								
भालचन्द्र मा.वि.	फलामेवितार्ता	६	१	७				२	१		१					१०	११	१	१	१३
शान्तिनिकेतन मा.वि.	ढाडाचौर	७		७		३		३		२		२	३		१	१५	१७	१	१	१९
बाघभैरव प्रा.वि.	रयाले				१											१	२	१		३
शिव प्रा.वि.	सिपलचौर	२	१	३	२											५	६	१		७
सुर्य प्रा.वि.	खानीडाँडा				२											२	३	१		४
जनज्योती प्रा.लि.	बुढापोखरी	२		२	२											४	५	१		६
कुशादेवी मा.वि.	कुशादेवी	९	२	११	१	३	२	५		६	२	८		३		२५	२९	१	१	३१
लालिगुरास प्रा.वि.	अन्तेटार	२	१	३	१											४	५	१		६
फुल्चोकी आ.वि.	नयाँगाउँ	२	२	४	०				३							७	७	१		९
सुर्यज्योति आ.वि.	लाकुरीभञ्ज याड	३	१	४	१				१							६	७	१		९
लालिगुराश प्रा.वि.	फापरचौर	१	१	२												२	३	१		४
विहावर आ.वि.	प्पाटीचौर	६	१	७		१		१	३							११	१२	१		१३

वल्लोद्वार मा.वि.	ऐपाटार	७		७		१	१	२	१	१		१	१			१२	१३	१	१	१५
वालकल्याण प्रा.वि.	चामखर	१	१	२				०								२	२	१		३
अम्बिकावाल विकास आ.वि.	टौखाल	४		४				०	२							६	७	१		८
धनेश्वर महादेव प्रा.वि.	धनेश्वर			०				०								०	०	०		०
ग्रामोदय आ.वि.	सुव्वागाउँ	६	१	७				०	१							८	९	१		१०
श्वेतगणेश आ.वि.	चौकोट	७		७	१				१							९	१०	१		११
गोरखनाथ आ.वि.	दलिनचोक	७		७	२				२							११	१२	१		१३
पुण्य मा.वि.	एलाञ्छेटोल	७	१	८				३	१			१	४			१७	१७	१	१	१९
ईन्द्रश्वर मा.वि.	सिरानचौर	५	१	६	१	४		४		८					३	१९	२३	१	१	२५
ईन्द्रश्वर प्रा.वि.	पमाडिटोल	३	१	४								०				४	५	१		६
ज्यौती आ.वि.	यलाछेटोल	५	२	७					३							१०	११	१		१२
भलेश्वर मा.वि.	मल्पी	८		८		४		४		५		५			२	१७	२०	१	१	२२
ज्वालामुखी प्रा.वि.	डिहिकाचौर	३	१	४	१											५	६	१		७
शारदा मा.वि.	सुनथान	६	२	८	२	१		३	१	३	२	५			३	१९	२३	१	१	२५
कमलादेवी आ.वि.	त्र्योमडाँडा	३	१	४	१											५	६	१		७
वलआदर्श मा.वि.	खोपासी	६	४	१०		२		२		१		१	३			१६	१७	१	१	१९
जनजागृती मा.वि.	दाहालटार			०												०	१	०		१
श्रीराम मा.वि.	खोपासी	३	२	५			१	४		६		६			२	१५	१७	१	१	१९
वालआदर्श आ.वि.	पस्थली	५	२	७	१				३							११	१२	१		१३
कमलादेवी जनप्रिय मा.वि.	बल्थली	५	१	६		१	१	३	१	१		१	३			१४	१५	१	१	१७

लङ्केश्वर प्रा.वि.	देविथान	२		२											२	३	१		४	
लङ्केश्वर प्रा.वि.	नेपाने	२	३	५											५	६	१		७	
लङ्केश्वर आ.वि.	कोलभञ्ज्याङ	३		३	१			१							५	७	१		८	
वालप्रकास आ.वि.	रोशी	८	१	९			२	१				१			१३	१४	१	१	१६	
पञ्चकन्या प्रा.वि.	खारखोला	२	१	३											३	३	१		४	
महाङ्काल प्रा.वि.	सिम्पानी	२		२											२	३	१		४	
इन्द्रादेवी आ.वि.	घिसिङगाउँ	४		४	१			३							८	९	१		१०	
कालिका प्रा.वि.	गागल			०											०	०	०		०	
श्वेतगणेश वा.वि.केन्द्र				०											०	१	०		१	
भण्डारी गाउँ वा.वि.केन्द्र				०											०	१	०		१	
जम्मा		१५ ४	३५	१८९	२१	१५	५	३६	३०	३५	४	३९	१५		१४	३३०	३८०		१२	४२ ९
तहगत जम्मा								६६				५४			१४	३३०	३८०		१२	४२ ९

८.६ आधारभूत र माध्यामिक विद्यालयमा पहुँचको अवस्था

(प्रमुख वस्तीहरूबाट विद्यालय पुग्न लाग्ने समय)

क्र.स.	सामुदायिक विद्यालयहरूको नाम	विद्यालयमा पढ्न आउने टाढाका बस्तीहरू	विद्यालयसम्म पुग्न लाग्ने समय/कि.मी.	सडकको अवस्था
१	भालचन्द्रमा मा.वि. (पनौति - १, फलामेवर्ता)	रानीकोट	५ कि.मी.	कच्ची सडक
		खानीडाँडा	५ कि.मी.	
		नारायणटार	३ कि.मी.	
२	शान्तिनिकेतन मा. वि. (पनौती १, ढाडाचौर)	रामकोट	१.५ घण्टा	कच्ची सडक
		खानीडाँडा	२ घण्टा	
		मुरलीखोला	२ घण्टा	
३	बाघ भैरव प्रा.वि (पनौति - १, रयाले)			
४	शिव प्रा. वि. (पनौति - १, सिमलचौर)	कुवाडोल	१ घण्टा	कच्ची सडक
		कमेराखानी	३० मिनेट	
		भटमासे	४५ मिनेट	
५	सूर्य प्रा.वि. (पनौति - १, खानीडाँडा)			
६	जनज्योति प्रा.वि (पनौति - १, बुढापोखारी)	सिरानडाँडा	३० मिनेट	कच्ची सडक
७	कुसादेवी मा. वि (पनौति - २, कुसादेवी)	गुर्दुमडाँडा	२ घण्टा	कच्ची सडक

८.७ आधारभूत र माध्यामिक विद्यालयमा पहुँचको अवस्था (प्रमुख वस्तीहरूबाट विद्यालय पुग्न लाग्ने समय)

क्र.स.	सामुदायिक विद्यालयहरूको नाम	विद्यालयमा पढ्न आउने टाढाका बस्तीहरू	विद्यालयसम्म पुग्न लाग्ने समय/कि.मी.	सडकको अवस्था
१	भालचन्द्रमा मा.वि. (पनौति - १, फलामेवर्ता)	रानीकोट	५ कि.मी.	कच्ची सडक
		खानीडाँडा	५ कि.मी.	
		नारायणटार	३ कि.मी.	
२	शान्तिनिकेतन मा. वि. (पनौती १, ढाडाचौर)	रामकोट	१.५ घण्टा	कच्ची सडक
		खानीडाँडा	२ घण्टा	
		मुरलीखोला	२ घण्टा	
३	बाघ भैरव प्रा.वि (पनौति- १, रयाले)			
४	शिव प्रा. वि. (पनौति - १, सिमलचौर)	कुवाडोल	१ घण्टा	कच्ची सडक
		कमेराखानी	३० मिनेट	
		भटमासे	४५ मिनेट	
५	सूर्य प्रा.वि. (पनौति - १, खानीडाँडा)			
६	जनज्योति प्रा.वि (पनौति - १, बुढापोखारी)	सिरानडाँडा	३० मिनेट	कच्ची सडक

७	कुसादेवी मा. वि (पनौति - २, कुसादेवी)	गुर्दुमडाँडा	२ घण्टा	कच्ची सडक
		तैराभञ्ज्याङ	१ घण्टा	
		गोलभञ्ज्याङ	१.५ घण्टा	
८	लालीगुरास प्रा. वि. (पनौति - २, अन्तेटार)	घट्टेडाँडा	३० मिनेट	कच्ची सडक
		किमाडोल	४५ मिनेट	
९	फुल्चोकी आ.वि. (पनौति - २, नयाँगाउँ)	तोरीखोरिया	१.५ घण्टा	कच्ची सडक
		गुर्दुमडाँडा	१ घण्टा	
		मास्लो नयाँगाउँ	४० मिनेट	
१०	सूर्यज्योती आ.वि. (पनौति - २, लाकुरीभञ्ज्याङ)	गोठखोला	३० मिनेट	कच्ची सडक
		नागी	२० मिनेट	
११	लालीगुरास प्रा. वि. (पनौति - ३, फापरचौर)	पधैराटोल	१.५ घण्टा	कच्ची सडक
		गुर्दुमडाँडा	२ घण्टा	
१२	विहावर आ.वि. (पनौति - ३, पाटीचौर)		१- ८	
१३	बलोद्वारा मा.वि (पनौति - ४, ऐपाटार)	सल्ले	१ घण्टा	कच्ची सडक
		भुजेल बस्ती	३० मिनेट	
		ऐरीगाउँ	३० मिनेट	
१४	बालकल्याण प्रा.वि. (पनौति - ४, चामखर)	चमखर	३० मिनेट	कच्ची सडक
१५	अम्बिका बालविकास आ.वि. (पनौति - ४, टौखाल)	मल्पी	४५ मिनेट	कच्ची सडक
		नयाँबस्ती (रातमाटा)	४० मिनेट	
		बसपार्क	३५ मिनेट	
१६	ग्रामोदय आ.वि. (पनौति - ५, सुब्बागाउँ)	पल्लो गैह्रीगाउँ	३० मिनेट	कच्ची सडक
		लप्सीबोट	३० मिनेट	
१७	श्वेतगणेश आ.वि.(पनौति - ५, चौकोट)	सुन्दर वस्ती	५० मिनेट	कच्ची सडक
		बस्नेतगाउँ	३० मिनेट	
१८	गोरखनाथ आ.वि. (पनौति - ७, दलिनचोक)	गैह्रीगाउँ	४० मिनेट	कच्ची सडक
		रातमाटे	३० मिनेट	
		नयाँबस्ती	४५ मिनेट	
१९	पूण्य मा.वि.(पनौति - ७, एलाञ्छेटोल)	बासडोल	४० मिनेट	कच्ची सडक
२०	इन्द्रेश्वर मा.वि(पनौति - ७, सिरानचौर)	सुब्बा गाउँ,	१० मिनेट	कच्ची सडक
		कुशादेवी	३५ मिनेट	
२१	इन्द्रेश्वर प्रा.वि	पनौति - ८, पमाडिटोल		कच्ची सडक
२२	पनौति आ.वि.(पनौति - ८, यलाछेटोल)	ढलमले	३० मिनेट	कच्ची सडक
		ठाडोबाटो	२५ मिनेट	
२३	भालेश्वर मा.वि(पनौति - ८, मल्पी)	सिमपानी	२ घण्टा	कच्ची सडक
		खोपासी	१ घण्टा	
		सुनथान	१ घण्टा	
२४	ज्वालामुखी प्रा.वि. (पनौति - ८, डिहिकाचौर)	कलाती भुमिडाँडा	४५ मिनेट	कच्ची सडक
		छाप	२५ मिनेट	
२५	शारदा मा.वि	पनौति - ९, सुन्थान	१- १२	कच्ची सडक

२६	कमलादेवी आ. वि. (पनौति - ९, ओमडाडा)	रातमाटे	३० मिनेट	कच्ची सडक
		देवीस्थान	३० मिनेट	
		वडा कार्यालय क्षेत्र	२० मिनेट	
२७	बालआर्दश मा.वि.(पनौति - १०, खोपासी)	सल्मीटार	३५ मिनेट	कच्ची सडक
		चलाल	१.५ घण्टा	
		डाँडागाउँ	१.१५ घण्टा	
२८	श्रीराम मा.वि.(पनौति - १०, खोपासी)	लङ्केश्वर	१.१५ घण्टा	कच्ची सडक
		पटगाउँ	२ घण्टा	
२९	बालआदर्श आ.वि(पनौति - १०, पस्थली)	मकैटार	३० मिनेट	कच्ची सडक
३०	कमलादेवी जनप्रिय मा.वि.(पनौति - ११, बल्यली, ख्याकु)	बेथानचोक भञ्ज्याङ्खर्क	२ घण्टा	कच्ची सडक
		नेपाने	१ घण्टा	
		लङ्कु	१.१५ घण्टा	
३१	लङ्केश्वर प्रा.वि. (पनौति - ११, देविस्थान)	भुवनडाँडा	१५ मिनेट	कच्ची सडक
		तल्लो डाँडा	१५ मिनेट	
३२	लङ्केश्वर प्रा.वि(पनौति - ११, नेपाने)	बेथानचोक	१ घण्टा	कच्ची सडक
		लुकुवा	४५ मिनेट	
		छाप	३० मिनेट	
३३	लङ्केश्वर आ.वि (पनौति - ११, कोलभञ्ज्याङ)	भञ्ज्याङ्खर्क	२ घण्टा	कच्ची सडक
		डाँडागाउँ	३० मिनेट	
३४	बालप्रकाश मा.वि (पनौति - १२,)			
३५	पञ्चकन्या प्रा.वि (पनौति - १२, खारखोला)	खारखोला	३० मिनेट	कच्ची सडक
३६	महाङ्काल प्रा.वि (पनौति - १२, सिम्पानी)	चलाल	३० मिनेट	कच्ची सडक
		तोरीखोरिया	२० मिनेट	
३७	इन्द्रादेवी आ.वि. (पनौति - १२, घिसिङ्गाउँ)	कलाती	३० मिनेट	कच्ची सडक

माथिको टेबलको आधारबाट सरकारी विद्यालयमा अध्यायन गर्ने धेरै बालबालिकाहरु विद्यालयको पहुँचबाट टाढा रहेको देखिन्छ। अझ पनि नगरपालिकाका धेरै टोलबाट विद्यालय पुग्ने सडकको पनि राम्रो व्यावस्था नभएको पाईएको छ। तर निजि विद्यालयको हकमा धेरै जसो विद्यालयको आफ्नै गाडी भएकोले पनि पहुँचको आधारबाट अलि सहज देखिन्छ।

८.८ छात्रवृत्ती तथा अन्य लक्षित सुविधा उपलब्धताको अवस्था (छात्रवृत्ती, बालअनुदान, दिवाखाजा)

स्कूलको नाम	केटा दलित	जम्मा विद्यार्थी	केटी	केटा दलित	जम्मा विद्यार्थी																					
बाघ भैराव प्रा.वि	२	०	२	५	०	५	६	०	६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बल चन्द्र मा.वि	४	०	४	१६	०	१६	९	०	९	१५	१	१६	१२	०	१२	२०	०	२०	२९	०	२९	१४	०	१४	०	०
जनज्योति प्रा.वि	७	०	७	२	१	३	२	१	३	४	०	४	९	०	९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
शान्तिनिकेतन मा.वि.	१	०	१	४	०	४	२	०	२	६	०	६	९	०	९	२०	०	२०	८	०	१६	०	१६	०	०	०
शिव प्रा.वि	०	०	०	२	०	२	३	०	३	४	०	४	२	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
विहावार आदर्श वि	२	१	३	६	१	७	३	०	३	७	२	९	९	०	९	१०	०	१०	४	१	५	१३	०	१३	०	०
फूलचोकी आदर्श मा.वि	१३	०	१३	५	०	५	२	०	२	५	०	५	६	०	६	५	०	५	७	०	७	२	०	२	०	०
कुशादेवि मा. वि	१२	३	१५	२३	०	२३	३६	२	३८	१६	१	१७	२६	०	२६	३१	१	३२	३३	१	३४	२	०	२५	३	०
लालिगुरास प्रा. वि	५	०	५	६	०	६	६	०	६	४	०	४	४	०	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
लालिगुरास प्रा. वि	२	०	२	२	०	२	२	०	२	०	०	०	२	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
सूर्य ज्योति आदर्श वि	४	०	४	४	०	४	५	०	५	२	०	२	४	०	४	४	०	४	५	०	५	०	०	०	०	०
सूर्य प्रा.वि	४	०	४	३	०	३	२	०	२	२	०	२	६	०	६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

अम्बिका बालविकास	३	१	४	५	०	५	१	०	१	४	०	४	५	०	५	२	१	३	४	०	४	५	१	६	०	०	०
बाल आदर्श वि	५	०	५	९	०	९	५	२	७	७	०	७	४	१	५	१२	२	१४	७	०	७	५	०	५	०	०	०
बाल आदर्श मा.वि	६	०	६	११	०	११	२	१	३	१६	०	१६	१	०	१	२	०	२	३	३	६	०	०	०	०	१	२
बालकल्याण प्रा.वि	२	०	२	२	०	२	३	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बालदश्वर मा.वि	९	०	९	७	३	१०	३	०	३	६	०	६	३	०	३	११	०	११	१३	०	१३	२०	१	२१	०	०	०
भालेश्वमा.वि	५	१	६	६	१	७	११	०	११	९	०	९	८	२	१०	१९	४	२३	२०	१	२१	१८	०	१८	३	२	३
गोरखनाथ आदर्श वि	८	१	९	२	३	२	६	०	६	६	१	७	७	०	७	४	१	५	७	२	९	१२	०	१२	०	०	०
ग्रामदयो आदर्श वि	२	०	२	२	१	३	४	०	४	३	०	३	५	०	५	३	०	३	४	०	४	२	०	२	०	०	०
इन्द्रेश्वरमा.वि	३	०	३	६	०	६	६	०	६	५	०	५	१५	२	१७	१५	२	१७	७	१	८	१४	१	१५	०	२	५
इन्द्रेश्वर प्रा.वि	०	०	०	२	०	२	२	०	२	१	०	१	२	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ज्वालामुखिप्रा वि	१	०	१	२	०	२	५	०	५	४	०	४	४	०	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
मलादेवी आदर्श वि	५	०	५	५	०	५	९	०	१०	३	०	३	५	१	६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पन्नौति आदर्श वि	४	२	६	३	०	३	१६	०	१६	१६	०	१६	१९	०	१९	१४	३	१७	१३	१	१४	१५	०	१५	०	०	०
पुण्यमा.वि	१०	०	१०	६	१	७	५	१	६	८	०	८	५	२	७	१२	०	१२	४	१	५	५	१	६	१	१	१
शरदा मा.वि	३	०	३	४	०	४	१०	१	११	८	२	१०	९	०	९	८	३	११	१२	४	१६	१८	४	२२	२	१	१
श्रीराम मा.वि	१	१	२	४	०	४	२	०	२	४	०	४	४	०	४	४	१	५	१२	०	१२	११	०	११	०	०	०
श्वते गणेश मा.वि	८	१	९	१	१	५	४	०	४	५	१	६	५	२	७	५	१	६	५	२	७	६	१	७	०	०	०

कमला देवी जनप्रिय मा.वि	३	०	३	२	०	२	७	०	७	५	०	५	७	०	७	१०	०	१०	६	०	६	९	०	९	०	०	०
लडकेश्वर आदर्श वि	४	०	४	३	०	३	५	०	५	०	०	०	०	०	०	१४	०	१४	७	०	७	९	०	९	०	०	०
लडकेश्वर आदर्श वि	७	०	७	१०	०	१०	१०	०	१०	८	०	८	८	०	८	३	०	३	३	०	३	०	०	०	०	०	०
लडकेश्वर आदर्श प्रा.वि	६	०	६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बालप्रकाश मा.वि	२	०	२	६	१	७	६	२	८	६	१	७	६	०	६	१०	०	१०	१९	०	१९	२४	०	२४	४	१	३
इन्द्रदेवी आदर्श प्रा.वि	२	०	२	२	०	२	५	०	५	३	०	३	८	०	८	६	०	६	३	०	३	७	०	७	०	०	०
महांकल प्रा.वि	२	०	२	४	०	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पञ्चकन्या प्रा.वि	३	०	३	०	०	०	१	०	१	२	०	२	३	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	१६०	०	०	१८५	०	०	२०६	०	०	१९४	९	२०३	२२२	०	२२२	२४९	०	०	२३६	०	०	२५२	०	२५२	१३	८	१८

८.९ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

तलको तालिकाबाट बालमैत्री विद्यालय हुनको लागि चाहिने मापदण्डहरु धेरैजसो विद्यालयले आंशिकरूपमा पुर्याएका छन् । त्यसैले विद्यालयहरुलाई आंशिकरूपमा बालमैत्री विद्यालय मान्न सकिन्छ र तलको तालिकाबाट पनि विद्यालयहरु बालमैत्रीउन्मुख हरेका छन् भन्न सकिन्छ । यति हुँदाहुँदै पनि अधिकांश विद्यालयका शिक्षक शिक्षिकाहरुले बालमैत्री तालिम लिएका छैनन्, विद्यालयमा बालबालिकालाई खाजा खुवाउने व्यवस्था गरिएको छैन । केहिलाई छाडेर अधिकांश विद्यालयमा बालबालिका सुत्ने ठाउँसमेत छैन ।

विद्यालयको नाम	शौचालय		खानेपानी		खेलमैदान		शिक्षण सामग्री		बालमैत्री शिक्षण तालिम लिएका शिक्षक संख्या	बालबालिका सुत्ने ठाउँको व्यवस्था	बालबालिकालाई दिनमा खाजा बनाउने व्यवस्था
	मैत्री बाल	मैत्री	मैत्री बाल	मैत्री	मैत्री बाल	मैत्री	मैत्री बाल	मैत्री			
भालचन्द्र मावि		छ		छ		छ		छ	छैन	छैन	छैन
शिव प्रा.वि		छ		छ		छ	छ		छ	छ	छैन
जनज्योति प्रा.वि	छ		छ		छ		छ		१	छैन	छैन
कुशादेवी मा.वि	छ		छ		छ		छ		३	छैन	छैन
लालीगुराँस प्रावि	छ		छ		छ		छ		छैन	छ	छ
सूर्यज्योति आ.वि		छ	छ			छ		छ	छैन	छैन	छैन
बालकल्याण प्रा.वि	छ			छ		छ		छ	छैन	छैन	छैन
अम्बिका बालविकास आ.वि		छ		छ		छ	छ		१	छैन	छैन
स्वतगणेश आ.वि	छ		छ		छ		छ		१	छैन	छैन
इन्द्रेश्वर मा.वि	छ			छ	छ		छ		१	छ	छैन
पनौती आ.वि		छ		छ		छ		छ	छैन	छैन	छैन
ज्वालामुखी प्रा.वि	छ			छ	छ		छ	छ	छैन	छैन	छैन
बाल आदर्श मा.वि		छ		छ		छ		छ	छैन	छैन	छैन
श्रीराम मा.वि	छ		छ		छ	छ	छ		छैन	छैन	छैन
कमलादेवी जनप्रिय मा.वि		छ		छ		छ		छ	छैन	छैन	छैन

शान्तिनिकेतन उ मा.वि	छ		छ		छ		छ		छैन	छैन	छैन
फूलचोकी आदर्श मा.वि		छ	छ		छ	छ		छ	छैन	छैन	छैन
लालीगुराँस प्रावि	छ		छ		छ		छ		२	छैन	छैन
बलोउछा मावि		छ		छ		छ		छ	छैन	छैन	छैन
ग्रामोदय आधारभूत वि	छ			छ		छ		छ	७	छैन	छैन
गोरखनाथ आधारभूत वि.		छ		छ		छ		छ	छैन	छैन	छैन
पुण्य मा.वि	छ		छ		छ	छ	छ		छैन	छैन	छैन
भालेश्वर मा.वि		छ	छ		छ	छ	छ		५	छैन	छैन
कमलादेवी आधारभूत विद्यालय	छ			छ	छ	छ		छ	छैन	छैन	छैन
बालआदर्श मा.वि	छ		छ		छ			छ	छैन	छैन	छैन
लङ्केश्वर प्रा.वि	छ		छ		छ		छ		छैन	छैन	छैन
लङ्केश्वर प्रा.वि		छ		छ		छ		छ	छैन	छैन	छैन
लङ्केश्वर आ.वि	छ			छ		छ		छ	छैन	छैन	छैन
पञ्चकन्या प्रा.वि		छ		छ		छ	छ		छैन	छैन	छैन
माहाकल प्रा.वि	छ			छ		छ		छ	१	छैन	छैन
इन्द्रदेवी आ.वि	छ			छ		छ		छ	१	छैन	छैन
विहावर आ.वि	छ		छ		छ		छ		छैन	छैन	छैन
शारदा मा.वि	छ		छ		छ		छ		छ	छैन	छैन
बाल प्रकाश मा.वि	छ		छ		छ		छ		३	छैन	छ

८.१० सामुदायिक विद्यालयको भौतिक अवस्था

विद्यालयको नाम	भवन संख्या		जम्मा	छात्रा वासको व्यवस्था	शौचालय		खेल मैदान	पस्ताकालय	डेक्स बेन्चको पर्याप्तता	इन्टरनेटको सुविधा	टेलिफोनको सुविधा	स्वच्छ खानेपानी
	भुक्तम्प प्रतिरोधी	सामान्य			महिला मैत्री	अपाङ्ग मैत्री						
भालचन्द्र मा.वि	छैन		२	छैन	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन
शिव प्रा.वि	१	१	२	छैन	छ	छैन	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन
जनज्योति प्रा.वि	१	१	२	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन	छ
कुशादेवी मा.वि	४	१	५	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ
लालीगुराँस प्रावि	१	१	२	छैन	छ	छैन	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन
सूर्यज्योति आ.वि	छैन	१	१	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
बालकल्याण प्रा.वि	छैन	१	१	छैन	छ		छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन
अम्बिका बालविकास आ.वि	२		२	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ	छ
स्वेतगणेश आ.वि	३	१	४	छैन	छैन	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन
इन्द्रेश्वर मा.वि	छ	-	७	छैन	छ	छैन	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन
पनौती आ.वि	छ	-	२	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ
ज्वालामुखी प्रा.वि	छैन		१	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
बाल आदर्श मा.वि	छैन		२	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन
श्रीराम मा.वि	४		४	छैन	छ	छैन	छैन	छ	छ	छ	छ	छ
कमलादेवी जनप्रिय मा.वि	१	१	२	छैन	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन
शान्तिनिकेतन उ मा.वि.	३		३	छैन	छ	छैन	छैन	छ	छ	छ	छ	छ
फूलचोकी आदर्श मा.वि	३		३	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छ
लालीगुराँस प्रावि	२		२	छैन	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छ

बलोउछा मा.वि	छैन	छैन	१	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
ग्रामोदय आधारभूत वि	१		३	छैन	छ	छैन	छैन	छ	छ	छ	छ	छैन
गोरखनाथ आधारभूत वि.	२	१	३	छैन								
पुण्य मा.वि	२		२	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ	छ	छ
भालेश्वर मा.वि	२		२	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन	छ	छ	छ
कमलादेवी आधारभूत वि	३	१	४	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छ
बालआदर्श मा.वि	छैन	१	१	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छ
लङ्केश्वर प्रा.वि	२	१	३	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छ
लङ्केश्वर प्रा.वि	१	२	३	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
पञ्चकन्या प्रा.वि	छैन	छ	२	छैन	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छ
माहाकल प्रा.वि	१		१	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
इन्द्रदेवी आ.वि	१	४	५	छैन	छ	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
विहावर आ.वि	२		२	छैन	छ	छैन	छ	छ	छ	छैन	छैन	छ
शारदामा .वि	२		२	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन	छ
बाल प्रकाश मा.वि	४		४	छैन	छ	छैन	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन

८.११ संस्थागत विद्यालयको भौतिक अवस्था

विद्यालयको नाम	भवन संख्या		जम्मा	छात्रा वासको व्यवस्था	शौचालय		खेल मैदान	पस्ताकालय	डेक्स बेन्चको पर्याप्तता	इन्टरनेटको सुविधा	टेलिफोनको सुविधा	स्वच्छ खानेपानी
	भुकम्प प्रतिरोधी	सामान्य			महिला मैत्री	अपाङ्ग मैत्री						
न्यु राइजिङ इडलिस स्कुल	४	छैन	४	छ	छ	छैन	छ	छैन	छ	छ	छ	छ
मनेढीभान इडलिस स्कुल	१		१	छैन		छैन	छ	छ	छ	छैन	छैन	छ
लीलावती नेशनल एकडेमी	२	१	३	छैन	छ	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छ
काभ्रे इडलिस एकेडेमी स्कुल	२		२		छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
सामुदायिक माध्यमिक बोर्डिङ स्कुल	२		२	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
अरुणोदय आवासिय मा.वि	२		२	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
पनौती अंग्रेजी मा.वि	३		३	छैन	छ		छ	छ	छ	छ	छ	छ
सरस्वती कुञ्ज बोर्डिङ स्कुल	२		२	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ	छ
सरस्वती कुञ्ज बोर्डिङ स्कुल	३	१	४	छैन	छैन	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन
सूर्योदय माध्यमिक बोर्डिङ स्कुल	२	-	२	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	छ	छ
नवरत्न अंग्रेजी मा. वि	२		२	छैन	छ	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छ

सिद्धार्थ बनस्थली इनस्टिच्युट पब्लिक ट्रस्ट	२		२	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
काठमाडौं युनिभर्सिटी हाइ स्कूल, ५	८		८	छैन	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
सेन्टल एल्बम एकडेमी, ५	१		१	छ	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
गरिमा इडिलिस बोर्डिङ्ग स्कूल, ११	१		१	छैन	छैन	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन	छ
हाइल्याण्ड इडिलिस सेकेण्डरी बोर्डिङ्ग स्कूल	१		१	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
एसओएस हर्मन माइनर, ५	३		३	छैन	छ	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छ

८.१२ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम	शौचालय		खानेपानी		खेलमैदान		शिक्षण सामग्री		बालमैत्री शिक्षण तालिम लिएका शिक्षक संख्या	बालबालिका सुत्ने ठाउँको व्यवस्था	बालबालिकालाई दिनमा खाजा बनाउने व्यवस्था
	बाल मैत्री	अमैत्री	बाल मैत्री	अमैत्री	बाल मैत्री	अमैत्री	बाल मैत्री	अमैत्री			
न्यु राइजिङ इडलिस स्कुल	छ		छ			छैन	छ		छैन	छ	छैन
मनेठीभान इडलिस स्कुल	छ		छ			छैन	छ		छैन	छैन	छैन
लीलावती नेशनल एकेडेमी	छ		छ		छ		छ		छैन	छ	छैन
काभ्रे इडलिस एकेडेमी स्कुल	छ		छ		छ		छ		छ	छैन	छैन
सामुदायिक माध्यमिक बोर्डिङ स्कुल	छ		छ		छ		छ		१५	छ	छैन
अरुणोदय आवासिय मा.वि	छ		छ		छ		छ		छैन	छैन	छैन
पनौती अग्रेजी मा.वि	छ		छ		छ		छ		२५	छ	छैन
सरस्वती कुञ्ज बोर्डिङ स्कुल	छ		छ		छ		छ		९	छ	छैन
सूर्योदय माध्यमिक बोर्डिङ स्कुल	छ		छ		छ		छ		छ	छैन	छैन
नवरत्न अग्रेजी मा. वि	छ		छ		छ		छ		६	छैन	छैन
सिद्धार्थवनस्थली इनस्टिच्युट पब्लिक ट्रष्ट	छ		छ		छ		छ		२०	छैन	छैन
ज्ञानज्योति एजुकेसन एकेडेमी	छ		छ		छ		छ		१०	छैन	छैन
काठमाडौं युनिभर्सिटी हाइ स्कुल, ५	छ		छ		छ		छ		छ	छ	छ
सेन्टल एल्बम एकेडेमी, ५	छ		छ		छ		छ		छ	छ	छ
गरिमा इडलिस बोर्डिङ स्कुल, ११	छ		छ		छ		छ		२	छ	छैन
हाइल्याण्ड इडलिस सेकेण्डरी बोर्डिङ स्कुल, १		छैन	छ		छ		छ		७	छैन	छैन
एसओएस हर्मन माइनर, ५	छ		छ		छ		छ		३२	छैन	छैन

परिच्छेद- ९
स्वास्थ्य तथा सरसफाई

९.१ स्वास्थ्य संस्था (अस्पताल, प्राथमिक स्वबस्थ केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी र आयुर्वेद केन्द्र) को विवरण

स्वास्थ्य संस्था	सङ्ख्या	कैफियत
प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	२	
स्वास्थ्य चौकी	८	
नगर स्वास्थ्य केन्द्र	१	
महिला स्वास्थ्य सेविकाको संख्या	१२०	
जम्मा	१३१	

९.२ सुरक्षित मातृत्व

यस नगरपालिकाका केहि ठाँउहरु अझै पनि दुर्गम अवस्थामा रहेका छन । गरिवी र चेतनाको कारणले गर्दा ति ठाउँका मानीसहरु सुरक्षित मातृत्वबारेमा त्यतिधेरै सजक भएको पाईदैन । कतिपय ठाउँमा अझै पनि घरमा परम्परागतरूपले नै सुत्केरी गराएको देखिन्छ । जसको कारणले आमा र बच्चाको ज्यान जोखिममा रहेको छ । नगरपालिकामाखोपासी पी.एच.सी.सी. र कुशादेवी एच.पी. गरि दुईवटा प्रसुतिकेन्द्रहरु रहेका छन् ।

९.३ खानेपानीको सुविधा तथा श्रोतको विवरण

पनौती नगरपालिकाका कुल १० हजार ८४४ परिवार मध्ये ७७.८२ प्रतिशत परिवारले धारा/पाइपबाट (आफ्नै घरको र सार्वजनिक) र १०.७ प्रतिशतले खुला इनार/कुवाबाट पिउने पानी मुख्यरूपमा आपूर्ति गर्ने गरेको पाइएको छ । ट्युबवेल, कुवा/जरुवा, नदी/खोला र अन्य स्रोतबाट पिउने पानी आपूर्ति गर्ने परिवारहरु कुल परिवारको क्रमशः ०.२८, ९.३६, १.५, र ०.९४ प्रतिशत रहेका छन् ।

खानेपानीको श्रोत	घर परिवार संख्या	श्रोत प्रयोग गर्ने घरधुरी प्रतिशत
पाईपको धारा कम्पाउण्डमा	३२१३	२९.६२
पाईपको धारा सार्वजनिक	५२३२	४८.२
डिप वोरिङ इनार	१०९३	१०.०७
ट्युबवेलको पानी प्रयोग गर्ने	३१	०.२८
नदी, कुलो, नहर, पोखरीको पानी प्रयोग गर्ने	१५६	१.४३
कुवा, जरुवाको पानी प्रयोग गर्ने	१०१६	९.३६
अन्य श्रोतबाट प्रयोग गर्ने	१०३	०.९४
जम्मा	१०८४४	१००

९.४ फोहोरमैला व्यवस्थापन

एकै परिवारका सदस्यहरुले एक भन्दा बढि ठाउँमा फोहोर फाल्ने भएकोले जम्मा घरधुरी संख्या र प्रतिशत बढि देखिन आएको छ ।

घरबाट उत्पादन भएको फोहोर व्यवस्थापन (फाल्ने) ठाउँ	घर परिवार संख्या	घरधुरी प्रतिशत	एकभन्दा बढी प्रकार प्रयोग गर्ने घरधुरी प्रतिशत
आँगन/घरको कम्पाउण्डमा फ्याक्ने	३०९	२.६६	२.८४
वारीमा फ्याक्ने	१७१४	१४.८०	१५.८०
खाल्डो खनेर हाल्ने	४८५५	४१.९३	४४.७७
खोला/खोल्सांमा फ्याक्ने	९११	७.८६	८.४०
गाडीमा पठाउने	१८९७	१६.३८	१७.४९
जलाउने	१८९५	१६.३६	१७.४७
जम्मा	११५७८	१००	१०६.७७

९.५ ढलको व्यावस्था सम्बन्धि विवरण

वडा नं.	ढलको शुरु भएको ठाँउ	ढल अन्त्य भएको ठाँउ	ढलको लम्बाई (कि.मी)	ढल प्रयोग गर्ने गाउँ/टोल	ढल अन्त्यपछि व्यावस्थापन
१	कुशादेवी	चाम्लीबजार	६०० मिटर	कुशादेवी, चाम्ले	खोला
४	मनिश्वरी बसपार्क	ज्यालाचिती पाटी	१.५ कि.मि.		
	मनिश्वरी	इधमिल	५०० मिटर		
७	सामुदायिक चोक	त्रिवेणीघाट	१	कुशादेवी रोड	
	अरुणोदय मार्ग	त्रिवेणीघाट	१.५	बसपार्क, अरुणोदय	
	कपलकोट	त्रिवेणीघाट	१.७५	कपालकोट, अधा टोल	
८	कुशादेवी रोड	उत्तिसघारी	६०० मिटर	कलिमाटी	
	लज्जादेवी	पुरानापाटी	४०० मिटर	खत्रीगाउँ	
	तेजगंगा क्याम्पस		२५ मिटर		
९	भण्डारी गाउँ	बाउन्ने	५०० मिटर	भण्डारी गाउँ	खोला
१०	रेशमखेती	रोशी खोला	७०० मिटर	मयलबोट, रेशमखेती, खोपासी बजार, किटिनी	खोला

९.६ कामदारको रूपमा घर बाहिर रहेका बालबालिका

यस नगरपालिकामा जम्मा १०२१५ घरपरिवार मध्ये ७ घरपरिवारको जम्मा १३ जना बालबालिका घरबाहिर काम गर्नको लागि गएका छन् । जसमध्ये, ९ जना केटा र ४ जना केटी रहेका छन् । बाहिर का मगर्न गएका मध्ये ५७.१% ज्यालामजदुरीको लागि र ४२.९% यातायात मजदुरकोरूपमा रहेका छन् ।

परिच्छेद- १०
वन तथा वातावरणीय स्थिति

१०.१ वन व्यावस्थापन सम्बन्धी विवरण (सरकारद्वारा व्यवस्थित, सामुदायिक, कबुलियती, धार्मी र निजि वन)

वनको प्रकार	संख्या	क्षेत्रफल (हे)	घरघुरी संख्या	जनसंख्या			समिति संख्या			समूहमा आवद्ध		
				म.	पु.	जम्मा	म	पु.	जम्मा	म.	पु.	जम्मा
सामुदायिक वन	४७	१८६४.७४	८४९४	२०६२०	२०७१३	४१३३३	१६३	४३९	६०२			
कबुलियती वन	५३	३६८.१	५६६							१७२०	१६७८	३३९८

श्रोत: जिल्ला वन कार्यलय, काभ्रे

१०.२ वनसँग सम्बन्धित उद्योग धन्दाहरुको विवरण

बडा नं.	उद्योग धन्दाको नाम	ठेगाना	उत्पादनको किसिम	अनुमानीत वार्षिक उत्पादन (रु)
२	लिलावती फर्निचर उद्योग	कामीडाँडा	फर्निचर	
	अमृत स:मिल एण्ड फर्निचर उद्योग	चाम्लेबजार	चिरन / फर्निचर	
३	तिमल्लीना काठ मिल	पुछारी	फर्निचर	
	किशोर स:मिल	चालिसे	काठ चिरान, फर्निचर	
४	राजनमिल	ज्यालाचित्ति	फर्निचर	
	सानु श्रेष्ठ मिल	मानेश्वरी	फर्निचर	
	नारायण फर्निचर उद्योग		फर्निचर	
	लक्ष्मिफर्निचर उद्योग		फर्निचर	
७	फर्निचर उद्योग	कुशादिनी	फर्निचर	
८	सुमानेश्वरी फर्निचर उद्योग	खरीवोट	चिरन / फर्निचर	
	म्हाकाल काष्ठ उद्योग	खरीवोट	चिरन / फर्निचर	
	मली स:मिल	मल्पी	चिरन / फर्निचर	
	स्थापित काष्ठ मिल	खरीवोट	चिरन / फर्निचर	
९	राजन हुमागाई काठ मील	फिरफिरेडाँडा	फर्निचर, काठ विक्री	
	जगीश्वरी फर्निचर	नौविसे	फर्निचर, काठ विक्री	
	सुनथान फर्निचर	सुनथान		
	राम फर्निचर			
	विष्ट लिष्टी कारखाना			
१०	कार्की स:मिल	पाटीखर्क	काठ चिरान	
	भगवती फर्निचर उद्योग	खोपासी	फर्निचर उत्पादन	
	३.तिमल्लीना स:मिल	बसन्तनगर	काठ चिरान	
	किटीनी फर्निचर उद्योग	किटीनी	काठ चिरान	
	पस्थली फर्निचर उद्योग	पस्थली	फर्निचर उत्पादन	
११	शिवसंकर स. मिल	ख्याकु	काठ चिरान	
१२	कलाती. मिल (सीताराम हुमागाइ	कँलाती	काठ चिरान, फनिचर उत्पादन	
	फर्निचर उद्योग (वीर बहदुर तामाड)	रोशी भूमिडाँडा		

श्रोत: बडा कार्यलयहरु पनौती न.पा., काभ्रे

१०.३ जडिबुटिको उत्पादन, संकलन तथा निकासी सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	उद्योग धन्दाको नाम	ठेगाना	उद्योग धन्दाको किसिम	अनुमानीत वार्षिक उत्पादन (रु)
५	गोरखनाथ हर्वल स्युटिकतस प्रा.लि.	बाँसघारी	हर्वल, औषधि	

श्रोत: वडा कार्यलयहरु पनौती न.पा., काभ्रे

१०.४ नदी तथा खोला/खोल्सा सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	नदी/खोलाको नाम	समेटेका वडाहरु	उपयोगको विवरण	वडा भित्र लम्बाइ (कि.मी)
१	लीलावतीखोला	१, २, ३, ४, ७	सिंचाई	६ कि.मी.
	न्युरेखोला	१	सिंचाई, खानेपानी	२ कि.मी.
	फुल्चोकीखोला	१	खानेपानी	
	खानीखोला	१	ट्राउट माछा पालन	१.५कि.मी.
	मुरलीखोला	१	सिंचाई, खानेपानी	३ कि.मी.
	ठाडा खोला	१	सिंचाई, खानेपानी	१ कि.मी.
२	लीलावतीखोला	१, २, ३, ४, ७	सिंचाई, खानेपानी	१ कि.मी.
३	लीलावतीखोला	१, २, ३, ४, ७	सिंचाई, खानेपानी	६ कि.मी.
४	बाँसडोल खोला	४	सिंचाई,	२.५ कि.मि.
	पुण्यमाता खोला	४, ५, ६, ७, ९, १०, ११		५-६ कि.मि.
५	पुण्यमाता खोला	५, ६, ७, ९, १०		१.५ कि.मी.
७	रोशी	१, १२	सिंचाई, लुगाधुने, जनावारलाई खुवउने	५०० मिटर
८	रोशी खोला	८, ७, १०, ६, ९, १२	सिंचाई	१.५ कि.मी.
९	रोशी खोला	२, ९, ७, ८, १०	सिंचाई	३ कि.मी.
	छिरेखोल्सा, बोक्छेखोल्सा, तर्साउने खोल्सा, जुरेली खोल्सा, जागीडोल खोल्सा, ओपी खोल्सा, डुडे खोल्सा, छसीडोल खोल्सा			
	सुडे खोला	९, १०	सिंचाई	१ कि.मी.
१०.	रोशी खोला	१,२,३,८,९,१०,११,१२	सिंचाई,हाइड्रो	२ कि.मी.
	सुँडी खोला	१०	सिंचाई	३ कि.मी.
	सैलेन्द्रु खोला	१०, ११	सिंचाई	१.५ कि.मी.
११.	रोशी खोला	११, ६, ८, ९, १२, ७, ९, १०	-	१० कि मी
	२.लड्क खोला	११	सिंचाई	७ कि मी
	३.फ्याड खोला	११	सिंचाई	४ कि मी
१२	रोशी खोला	८, (७, १२, १०, २	सिंचाई	३ कि मी
	कलाती खोला	१२	सिंचाई खानेपानी	३ कि मी
	खार खोला	१२	सिंचाई, खानेपानी	२ कि मी

१०.५ जलश्रोत र उपयोगको स्थिति विवरण

उपभोक्ता संस्थाको नाम	गा.वि.स.को नाम	वडा नं.	मूहानको नाम	सहयोगी संस्थाको नाम
मुलडोल जल तथा सरसफाई योजना	रयाले		मुलडोल र चुनेखानी मुल	उपभोक्ता समिति
जेलापाटी न्यासीला सिंचाई जल दपभोक्ता संस्था	पनौती	६ र १		दान, उपहार, सहायता तथा सदस्य शुल्क
मल्पी लिलावती सिंचाई जल उ.स.	मल्पी पनौती	९		
महत गाउँ खानेपानी उ.स.	सुब्बागाउँ	८	साविक सुब्बा गाउँ - ५ प.न.पा.१ मा पर्ने चौकोटको वनस्थित धाराको गोरामा रहेको मुल	उपभोक्ता समिति
खल्थली खा.पा.उ.स.	पनौती न.पा.	१०	पाटी खोला र पाटी खर्क वनको मूल	चन्द्रा संकलन तथा गां.खा.पा. तथा सरसफाई विकास कोष समिति
माथिल्लो लामाडोल खा.पा.उ.स.	पनौती न.पा.	४ र ८	लामाडोल मूहान	नेपाल अष्टेलियन सामुदायिक वन परियोजना
लुकुवा खा.पा.जल उ.स.	बल्थली	५	बेतनी खोल्सा	जि.खा.पा.कार्यालय
धनेश्वर खा.पा.जल उ.स.	पनौती न.पा.	२	धनेश्वर मन्दिरको दक्षिण रातोमाटो र सेतेमाटो डाडाँ पूर्व करन डोल वृगटी गाउँ र त्यस आसपासका मूलहरु	उपभोक्ताहरु
नयाँवस्ती खा.पा.जल उ.स.	पनौती न.पा.	११	गगन टोल	न.पा. र नेवा संघ
पैयू भञ्ज्याङ खा.पा.उ.स.	कुशादेवी	९	वडा न.९ को निडरे खोल्सा	जिल्ला खानेपानी
माथिल्लो चिन्दु वन्जारा टोल खा.पा.उ.स.	कलाती भुमेडाडाँ	१,२	किमु डोल मुहान	जिल्ला खानेपानी
पलाङ्गवार वोक्से खा.पा.उ.स.	पनौती न.पा.	१०	सिमखोल्सो र धाराडोल	RWSS+ARD+ARSOW
मिलन खा.पा.उ.स.	कुशादेवी	३	चामखर भोटेडाडी र ठाडो खोला पानीघाट	RWSS+RSDAN
ज्वालामुखी खानेपानी उ.स.	पनौती न.पा.	९	तोरीखोरिया खोला छाँगा, कलाती भुमिडाडाँ-८	RWSS+RSDAN
फलामे खा.पा.उ.स.	रयाले	६	ऐसेलु मूल र वावियो मूल	RWSS+RSDAN
पनौती नयाँवस्ती खा.पा.जल उ.स.	पनौती न.पा.	११	भुमेडाडाँ स्थित मूल खोलाको मूल (देवी नारायण तिमिल्लीनाको निजी जग्गावाट)	सुनकोशी युवा क्लब सस्युखर्क, ग्रामिण खानेपानी तथा सरसफाई कोष विकास समिति र उपभोक्ता आफै
बृहत खा.पा.जल उ.स.	बल्थली	१-९/५ बाहेक	च्याल्टी, लडकु खोला, गोल्माकोट खोला, च्यासिखर्क	गा.वि.स., जि.वि.स.अन्य दातृ संस्थाहरु

कलाती छापगाउँ सिमलडाडाँ खा.पा.जल उ.स.	कलाती भुमेडाडाँ	५ र ९	चुनखानी मूल,कलाती भुमेडाडाँ	जिल्ला खानेपानी कार्यालय र उपभोक्ताहरु
पचारे गोठखोला खा.पा.जल उ.स.	कलाती भुमेडाडाँ	१	गोठखोल्छी मुहान, कुशादेवी-५,किमडोल खोल्छी मुहान-४	जिल्ला खानेपानी कार्यालय र उपभोक्ताहरु
नौबिसे नेपालवेशी फाँट सिचाई जल उ.स.	पनौती न.पा.	१०,१२ र १३	कालीदेवीस्थान सलान्दु खोला , चलालगणेस्थान	श्री ५ को सरकार तथा जनश्रमदान
छाप गाउँ खा.पा.जल उ.स.	कलाती भुमेडाडाँ	१	छापगाउँ पैराडोल	जिल्ला खानेपानी
कुशादेवी चाम्ले बृहत खा.पा.जल उ.स.	कुशादेवी	७	अल्लेडोल खोल्सी, कुशादेवी	श्री ५ को सरकार र उपभोक्ताहरु
खारखोला गोपेपाखा जल उ.स.	कलाती भुमेडाडाँ	१ र ३	नागदुडु मूल र निउरेडोल मुहान	जिल्ला खानेपानी कार्यालय र उपभोक्ताहरु
मूलखोला घोरसाइनी डाडँ खा.पा.जल उ.स.	कलाती भुमेडाडाँ	७	फूलचोकी पाखा मूल र मुहान खोला मूम	जिल्ला खानेपानी कार्यालय र उपभोक्ताहरु
रोशी बजार बाउनचौर खा.पा.जल उ.स.	कलाती भुमेडाडाँ	५ र ७	मूलडोल खानेपानीको मूल,कलाती भुमेडाडाँ-५	जिल्ला खानेपानी कार्यालय र उपभोक्ताहरु
महभीरटोल खा.पा.जल उ.स.	कलाती भुमेडाडाँ	१ र ५	राउतको डोल आरुवोटे खोल्सो खानेपानी मूल	जिल्ला खानेपानी कार्यालय र उपभोक्ताहरु
राजकूलो सिचाई जल उ.स.	पनौती न.पा.	५,६,७,८ र ९	राजकूलो मुहान,पनौती- ९	पानी सेवा शुल्क र लेवी शुल्क
चामखर खा.पा.जल उ.स.	पनौती न.पा.	४	चामखर पानी मूल	पनौती न.पा.र उपभोक्ताहरु
रोशी बजार खा.पा.जल उ.स.	कलाती भुमेडाडाँ	१	कलाती भुमेडाडाँ-१को कि.नं.१४० को मुहान	जिल्ला खानेपानी कार्यालय
डाडाँ गाउँ खा.पा. जल उ.स.	कलाती भुमेडाडाँ	४२५	लामखोला माथिल्लो मुहान	जिल्ला खानेपानी कार्यालय
पस्थली बृहत खा.पा.जल उ.स.	पनौती न.पा.	१३	वेने खोला र महादेवखोलाको दोभान, चलालगणेस्थान-५	जिल्ला खानेपानी कार्यालय
तल्लो चिण्डु खा.पा.जल उ.स.	कलाती भुमेडाडाँ	२	धोवी खाल्सा मुहान	जिल्ला खानेपानी कार्यालय
लप्सीवोट खा.पा.तथा सरसफाई जल उ.स.	बल्यली	१,२,३,४	वृतिनी खोला,च्यासिखर्क- ५र६	ग्रामिण खा.पा.तथा सरसफाई विकास कोष समिति र श्रमदान
ख्याकु देवी खोला कुलमत खा.पा.जल उ.स.	बल्यली	७ र ८	ख्याकु देवी खोला	
फुलचोकी तल्लो सिसाखानी खा.पा.जल उ.स.	कुशादेवी	५	महाभारत रेन्ज	ग्रामिण खा.पा.तथा सरसफाई विकास कोष समिति
बल्यली सिचाई जल उ.स.	बल्यली	१, २, ३ र ४	लडकु खोला,चलालगणेस्थान-४	उपभोक्ता र सिचाई कार्यालय,काभ्रे
मल्पी लिलावती सिचाई उ.स.	पनौती न.पा.	४, ५, ८ र ९	लिलावती खोला,पनौती न.पा.-९	उपभोक्ताहरु वाट प्राप्त शुल्क
पनौती बसपार्क खा.पा. उ.स.	पनौती न.पा.	५	गागल मुहान,कलाती भुमेडाडाँ-७	उपभोक्ताहरु

वोक्सेदह सिंचाई आयोजना उ.स.	कुशादेवी	४	लिलावती खोला वोक्से बाध मुहान,कुशादेवी	कृषि
ऐसेलु थारभारे खा.पा. तथा सरसफाई जल उ.स.	रयाले	१ र ७	ऐसेलु खोल्सा मुहान, रयाले-६	ग्रा.खा.पा.तथा सरसफाई कोष विकास समिति
वडारे डिही खा.पा.तथा सरसफाई उ.स.	कुशादेवी	२	भट्टराई खोल्सा मुहान,कुशादेवी-२	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय काभ्रे
डिही गाउँ खा.पा.तथा सरसफाई उ.स.	कुशादेवी	२	घयाल्कु खोल्सा काफले मुहान,कुशादेवी-१	ग्रा.खा.पा.तथा सरसफाई कोष विकास समिति
डाडाँगाउँ खा.पा. तथा सरसफाई उ.स.	वल्यली	६	ठुलो ढुंगा पाखा र रक्सी पार्ने डोल मुहान,वल्यली-६	उपभोक्ताहरु
धनेश्वर कृष्णनगर टोल खा.पा.उ.स.	पनौती न.पा.	२	सिमखेत मुहान,पनौती न.पा.-२	उपभोक्ताहरु
बाउनचौर सिंचाई जल उ.स.	कलाती भुमेडाडाँ	५	रोशीखोला मुहान,कलातीभुमिडाडाँ-४	उपभोक्ताहरु
तल्लो लामाडोल खा.पा.उ.स.	पनौती न.पा.	४ र ८	तल्लो लामाडोल मुहान,पनौती न.पा.-४ र ८ को सिमाना	पनौती न.पा.र ने.रे.सो. शाखा कार्यालय,काभ्रे
टिबीभयामासी गोगुन्डोल सिंचाई उ.स.	पनौती न.पा.	५, ६, ८ र ९	कलाँती खोला मूहान,कलाँती भुमिडाँडा-६,७	मध्यमाञ्चल सिंचाई विकास डिभिजन नं. ७ र उ.स.
गौडाल फाँट सिंचाई जल भण्डार उ.स.	पनौती न.पा.	१०	गौडाल खोल्सो मुहान,पनौती न.पा.-१०	मध्यमाञ्चल सिंचाई विकास डिभिजन नं.७,काभ्रे
गोरखनाथ खानेपानी तथा सरसफाई उ.स.	पनौती न.पा.	११	कुली गैरो,नाकेडाँडो जसीको धारो, धाराडोल ढुङ्गेधारा मूल,पनौती न.पा.-११	उपभोक्ताहरु
काभ्रे उपत्यका (बनेपा, धुलिखेल र पनौती न.पा.) एकीकृत खा.पा.तथा स.स.उ.स.	बनेपा,धुलिखेल र पनौती न.पा.		खारखोला पञ्चकन्या),मुलडोल,कलाँती भुमिडाँडा र मुलडोल,शिशखाानी,गुडगुडे,बैरमहादेव मूल कुशादेवी	एशियाली विकास बैंक
भण्डारी गाउँ खानेपानी तथा स.स.उ.स.	पनौती न.पा.	१०	गौडोल,कुमती, सानडोलको मूल तथा खोला,पनौती न.पा.-१०	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय,काभ्रे
ख्याकु फाँट सिंचाई उ.स.	वल्यली	७ र ८	रोशी खोला मुहान,वल्यली-८	उपभोक्ताहरु
मानेडाँडा खानेपानी तथा सरसफाई उ.स.	कटुन्जेसेसी	४ र ५	छ्याङ्गाछ्याङ्ती मुहान	शान्तिजन आदर्शसेवा केन्द्र धुलीखेल
तल्लोटोल सेतीदेवी खानेपानी उ.स.	कलाँती भुमीडाँडा	६	गोपीधारामुहान कलाँती भुमीडाँडा	जिल्ला भूसंरक्षण कार्यालय
बाँधधारा लामाटोल खानेपानी उ.स.	गोठपानी	१ र ५	बाँधधारा लामाटोल मुहान, गोठपानी	जिविस, गाविस र अन्य संघसंस्था

चिसापानी खानेपानी तथा स.स.उ.स	रयाले	३	फलामपाखा जरुवा मुहान रयाले	ग्रामिण खानेपानी तथा स.स. कोष विकास स.
धनेश्वर खानेपानी तथा स.स.उ.स.	उग्रतारा जनगाल ७, पनौती २,		जुगेपानी लामापाखा आइताबारे गैरीखेत करमडोल मुहान उग्रतारा जनगाल(७), र पनौती न.पा. (२)	उपभोक्ताहरु
नारायणडोल खानेपानी उ.स.	पनौती न.पा.	९	सिमडोल मुहान पनौती न.पा. (९)	पाथीभरा सा.व.उ.स.
दकैखोला खानेपानी तथा स.स.उ.स.	बल्थली	१, २, ३ र ४	दकैखोला मुहान बल्थली (६)	बल्थलीभिलेज रिर्साट, गाविस र खा.पा.
लडकु सानो गाउँवेसी सिंचाई जल उ.स.	बल्थली	५	लडकुखोला मुहान बल्थली (५)	ग्रामिण प्रविधि केन्द्र
ध्याल्कुवन्चरेटार सिंचाई उ.स.	कुशादेवी	१, २, ३	ध्याल्कुखोला मुहान कुशादेवी	म.सिंचाई विकास डिभिजन, काभ्रे
बगुवा ग्रामिण सौर्य खानेपानी उ.स.	कुशादेवी	१	बगुवाखोल्सो मुहान कुशादेवी (१)	श्रोतव्यावस्थापन तथा ग्रामिण सशक्तिकरण केन्द्र
खानीडाँडा खानेपानी उ.स.	रयाले	४	मूलखोला मुहान, रयाले (४)	खानेपानी तथा स.स.डि.का.
राउतगाउँ तथा डाँडागाउँ खानेपानी उ.स.	पनौती न.पा.	८ र ९	गुसिडोल, नाभीडोल र पिपलबोटडोल पनौती ८ र ९	खानेपानी तथा स.स.डि.कार्यलय
मुसीकोट कालापानी खा.पा.तथा स.स.उ.स.	कुशादेवी	६ र २	मुसीकोट कालापानी मुहान, कुशादेवी	खानेपानी तथा स.स.डि. कार्यलय
दुम्सीडाँडा खानेपानी तथा सरसफाई उ.स.	पनौती न.पा.	१२	ठुलाचौर छाँगा मुहान पनौती १२,	
ढंडवालीपाटीचौर खानेपानी तथा सरसफाई उ.स.	पनौती न.पा.	३	सिस्ने मुहान पनौती ३,	एकिकृत शहरी विकास केन्द्र सम्बन्धि उ. स.

श्रोत: जिल्ला खाने पानी कार्यलय, काभ्रे

१०.६. नदी कटान तथा डुवान पहिरो तथा भूक्षय

बडा नं.	वस्तीको नाम	नदी कटानमा परेको क्षेत्रफल	क्षतिको प्रकार	पहिरो		प्रभावित परिवार संख्या
				सानो पहिरो संख्या	ठुलो पहिरो संख्या	
१	ठाडाचौर, पर्खालचौर	४० रोपनी	कटान, डुवान			
	मानेदोभान, न्युरेखोला		कटान, डुवान			
२	कुशादेवी, चाम्लेबजार	१०० रोपनी	कटान, डुवान	२०	३	१५० घरधुरी
३	पुछारी, पाटीचौर	१३ रोपनी				
८	कुशादेवी, रोशीजाने पुल (रोशी खोला)	५०० रोपनी	कटान, डुवान			२०० परिवार
	रोशी पुलदेखि ७ नं. सिमासम्मा (लीलावती खोला)					

९	शिकारी गाउँ	१५० -२००	कटान, डुवान			
	जमुनेगाउँ, पलाङटार	३०-४०	कटान,			
	सुडेखोल्सा	३०-४०	कटान,			
१०	सुँडी खोला (मकैटार, पस्थली)	६० रोपनी,				
	रोशी खोला (वान्द्रे, बालुवा)	१०० रोपनी				
१२	रोशी खोला (रोशी एरिया)	४०० रोपनी				

श्रोत: वडा कार्यालयहरु, पनौती नपा

१०.७. अत्याधिक प्रज्वलनशिल तथा विष्फोटक पदार्थको कारोवार गर्ने संस्थाको विवरण (जस्तै: पेट्रोल पम्प)

वडा नं.	व्यावसायको नाम	संख्या	रहेको स्थान	मपदण्डको अवस्था
४	पनौती पेट्रोल पम्प	१	दुधमील	पुरानभएको
	अमेब ट्रेडर्स	१	ठाडोबाटो	पुरानभएको
५	पेट्रोल पम्प	१	धनेश्वर	ठीकै छ

परिच्छेद ११
भौतिक विकासको अवस्था

११.१ सडक संजालको विद्यमान अवस्था

(क) केन्द्रिय स्तरका सडकहरु (सडक विभाग अन्तर्गत लगायतका सडकहरु)

स.नं.	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	बनेपा बर्दिवास राजमार्ग (पिच सडक)	सडक विभागको नियमानुसार
२	बनेपा पनौती खोपासी सडक	
३	मानेदोभान पनौती नमोबुद्ध सडक	
४	वि.पि. मार्ग (भुते साँघुदेखि बनेपा बर्दिवास पिच सडक)	८

(ख) जिल्ला स्तरीय सडकहरु

स.नं.	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	ज्यालापाटी मार्ग (पनौती बसपार्कदेखि ऐरिगाउँ पुल)	७
२	मल्पी मार्ग (पनौती महालक्ष्मी चोक, मल्पी हुँदै भुमिडाँडा जाने बाटो)	७
३	लज्जावती महाँकाल मार्ग (ढुङ्गे साँघुदेखि पिपल बोट, महाँकाल चौर)	५
४	भालेश्वर मार्ग (वडा नं. ९ को कार्यालयदेखि भालेश्वर तिमुरे हुँदै नयाँ पुल)	६
५	नारायण मार्ग (डबलीदेखि पाटीखर्क)	७
६	बसन्त नगर मार्ग (डबलीदेखि ठिकाली पावर हाउस)	७

(ग) चक्रपथमा समावेश भएका सडकहरु

स.नं.	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	खोपासी फड्केश्वर मार्ग (प्रहरी चौकीदेखि कितिनी)	८
२	सिंगे पाटी मार्ग (मोहन भण्डारीको घर सिंगे पाटी)	
३	पस्थली मध्य मार्ग (गोकुल महतको घरदेखि मोहन बहादुर भण्डारीको घर)	
४	पस्थली फड्केश्वर मार्ग (गोकुल महतको घरदेखि रोशी खोला)	
५	क्यानल मार्ग	
६	पिपलवोट मोठ मार्ग	
७	नौविसे जाकि डोल हुँदै वि.पि. राजमार्ग जोड्ने चक्रपथ सडक	

(घ) वडा क्षेत्रभित्रमा रहेका विभिन्न सडकहरू

वडा नं. १

स.नं.	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	पर्खालचौर रानीकोट सूर्य विनायक सडक	७.५
२	मानेदोभान रानीकोट सूर्य विनायक सडक	७.५
३	मानेदोभान खानी गोदावरी सडक	७.५
४	पर्खालचौर चिसापानी फूलचौकी पर्यटकिय सडक	६
५	सिमलचौर रानीकोट सूर्य विनायक सडक	३.५
६	महाकालचौर लाकुरी भञ्ज्याङ्ग सडक	७.५
७	जडिन डाँडा गाउँ न्युरेखोला सडक	३.५
८	जडिन छापडाँडा मजुवा सडक	३.५
९	सिलाङ्गे रानाखाय मोटर बाटो	३.५
१०	पर्खालचौर न्युरे खोला सडक	३.५
११	आश्रम डाँडा न्युरे खोला मोटर बाटो	३.५
१२	आरु चौर लामडाँडा मोटर बाटो	३.५
१३	भञ्ज्याङ्ग सिलाङ्गे मोटर बाटो	३.५
१४	पर्खालचौर चापावोट मोटर बाटो	३.५
१५	सुँगुरे काफलडाँडा पुरानो भोटे गाउँ मोटर बाटो	३.५
१६	बाँफो खेत छरुवा काफलडाँडा मोटर बाटो	३.५
१७	बाघमारे काफलडाँडा मोटर बाटो	३.५
१८	रयाले स्वास्थ्यचौकी मोटर बाटो	३.५
१९	घट्टदोभान खत्री टोल मोटर बाटो	३.५
२०	भालचन्द्र बिर्तागाउँ मोटर बाटो	३.५
२१	घट्टदोभान जैसीटोल मोटर बाटो	३.५
२२	सौराटोल न्युरेटोल मोटर बाटो	३.५
२३	माफ्गगाउँ च्यानडाँडा मोटर बाटो	३.५
२४	मुरली खोला बासुरी टोल बुढा पोखरी मोटर बाटो	३.५
२५	घाटेपाटी कुन्सीटोल मोटर बाटो	३.५
२६	महाकालचौर माफ्ग गाउँ मोटर बाटो	३.५
२७	बाँङ्गेटोल स्याङतान टोल मोटर बाटो	३.५
२८	रानी कोट धारापानी डाँडा बाङ्गे डाँडा मोटर बाटो	३.५
२९	धारापानी कार्तिके टोल मोटर बाटो	३.५
३०	तेर्सा पसल बनेपाली टोल मोटर बाटो	३.५
३१	रानी कोट लाकुरी भञ्ज्याङ्ग मोटर बाटो	७.५
३२	मानेदोभान फलामे गोलडाँडा मोटर बाटो	३.५
३३	मानेदोभान फलामे तेर्सा पसल मोटर बाटो	३.५
३४	ढडिन काफलडाँडा बुढा पोखरी मोटर बाटो	३.५
३५	बुढापोखरी पुराना भोटे गाउँ मोटर बाटो	३.५
३६	ढडिन लामद्वाली मोटर बाटो	३.५
३८	दोभान चापडाँडा पुराना भोटे गाउँ मोटर बाटो	३.५
३९	दोभान सिमसार मोटर बाटो	३.५
४०	भञ्ज्याङ्ग घैयाथुम्की काभ्रे डाँडा मोटर बाटो	३.५

४१	बाँभो खेत ठाडो खोला पर्खाले भञ्ज्याङ्ग मोटर बाटो	३.५
४२	ठाडा खोला गोलगाडे सिमलचौर मोटर बाटो	३.५
४३	ढाडाचौर सिमलवोट मोटर बाटो	३.५
४४	पर्लाखे भञ्ज्याङ्ग कुवाडोल आशापुरी मोटर बाटो	३.५
४५	कुवाडोल ठूलाचौर पन्चकन्या मोटर बाटो	३.५
४६	पाँचकन्या पासीखर्क मोटर बाटो	३.५
४७	माथि उल्लेख नभएका नापी नक्सामा प्रष्ट उल्लेख भएका गौडा गोरेटो, गोरेटो र सनातनदेखि हिड्ने गरेको गोरेटो बाटोहरू	३

वडा नं. २

क्र.स	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	दारिमवोट गोठ खोला मोटर बाटो	३
२	चालिसे छिन्याभञ्ज्याङ्ग पोखरी डाँडा मोटर बाटो	३
३	कुशादेवी शिमलखर्क मोटर बाटो	३
४	चालिसे चाम्ले मोटर बाटो	३
५	बधेली चौर बोलखेगाउँ मोटर बाटो	३
६	कुशादेवी चापावोट थालथापे नागी मोटर बाटो	३
७	च्यानडाँडा कोलकाटे चापखोला जरिङ्गे मोटर बाटो	३
८	चाम्ले चापावोट मोटर बाटो	३
९	चाम्ले लप्सेतार छिन्याभञ्ज्याङ्ग मोटर बाटो	३
१०	चापावोट भटमासे कालढुडा मोटर बाटो	३
११	छिन्याभञ्ज्याङ्ग मोइखोरिया मोटर बाटो	३
१२	चामखोला गोलडाँडा मोटर बाटो	३
१३	जोरघट्ट पोखरीडाँडा माथिल्लो नयाँगाउँ मोटर बाटो	३
१४	कुशादेवी कामीगाउँ मोटर बाटो	३
१५	कुशादेवी कृष्ण मन्दिर मोटर बाटो	३
१६	माथि उल्लेख नभएका नापी नक्सामा प्रष्ट उल्लेख भएका गौडा गोरेटो, गोरेटो र सनातनदेखि हिड्ने गरेको गोरेटो बाटोहरू	३

वडा नं. ३

क्र.स	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	देउराली मोठ सडक	३
२	चालिसे मल्पी सडक	३
३	चालिसे माथिल्लो थापागाउँ सडक	३
४	रुप्से माथिल्लो थापागाउँ सडक	३
५	सेतो पाटी महेन्द्रज्योती सडक	३
६	पुछारी सिमलचौर मोटर बाटो	३
७	नयाँपुल घ्यालकु मोटर बाटो	३
८	ठोखोला खानीगाउँ सिमलचौर	३
९	पाटीचौर भिगटी गाउँ	३

१०	खर्क काफ्ले मोटर बाटो	३
११	काफ्ले ढड्यौली मोटर बाटो	३
१२	बौद्ध बजार लाली गुंरास मोटर बाटो	३
१३	पुछारी चामखोला	३
१४	पुछारी पैया भन्ज्याङ्ग मोटर बाटो	३
१५	बाण डाँडा कुखेतल मोटर बाटो	३
१६	ठुलीचौर पधेराडोल सिमसार बाटो	३
१७	नयाँपुल फुलेतलथालू साँगा भन्ज्याङ्ग मोटर बाटो	३
१८	डिगाउँ बाउसे वन मोटर बाटो	३
१९	डिगाउँ ओदारे मोटर बाटो	३
२०	कुशादेवी थुम्की ओदारे मोटर बाटो	३
२१	ओदारे कुलबाँध मोटर बाटो	३
२२	कुशादेवी प्रहरी चौकी माथिल्लो घिमिरे मोटर बाटो	३
२३	पातलोवन मडकिन मोटर बाटो	३
२४	प्रहरी चौकी भंगेरी महेन्द्रज्योती मोटरबाटो	३
२५	चाम्ले प्रहरीचौकी मोटर बाटो	३
२५	माथि उल्लेख नभएका नापी नक्सामा देखिएका तथा नदेखिएका चलनचल्ती गोरेटो तथा मोटरबाटो	३

वडा नं. ४

क्र.स	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	सुन्दर मार्ग (ठाडो बाटोदेखि सुनुवार मिजार गाउँ)	४
२	संसारी देवी मार्ग (स्कूलदेखि संसारी देविस्थान सल्ले मोटर बाटो)	४
३	भुकमल मार्ग (बाँसडोल पुलदेखि सल्ले)	४
४	काभ्रा बोट मार्ग (खड्याङ खुडुदेखि काभ्राबोट)	४
५	कालिदेवी गल्ली (सल्ले डाँडादेखि तामा गाउँ)	४
६	नागी गल्ली (ऐरीगाउँ काफ्ले टोलदेखि तामा गाउँ गोरेटो बाटो)	४
७	देवी थुम्का मार्ग (ऐरिगाउँदेखि श्री देवी थुम्का)	४
८	देवी थुम्का गल्ली (ऐरिगाउँ पैयाटारदेखि श्री देवी थुम्का)	४
९	पैयाटार रायटोल हुदै खड्का टोल बाटो	४
१०	सम्भु काकाको घर हुदै देवी थुम्का पाखा वन हुदै उग्रतारा जोड्ने	४
११	कृषि मार्ग (दुर संचार भवनदेखि यपाटार ठाडोबाटो)	५
१२	सागर मार्ग (बञ्जारा गाउँ चोकदेखि संसारी देवीस्थान)	५
१३	ऐरिगाउँ तेर्सो गल्ली (भुकमलदेखि ऐरि गाउँ गोरेटो)	६
१४	उग्रतारा मार्ग (जोगी डाँडादेखि उग्रतारा)	५
१५	भिमसेन मार्ग (ठाडोबाटोदेखि भुकमल खोला)	६
१६	पिपलडाँडा मार्ग (ठूलो चौरदेखि पिपल डाँडा)	६
१७	ठाडोबाटो मार्गवाट भञ्ज्या जोगी डाँडा हुदै नागी सम्म	६
१८	काभ्राबोटवाट कुवर टोल बाटो	४
१९	बञ्जारा गाउँ पोखरी देखि सल्ले देवी थुम्का	५

२०	दुधमिल टेलिकम भित्री सडक	३
२१	खरीबोट मार्ग (खरिवोट ठाडो बाटो)	४
२२	ओम मार्ग (खरिवोट दोबाटो खत्रीगाउँ तल्लो बाटो)	४
२३	रुमती मार्ग (खरिवोट खत्रीगाउँ डिही गाउँको बाटो)	४
२४	रमेश भुजेलको घरबाट खत्रीगाउँ हुँदै सुभाष के.सीको घर सम्मको गोरेटो बाटो	३
२५	सँगम मार्ग (खरिवोट दोबाटो टौखाल बाटो)	५
२५	खत्रीगाउँ जाने बाटोबाट टौखाल मेघराज सापकोटाको घरसम्मको गोरेटो बाटो	३
२७	सावित्री थापाको घरबाट खत्री गाउँ जाने गोरेटो बाटो	३
२८	खरीबोट बाँसघारी देखी चामखर जोड्ने गोरेटो बाटो	३
२९	कुमार थापाको घरको भित्री गोरेटो बाटो	३
३०	सहकूल थापाको घरको भित्री गोरेटो बाटो	३
३१	खरीबोट खत्रीगाउँ जाने बाटोबाट खेत जाने ठाडो गोरेटो बाटो	३
३२	देउराली भन्ज्याडबाट रामेश्वर बन्जाराको घर हुँदै खत्रीगाउँ जाने गोरेटो बाटो	३
३३	टौखाल डिही मार्ग (टौखाल दोबाटोबाट सँखेल डिहीगाउँको बाटो)	५
३४	अम्बिकादेवी मार्ग (टौखाल देवीडाँडाबाट सँखेल स्कूल बाटो)	४
३५	भगवान मार्ग (वडा भवनबाट भगवान् डाँडा)	४
३६	अरुण मार्ग (बसपार्क (नन्द कुमारको घरबाट) टौखाल वडा नं. ४ जाने बाटो)	४
३८	अरुण मार्गबाट लक्ष्मण मातँछेको घर हुँदै टौखाल खोल्सा बाटो	३
३९	कोलडाँडादेखि खरिवोट खत्रीगाउँ जाने सडक	३
४०	रामको घरदेखि न.पा. कार्यालय ठाडो बाटो	५
४१	मनोज सापकोटाको घर देखि देविस्थान सम्मको गोरेटो बाटो	३
४२	मंगललाल श्रेष्ठको घरदेखि खरिवोट जाने गोरेटो बाटो	३
४३	राम वहादुर परियार को घर देखि भकारे मुल हुँदै चिटीडोल जाने गोरेटो बाटो	३
४४	न्यासीला फाँटको (प्रकाश मिसानायोको घर देखि सामुदायिक बोर्डिङ्ग स्कूल सम्म) गोरेटो बाटो	३
४५	मदन लामाको घर देखि न.पा. कार्यालय जाने गोरेटो बाटो	३
४६	कोलडाँडा देखि एवं राम वहादुर श्रेष्ठको घर देखि खत्रीगाउँ जाने गोरेटो बाटो	३
४७	भरत वहादुर बस्नेतको घर देखि खरिवोट जाने गोरेटो बाटो	३
४८	टौखाल कालीकुवा (देवि वहादुर परियारको घरदेखि गुप्ता को घरसम्म जाने गोरेटो बाटो)	३
४९	संखेल देखि विरवहादुर थापाको घर सम्मको गोरेटो बाटो	३
५०	देविस्थान देखि पन्ध्रमुरी लिलावती सिंचाई जाने गोरेटो बाटो	३
५१	टेक वहादुर थापाको घर देखि परियार हरुको पँधेरो जाने गोरेटो बाटो	३
५२	नर वहादुर थापाको घरदेखि पँधेरो हुँदै ज्यालाचिटीसम्म जाने गोरेटो बाटो	३
५३	पनौती भैसेपाटी सडकको बुद्धि कृष्ण खपेको घरदेखिको भित्री गोरेटो बाटो	३
५४	वडा कार्यालय देखी घ्याम्पे दह सम्म	४

५५	बाँसडोल खोला चर्ज भवन सम्म	५
५६	बाँसडोल खोला वडा कार्यालय भवन	५
५७	वडा कार्यालय टौखाल बाटो	५
५८	ज्यायाचिटी वन कार्यालय डिहीगाउँ हुँदै चामखर जाने बाटो	५
५९	नयाँबस्ती चिटीडोल बाटो	४
६०	चिटीडोल फाँट कृषी सडक कूलो बाटो	३
६१	चिटीडोल धारा पधेरो हुँद संखेल गोरेटो बाटो	४
६२	गोठेदेवी देखी कुमार थापाको घर हुँदै नेत्र व. थापाको घरसम्म	४
६३	गोठेदेवी मन्दिर देखि वन हुँदै पुल सम्मको बाटो	५
६४	अकल सिंह थापाको घर पछाडी देखी कामी डाँडा छुने गोरेटो बाटो सम्म	३
६५	पनौती ज्यालाचिटी मार्ग देखि चन्दमान पुतुवारको घर हुँदै तल्लो बाटो	३
६६	चिटीडोल चौर देखी मैया थापाको घर सम्मकमो ठाडो गोरेटो	३
६७	क्षेत्र बहादुर थापाको पुरानो घर देखी लक्ष्मण थापाको घरसम्म	३
६८	केदार श्रेष्ठको घर देखी घ्याम्पे दहसम्म गोरेटो	३
६९	वन भवन देखी दुङ्गे तुरतुरे धारा भर्ने गोरेटो बाटो	५
७०	खड्ग ब. थापाको घर देखी नेत्र बहादुर थापाको घरसम्मको गोरेटो बाटो	३
७१	दुङ्गे साँघु बाट श्रीमान डोलसम्मको गोरेटो बाटो	३
७२	महाकालबाट वन हुँदै दुङ्गे धारा भर्ने बाटो	४
७३	डिहीगाउँ काने पोखरी देवी खोल्सा हुँदै तेस्रो गोरेटो बाटो	३
७४	बिसु थापाको आलु बारी देखी संखेल पिपल बोट सम्म	३
७५	पन्ध्रमुरी देखी सिम पधेरो हुँदै कामी पोखरी जाने बाटो	३
७६	संखेल पिपल बोट देखी डिङ्गाको पधेरो सम्म गोरेटो	३
७७	भुईँचाको बारी बाट शुभाष चन्द्र थापाको खेत सम्म गोरेटो	३
७८	अरुण मार्ग टौखाल बाटो	४
७९	देउराली भञ्ज्याङ्ग च्यान डाँडा बाटो	४
८०	तल्लो चौतारा देखी देविस्थान मन्दिर सम्मको बाटो	३
८१	शेर बहादुर तामाङ्गको घर देखी कृष्ण बहादुर तामाङ्गको घर हुँदै घट्टे डाँडा जाने गोरेटो बाटो	३
८२	प्रेम बहादुर तामाङ्गको घर देखी तल्लो चौतारो सम्मको गोरेटो	३
८३	च्यान डाँडा देखि कुशादेवी ३ सिमाना सम्म गोरेटो	३
८४	सोबने तामाङ्गको घर देखि सार्कीमान तामाङ्गको घर हुँदै कुशादेवी भर्ने गोरेटो बाटो	३
८५	चामखर बाटो बाट गोकुल थापाको घर जाने गोरेटो बाटो	३
८६	सेतेचाको पोखरी देखी गोकुल थापाको घर हुँदै चिटीडोल जाने बाटो	५
८७	जन्ते दुङ्गा जाने गोरेटो बाटो	३
८८	प्रेम बहादुर तामाङ्गको घर देखि रामकृष्ण खत्रीको घर पछाडीको गोरेटो बाटो	३
८९	छुट भएका नापी नक्सामा उल्लेख भएका तथा नभएका चलन चल्तीका गोरेटो बाटोको हकमा	३

वडा नं. ५

क्र.स	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	सारदादेवी मार्ग (ढलमले चोकदेखि मदन बहादुरको घर)	५
२	शारदादेवी मार्गवाट परियार टोलसम्म	३
३	बगैँचा गल्ली (सानुकाजीको घरदेखि गोपाल खत्रीको घर)	३
४	कुलाको पुरानो बाटो	४
५	ठाडो गल्ली (श्याम कृष्णको घरदेखि बच्चु बोगटीको घर)	३
६	महादेव स्थान गल्ली (पँधेराको डोलदेखि साधुरामको घर)	३
७	नाथेको धारा मार्ग	५
८	निलकण्ठ गल्ली (निलकण्ठ महादेव मन्दिरदेखि मधुकर के.सी. को घर पछाडि)	३
९	थली गल्ली	३
१०	खलाडाँडो गल्ली	३
११	लेक बहादुर खड्का घरदेखि चौकोट मार्गसम्म (घारीको गल्ली)	३
१२	पँधेरो डोल गल्ली	३
१३	बनेपा वर्दिवास सडकदेखि रक्तकाली मार्गसम्म (सुन्दर मार्ग)	४
१४	चक्र बहादुर के.सी. को घरवाट बस्नेत गाउँ जाने पखेटा गल्ली	३
१५	बनेपा वर्दिवास हाइवेवाट बनदेवीसम्म जाने बनदेवी मार्ग	४
१६	बनेपा वर्दिवास हाइवेदेखि सुन्दर मार्गसम्म विजय गल्ली	३
१७	सुन्दर मार्ग (सरोजको घर) देखि तिन चोसे पोखरीसम्म कालीमाटी मार्ग	३
१८	सुन्दर मार्गवाट दोभान खेतदेखि रक्तकाली मार्ग जोड्ने दोभान गल्ली	३
१९	सुन्दर मार्गवाट ओपीको डोलसम्म जाने ओपी गल्ली बाटो	३
२०	सुन्दर मार्गवाट धनसार खेत हुदै श्री कृष्णको पसल जोड्ने धनसार गल्ली	३
२१	सुन्दर मार्गदेखि डोल खेतसम्म जाने डोल मार्ग	३
२२	खोला चौरदेखि डोला पाखो डारे गौडा जाने बाटो	३
२३	सुन्दर मार्गदेखि माधवको घर पछाडि	३
२४	सुन्दर मार्गदेखि सूर्य थापाको घर हुदै दोभान गल्ली छुने सूर्य गल्ली	३
२५	रक्तकाली मार्ग (माथिल्लो महत गाउँदेखि बस्नेत गाउँ लाकुरी चौतारा)	५
२५	कालिकादेवी मार्गदेखि रक्तकाली मार्गसम्म (पँधेरा गल्ली)	३
२७	रक्तकाली मार्ग (श्री कृष्णको चिया पसलदेखि कालिकादेवी मार्गसम्म महादेव गल्ली)	३

२८	रक्तकाली मार्गदेखि कालिकादेवी मार्गसम्म (फुलचोकी गल्ली)	३
२९	कुमार थापाको घरदेखि हेम बहादुर खड्काको घरसम्म (नारायण गल्ली)	३
३०	रक्तकाली मार्गदेखि बनेपा बर्दिवास सडकसम्म घोड चढी गल्ली	३
३१	वि.पि. मार्ग (पुरानो) हेम बहादुर खड्काको घरसम्म गैरी बिसौनी बाटो	३
३२	वि.पि. कल्भर्टदेखि कालिकादेवी मार्गसम्म ढुङ्गे धारा मार्ग	३
३३	श्वेत गणेश मार्ग (ठूलो दोवाटो गणेशथान जलेश्वर मोटर वाटो)	३
३४	ठूलोदोवाटो टुसाल जलेश्वर सडक	४
३५	स्कूल मार्ग (चौकोट मार्ग भीमसेनथानदेखि गणेशथान मन्दिरसम्म)	५
३६	श्वेत गणेश मार्गको हनुमानथानदेखि पँधेरासम्म (हनुमान गल्ली)	३
३८	श्वेत गणेश मार्गदेखि जलेश्वर जोड्ने वाटो (खनाल दोवाटो हुदै)	३
३९	ढोका टोलदेखि भुते साँघुसम्म ढोका ढुङ्गा मार्ग	३
४०	श्वेत गणेश मार्गको शन्त ब. केसीको घरदेखि आर.टि.ओ. वाटोको ढुङ्गे धारा सम्म	३
४१	भीमसेन डाँडा पँधेरादेखि श्वेत गणेश मार्गसम्म	३
४२	भीमसेनथान पँधेरोवाट चौकोट मार्गसम्म जोड्ने	३
४३	भिमसेन डाँडा पँधेरोवाट जगन्नाथ अधिकारीको घर जाने मोटर	३
४४	चौकोट ढलमले सडक	६
४५	भुते ढुङ्गा मार्ग (धनेश्वर नि.मा.वि. देखि जंगम गाउँ)	५
४६	माथिल्लो मिचोटार गल्ली	३
४७	तल्लो मिचोटार गल्ली	३
४८	मध्य मार्ग (सार्कीको चौरदेखि ज्ञान बहादुर मिजारको घर पछाडि)	४
४९	समभदारी गल्ली	३
५०	नैकिन्टार मार्ग (नैकिन्टार वाटोदेखि गिरी टोल)	५
५१	त्रिशक्ती मार्ग (महाकाली प्रा.वि.देखि रामेश्वर गिरीको घर भएर मान बहादुरको घरसम्म)	४
५२	आई. टि. गल्ली (आई.टी.पार्क देखि बोगटी गाउँ)	३
५३	मिलन गल्ली (ऋषिको घर (मुल सडक)देखि नानीरामको छाप्रो)	३
५४	गणेश भिमसेन थान मार्ग भिमसेनथान दोवाटोदेखि भक्तको घर)	५

५५	धनेश्वर मार्ग (धनेश्वर चौकदेखि धनेश्वर मन्दिर)	५
५६	भुते ढुङ्गा मार्ग (धनेश्वर नि.मा.वि. देखि जंगम गाउँ)	३
५७	थापा गाउँ गल्ली प्रकाश केसी र दिपक थापाको घरदेखि थापा गाउँ जाने बाटो)	३
५८	कालिका देवी मार्ग (मुल बाटो पिपल बोटदेखि सानुभाई भुजेलको घर हुँदै श्री ग्रामोदय विद्यालय हुँदै भिमसेन स्थान)	५
५९	ढुंगेधारा गल्ली (गोकुल थापाको घरदेखि सानुगाउँ (पानी ट्याङ्गी) हुँदै गोपाल जीको घर)	३
६०	छलेश्वर महाकाल मार्ग (नैकिन्टार खत्री टोल जाने बाटोदेखि टोक्ले गिरीको घर भएर सिताराम खत्री, भगवान न्यौपानेको घर)	४
६१	पञ्चकन्या गल्ली (पाटीदेखि श्याम लालको घर)	३.५
६२	ठुलढुंगे गल्ली (पिपलबोट(नारायण काजीको घर)देखि होम बहादुर कार्कीको घर, मान बहादुर परियारको घरदेखि कुमार कुँवरको घर)	३.५
६३	मुक्ती गल्ली (मिजार टोल जाने बाटोदेखि सुदरेको घर जाने बाटो)	३
६४	हाईल्याण्ड मार्ग (हाई ल्याण्ड स्कूलदेखि भिमसेन थानको बाटो)	५
६५	पिपलबोट गल्ली (हाई ल्याण्ड स्कूलदेखि पिपल बोट)	३
६६	लप्सीबोट सेतीदेवी मार्ग (बाँसघारी थापा गाउँदेखि लप्सीबोट सिरानको बाटो, रेशम कार्की (साईला कार्की)को घरदेखि खड्ग बहादुर खड्काको ट्याक)	५
६७	नालपानी मार्ग (लप्सीबोट जाने बाटोको विचदेखि चिरञ्जीवी कुँवरको घर)	५
६८	बाँसघारी मार्ग (बाँसघारी मुल सडकदेखि काभ्राको बोट जाने बाटो, केदार कार्कीको घरदेखि गोपाल बहादुर थापाको घरको बाटो)	५
६९	सानोढुंगे गल्ली (काभ्राको बोटदेखि बाबुराम बञ्जाराको घर)	३
७०	गन्डोल मार्ग (पिपल बोटदेखि साना गाउँ ठूलो बाटो)	४
७१	विचारी पाटीवाट बाबुकाजी श्रेष्ठको घर हुँदै राम मन्दिरसम्म	३.५
७२	माथि उल्लेखित बाहेक नापी नक्सामा उल्लेख भएका वा नभएका कुलो, कुलो बाटो, चलनचल्तीको बाटोको हकमा ३ / ३ किनारावाट कायम गर्ने	

वडा नं. ६

क्र.स	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	समभदारी मार्ग (बाँसघारीदेखि वडा कार्यालय)	२
२	पुण्यमती मार्ग (दुधमिलदेखि गोरखनाथ बाटो)	४
३	देवी गल्ली (हरिसुन्दरको घरदेखि दलिञ्चोक बाटो)	२
४	गुँरास मार्ग (बसपार्क गुराशखेलदेखि भोलुङ्गेपुल)	२
५	साहारा गल्ली (कुमार भण्डारीको घरदेखि नयाँ बस्तीसम्म)	२
६	नयाँ बस्ती सतिवन गोरखनाथ बाटो	१.५
७	बासुकी गल्ली (रातमाट धाराडोलदेखि बाहुन गाउँ बाटो)	२
८	श्रृजन मार्ग (छिरछिरे खोलादेखि मोटर बाटो)	३
९	सिद्ध मार्ग (रातमाटे फेदीदेखि बाहुन गाउँ बाटो)	५
१०	सारदा गणेश मार्ग (गणेशस्थानदेखि देवीस्थान बतासे सडक)	५
११	मनकामना मार्ग (पाटीचौरदेखि दलिञ्चोक बाटो)	५
१२	गोरखनाथ गल्ली (गोरखनाथ सिंढी बाटो)	२
१३	समावेशी मार्ग (पाटीचौरदेखि कुमाले टोल बाटो)	३
१४	घुम्ती मार्ग (गोरखनाथ फेदीदेखि कार्की गाउँ)	३
१५	विश्राम मार्ग (पाटीचौरदेखि शिकारी गाउँ बाटो)	५
१६	नयाँ नागवेली गल्ली (दलिनचोक भञ्ज्याङ्गदेखि रमेशको घरसम्मको बाटो)	२
१७	एकान्त मार्ग (तिरतिरे गौडादेखि वडा कार्यालयको बाटो)	४
१८	महाँकाल गल्ली (थुम्कोदेखि देवीस्थान मन्दिर)	२
१९	शिखर गल्ली (धुबको घरदेखि थुम्की बाटो)	२
२०	जलपा देवी मार्ग (खहरे खोलादेखि देवीस्थान)	५
२१	महादेव गल्ली (सिम पँधेरो बाटोदेखि भरत सिंहको घर जाने बाटो)	३
२२	सुन्दर गल्ली (पिपलबोटदेखि सुवेदी टोल बाटो)	२
२३	आकाश गल्ली (बोगटी गाउँदेखि ठाडो बाटो) ह्याचरीवाट	३
२४	हरिमूर्तेश्वर गल्ली (बगरफाँट पुण्यमाताको बाटोदेखि वडा कार्यालय) नेपाल खोल्सा रुम्टो बाटो	४
२५	पुण्यमाता सतिवन गोरखनाथ सडक	३
२५	नयाँ बस्ती सतिवन कुवा जाने बाटो	३
२७	नयाँ बस्ती चौकीवाट ज्योती साकोस बाटो	३
२८	ज्योती साकोस हुदै गोरखनाथ बाटो	३
२९	बाहुन गाउँ तल्लो टाल बाटो	३

वडा नं. ७

क्र.स	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	रेडक्रस भवन कुलो हुदै रोशी खोला	४
२	कपालकोटस्थित सबै भित्री एवं गोरेटो बाटोहरु	३
३	नापी नक्सामा गोरेटो देखिएको र परम्परागत कुलो बग्नेको हकमा	३
४	रोशी खोलादेखि क्यानल मार्गको दोवाटो	५
५	नापी नक्सामा देखिएको पनौती बसपार्क क्षेत्रको सिमानावाट	४
६	माथि उल्लेख नभएका नापी नक्सामा प्रष्ट उल्लेख भएका गौडा गोरेटो, गोरेटो र सनातनदेखि हिड्ने गरेको गोरेटो बाटोहरु	३

वडा नं. ८

क्र.स	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	पिपलबोट मार्ग (शान्तिमार्गवाट सुनार गाउँ हुदै पिपलबोट जोड्ने बाटो)	३
२	शान्ती मार्ग (ईन्द्रश्वर उमाविदेखि खरिवोट जाने बाटो)	५
३	सोम बहादुर थापाको घरदेखि पनौती-९ राउत गाउँ हुदै मुरारी केसीको घर पछाडीसम्मको कच्ची मोटर वाटो	३
४	लज्जावती मार्गवाट सेतीदेवी पिकनिक स्पोटसम्मको कच्ची मोटर वाटो	३
५	मल्पी मार्ग विश्वजीत अमात्यको घरवाट भोलुङ्गे पुलसम्मको कच्ची मोटर वाटो	२
६	मल्पी मार्ग स्थित दिनेश थापाको घरवाट सामुदायिक पाटीसम्मको कच्ची मोटर वाटो	३
७	मल्पी मार्ग स्थित इश्वर कार्कीको घर छेउवाट बनस्थली चोक सम्म	३
८	राम हरि गुरुको घर छेउ मल्पी मार्गवाट सेतीदेवी पिकनिक स्पोट जाने सिढी वाटो	१
९	तेजगंगा मुनिवाट रोशी खोला कल्भर्टवाट क्यानल मार्ग छुने वाटो	१
१०	बाबुकाजीको घर हुदै सेतीदेवी जाने वाटो	१
११	मल्पी मार्ग स्थित अच्युतको घरदेखि रोशी खोला हुदै क्यानल मार्ग छुने वाटो	२

१२	रमेश गुरुको घर (मल्पी मार्गवाट थापा गाउँ हुँदै पिकनिक स्पोट बाटो)	१
१३	सिताराम गुरु (मल्पी मार्गवाट मिजार गाउँ हुँदै भोलुङ्गे पुलसम्म बाटो)	२
१४	भोलुङ्गे पुलवाट डोल्सी क्यानल मार्ग हुँदै गुसी जाने बाटो	१
१५	मल्पी मार्ग स्थित सुभद्रा कार्कीको घरवाट खत्री गाउँ हुँदै लज्जावती मार्ग छुने बाटो	२
१६	लज्जावती मार्ग स्थित जगनाथ गुरुको घर छेउवाट मधुकर महत मल्पी मार्ग हुँदै शिशुपाल राउतको घरदेखि बाबु काजी खड्काको घर अगाडिको मोटर बाटोसम्म	१
१७	लज्जावती मार्ग स्थित बल वहादुर थापाको घर पछाडिवाट सुरथ थापा र परियार टोल हुँदै पुन लज्जावती मार्ग पिपलवोट जोड्ने	१
१८	दिलिपको घर लज्जावती मार्गवाट जीवन थापाको घर हुँदै सुनार गाउँको पँधेरो जोड्ने	१
१९	सुनार गाउँवाट सिम खेत हुँदै मुकुन्द थापाको घरको उत्तर तर्फवाट लज्जावती मार्ग जोड्ने	१
२०	शान्ती मार्गवाट (मुकुन्द थापाको टहरादेखि लज्जावती मार्ग छुने बाटो)	३
२१	शान्ती मार्ग स्थित दिपेन्द्र थापाको घर पछाडिवाट चारघरे जाने सम्पूर्ण गोरेटो बाटो	१
२२	लज्जावती मार्ग स्थित विष्णु खत्री घर अगाडिवाट बनस्थली हुँदै प्रकाश खत्रीको घर अगाडिवाट ठूलो पँधेरो जाने बाटो	१
२३	रोशी खोला तरकारी संकलन केन्द्रदेखि खोलाको तिर हुँदै भोलुङ्गे पुल हुँदै देवीस्थान (क्यानल मार्ग) जोड्ने बाटो	१
२४	लज्जावती मार्ग स्थित राजेशको घर छेउवाट लक्ष्मण थापाको घरसम्म जाने बाटो	१
२५	लज्जावती मार्ग स्थित अर्जुन थापाको घरवाट जनक खत्रीको घरसम्मको बाटो	१.५
२५	इन्द्र प्रसादको घर (कुशादेवी मार्ग) वाट बञ्जारा गाउँ जाने बाटो	२
२७	काफलवोट मार्ग (शान्तिमार्ग अन्तर्गत हुँदैसाँघुदेखि प्रदिप केसीको घर हुँदै)	५
२८	खरिबोट ठाडो बाटो	१
२९	शान्ति मार्ग स्थित मुकुन्द थापाको टहरा मुनीदेखि खाडी हुँदै कुशादेवी मार्ग छुने गोरेटो बाटो	१.५
३०	नेत्र प्रकाश प्रा.वि. ८ नं. वडा कार्यालयवाट बस्नेत गाउँ, खाडी हुँदै शान्तिमार्ग जोड्ने गोरेटो बाटो	३
३१	कुशादेवी मार्ग अन्तर्गत रामेश्वर बञ्जाराको घरवाट पँधेरो, केदारको घरवाट अष्ट लालको घर मुनी शान्ति मार्ग जोड्ने गोरेटो बाटो	३
३२	कुशादेवी मार्ग अन्तर्गत अष्टलालको घर घुम्तीवाट रमेश बञ्जारा घर खेत हुँदै बञ्जारा गाउँको ठाडो बाटो देउरालीसम्म	१

३३	पनौती कुशादेवी सडक अन्तर्गत जय शिव सैजूको घर छेउवाट खाल डाँडा कुलो हुदै शान्ति मार्ग जोड्ने गोरेटो बाटो	३
३४	शान्तिमार्गवाट लज्जावती मार्ग पिपलवोट सम्मको गोरेटो बाटो	३
३५	लज्जावती मार्ग पनौती-९ स्थित हरिशरण खत्रीको घर पछाडिको ठाडो उकालो हुदै काफलवोट मार्ग छुने गोरेटो बाटो	१
३६	पूर्णको मिलवाट पाटी थुम्का हुदै विनोद केसीको घर हुदै गुप्ताको घर पछाडीसम्मको गोरेटा	१
३७	कृष्ण मन्दिरवाट पाटी थुम्का हुदै विनोद केसीको घर हुदै गुप्ताको घर पछाडीसम्मको गोरेटा	१
३९	काफलवोट मार्ग स्थित वेद प्रसाद बञ्जाराको खेत छेउवाट पुच्छरको पँधेरो, खोला हुदै घुमेर पून काफलवोट जोड्ने बाटो	१
४०	शान्ति मार्ग स्थित पूर्ण कुमारको घर पछाडिवाट राधाकृष्ण चौक कुशादेवी मार्ग जोड्नेगोरेटो बाटो	१
४१	शान्ति मार्ग स्थित सरिता बञ्जाराको घर पश्चिमवाट खाडीसम्म	३
४२	कुशादेवी मार्ग स्थित सिताराम बञ्जारा सुशिल बञ्जाराको टहरा छेउको गोरेटा बाटा हुदै शान्ति मार्ग छुने गोरेटा बाटो	३
४३	कुशादेवी मार्ग स्थित राम प्रसाद हुमागाईको घरदेखि आँगेटार हुदै ठूलो पँधेरो हुदै बञ्जारा गाउँ जाने गोरेटो बाटो	१
४४	कुशादेवी मार्ग स्थित पदमलाल पराजुलीको घरवाट खेत जाने गोरेटो बाटो	१
४५	मल्पी मार्ग स्थित रमेश मिजारको घरवाट मिजार टोल जाने र सिम हुदै रविन्द्र कार्कीको घर छेउसम्मको गोरेटो बाटो	१
४६	यज्ञ सरको खेत हुदै बाँडा जग्गा निस्कने बाटो	१
४७	लज्जावती मार्ग स्थित राजुको घर पछाडिको खेत जाने बाटो	१
४८	लज्जावती मार्ग स्थित महेश्वर थापाको घर छेउवाट भिम बहादुर थापाको घर हुदै नाभिडोल जाने गोरेटो	१
४९	८ नं. वडा कार्यालयवाट उत्तम बस्नेतको घर हुदै खेत जाने र हरि बञ्जाराको घर हुदै खेत जाने गोरेटो बाटो	१.५
५०	रोशी खोला बैकल्पिक ट्रिपर हिड्ने मोटर बाटो	३
५१	लज्जावती मार्ग स्थित अर्जुन बस्नेतको पसल हुदै चार घरे गोरेटो बाटो	१
५२	लज्जावती मार्ग स्थित राजन थापाको घरवाट चार घरे जाने बाटो	१
५३	न्यासीला गल्ली	१.५
५४	सिकारी देवी मार्ग (जैसी काटेदेखि पाल्पाली गाउँ मल्पी)	३
५५	पञ्चकन्या मार्ग (विक्रमको नयाँ घरदेखि माथिल्लो सडक जोड्ने बाटो)	३

५६	महालक्ष्मी मार्ग (बिक्रमको नयाँ घरदेखि सिमल वगर पुल वडा सिमाना)	५
५७	ज्वालामुखी मार्ग (ज्वालामुखी प्रा.वि.देखि माथि गाउँ जाने बाटो)	१
५८	भञ्ज्याङ्ग टिमुरे कोतेगाउँ जोड्ने बाटो	३
५९	ज्वालामुखी मार्गबाट नेवार टोल जाने गोरेटो बाटो	१
६०	कृष्ण मन्दिरबाट राधाकृष्णको घर जाने बाटो	१
६१	कालीमाटी खोल्वादेखि मोठ मार्ग	५
६२	रातपोखरी पिपलबोट देखि चक्रपथ जोड्ने गोरेटो बाटो	५
६३	ज्वालामुखी प्रा.वि. बाट कुलदेउताको थानसम्म गोरेटो बाटो	१
६४	लक्ष्मणको घरमुनीबाट भिन्दाल पिपलबोट चत्रपथ जोड्ने गोरेटो बाटो	१
६५	शान्ती मार्गबाट पाल्पाली गाउँ पाथिभरा निस्कने गोरेटो बाटो	१
६६	भञ्ज्याङ्ग (प्रदिप खड्काको घर मुनी) बाट शम्भु थापाको घर हुँदै लक्ष्मण घरसम्म जोड्ने सडक	१
६७	साविक वडा भवनबाट ड्याम हुँदै साविक ४ सम्मको सिमाना सडक	७
६८	मल्पीको टान्सफरमर देखी मुरारीको घरसम्म कच्ची बाटो	१.५
६९	कालीमाटी खोल्सा साविक ४ मुरारी के.सी. को पधेरो हुँदै पाल्पाली गाउँ जैसीकाटे जोड्ने सडक	४
७०	टिकेचोक ठुलो पधेरो हुँदै माथ्लो मुल सडक जोड्ने कच्ची सडक	४
७१	सिमल बगरबाट डुलिख हुँदै इन्द्रेश्वर थल्यु बन जाने कच्ची सडक	४
७२	सिमल बगरबाट नारण डोल्सी हुँदै मुलखोला जाने कच्ची सडक	४
७३	कृष्णहरीको घरबाट हरीचन्द्रको घर हुँदै देविस्थान जाने सडक	१
७४	पुस्कर बस्नेतको घर पछाडि हुँदै लव बस्नेतको घर हुँदै जाने बाटो	१
७५	पुरानो वडा कार्यालयबाट विन्दवासीनीको मन्दिर हुँदै विश्वेश्वर घरसम्म	१
७६	केशव राउतको पछाडीबाट परियार टोल जाने बाटो	१
७७	केशव राउतको घर पछाडीबाट प्वालेको रुखसम्म जाने बाटो	१
७८	केशव राउतको पछाडीबाट जनकको घर हुँदै वडा नं. ८ मोटर बाटो मा जोड्ने	१
७९	केशव राउतको घरपछाडीबाट शम्भु राउतको निडगालो भ्याडसम्म जोड्ने बाटो	१
८०	रविन्द्र राउतको लौसीको बोटबाट भिमसेन मिजारको घर हुँदै ड्याम जोड्ने बाटो	१

८१	पाल्पाली गाउँ जाने मोटर बाटोबाट रामकुमार महतको घर हुँदै महाकालस्थान सम्म जाने बाटो	३
८२	विजय कार्कीको टहरादेखि भोलुङ्गे पुलको बाटोमा जोड्ने बाटो	१
८३	देविस्थानबाट मन्दिरबाट खहरे खोल्साको सिमानासम्म	१
८४	धाराको डोलमाथी बाट प्रदिप बहादुर खड्काको बाँसको भाङ्ग हुँदै धाराको चौडिलो सम्मको कच्ची मोटर बाटो	१
८५	जैसीकाटे बाट भरत गिरीको घर जोड्ने कच्ची मोटर बाटो	३
८६	नारायणडोल खानेपानी ट्याङ्की अगाडी बाट अनिल क्षेत्रीको घरसम्म जोड्ने कच्ची मोटर बाटो	३
८७	पैयाको डोल पधेरो हुँदै कालीमाटी खोल्सा जोड्ने गोरेटो बाटो	१
८८	जैसीकाटेबाट गगन गिरीको घरमुनी जनक गिरी र बासु खड्काको घरपछाडी हुँदै प्रदिप खड्काको घर पछाडी धाराको चौडीलो सम्म गोरेटो बाटो	१
८९	रण बहादुर बस्नेतको घर छेउको कच्ची बाटो बाट धाराडोलको धारो हुँदै मरुवापाटी महाकाल कच्ची बाटो जोड्ने गोरेटो बाटो	१
९०	प्रदिप खड्काको घरपछाडी धाराको चौडीलोबाट रेखा बस्नेत र होम बहादुर खड्काको घर हुँदै नारायण बहादुर खड्काको घरसम्म जोड्ने गोरेटो बाटो	१
९१	भञ्ज्याङ्ग (रण बहादुर बस्नेतको घर पछाडी) देखि पुष्कर बस्नेतको घरपछाडी हुँदै लव बस्नेतको घर मुनी बाट थचाराको कालिमाटी खोल्सा जोड्ने गोरेटो बाटो	१
९२	भञ्ज्याङ्ग (प्रदिप बहादुर खड्का घर मुनीबाट शम्भु थापाको घर हुँदै लक्ष्मण कार्कीको घर अगाडीको कच्ची मोटर बाटो जोड्ने र ठाडो बाटो बासको भ्याङ्ग हुँदै कालिमाटी खोल्सा जोड्ने गोरेटो बाटो	१
९३	रामचन्द्र बजगाईको घर माथी देखि नारायणडोल खानेपानी हुँदै कच्ची मोटर बाटो जोड्ने गोरेटो बाटो	३
९४	रातो पोखरी (चक्रपथ) देखि मुरली खत्रीको घर हुँदै ठुलचौर च्यानेको दह जोड्ने गोरेटो बाटो	१
९५	यज्ञ प्रसाद बजगाईको घर मुनिबाट बानविलास (पशुपती) बजगाईको घरमुनी हुँदै कर्ण गिरीको घरसम्म जोड्ने गोरेटो बाटो	१
९६	थचारको पाटी देखि कालीमाटी खोल्सा हुँदै कर्ण गिरीको घरमुनी सम्मको गोरेटो बाटो कृषि सडक	१
९७	थचारको पाटी देखि (ला.म.सा.व.) हुँदै कृकाडोल माथीबाट सुनिल क्षेत्रीको बाँसको भ्याङ्ग हुँदै ना.डो.खा.पा. ट्याङ्की जोड्ने गोरेटो बाटो	१
९८	अच्युत थापाको खेत देखि कृकाडोल हुँदै लामिडाडा कान्छीको घडेरी सम्म जोड्ने गोरेटो बाटो	१
९९	पुष्कर बस्नेतको घर माथी बाट चन्द्र बहादुर खड्काको अमलाको बोट बाट मैयाको डोल जोड्ने गोरेटो बाटो	१

१००	सर्वोत्तम कार्कीको घरबाट पधेरो हुँदै पिपलबोट गोरेटो बाटो	१
१०१	शम्भु थापा र रामेश्वर बस्नेत गौडो हुँदै गोर्ण बस्नेतको जग्गा छुने गोरेटो बाटो	१
१०२	सुरथ के.सी को घरबाट ड्याम निस्कने गोरेटो बाटो	१
१०३	शम्भु के.सीको घरबाट ड्याम निस्कने बाटो	१
१०४	कृष्ण मन्दिरबाट अधिकारी ठाउको कुल देउता मन्दिर हुँदै बाबुराम अधिकारी, राम सुन्दर के.सी को घरबाट भगवानको घर	१
१०५	राम सुन्दर के.सी को घरबाट फटक बहादुर अधिकारीको घरबाट पिपलबोट जोड्ने गोरेटो बाटो	१
१०६	माथि चक्रपथको पिपलबोटबाट सेते बस्नेतको घर हुँदै राम बहादुर के.सी को घरबाट पिपलबोट जोड्ने गोरेटो बाटो	१
१०७	ज्वालामुखी स्कुलबाट हरी बहादुर खत्रीको घर हुँदै भिम बहादुर खत्री को घर पछाडीबाट किसरौटी जोड्ने गोरेटो बाटो	१
१०८	ओम बहादुरको घरबाट भिम बहादुर को जग्गा हुँदै लिलावती सिचाइ जोड्ने गोरेटो	१
१०९	ओम बहादुरको घरबाट रातपोखरी जोड्ने गारेटो बाटो	१
११०	ज्वालामुखी स्कुलबाट मथुराको घर हुँदै सानो पिपलबोट चक्रपथ छुट्टिने गोरेटो	१
१११	हरिचन्द्र कार्कीको घरबाट चक्रपथ जोड्ने गोरेटो बाटो	१
११२	ज्यामिडोल रोमेश्वर के.सीको नयाँ घर पछाडीबाट राम सुन्दर के.सी गोविन्द कार्कीको घरबाट हरिकुमारको घर हुँदै टिम्मुरे जोड्ने गोरेटो बाटो	१
११३	देवेन्द्र के.सी को घरबाट महालक्ष्मी मन्दिरबाट चक्रपथ जोड्ने	३
११४	रामहरी के.सीको घरमुनीबाट महालक्ष्मी थान जोड्ने गोरेटो बाटो	१
११५	दशरथ खत्रीको घरबाट आइतबारे थान हुँदै दमैडोल जोड्ने गोरेटो बाटो	१
११६	रामेश्वर खत्रीको घरमुनीबाट लव खत्रीको घर हुँदै चक्रपथ जोड्ने बाटो	१
११७	महालक्ष्मी थानबाट दिपक के.सी. को घर मुनिबाट लव खत्रीको घरबाट चक्रपथ जोड्ने गोरेटो बाटो	१
११८	राम बहादुर तामाङ्ग को घरबाट सुरविरे भिर हुँदै विष्णु खत्रीको घट्टमाथिबाट ड्यामचौर जोड्ने सडक	१
११९	ओम बहादुर खत्रीको बाट ज्याने जोड्ने गोरेटो	१
१२०	कुल देउताको थानबाट वन हुँदै पुरानो घट्ट जोड्ने गोरेटो	१
१२१	हरिवदनको पुरानो घर हुँदै मुरलीमाया थापाबाट चक्रपथ जोड्ने गोरेटो	१
१२२	ज्वालामुखीबाट ठूलो धारो हुँदै नेवार गाउँ जोड्ने भोलुङ्गे पुल जोड्ने बाटो	१

१२३	घुम्टीबाट कृष्णको घर हुँदै धाराडोल जोड्ने गोरेटो बाटो	१
१२४	अनिल के.सी को घरबाट केशव कार्कीको घरबाट मुल सडक जोड्ने गोरेटो बाटो	१
१२५	टिकेचोकबाट यज्ञ बहादुर के.सीको घरबाट गणेश घरबाट मुल सडक जोड्ने गोरेटो बाटो	१
१२६	लौसीपाखा स्वास्थ्य चौकीको सिमानाबाट कुमार मिजारको घरपुग्ने गोरेटो बाटो	१
१२७	भालेश्वर पछाडीको गोरेटो बाटो	१
१२८	ड्याम पुलबाट टिपचोक जाने कच्ची मोटर बाटो	६
१२९	सिमल वगर पिपल बोटबाट साही आश्रम हुँदै इन्टरनेशनल जोड्ने गोरेटो बाटो	१
१३०	ठूलो पधेरो माथि पाण्डवको घर हुँदै बाबुराम अधिकारीको घर जोड्ने गोरेटो बाटो	१
१३१	बासुदेव थापा र चित्र बहादुर थापाको जग्गाको विचबाट संसारीदेवी थान जाने गोरेटो बाटो	१
१३२	चक्रपथबाट रामकृष्ण कार्कीको घर हुँदै कान्छा गिरीको घर जाने	१

वडा नं. ९

क्र.स	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुबाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	भन्ज्यांग पस्थली सडक	५
२	भन्ज्यांग बुढामहाकाल सडक	१
३	भन्ज्यांग खरिबोट खल्थली सडक	५
४	पाटी बाट महाकालस्थान जाने बाटो	३
५	भन्ज्यांग बाट सुन्थान गोरेटो बाटो	३
६	सुन्थान पाटीबाट खल्थली हुँदै साउने पाटी जाने बाटो	५
७	खड्काटोल बाट पलान्चोक भगवती मार्ग	४
८	सुन्थान पाटीबाट डाडागाउ जाने बाटो	३
९	पैया गैहाबाट थाक्ले पुल जाने बाटो	४
१०	सुन्थान पाटीबाट मुकुटा भन्ज्यांग जाने बाटो	३
११	मुकुटा भन्ज्यांग देवीस्थान जाने बाटो	३
१२	खोपासी सडक खत्री गाउ जाने बाटो	४
१३	खोपासी सडक भण्डारीगाउ जाने बाटो	४
१४	खोपासी सडकबाट क्यानल जाने बाटो	४

१५	संकटाथान देखी भण्डारी गाउ जाने कृषी सडक	३
१६	ओम फाट थाक्ले चौर बाटो	३
१७	बडा कार्यालय बाउन्ने बाटो	३
१८	नारायणटार पलागंबोट बाटो	३
१९	मिजारटोल भिमसेन मन्दिर बाटो	३
२०	ओम डाँडा बोक्से देवीस्थान मार्ग	५
२१	पैया गैहावाट जामुने बाटो	३
२२	कमला देवी मुकुटा भन्ज्याग बाटो	३
२३	दुधमिल कुवर गाउ बाटो	४
२४	दुधमिल सिकारी गाउ बाटो	४
२५	बोक्से जामुने बाटो	३
२५	देवीस्थान अग्नीपथ बाटो	४
२७	पैया गैहावाट सेतीदेवीस्थान सडक	३
२८	रातमाटे शिकारी गाउ बाटो	४
२९	खड्का गाउँ खल्थली हुँदै नागेचौर	३
३०	द्वारीका फोटो स्टूडियो खोपासी पुलनेरदेखि क्यानल जोड्ने गोरेटो बाटो	३
३१	ओम डाँडा खल्थली जाड्ने बाटो	३
३२	कायश्वरको घर हुँदै जामुने गाउँ जाने गोरेटो बाटो	३
३३	खर्काचौर जाइडोल गोरेटो बाटा	३
३४	खर्काचौर नागेचौर गोरेटो बाटा	३
३५	सुन्थान पानी ट्याकी सुन्थान हाइस्कूल बाटो	३
३६	सुन्थान खल्थली रोशी खोला जाने बाटो	३
३८	रेशम खेती वालवाट पुन्यमती खोला गोरेटो बाटो	३
३९	दुर्गा मन्दिर हुँदै क्यानल जाने गोरेटो हुँदै इन्द्रेश्वर थल्पु बन जाने गोरेटो बाटो	३
४०	बनफर्के पाटी गौनाल जाने गोरेटो बाटो	३
४१	भुलको खेत कृषी सडक	३
४२	फिरफिरे डाडा क्यानल जोड्ने गोरेटो बाटो	३
४३	नागेचौर नौविसे हुँदै सुडिखोला सडक	८
४४	नौविसे, ठूलागाउँ, जाइडोल हुँदै वि.पि. राजमार्ग जोड्ने सडक	६
४५	फिरफिरे डाँडा भिमसेन पाटी जोड्ने गोरेटो बाटो	३
४६	पिपलवोट(दुधडेरी भन्दा पहिले आउने) वाट भिम बहादुर राउतको घर जाने गोरेटो बाटो	३
४७	ठूला गाउँको पिपलवोटवाट न्यौपाने बाटो घरसम्मको सडक लिङ्ग रोड	१.५

४८	जाकिडोल चोक (तीर्थको पसल)वाट श्रीकृष्ण मन्दिर हुदै माथिल्लो टोल जोड्ने सडकहरु	३
४९	माथि उल्लेख नभएका नापी नक्सामा प्रष्ट उल्लेख भएका गौडा गोरेटो, गोरेटो र सनातनदेखि हिड्ने गरेको गोरेटो बाटोहरु	३

वडा नं. १०

क्र.स	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	नाङ्गेपाखा मार्ग (क्यानलदेखि नाङ्गेपाखा)	१.५
२	बसन्त नगर गल्ली (बसन्तनगरदेखि तल्लो गाउँ)	३
३	जय महाँकाल गल्ली (तिलेश्वर क्लबदेखि खड्का गाउँ)	३
४	महाँकाल मार्ग (पाटीखर्कदेखि कोइराला गाउँ)	५
५	दानघाटेश्वर गल्ली (लाकुरी बोटदेखि दानघाट)	४
६	कपुरपानी गल्ली (कपुरपानीदेखि चिप्ले डाँडा)	३
७	फूलचोकी मार्ग (पञ्चकन्यादेखि फूलचोकी)	४
८	कमलादेवी मार्ग (कुल बहादुरको घरदेखि रुपकको घर)	४
९	थल्पु गल्ली (रेन्ज पोष्टदेखि हरिको घर)	१.५
१०	डोलेश्वर मार्ग (रेशमखेतीदेखि दानघाट)	१.५
११	द्रौपदादेवी मार्ग (भिमसेनस्थानवाट द्रौपदा देवीस्थान जाने बाटो)	१.५
१२	ललितामाई मार्ग (द्रौपदा देवीस्थान देखि क्यानल)	१.५
१३	बसन्तनगरवाट गुरागाई टोलतर्फ जाने मोटरबाटो	३
१४	श्रीकृष्ण मन्दिर मार्ग	६
१५	दाई खोला मार्ग (श्रीकृष्ण प्रमाणी मन्दिरदेखि साविक वडा कार्यालय)	६
१६	कार्की गाउँ मार्ग (बबिता खत्रीको घरदेखि बिकल खड्काको घर)	४
१७	श्रीगणेश मार्ग (श्रीकृष्ण प्रमाणी मन्दिरदेखि महेश भण्डारीको घर)	५
१८	भगरपुर मार्ग	४
१९	पस्थली डोलेश्वर मार्ग	४
२०	सुडिखोला पुलमार्ग (भरत थापाको घरदेखि बट्टापल सुडिखोला पुल)	६
२१	पस्थली भिमसेन मार्ग (लक्ष्मण के.सी. को घरदेखि भक बहादुर खत्रीको घर)	१.५
२२	शान्ती आर्दश मार्ग	४
२३	फलामे साँघु मार्ग (ट्याड खोला देखि पस्थली फड्केश्वर मार्ग)	४
२४	महत गाउँ मार्ग (महत गाउँ भित्री बाटो)	४
२५	कालीदेवी मार्ग (नमोबुद्ध रोडदेखि लाकुरी भञ्ज्याङ्ग)	५
२५	मकैटार पूर्वी मार्ग (मकैटार चोकवाट रमेश कुँवरको घर)	४
२७	भुटन देवी मार्ग (सुडी खोला पुलदेखि उर्गेन गुरु गुम्बा)	८
२८	उर्गेन गुम्बा मार्ग (उर्गेन गुम्बादेखि लाल बहादुर लामाको घर)	५
२९	सस्पेन्सन ब्रिज मार्ग	६

३०	बाला सात्रा मार्ग	४
३१	सहकाली मार्ग (सुनिल लामाको घरदेखि शंखु घ्याडडाँडा, थापागाउँ)	६
३२	दाईने चौर मार्ग (गंगा राउतको घर दाईने चौर)	४
३३	डाँडागाउँ मार्ग (त्रिष्णुको घरदेखि लाकुरी वोट)	४
३४	गुरासे डोल मार्ग (डालटार चोकदेखि ईटे जोड्ने)	४
३५	जन जागृती मार्ग (डालटार चोकदेखि नयाँ पाटी जोड्ने)	४
३६	धन्सार मार्ग (कृष्ण थापाको घरदेखि दाईने चौर)	४
३८	थापागाउँ मार्ग (प्रल्हाद थापाको घरदेखि थापागाउँ)	४
३९	माथि उल्लेख नभएका नापी नक्सामा प्रष्ट उल्लेख भएका गौडा गोरेटो, गोरेटो र सनातनदेखि हिड्ने गरेको गोरेटो बाटोहरु	३

वडा नं. ११

क्र.स	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	खोपासी कामिडाँडा तालढुङ्गा सडक	१०
२	ख्याकु बल्थली ३ प्रदिपको पसलसम्मको बाटो	३
३	ख्याकु कोलभञ्ज्याङ्ग हुदै टोड्के सडक	६
४	बल्थली माझ गाउँ (१,२,३) जोड्ने सडक	३
५	टोड्के छाप सडक	३
६	बल्थली महादेवथान लड्केश्वर सडक	३
७	डाँडागाउँ पौवा लड्कु सडक	३
८	डाँडागाउँ पोखरी डाँडा सडक	३
९	पावरहाउस थुम्की सडक	४
१०	हुङ्गेधारा माथ्ला गाउँ महत गाउँ सडक	३
११	बेसीगाउँ माहाकाँल सडक	३
१२	रिसोर्ट डाँडागाउँ सडक	३
१३	बाहुनडाँडा भित्री सडक	३
१४	महादेवथान ठाडा बाटो हुदै बालुवा भर्ने बाटो	३
१५	माथि उल्लेख नभएका नापी नक्सामा प्रष्ट उल्लेख भएका गौडा गोरेटो, गोरेटो र सनातनदेखि हिड्ने गरेको गोरेटो बाटोहरु	३

वडा नं. १२

क्र.स	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	मल्पी भालेश्वर खारखोला	३
२	मल्पी मुलखोला दोवान कलाँती मगरगाउँ	३
३	भालेश्वर दोभान ध्याडडाँडा सडक	३
४	जरुवाधारा पुल सिम्पानी चलाल	३
५	मुलखोला दोभान तिप्चोक भञ्ज्याङ	३

६	भालेश्वर दोभान छापगाउँ सडक	३०
७	चालिसे चिण्डु पचारे गोठखोला	३०
८	खारखोला दोभान गुरुडगाउँ सडक	३०
९	गागल पधेरा डोल चौरीखेल भञ्ज्याङ खारखोला दाभान बदरे भञ्ज्याङ	३०
१०	इन्द्रादेवी स-मिल देखी चौरीखेल भञ्ज्याङ	३०
११	माथि उल्लेख नभएका नापी नक्सामा प्रष्ट उल्लेख भएका गौडा गोरेटो, गोरेटो र सनातनदेखि हिड्ने गरेको गोरेटो बाटोहरु	३०

(ड) खोला, खोल्सा, राजकुलो तथा कुलोहरु

क्र.स	सडकको नाम	सडकको केन्द्र विन्दुवाट छोड्नु पर्ने (मिटर)
१	पुण्यमाता खोला (सिमानादेखि त्रिवेणीघाटसम्म)	१५ मिटर खोलाको छेउवाट
२	रोशी खोला	१० मिटर खोलाको छेउवाट
३	सुडी खोला	५ मिटर खोलाको छेउवाट
४	लिलावती खोला(मानेदोभान देखि चालिसेसम्म)	५ मिटर खोलाको छेउवाट
५	फूलचोकी खोला	१० मिटर खोलाको छेउवाट
६	मुरली खोला	१० मिटर खोलाको छेउवाट
७	चाप खोला	५ मिटर खोलाको छेउवाट
८	घ्याल्कु खोला	१० मिटर खोलाको छेउवाट
९	ठाडे खोला	५ मिटर खोलाको छेउवाट
१०	भङ्गरी खोला	५ मिटर खोलाको छेउवाट
११	किमाडोल पाटी घाट खोला	५ मिटर खोलाको छेउवाट
१२	सार्की गैत्रे खोल्सा	५ मिटर खोलाको छेउवाट
१३	भोटे खोला	५ मिटर खोलाको छेउवाट
१४	गोठ खोला	५ मिटर खोलाको छेउवाट
१५	कँलाती खोला	६ मिटर खोलाको छेउवाट
१६	धोवी खोला	३ मिटर खोलाको छेउवाट
१७	खारखोला	३ मिटर खोलाको छेउवाट
१८	भण्डार खोला	३ मिटर खोलाको छेउवाट
१९	बाउन चौर खोला	३ मिटर खोलाको छेउवाट
२०	कुला खोल्सी	३ मिटर खोलाको छेउवाट
२१	बाँसडोल खोला	६ मिटर छेउवाट
२२	सलान्दु खोला	१० मिटर खोलाको छेउवाट
२३	कालीमाटी खोल्सा	१ मिटर छेउवाट
२४	ढलमले खोल्सा	४ मिटर छेउवाट
२५	भुकमल खोल्सा	३ मिटर छेउवाट
२५	ल्याखलुङ्ग खोल्सा	४ मिटर छेउवाट
२७	छिरछिरे खोल्सा	४ मिटर छेउवाट
२८	जिल्पु खोल्सा	४ मिटर छेउवाट

२९	लामाडोल खोल्सा	३ मिटर छेउवाट
३०	टौखाल खोल्सा	३ मिटर छेउवाट
३१	पाटी खोल्सा	५ मिटर छेउवाट
३२	लड्कु खोला	७ मिटर छेउवाट
३३	पनौती जलविद्युत प्राधिकरणको कुलो (क्यानल)	८ मिटर छेउवाट
३४	अन्य खोला खोल्सा तथा राजकुलो	१ मिटर छेउवाट

११.२ बसपार्क तथा वस विसौनी सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	ठाँउको नाम	पार्क तथा स्टेसनको नाम	स्वच्छ खानेपानी (छ, छैन)	शौचालय	
				महिला (छ, छैन)	पुरुष (छ, छैन)
१	पर्खालचौर	पर्खालचौर स्टेसन	छैन	१ (मर्मत नभएको)	
	मानेदोभान	मानेदोभान स्टेसन	छ	छैन	छैन
७	पनौती बसपार्क	पनौती बसपार्क	छ	छ	छ
१०	बसन्तनगर	खोपासी बसपार्क	छैन		

११.३ हुलाक तथा पत्रपत्रिका सम्बन्धी विवरण

हुलाकको किसिम	स्थान	कैफियत
ईलाका हुलाक	पनौती, खोपासी	
अतिरिक्त हुलाक	र्याले, कुशादेवी, बल्यली	

११.३ रेडियो स्टेसन सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकाभित्र कुनैपनि रेडियो र एफ.एमको स्टेसन रहेको छैन ।

११.४ शवदाहाको विवरण

वडा नं.	शवदाह भएको स्थानको नाम/ठेगाना	शवदाह नजिकको बस्ती/वजारको		
	स्थानको नाम	बस्ती/वजारको नाम	घरधुरी संख्या	बस्ती/वजारसम्म पुग्ने दुरी (कि.मी.)
१	फर्लाम	फर्लाम	४००	५०० मिटर
	र्याले	र्याले	१००	५०० मिटर
	किटिनी	किटिनी	१५०	५०० मिटर
३	पशुपति मन्दिर परिषर	पाटीचौर	५०	५ मिनेट
	थापागाउँ (सेतोपाटी)	थापागाउँ	६५	१० मिनेट
४	सल्ले चिहान डाँडा	सल्ले	६०	३ कि.मि.
	चामखर चिहान डाँडा	चामखर	८०	३ कि.मि.
५	जलेश्वर घाट	गैडाडोल बस्ती	३००	३०० मिटर
	चिहान डाँडा	महत गाउँ	४५	६०० मिटर
	सुब्बागाउँ (ढलमेल घाट)	सुब्बागाउँ	३००	४०० मिटर
७	त्रिवेणी घाट	पनौती बजार		
११	.चिहान डाडा -नेपाने) घाट	नेपाने	२००	५ मिनेट

	रोशी खोला घाट-	टोडके	१०	१५ मिनेट
	जइचौर घाट	लङ्केश्वरी दोभान	-	३० मिनेट
१२	चिहान डाडा -नेपाने) घाट	नेपाने	२००	५ मिनेट
	रोशी खोला घाट-	टोडके	१०	१५ मिनेट
	जइचौर घाट	लङ्केश्वरी दोभान	-	३० मिनेट
	चिहान डाडा -नेपाने) घाट	नेपाने	२००	५ मिनेट
	रोशी खोला घाट-	टोडके	१०	१५ मिनेट

यस नगरपालिकामा बैज्ञानिक खालको पशुवधशाला रहेको छैन । यद्यपि पनौतीलगायतका मुख्य बजारहरुमा परम्परागतरूपले कोटेर पशुपक्षिको मासु विक्रि गरिरहेको पाईन्छ ।

परिच्छेद- १२
संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

१२.१ नगरपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा

१२.२ नगरपालिका स्थित सरकारी कार्यलय तथा निकायहरू

पनौती नगरपालिका गैर सरकारी संस्थाहरूको नामावली

संस्थाको नाम	ठेगाना	प्रतिनिधी	सम्पर्क नम्बर
नारी उत्थान केन्द्र	पनौती १	गोदावरी खड्का (अध्यक्ष)	९८४१३७७७३८
पनौती संरक्षित स्मारक क्षेत्र संरक्षण समिती	पनौती ७	विश्वनाथ ताम्राकार (अध्यक्ष)	९८४१३४४३९२
घट्ट धनी सन	पनौती ५	शीवशरण श्रेष्ठ (अध्यक्ष)	९८५१९६२६२६
पनौती पर्यटन विकास केन्द्र	पनौती	सुरेश सैजु (अध्यक्ष)	९८४१२२४९४०
काभ्रे नमुना समाज	पनौती १२	महेशराज पौडेल	९८४१४६०८१३
पनौती उपत्यका एकिकृत विकास समाज	पनौती ६	लक्ष्मण सुन्दर शाही	९८४१४९१५९६
पनौती नेपाल	पनौती ५	प्रकाश श्रेष्ठ	९८४१४६४१४६
सहारा जेष्ठ नागरिक समाज	पनौती ७	-	-
विश्व सेवा फाउन्डेसन नेपाल	पनौती ५	सुर्य प्रकाश देउजा	९८४१५१४६७४
विश्राम समाज	पनौती ७	ऋमकृष्ण श्रेष्ठ	९८५१२०९४६६
ज्ञान विकास सामुदायिक पुस्तकालय	पनौती ७	महेश कुमार कर्माचार्य	९८४१४९६५५१
पनौती गोरखनाथ युवा क्लब	पनौती ८	सुदिप न्यौपाने	९८४९७५०९३४
नवयुग युवा समाज	पनौती २	रामकुमार श्रेष्ठ	९८४१८९८७५८
रुरल क्युनिटी फाउण्डेसन, नेपाल	पनौती ३	श्रीकृष्ण थापा	९८५१२०२०१९

श्रोत: पनौती नगरपालिका

परिच्छेद- १३

ऐन, निति, नियम र कार्यप्रणाली

१३.१ नगरपालिका ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरू

नगर कार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४

नेपालको संविधानको धारा २१८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी पनौती नगरपालिकाको नगरकार्यपालिकाले आफ्नो कार्य विभाजनका लागि मिति २०७४।१०।१५ को निर्णय अनुसार देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस नियमावलीको नाम “नगर कार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४” रहेको छ । (२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा-
 - (क) “प्रमुख” भन्नाले नगर कार्यपालिकाको प्रमुख सम्भन्नुपर्छ ।
 - (ख) “उपप्रमुख” भन्नाले नगर कार्यपालिकाको उपप्रमुख सम्भन्नुपर्छ ।
 - (ग) “कार्यपालिका” भन्नाले पनौती नगर कार्यपालिका सम्भन्नुपर्छ ।
 - (घ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले पनौती नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्भन्नुपर्छ ।
 - (ङ) “नगरपालिका” भन्नाले पनौतीनगरपालिका सम्भन्नु पर्छ ।
 - (च) “विषयगत शाखा” भन्नाले पनौती नगर कार्यपालिका अन्तर्गतको विषयगत महा शाखा, शाखा, उपशाखा, कार्यालय वा इकाईलाई सम्भन्नुपर्छ । यस शब्दले संविधान बमोजिम नगरपालिकालाई तोकिएको कार्यसम्पादन गर्नका लागि नगर कार्यपालिका अन्तर्गत रहने शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, वन, पशुविकासजस्ता विषयक्षेत्रगत कार्यालय वा इकाईलाई समेत सम्भन्नु पर्छ ।
 - (छ) “वडा सचिव” भन्नाले नगरपालिकाको वडा कार्यालयको प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा कामकाज गर्न तोकिएको वडासचिव सम्भन्नुपर्छ ।
 - (ज) “वडा समिति” भन्नाले पनौती नगरपालिकाको वडा समिति सम्भन्नु पर्छ ।
 - (झ) “सदस्य” भन्नाले नगर कार्यपालिकाको सदस्य सम्भन्नु पर्छ । सो शब्दले नगर कार्यपालिकाको प्रमुख, उपप्रमुख र वडा अध्यक्ष समेतलाई जनाउनेछ ।
 - (ञ) “सभा” भन्नाले पनौती नगरपालिकाको नगरसभालाई सम्भन्नुपर्छ ।
३. **कार्य सम्पादन:** (१) नगर कार्यपालिकाको कार्य सम्पादन नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय एवं विषयगत शाखाबाट हुनेछ ।
 - (२) नगर कार्यपालिका अन्तर्गत रहने विषयगत महाशाखा वा शाखा वा कार्यालय वा उपशाखा वा इकाईको विवरण अनुसूची- १ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
 - (३) उपनियम (२) बमोजिमका विषयगत शाखाहरू र तिनीहरूकोकार्य विवरण नगर कार्यपालिकाले स्वीकृत गरे बमोजिम हुनेछ ।
४. **कार्य विभाजन:** (१) नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र विषयगत शाखाबाट सम्पादन हुने कार्य अनुसूची-२ बमोजिम हुनेछ ।
 - (२) नगर कार्यपालिकाले उपनियम (१) बमोजिमको विषयगत शाखाको काममा आवश्यकता अनुसार हेरफेर वा थपघट गर्न सक्नेछ ।
 - (३) वडा समितिबाट सम्पादन हुने कार्य अनुसूची- ३ बमोजिम हुनेछ ।

- (४) प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष र सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार अनुसूची- ४ बमोजिम हुनेछ ।
- (५) प्रमुखले विषयगत क्षेत्रको कार्यको लागि कार्यपालिकाको कुनै सदस्यलाई निजले गर्ने कार्यको क्षेत्राधिकार समेत तोकी जिम्मेवारी दिन सक्नेछ ।
- (६) कार्यपालिकाले आफ्नो कार्यसम्पादनका लागि अनुसूची -५ बमोजिमको विषयगत समिति गठन गरी कुनै सदस्यको संयोजकत्वमा त्यस्तो समितिको कार्यक्षेत्र तोकी जिम्मेवारी दिन सक्नेछ ।
- (७) यो नियमावलीमा अयन्त्र जेसुकै लेखिएको भएता पनि अनुसूची ५ मा व्यवस्था भएको समितिका अतिरिक्त नगर कार्यपालिकाले विशिष्टकृत उद्देश्य र कामका लागि यस नियमावलीमा व्यवस्था गरिएको विषयगत समितिको समन्वयमा रहने गरी स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा २२ बमोजिम शिक्षा, सहकारी र खेलकुदका छुट्टा छुट्टै समिति गठन गर्न सक्नेछ ।

- ५. जिम्मेवारी तथा उत्तरदायित्व:** (१) नगर कार्यपालिकाबाट सम्पादन भएका कामका लागि प्रमुख तथा सदस्यहरु सामुहिक रुपमा नगरसभाप्रति उत्तरदायी हुनेछन् ।
- (२) नगर कार्यपालिकाका सदस्यहरु आफूलाई तोकिएकोकार्यका लागि व्यक्तिगत रुपमा कार्यपालिका तथा प्रमुखप्रति उत्तरदायी हुनेछन ।
- (३) विषयगत समितिबाट सम्पादन हुने कामका लागि समितिका संयोजक तथा सदस्यहरु सामुहिक रुपमा कार्यपालिकाप्रति उत्तरदायी हुनेछन ।
- (४) वडा अध्यक्ष आफूले गर्ने कामका लागि कार्यपालिका, प्रमुख तथा वडा समितिप्रति र वडा समितिबाट गरिने कामका लागि सामुहिक रुपमा कार्यपालिका र सभाप्रति उत्तरदायी हुनेछ ।
- (५) विषयगत समितिमा संयोजक सहित ३ जनादेखि ५ जनासम्म रहने छ ।
- (क) विषयगत शाखाका सदस्यहरु नगर सभाका सदस्यहरु मध्येबाट तोकिने छ ।
- (ख) विषयगत समितिलाई महाशाखा र शाखा प्रमुखहरुले आवश्यक सहयोग गर्नुपर्नेछ ।
- (ग) विषयगत समितिको काम अनुसूची ६ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- ६. अधिकार प्रत्यायोजन:** (१) नगर कार्यपालिकाले आफूलाई प्राप्त अधिकारमध्ये केही अधिकार प्रमुख, उपप्रमुख, वडाअध्यक्ष, सदस्य तथा मातहतका समिति, उपसमिति वाप्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
- (२) प्रमुखले आफूलाई प्राप्त अधिकारमध्ये केही अधिकार कुनै सदस्य वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा अन्य बरिष्ठ अधिकृतलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
- (३) वडा समिति वा वडा अध्यक्षले आफूलाई प्राप्त अधिकारमध्ये केही अधिकार वडा समितिका कुनै सदस्य वा वडा सचिवलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
- ७. थपघट, हेरफेर वा संशोधन:** (१) कार्यपालिकाले यस नियमावलीलाई आवश्यकता अनुसार थपघट वा हेरफेर वा संशोधन गर्न सक्नेछ ।
- (२) कार्यपालिकाले उपनियम (१) बमोजिम अनुसूचीमा थपघट वा हेरफेर वा संशोधन गरेको विषयको सूचना सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।
- ८. बाधा अड्काउ फुकाउ :** यो नियम कार्यान्वयनको सम्बन्धमा कुनै बाधा अड्काउ परेमा यस नियमावलीको भावनाको प्रतिकूल नहुने गरी कार्यपालिकाले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
- ९. यसै बमोजिम भए गरेको मानिने:** यो नियमावली स्वीकृत हुनुपूर्व नगर कार्यपालिकाबाट सम्पादन भएका कार्यहरु यसै नियमावली अनुरूप भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची - १

(नियम ३ को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)

नगरकार्यपालिकामा रहने विषयगत शाखा (महाशाखा, शाखा, कार्यालय, उपशाखा, इकाई) को विवरण

१. सामान्य प्रशासन महाशाखा

- (क) स्थानीय सेवा तथा जनशक्ति विकास शाखा
- (ख) सार्वजनिक खरीद तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन शाखा
- (ग) स्थानीय तह, प्रदेश र संघसँगको सम्बन्ध र समन्वय तथा वडासँगको समन्वय शाखा
- (घ) बैठक व्यवस्थापन शाखा
- (ङ) बजार अनुगमन, गुणस्तर, नापतौल, खाद्य सुरक्षा र उपभोक्ता हित संरक्षण शाखा
- (च) आन्तरिक लेखापरीक्षणशाखा
- (छ) न्याय, कानून तथा मानव अधिकार प्रबर्द्धन शाखा
 - (१) नगर प्रहरी व्यवस्थापन उपशाखा
 - (२) न्याय, कानून तथा मानव अधिकार प्रबर्द्धन उपशाखा
 - (३) विधायन उपशाखा
- (ज) सूचना तथा संचार उपशाखा
- (झ) प्रमुख, उप प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको सचिवालय
- (ञ) विदा, उत्सव, उर्दी, जात्रा, पर्व, उपाधि तथा विभूषण इकाई
- (ट) दर्ता चलानी इकाई
- (ठ) सोधपुछ सहयोगी कक्ष

२. राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन महाशाखा

- (क) राजश्व नीति तथा प्रशासनशाखा
- (ख) आर्थिक प्रशासनशाखा

३. शहरी बिकास तथा योजना महाशाखा

- (क) भूमि व्यवस्थापन तथा भवन नियमन शाखा
 - (१) भू-उपयोग तथा बस्ति विकास उपशाखा
 - (२) जग्गा नापी उपशाखा
 - (३) भवन तथा भवन सहिता एवं निर्माण ईजाजत (डिजाईन समेत) उपशाखा
- (ख) योजना अनुगमन तथा तथ्याङ्क शाखा
 - (१) योजना उपशाखा
 - (२) अनुगमन तथा मूल्याङ्कन उपशाखा
 - (३) तथ्याङ्क व्यवस्थापन ईकाई
- (ग) सडक तथा यातायात व्यवस्थाशाखा
- (घ) जलविद्युत, उर्जा तथा सडक वृत्ति शाखा
- (ङ) सिंचाई तथा जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणशाखा
- (च) खानेपानी व्यवस्थापन उपशाखा
- (छ) सार्वजनिक निजी साभेदारी इकाई

४. सामाजिक विकास महाशाखा

- (क) कृषि, पशुपन्छी तथा सहकारी कार्यालय
- (ख) आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा कार्यालय
- (ग) आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई कार्यालय

- (घ) लैंगिक समानता तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा
 - लैंगिक समानता इकाई
 - युवा तथा बालबालिका इकाई
 - अपांगता भएका व्यक्ति तथा जेष्ठ नागरिक इकाई
 - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तथा ब्यक्तिगत घटना दर्ता इकाई
- (ङ) उद्योग तथा उद्यमशिलता विकास शाखा
- (च) रोजगार प्रबर्द्धन तथा गरिबी न्यूनीकरण शाखा
- (छ) खेलकूद तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप इकाई
- (ज) संस्कृति, सम्पदा, ललितकला तथा पर्यटन प्रबर्द्धन इकाई
- (झ) गैरसरकारी संस्था परिचालन, समन्वय तथा नियमन इकाई

५. वन, वातावरण, फोहोरमैला तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा

- (क) वन, वन्यजन्तु तथा भू-संरक्षण कार्यालय
- (ख) वातावरण, पर्यावरण एवं जलाधारक्षेत्र संरक्षण उपशाखा
- (ग) फोहोरमैला व्यवस्थापन उपशाखा
- (घ) विपद् व्यवस्थापन (बारुणयन्त्र, एम्बुलेन्स तथा यन्त्र उपकरण परिचालन समेत) उपशाखा

अनुसूची - २

(नियम ४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

बिषयगत शाखाको कार्य विभाजन

१. सामान्य प्रशासन महाशाखा

(क) स्थानीय सेवा तथा जनशक्ति विकास शाखा

- स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, सेवा शर्त, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- संविधानको धारा ३०२ बमोजिम समायोजन भई आउने कर्मचारीको व्यवस्थापन
- स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य
- नगरपालिकाको संगठन विकास, सङ्गठन संरचना तथा दरबन्दी निर्धारण, जनशक्ति व्यवस्थापन र वृत्ति विकास,
- स्थानीय सेवाको व्यवस्थापनमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको उपयोग, प्रबर्द्धन र नियमन
- मानव संसाधन विकासका लागि अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन योजना तर्जुमा
- नगरपालिकामा सार्वजनिक विदा सम्बन्धी व्यवस्था
- स्थानीय शान्ति समिति सम्बन्धी कार्यहरु ।

(ख) सार्वजनिक खरीद तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन शाखा

- नगरपालिकाको लागि सार्वजनिक खरीद तथा अन्य बन्दोबस्तीका सामान सम्बन्धी विषय
- सेवा तथा निर्माण व्यवसायको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन
- नगरपालिकाभित्रको सार्वजनिक तथा सरकारी सम्पत्ति, सामुदायिक सम्पत्ति, भवन, सडक, पसल, व्यवसाय, पूर्वाधार, उद्योग, खानी तथा खनीज, वनको विवरण सहितको अद्यावधिक अभिलेख
- नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको सम्पत्तिको अद्यावधिक अभिलेख
- नगरपालिकास्थित सरकारी सम्पत्तिको एकीकृत विवरण ।

- (ग) स्थानीय तह, प्रदेश र संघसँगको सम्बन्ध र समन्वय तथा वडासँगको समन्वय शाखा
- संघ तथा प्रदेश तहमा संविधान तथा कानून बमोजिमको सहभागिता तथा प्रतिनिधित्व
 - जिल्ला समन्वय समितिसँगको समन्वय
 - वडा तहसँगको सम्पर्क र समन्वय
 - पत्राचार, सभा, समारोह, शिष्टाचार
- (घ) बैठक व्यवस्थापन शाखा
- कार्यपालिका तथा सभाको बैठक व्यवस्थापन
 - कार्यपालिकाको निर्णयहरूको विद्युतीय माध्यमबाट अभिलेखीकरण तथा प्रकाशन
 - कार्यपालिकाका विभिन्न समिति, उपसमिति, कार्यदलको बैठक व्यवस्थापन
- (ङ) बजार अनुगमन, गुणस्तर, नापतौल, खाद्य सुरक्षा र उपभोक्ता हित संरक्षण शाखा
- स्थानीय व्यापार, वाणिज्य, वस्तुको माग, आपूर्ति व्यवस्थापन तथा अनुगमन
 - बजार तथा हाट बजार व्यवस्थापन
 - उपभोक्ता अधिकार तथा हित सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन
 - स्थानीय वस्तुहरूको उत्पादन, आपूर्ति तथा निकासी प्रक्षेपण, मूल्य निर्धारण र अनुगमन
 - स्थानीय व्यापार र वाणिज्य सम्बन्धी पूर्वाधार निर्माण,
 - स्थानीय वस्तु र सेवा व्यापारको मूल्य तथा गुणस्तरको अनुगमन र नियमन,
 - उपभोक्ता सचेतना, लक्षित उपभोक्ताको लगत व्यवस्थापन र स्थानीय वस्तु तथा सेवाको गुणस्तर परीक्षण,
 - खाद्य पदार्थको गुणस्तर नियन्त्रण,
 - खानेपानीको गुणस्तर नियन्त्रण,
 - स्थानीय व्यापार प्रवर्द्धन सहजीकरण र नियमन,
 - स्थानीय बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, प्रवर्द्धन र अभिलेखाङ्कन ।
- (च) आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा
- आन्तरिक तथा पूर्व लेखापरीक्षण
 - लेखापरीक्षण विवरण (बेरुजूको लगत समेत)को अभिलेख व्यवस्थापन
 - अन्तिम लेखापरीक्षण कार्यमा सहयोग, समन्वय र सहजीकरण
 - लेखापालनसम्बन्धी क्षमता विकास कार्य
- (छ) न्याय, कानून तथा मानव अधिकार प्रवर्द्धन शाखा
- (९) नगर प्रहरी व्यवस्थापन उपशाखा
- संघीय तथा प्रदेश कानूनको अधिनमा रही नगर प्रहरीको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
 - नगर प्रहरीमार्फत देहायका कार्य सम्पादन गर्ने,
 - नीति, कानून, मापदण्ड, निर्णयहरू कार्यान्वयनमा सहयोग,
 - सम्पत्तिको संरक्षण,
 - नगरपालिकामा हुने सभा समारोह, परम्परा तथा जात्रा चाडपर्वको व्यवस्थापनमा सहयोग,
 - स्थानीय बजार तथा पार्किङ्ग स्थलको व्यवस्थापनमा सहयोग,

- नगर प्रहरी सम्बन्धी कार्यपालिकाले तोके बमोजिमका नीति, योजना, कार्यक्रम कार्यान्वयन,
 - नगर बस्ती सरसफाई सम्बन्धी मापदण्डको कार्यान्वयन र कसूर उपर छानविन र अनुसन्धान,
 - स्थानीय न्यायिक समितिले गरेका आदेश, फैसला कार्यान्वयनमा सहयोग,
 - कार्यालय परिसर, सम्पदा, सार्वजनिक, ऐलानी, पर्ति जग्गा, सार्वजनिक भवन तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण र सुरक्षा,
 - विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग,
 - अपराध रोकथाम तथा अनुसन्धानमा सहयोग,
 - फूटपाथ व्यवस्थापन
 - निर्माण नियमन
 - गुणस्तर नियन्त्रण
- नगर प्रहरी सम्बन्धी अन्य कार्य ।
- (२) न्याय, कानून तथा मानव अधिकार प्रवर्द्धन उपशाखा
- न्याय, कानून, मानव अधिकार प्रवर्द्धन तथा मेलमिलाप र मध्यस्थता, निर्णय तथा फैसला कार्यान्वयन
 - न्यायिक समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य
 - न्याय तथा कानूनी राज्यको परिपालना
 - मानव अधिकारको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन
 - व्यक्ति र समुदायबीच मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन
 - न्यायिक निर्णय तथा फैसला कार्यान्वयन
- (३) विधायन उपशाखा
- कार्यपालिका तथा सभामा पेश गर्नुपर्ने विभिन्न नीति, नियम तथा कानूनको मसौदामा संयोजन र समन्वय
 - नीति, कानूनको प्रमाणीक प्रतिको संरक्षण, प्रकाशन र अभिलेख
 - विधायन सम्बन्धी अन्य कार्य ।
- (ज) सूचना तथा सञ्चार उपशाखा
- आफ्नो क्षेत्रभित्र इन्टरनेट सेवा, टेलिसेन्टर, केबुल तथा तारविहीन टेलिभिजन प्रसारणको अनुमति, नवीकरण र नियमन
 - एक सय वाटसम्मको एफ. एम. रेडियो सञ्चालन अनुमति, नवीकरण र नियमन
 - आफ्नो क्षेत्रभित्र पत्रपत्रिकाको प्रकाशन अनुमति, अभिलेख तथा नियमन
 - अभिलेख व्यवस्थापनमा नवीनतम सूचना प्रविधिको प्रयोग
 - सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा सर्वसाधारण जनताको सहज र सरल पहुँच तथा सूचना प्रविधिको विकास र विस्तार सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन
 - वैज्ञानिक अध्ययन, अनुसन्धान र प्रविधि विकासमा लगानी सम्बन्धी कार्य
 - सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित तथ्याङ्क व्यवस्थापन ।
- (झ) प्रमुख, उप प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको सचिवालय
- प्रमुख/उप-प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको नाममा प्राप्त हुने निमन्त्रणा, पत्र जानकारी गराउने
 - भेटघाट गर्न आउनेलाई समय मिलाई व्यवस्था गर्ने

- दैनिक कामको लागि तालिका बनाउने
 - आगन्तुकको स्वागत सत्कारमा आवश्यक व्यवस्था मिलाउने
 - प्रयोग गर्ने सवारी ठीक दुरुस्त भए नभएको हेरि दुरुस्त अवस्थामा राख्न लगाउने
 - सचिवालयको तर्फबाट गरिने पत्र व्यवहारको रेकर्ड राख्ने
 - कार्य कक्षको सुरक्षा, सरसफाई र व्यवस्थापनमा विशेष ध्यान पुऱ्याउने
- (त्र) उत्सव, उर्दी, जात्रा, पर्व, उपाधि तथा विभूषण इकाई
- स्थानीय चाडपर्व, उत्सव, जात्रा, उर्दी आदिको व्यवस्थापन
 - उपाधी तथा विभूषण सम्बन्धी सिफारिश, अभिलेख
- (ट) दर्ता चलानी इकाई
- नगरपालिकामा प्राप्त हुने पत्रहरुको दर्ता गरि रेकर्ड राख्ने र सम्बन्धित शाखामा पठाउने
 - नगरपालिकाबाट बाहिर जाने चिठ्ठि पत्र, निर्णय आदेश सूचनाको चलानी गरि रेकर्ड राखि सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायलाई बुझाउने
 - कार्यालयले तोकेको अन्य कार्य ।
- (ठ) सोध पुछ तथा सहयोगी कक्ष
- कार्यालय आउने सेवाग्राहीलाई पाउने सेवा वा सो संग सम्बन्धित विषयमा माग्ने मौखिक सूचनाका आधारमा सूचना दिने, प्रष्ट पार्ने, सहजीकरण गर्ने ।
 - कामको अवस्था, प्रकृति बमोजिम कसैको मद्दत विना काम गर्न समस्या हुनेलाई त्यस्ताको काममा सघाउ पुऱ्याउने

२. राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन महाशाखा

(क) राजश्व नीति तथा प्रशासनशाखा

- राजश्व सम्बन्धी नीति, कानून तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन (राजस्व चुहावट नियन्त्रण समेत)
- सम्पत्ति कर, घरबहाल कर, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर, सेवा शुल्क दस्तुर, पर्यटन शुल्क, विज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भूमिकर (मालपोत), दण्ड जरिवाना, मनोरञ्जन कर, बहालविटौरी कर, घरजग्गा कर, मृत वा मारिएको जीवजन्तुको हाड, सिंग, प्वाँख, छालामा कर, प्राकृतिक स्रोत साधन, व्यवसायिक कर सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन, बाँडफाँड, संकलन, नियमन र अन्य आय व्यवस्थापन
- सार्वजनिक खर्च तथा प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टी सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा नियमन र सोको सङ्कलन तथा बाँडफाँड
- आफ्नो क्षेत्रभित्र राजस्वका दर अन्य शुल्क निर्धारण, संघीय र प्रदेश कानून बमोजिम प्राकृतिक स्रोत साधन र सेवा शुल्क जस्ता रोयल्टी सङ्कलन, समन्वय र नियमन
- स्थानीय पूर्वाधार सेवा र उपयोगमा सेवा शुल्क तथा दस्तुर (नीति, कानून, मापदण्ड, नियमन, शुल्क निर्धारण, संकलन तथा व्यवस्थापन)
- मालपोत संकलन तथा एकिकृत संपत्तिकर संकलन
- कानून बमोजिम ढुंगा, गिट्टी, बालुवा, माटो, नुन, स्लेट, फायरक्लेजस्ता खानी खनीज पदार्थको सर्वेक्षण, अन्वेषण, उत्खनन र सो सम्बन्धी रोयल्टी सङ्कलन
- ट्रेकिङ्ग, कायाकिङ्ग, क्यानोनिङ्ग, बञ्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर, यार्पिङ्ग शुल्क
- सामुदायिक वनको सञ्चालन र व्यवस्थापनबाट प्राप्त रोयल्टी सङ्कलन

- पानीघट्ट, कूलो, पैनी जस्ता सेवा सञ्चालनबाट प्राप्त रोयल्टी सङ्कलन
- प्राकृतिक स्रोतको उपयोग सम्बन्धी नीति निर्धारण र कार्यान्वयन तथा प्रदेश र संघीय मापदण्ड पालना
- प्रचलित कानून बमोजिम दण्ड जरिवाना
- बाँकी बक्यौता रकमको लगत र असुल उपर
- करदाता शिक्षा तथा करदाता विवरण अद्यावधिक
- वित्तीय स्रोत साधनको समतामूलक बाँडफाँड
- आर्थिक साधनको महत्तम उपयोग तथा परिचालन
- राजश्व परामर्श समिति सम्बन्धी विषय
- स्थानीय राजस्व प्रवर्द्धनका लागि प्रोत्साहन,
- राजश्वको सम्भाव्यता अध्ययन
- राजस्व सूचना तथा तथ्याङ्कको आदान प्रदान
- संघीय तथा प्रदेश कानून बमोजिम बजेट घाटापूर्तिको स्रोत व्यवस्था

(ख) आर्थिक प्रशासन शाखा

- आर्थिक (कार्यविधि) नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन, आर्थिक प्रशासन र व्यवस्थापन
- बजेट सीमा निर्धारण, बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
- सञ्चित कोष तथा आकस्मिक कोषको व्यवस्थापन
- लगानी र लाभांशको व्यवस्थापन
- लेखा व्यवस्थापन, खर्च, राजश्व, धरौटी, कार्यसंचालन कोष तथा अन्य सरकारी कोष तथा संपत्तिको एकीकृत विवरण
- समष्टिगत आर्थिक अवस्थाको विश्लेषण
- ऋण तथा अनुदानको व्यवस्थापन र नियमन
- लगानी प्रक्षेपण (सरकारी, सहकारी तथा निजी) र वित्तीय व्यवस्थापन
- कारोबारको लेखांकन, नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन
- राजश्व तथा व्ययको अनुमान
- बेरुजू फछ्यौट
- आर्थिक प्रशासन र व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य विषय ।

३. शहरी विकास तथा योजना महाशाखा

(क) भूमि व्यवस्थापन तथा भवन नियमन शाखा

(१) भू-उपयोग तथा बस्ती विकास उपशाखा

- शहरीकरण, बस्ती विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धी योजना तर्जुमा, आयोजना पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन र नियमन
- आधारभूत आवासका योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन
- नगरपालिकामा अव्यवस्थित बसोबास व्यवस्थापन कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन
- आधारभूत बसोबास सम्बन्धमा प्रदेश सरकारसँग समन्वय
- योजनाबद्ध र व्यवस्थित बस्ती विकासका कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन
- एकीकृत बस्ती विकासका लागि जग्गाको एकीकरण तथा जग्गा विकास र व्यवस्थापन

- आफ्नो क्षेत्रको भूउपयोग नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन
- व्यवस्थित बस्ती विकासका कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन
- संघीय र प्रदेश कानून बमोजिम स्थानीय तहमा सुकुम्वासी पहिचान र अभिलेख व्यवस्था
- स्थानीयस्तरमा सुकुम्वासी सम्बन्धी जीविकोपार्जन र वसोवास व्यवस्था

(२) जग्गा नापी उपशाखा

- भूमिको वर्गीकरण अनुसारको लगत
- भूमी लगतनिर्माण र संरक्षण
- सरकारी प्रयोजनका लागि जग्गा प्राप्ति, मुआब्जा निर्धारण तथा वितरणमा समन्वय र सहजीकरण
- जग्गा विवाद समाधानमा मेलमिलाप र मध्यस्थता
- विश्व सम्पदा सूचीमा परेका स्मारक र पुरातात्विक महत्व लगायत वन, सीमसार क्षेत्र, तटवर्ती क्षेत्रका जग्गा सम्बन्धी लगत

(३) भवन तथा भवन संहिता एवं निर्माण इजाजत (डिजाइन समेत) उपशाखा

- भवन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धी योजना तर्जुमा, आयोजना पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन र नियमन,
- राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड बमोजिम भवन निर्माण अनुमति र नियमन
- भवन निर्माणको नक्शा स्वीकृति, संशोधन, नियमन
- पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र संग्रहालय संरक्षण, सम्बर्द्धन र पुनःनिर्माण,
- सरकारी भवन, विद्यालय, सामुदायिक भवन, सभागृह तथा अन्य सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण र मर्मत संभार,

(ख) योजना, अनुगमन तथा तथ्यांक शाखा

(१) योजना उपशाखा

- विकास आयोजना तथा परियोजना सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना र नियमन
- स्थानीय विकास नीति, अल्पकालीन, मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तर्जुमा, अनुगमन तथा मूल्यांकन
- आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, वातावरणीय, प्रविधि र पूर्वाधारजन्य विकासका लागि आवश्यक आयोजना तथा परियोजनाहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
- वार्षिक विकास कार्यक्रम, आयोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन
- विकास निर्माण प्रकृत्यामा स्थानीय जनसहभागिता अभिवृद्धिका कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन
- विकास योजनाहरूको वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन
- उपभोक्ता समितिको विवरण, क्षमता विकास
- विकासका प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र निर्धारण
- संघीय र प्रादेशिक आयोजना, परियोजना कार्यान्वयनमा समन्वय, सहजीकरण र सहयोग
- विकास आयोजना तथा परियोजना सम्बन्धी अन्य कार्य ।

(२) अनुगमन तथा मूल्यांकन उपशाखा

- विकास आयोजनाको अनुगमन, आवधिक प्रगति तथा प्रतिफलको समीक्षा
- विकास योजनाको अनुगमन तथा मूल्यांकनको आधार तथा प्रक्रिया निर्धारण
- आयोजनाको अध्ययन, अनुसन्धान तथा प्रभाव मूल्याङ्कन

- विषयक्षेत्रगत नीतिको अनुगमन तथा मूल्यांकन
- (३) **तथ्यांक व्यवस्थापन इकाई**
- तथ्याङ्क संकलन, व्यवस्थापन तथा प्रयोग सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
 - स्थानीय तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन, अभिलेखिकरण तथा वितरण
 - आधारभूत तथ्यांक संकलन र व्यवस्थापन : जनसाङ्ख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कूल ग्राहस्थ्य उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, मानव विकास सूचकाङ्क, राजश्व तथा आयव्यय समेतको तथ्याङ्क सङ्कलन र प्रशोधन गरी सूचना प्रणालीमा आवद्धता र पार्श्व चित्र तथा श्रोत नक्साको अद्यावधिक एवं अभिलेख
 - बेरोजगारको तथ्यांक संकलन
 - स्थानीय व्यापारको तथ्याङ्क प्रणाली र अध्ययन अनुसन्धान
 - सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी स्थानीय तथ्याङ्क र सूचना व्यवस्थापन
 - सम्पन्न भएका तथा चालू योजनाको विवरण
 - विषयक्षेत्रगत सूचना, तथ्यांकको संकलन, अभिलेख
 - प्रदेश तथा संघसँग तथ्यांक एवं सूचना आदानप्रदान र समन्वय
 - सम्भाव्य प्राकृतिक श्रोत तथा साधनको अभिलेख (प्रोफाइल) व्यवस्थापन
 - नगरपालिकाको आवधिक तथा वार्षिक कार्यक्रम र बजेट स्वीकृति ।

(ग) **सडक तथा यातायात व्यवस्था शाखा**

- स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक तथा यातायात सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा नियमन
- स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, भोलुङ्गे पुल, पुलेसा र तटबन्धन सम्बन्धी गुरुयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन र स्तरोन्नतिका आयोजनाको पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन, मर्मत, सम्भार
- यातायात सुरक्षा व्यवस्थापन र नियमन
- स्थानीय सार्वजनिक यातायातको रुट निर्धारण, अनुमति, नवीकरण, खारेजी, सेवाको गुणस्तर, भाडा दर निर्धारण र नियमन
- ट्याक्सी अटो रिक्सा, रिक्सा, ठेला सेवा अनुमती, व्यवस्थापन र नियमन र अभिलेख
- ट्रली बस, ट्रामजस्ता मध्यम क्षमताका मास ट्रान्जिट प्रणालीको नीति, योजना, मापदण्ड, कार्यान्वयन, नियमन
- वातावरणमैत्री, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, अपाङ्गता र लैङ्गिकमैत्री यातायात प्रणालीको प्रवर्द्धन
- आधारभूत यातायात सम्बन्धमा प्रदेश सरकारसंग समन्वय
- यातायात क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि
- यातायात सुविधामा नागरिकको सरल, सहज र समान पहुँच
- यातायात क्षेत्रमा वातावरणमैत्री प्रविधिलाई प्रोत्साहन
- निजी यातायात नियमन व्यवस्थापन र अभिलेखन

(घ) **जलविद्युत, उर्जा, सडक वत्ती शाखा**

- साना जलविद्युत आयोजना, नवीकरणीय उर्जा तथा वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी प्रविधि विकास र हस्तान्तरण, क्षमता अभिवृद्धि/प्रवर्द्धन,

- विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियमन
- जनसहभागितामा आधारित स्वदेशी लगानीलाई प्राथमिकता दिदै जलस्रोतको बहुउपयोगी विकास कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन
- स्थानीय विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियमन
- सडक वतीको व्यवस्था

(ड) सिँचाई तथा जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण शाखा

- सिँचाई सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड निर्धारण र नियमन
- सिँचाई सम्बन्धी गुरुयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन र स्तरोन्नतिका आयोजनाको पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन, मर्मत, सम्भार र नियमन,
- स्थानीय साना, सतह तथा भूमिगत सिँचाई प्रणालीको सञ्चालन निर्माण, सुधार, मर्मत सम्भार तथा सेवा शुल्कको निर्धारण र सङ्कलन व्यवस्थापन
- जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण सम्बन्धी स्थानीय योजना निर्माण
- तटबन्ध, नदी नियन्त्रण तथा नदी व्यवस्थापन र नियमन
- साना जल उपयोग सम्बन्धी आयोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन ।

(च) खानेपानी व्यवस्थापन उपशाखा

- स्थानीय खानेपानी सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- खानेपानी महसुल निर्धारण र खानेपानी सेवा व्यवस्थापन
- सार्वजनिक स्थलमा पिउने पानी व्यवस्थापन
- पानी मुहानको संरक्षण
- स्वच्छ खानेपानी आपूर्ति सम्बन्धी अन्य विषय ।

(छ) सार्वजनिक निजी साभेदारी इकाई

- स्थानीय सार्वजनिक-निजी साभेदारी सम्बन्धी स्थानीय नीति, योजना निर्माण
- स्थानीय सार्वजनिक-निजी साभेदारीका आयोजना छनौट तथा कार्यान्वयन
- सार्वजनिक सामुदायिक साभेदारी
- स्थानीय विकासमा निजी क्षेत्रको प्रवर्द्धन

४. सामाजिक विकास महाशाखा

(क) कृषि, पशुपन्छी तथा सहकारी कार्यालय

कृषि

- कृषि, कृषि प्रसार, कृषि उत्पादन व्यवस्थापनसम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- कृषि बजार सूचना, कृषि बजार तथा हाटबजारको पूर्वाधार निर्माण, साना सिँचाई निर्माण, तालिम, प्रविधि प्रसार, प्राविधिक टेवा, कृषि सामग्री आपूर्ति र कृषक क्षमता विकास कार्यक्रमको सञ्चालन
- कृषिजन्य प्राकृतिक प्रकोप तथा महामारी रोगको नियन्त्रण
- कृषि वातावरण संरक्षण तथा जैविक विविधताको संरक्षण र प्रवर्द्धन
- कृषि प्रसार तथा जनशक्तिको प्रक्षेपण, व्यवस्थापन र परिचालन
- उच्च मूल्ययुक्त कृषिजन्य वस्तुको प्रवर्द्धन, विकास तथा बजारीकरण

- कृषिसम्बन्धी बीमा र कर्जा सहजीकरण
- शीत भण्डारणको व्यवस्थापन
- कृषकहरूको क्षमता अभिवृद्धि, प्राविधिक सेवा, टेवा, सीप विकास र सशक्तीकरण
- कृषि बीउविजन, नश्ल, मलखाद र रसायन तथा औषधिहरूको आपूर्ति, उपयोग र नियमन
- कृषक समूह, कृषि सहकारी र कृषि सम्बन्धी स्थानीय सङ्घ संस्थाहरूको समन्वय, व्यवस्थापन र नियमन
- कृषि सम्बन्धी प्रविधिको संरक्षण र हस्तान्तरण
- कृषि तथ्याङ्कको व्यवस्थापन र सूचना प्रणाली तथा कृषि सम्बन्धी सूचनाको प्रचारप्रसार
- कृषि स्रोत केन्द्रको स्थापना र व्यवस्थापन
- कृषि उपज संकलन केन्द्रको व्यवस्थापन

पशुपन्छी

- पशुपालन र पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- पशुपन्छी बजार सूचना, हाटबजारको पूर्वाधार निर्माण, तालिम, प्राविधिक टेवा, कृषक क्षमता विकास कार्यक्रमको सञ्चालन र नियमन
- पशुपन्छीजन्य प्राकृतिक प्रकोप तथा महामारी रोगको नियन्त्रण
- पशुपन्छी चिकित्सा सेवाको व्यवस्थापन,
- पशुनश्ल सुधार पद्धति विकास र व्यवस्थापन
- पशुपन्छी सम्बन्धी बीमा र कर्जा सहजीकरण
- स्थानीय चरन तथा खर्क विकास र व्यवस्थापन
- पशु आहारको गुणस्तर नियन्त्रण र नियमन
- स्थानीयस्तरमा पशुपन्छी सम्बन्धी तथ्याङ्कको व्यवस्थापन र सूचना प्रणाली
- पशु बधशाला र शीत भण्डारणको व्यवस्थापन र नियमन
- पशुपालन तथा पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी अन्य कार्य ।

सहकारी

- सहकारी संस्था सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्डको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन
- स्थानीय सहकारी संस्थाको दर्ता, अनुमति, खारेजी र विघटन
- वचत तथा ऋण सहकारी संस्था परिचालन सम्बन्धी स्थानीय मापदण्ड निर्धारण र नियमन
- सहकारी सम्बन्धी राष्ट्रिय, केन्द्रीय, विषयगत, प्रादेशिक र स्थानीय संघ संस्थासँग समन्वय र सहकार्य
- सहकारी सम्बन्धी स्थानीय तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान
- स्थानीय सहकारीको क्षमता अभिवृद्धि
- स्थानीय सहकारी क्षेत्रको प्रवर्द्धन, विकास र परिचालन ।

(ख) आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा कार्यालय

- प्रारम्भिक बाल शिक्षा तथा विद्यालय शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक शिक्षा (गुरुकुल, मदरसा, गुम्बा आदि), निरन्तर सिकाइ तथा विशेष शिक्षा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन
- प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको योजना तर्जुमा, सञ्चालन, अनुमति र नियमन
- पाठ्यक्रम र पाठ्यसामग्रीको वितरण तथा कार्यान्वयन
- विद्यालय शिक्षक तथा कर्मचारी व्यवस्थापन
- विद्यालयको नक्साङ्कन, अनुमति, स्वीकृति, समायोजन तथा नियमन
- शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण र मर्मत सम्भार
- आधारभूत तह (कक्षा ८) को परीक्षा व्यवस्थापन
- विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धीको परीक्षण र व्यवस्थापन
- विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन
- शैक्षिक परामर्श सेवाको अनुमति तथा नियमन
- स्थानीयस्तरको शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवर्द्धन र स्तरीकरण
- माध्यमिक तहसम्मको शैक्षिक कार्यक्रमको समन्वय र नियमन
- स्थानीय पुस्तकालय, वाचनालय तथा सामुदायिक अध्ययन केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन ।

(ग) आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई कार्यालय

- आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको निर्माण, कार्यान्वयन तथा नियमन
- राष्ट्रिय तथा प्रदेशस्तरीय लक्ष्य र मापदण्ड बमोजिम स्थानीयस्तरको स्वास्थ्य सम्बन्धी लक्ष्य र गुणस्तर निर्धारण
- राष्ट्रिय र प्रादेशिक मापदण्ड अनुरूप जनरल अस्पताल, नर्सिङ्ग होम, निदान केन्द्र तथा अन्य स्वास्थ्य संस्थाहरूको क्लिनिक दर्ता, सञ्चालन अनुमति र नियमन
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन र प्रवर्द्धन
- अस्पताल र अन्य स्वास्थ्य संस्थाको स्थापना तथा सञ्चालन
- स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी भौतिक पूर्वाधार विकास तथा व्यवस्थापन
- सरसफाई सचेतनाको अभिवृद्धि
- रक्त सञ्चार सेवा तथा स्थानीय र शहरी स्वास्थ्य सेवा
- औषधि पसल सञ्चालन र नियमन
- औषधिजन्य वनस्पति, जटीबुटी र अन्य औषधिजन्य वस्तुको उत्पादन, प्रशोधन र वितरण
- स्वास्थ्य बीमा लगायतका सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको व्यवस्थापन
- औषधि तथा अन्य मेडिकल उत्पादनहरूको न्यूनतम मूल्य निर्धारण र नियमन
- औषधिको उचित प्रयोग र सूक्ष्मजीव निरोधक प्रतिरोध न्यूनीकरण
- औषधि र स्वास्थ्य उपकरणको खरीद, भण्डान र वितरण
- स्वास्थ्य सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन
- जनस्वास्थ्य निगरानी (पब्लिक हेल्थ सर्भेलेन्स)
- प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुनर्स्थापनात्मक र प्यालिएटिभ स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन

- स्वस्थ जीवनशैली, पोषण, शारीरिक व्यायाम, योग अभ्यास, स्वास्थ्य वृत्तको पालना, पञ्चकर्म लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाको प्रवर्द्धन
- जुनोतिक र कीटजन्य रोगको नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन
- सुर्ति, मदिरा र लागू पदार्थजन्य वस्तुको प्रयोग नियन्त्रण तथा सचेतना अभिवृद्धि
- आयुर्वेदिक, युनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवाको व्यवस्थापन
- जनस्वास्थ्य, आपत्कालीन स्वास्थ्य तथा महामारीको नियन्त्रण योजना र कार्यान्वयन
- सरुवा तथा नसर्ने रोगको नियन्त्रण तथा रोकथाम
- आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह ।

(घ) लैंगिक समानता तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा

१. लैंगिक समानता इकाई

- महिला हक सम्बन्धी नीति, योजना कार्यान्वयन, समन्वय र नियमन
- महिलाको आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक सशक्तिकरण, क्षमता विकास
- लैंगिक हिंसा निवारणका लागि निरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक, संरक्षणात्मक उपाय र पुनःस्थापना
- लैंगिक उत्तरदायी बजेट

२. युवा तथा बालबालिकाइकाई

- बालबालिकाको हकहीत संरक्षण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- बालबालिकाको हकहीत संरक्षण
- बालमैत्री शासकीय प्रवन्ध, बाल क्लब, बाल संरक्षण समिति तथा बाल सञ्जाल
- बालबालिकाको हकहीत संरक्षण सम्बन्धमा संघ, प्रदेश तथा अन्य निकायसँग सम्पर्क, समन्वय तथा सहकार्य,
- बालबालिका परिवार सहयोग
- बैकल्पिक स्याहार पद्धतिको कार्यान्वयन
- बाल न्याय
- बाल गृह, पुनःस्थापना केन्द्र, शिशु स्याहार केन्द्र र बाल विकास केन्द्र व्यवस्थापन
- असहाय बालबालिकाका, सडक बालबालिका व्यवस्थापन
- बाल हिंसा नियन्त्रण
- बालसुधार तथा पुनःस्थापना केन्द्र स्थापना, संचालन अनुमती र नियमन
- आपत्कालीन बाल उद्धार कोष स्थापना र व्यवस्थापन
- युवा जागरण, सशक्तिकरण र परिचालन
- युवा सीप, उद्यमशिलता तथा नेतृत्व विकास

३. अपांगता भएका व्यक्ति तथा जेष्ठ नागरिक इकाई

- जेष्ठ नागरिकको लगत, परिचयपत्र, सम्मान, स्वास्थ्य सुविधा, सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी कार्य
- जेष्ठ नागरिक क्लब, दिवा सेवा केन्द्र, भेटघाटस्थल, आश्रय केन्द्रको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन
- सङ्घ तथा प्रदेशसँगको समन्वयमा अपाङ्गता पुनःस्थापना केन्द्र तथा असक्त स्याहार केन्द्रको सञ्चालन र व्यवस्थापन

- अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा असहायको लगत अद्यावधिक, परिचयपत्र वितरण, सामाजिक सुरक्षा तथा सुविधाको व्यवस्थापन तथा वितरण
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिमैत्री पूर्वाधार निर्माण तथा सञ्चालन
- अपाङ्गता भएका व्यक्ति र असक्तहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य ।
- एकल महिला सम्बन्धी कार्य

४. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तथा व्यक्तिगत घटना दता इकाई

- सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, नियमन र अध्ययन अनुसन्धान
- सङ्घ तथा प्रदेशले निर्धारण गरेको मापदण्ड बमोजिम सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन
- सामाजिक सुरक्षाको कार्यान्वयनको लागि सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सङ्घ संस्थासँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य
- स्थानीय सामाजिक सुरक्षा योजना र व्यवस्थापन तथा आवश्यक तथ्यांक संकलन एवं व्यवस्थापन
- आधुनिक प्रविधिमाफत व्यक्तिगत घटना दर्ता (जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाईसराई, सम्बन्ध विच्छेद र धर्मपुत्र धर्मपुत्री), अभिलेख व्यवस्थापन तथा प्रतिवेदन

(ड) उद्योग तथा उद्यमशिलता विकास र खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षणशाखा

उद्योग

- लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको दर्ता, नवीकरण, खारेजी र नियमन
- लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको विकास र प्रवर्द्धन
- उद्यमशिलता प्रवर्द्धन
- व्यापारिक फर्म, पसलको दर्ता, अनुमति, नवीकरण, खारेजी र नियमन
- सीप विकास सम्बन्धी कार्यको प्रवर्द्धन ।

खानी तथा खनिज

- खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजनाको कार्यान्वयन र नियमन,
- ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो, नुन, स्लेट, खरीढुङ्गा, फायरक्लेजस्ता खानीजन्य वस्तु सर्वेक्षण, अन्वेषण र उत्खनन सम्बन्धी कार्य ।
- ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, नुन, माटो, खरीढुङ्गा, फायरक्ले तथा स्लेट आदि खानीजन्य वस्तुको संरक्षण, विकास, उपयोग सम्बन्धी दर्ता, अनुमति, नवीकरण, खारेजी व्यवस्थापन र नियमन
- खानी तथा खनिज पदार्थ सम्बन्धी सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेखन तथा व्यवस्थापन
- भौगर्भिक नक्सा प्रकाशन ।

(च) रोजगार प्रवर्द्धन तथा गरिबी न्यूनीकरणशाखा

- गरिबी निवारण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, नियमन र अध्ययन अनुसन्धान
- गरिबी निवारणको स्थानीय रणनीति तर्जुमा
- गरिब घरपरिवार पहिचानसम्बन्धी स्थानीय सर्वेक्षण, सूचना व्यवस्थापन र नियमन
- गरिबी निवारण सम्बन्धी राष्ट्रिय, प्रादेशिक र स्थानीय संस्थासँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य

- रोजगार तथा बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन र सूचना प्रणालीको स्थापना
 - स्थानीयस्तरमा रहेका विदेशी श्रमिकको लगत सङ्कलन तथा सूचना व्यवस्थापन
 - पहिचान भएका गरिब घरपरिवार एवं लक्षित समूह सम्बन्धी स्थानीय योजना, कार्यक्रम, स्रोत परिचालन र व्यवस्थापन
 - स्थानीय तहमा सुकुम्बासीको पहिचान र अभिलेख व्यवस्थापन
 - सुकुम्बासी सम्बन्धी जीविकोपार्जन र बसोबास व्यवस्थापन
 - रोजगारीका अवसरहरूको सिर्जना
- (छ) **खेलकुद तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप इकाई**
- स्थानीयस्तरमा खेलकुद प्रशासन तथा सङ्घ संस्थाको नियमन र समन्वय
 - खेलकुदको संरचनाको पूर्वाधार निर्माण, सञ्चालन तथा विकास
 - खेलकुदको विकास र प्रवर्द्धन
 - खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना र सहभागीता
 - अतिरिक्त क्रियाकलाप सम्बन्धी विषय ।
- (ज) **संस्कृति, सम्पदा, ललितकला तथा पर्यटन प्रवर्द्धन इकाई**
- भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धी स्थानीयस्तरको नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
 - पुरातत्व, प्राचीन स्मारक तथा सङ्ग्रहालयको संरक्षण, सम्भार, प्रवर्द्धन र विकास
 - परम्परागत रूपमा चलिआएका जात्रा तथा पर्वको सञ्चालन र व्यवस्थापन
 - स्थानीय महत्वका धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाको व्यवस्थापन
 - पर्यटकीय महत्वका स्थल तथा सम्पदाको पहिचान, संरक्षण र प्रवर्द्धन
 - पर्यटन पूर्वाधार विकास तथा प्रोत्साहन
 - पुरातात्विक, धार्मिक महत्वका सम्पदाहरूको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन
 - भाषा, संस्कृति, जात्रा, पर्व र ललितकलाको संरक्षण, प्रवर्द्धन र विकास ।
- (झ) **गैरसरकारी संस्थापरिचालन, समन्वय तथा नियमन इकाई**
- स्थानीयस्तरमा समाजकल्याण सम्बन्धी संघसंस्था (गैरसरकारी, सामाजिक तथा सामुदायिक संघसंस्था) को दर्ता, नवीकरण, परिचालन तथा नियमन
 - गुठी, कोष तथा अन्य ट्रष्टहरूको व्यवस्थापन
 - निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्य
 - सामाजिक संघसंस्था सम्बन्धी अन्य विषय ।
५. **वन, वातावरण, फोहरमैला तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा**
- (क) **वन, वन्यजन्तु तथा भू-संरक्षण कार्यालय**
- वन, जङ्गल, वन्यजन्तु, चराचुरुङ्गी, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
 - सामुदायिक, ग्रामीण तथा शहरी, धार्मिक, कबुलियती वनको संरक्षण, सम्बर्द्धन, उपयोग र नियमन
 - वन उपभोक्ता समूहको व्यवस्थापन
 - मध्यवर्ती क्षेत्रको सामुदायिक, धार्मिक र कबुलियती वनको व्यवस्थापन

- नदी किनार, नदी उकास, दहत्तर, वहत्तर, नहर किनार तथा सडक किनारमा वृक्षारोपण व्यवस्थापन
 - निजी तथा व्यवसायिक वनको प्रवर्द्धन र नियमन
 - सार्वजनिक खाली जग्गा, पाखा वा क्षेत्रमा वृक्षारोपण, सम्भार, उपयोग र व्यवस्थापन
 - जडीबुटी तथा अन्य गैरकाष्ठ वन पैदावार सम्बन्धी सर्भेक्षण, उत्पादन, सङ्कलन, प्रवर्द्धन, प्रशोधन, र बजार व्यवस्थापन
 - वनबीऊ बगैँचा स्थापना, व्यवस्थापन र प्रवर्द्धन
 - नर्सरी स्थापना, बिरुवा उत्पादन, वितरण, वृक्षारोपण र प्रवर्द्धन
 - वन्यजन्तु र चराचुरुङ्गीको संरक्षण, व्यवसायिक पालन, उपयोग र अनुगमन
 - वन्यजन्तुवाट स्थानीय समुदायमा पर्ने प्रभाव रोकथाम, व्यवस्थापन
 - स्थानीय प्राणी उद्यान (चिडियाखाना) को स्थापना र सञ्चालन
 - स्थानीय वन्यजन्तु पर्यटन र आयआर्जन
 - स्थानीयस्तरमा आखेटोपहारको व्यवस्थापन
 - वन, वन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गीको अभिलेखाङ्कन र अध्ययन अनुसन्धान
 - रैथाने प्रजातिको संरक्षण र प्रवर्द्धन
 - मिचाहा प्रजातिको नियन्त्रण
 - जैविक विविधताको अभिलेख
 - सामुदायिक भूसंरक्षण र सोमा आधारित आय आर्जन कार्यक्रम
 - भूसंरक्षण र जलाधार व्यवस्थापनजन्य सामुदायिक अनुकूलन
 - जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्य
 - आय आर्जनमा आधारित जडीबुटीको संरक्षण, प्रवर्द्धन, व्यवस्थापन
- (ख) वातावरण, पर्यावरण एवं जलाधारक्षेत्र संरक्षण उपशाखा
- स्वच्छ तथा स्वस्थ वातावरण र जलाधार तथा वन्यजन्तुको संरक्षण व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
 - हरियाली तथा हरित क्षेत्रको प्रवर्द्धन
 - वायु तथा ध्वनीको प्रदूषण नियन्त्रण
 - हानिकारक पदार्थहरूको नियमन तथा नियन्त्रण
 - वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरण
 - न्यून कार्बनमुखी तथा वातावरणमैत्री विकास अवलम्बन
 - वातावरण संरक्षण क्षेत्र निर्धारण र व्यवस्थापन
 - पहिरो नियन्त्रण
 - जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्यक्रम
- (ग) फोहरमैला व्यवस्थापन उपशाखा
- फोहरमैला सङ्कलन, पुनः उपयोग, प्रशोधन, विसर्जन र सोको सेवा शुल्क निर्धारण र नियमन
 - ल्याण्डफिल साईट व्यवस्थापन
 - ढल निकास
 - सरसफाई तथा स्वास्थ्यजन्य फोहोरमैलाको व्यवस्थापन
 - सार्वजनिक शौचालय व्यवस्थापन

(घ) **विपद् व्यवस्थापन उपशाखा (बारुणयन्त्र, एम्बुलेन्स तथा यन्त्र उपकरण परिचालन समेत)**

- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा स्थानीयस्तरका आयोजनाको कार्यान्वयन र नियमन
- विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, जोखिम न्यूनीकरण कार्य योजना
- विपद् पूर्व तयारी, खोज तथा उद्धार, राहत सामग्रीको पूर्व भण्डारण, वितरण र समन्वय
- विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्साङ्कन तथा बस्तीहरूको पहिचान र स्थानान्तरण
- विपद् व्यवस्थापनमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय समुदाय, संघ संस्था, निजीक्षेत्रसँग सहयोग, समन्वय र सहकार्य
- विपद् कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत साधनको परिचालन
- विपद् पश्चात् स्थानीयस्तरको पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण
- विपद् सम्बन्धी तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान
- प्राकृतिक प्रकोपको रोकथाम र पूर्व तयारी
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि पूर्व सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन,
- बारुण यन्त्र तथा एम्बुलेन्सको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन
- स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन प्रणाली

अनुसूची -३

(नियम ४ को उपनियम (३) संग सम्बन्धित)

वडा समितिबाट सम्पादन हुने कार्य

(क) वडा स्तरीय तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिक गर्ने:

- आफ्नो वडा भित्रको वस्तुगत विवरण (नदीनाला, जैविक विविधता, खनिज पदार्थ, जनसंख्याको वनोट, आर्थिक अवस्था, उद्योगधन्दा, शिक्षा तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी विवरण आदि) तयार गर्ने, अद्यावधिक गर्दै लैजाने,
- निजी घर तथा घरपरिवारको लगत राख्ने,
- ऐतिहासिक, पुरातात्विक, सांस्कृतिक तथा धार्मिक महत्वका सम्पदा, प्राचीन स्मारक, सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन, सार्वजनिक, ऐलानी, पर्ती जग्गाको लगत राख्ने तथा संरक्षण गर्ने,
- खुला क्षेत्र, चोक, घाट, पाटी, पौवा, सत्तल, धर्मशाला, मठ, मन्दिर, गुम्वा, मस्जिद, देवस्थल, मदरसा, पर्ति जग्गा, डाँडापाखा, चरनक्षेत्र, पानीको मूल, पोखरी, तलाउ, इनार, कुवा, धारा, ढुंगेधारा, गुठीघर, बाटो, सडक, पुल पुलेसा, कुलो नहर, पानी घट्ट, मिलको तथ्याङ्क सङ्कलन गरी अद्यावधिक लगत राख्ने, संरक्षण गर्ने र खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचना सहितको वडाको पार्श्व चित्र तयार तथा अद्यावधिक गर्ने ।

(ख) वडाका विकास निर्माणका योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा आवधिक प्रगति समीक्षा गर्ने:

- सहभागीतामूलक योजना तर्जुमा प्रणाली अनुसार बस्ती वा टोलस्तरबाट योजना तर्जुमा प्रक्रिया अवलम्बन गरी बस्ती तथा टोलस्तरीय योजनाको माग सङ्कलन, प्राथमिकीकरण तथा छनौट गर्ने,
- टोल विकास संस्थाको गठन र परिचालन तथा वडाभित्र सञ्चालन हुने योजनाहरूका लागि उपभोक्ता समितिको गठन तथा सोको अनुगमन गर्ने,
- वडाभित्रका योजना तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण, मर्मत सम्भार, रेखदेख तथा व्यवस्थापन गर्ने,

(ग) **वडाका विकास निर्माणका कार्यहरु गर्ने:**

- बालउद्यानको व्यवस्था गर्ने,
- अनौपचारिक शिक्षा कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने,
- पुस्तकालय, वाचनालय, सामुदायिक सिकाई केन्द्र, बालक्लव तथा बालसञ्जालको सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने,
- वडा तहको स्वास्थ्य केन्द्र तथा उप केन्द्रको व्यवस्थापन गर्ने,
- बालबालिकाहरूलाई वि.सि.जि., पोलियो, भिटामिन “ए” को व्यवस्था गर्ने,
- पोषण कार्यक्रमको सञ्चालन गर्ने,
- वडा तहमा स्वास्थ्य जनचेतना विकास तथा स्वास्थ्य सूचना कार्यक्रमको सञ्चालन गर्ने,
- शहरी तथा ग्रामीण स्वास्थ्य क्लिनिकको सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- सार्वजनिक शौचालय तथा स्नान गृहको निर्माण र व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,
- वडास्तरीय सामुदायिक धाराको प्रबन्ध, कुवा, इनार तथा पोखरीको निर्माण, संरक्षण र गुणस्तर नियमन गर्ने,
- घरबाट निकास हुने फोहरमैलाको सङ्कलन र व्यवस्थापन, चोक तथा गल्लीहरूको सरसफाई, ढल निकास, मरेका जनावरको व्यवस्थापन, सतही पानीको निकास तथा पानीको स्रोत संरक्षण गर्ने, गराउने,
- कृषि तथा फलफूल नर्सरीको स्थापना, समन्वय र प्रवर्द्धन तथा वडास्तरीय अगुवा कृषक तालिमको अभिमुखीकरण गर्ने,
- कृषि मलको माग सङ्कलन गर्ने,
- कृषिमा लाग्ने रोगहरूको विवरण तयार गर्ने,
- पशुपंछी विकास तथा छाडा चौपायाको व्यवस्थापन,
- वडाभित्रको चरन क्षेत्र संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने,
- स्थानीय समुदायका चाडपर्व, भाषा संस्कृतिको विकासको लागि कला, नाटक, जनचेतनामूलक तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम गर्ने गराउने,
- स्थानीय मौलिकता भल्किने सांस्कृतिक रीतिरीवाजलाई संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्ने,
- वडाभित्र खेलकुद पूर्वाधारको विकास गर्ने,
- अन्तर विद्यालय तथा बालक्लव मार्फत खेलकूद कार्यक्रमको सञ्चालन गर्ने गराउने,
- वडा क्षेत्रभित्रको बाटोघाटो चालू अवस्थामा राख्ने तथा राख्न सहयोग गर्ने,
- वडाभित्रका सडक अधिकारक्षेत्रमा अवरोध र अतिक्रमण गर्न नदिने,
- बाटोघाटोको बाढी, पहिरो पन्छाउने,
- घरेलु उद्योगको लगत सङ्कलन तथा सम्भाव्यता पहिचान गर्ने,
- वडाभित्र घरेलु उद्योगको प्रवर्द्धन गर्ने,
- प्रचलित कानून बमोजिम व्यक्तिगत घटना दर्ता, अद्यावधिक र सोको अभिलेख संरक्षण गर्ने,
- व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण तथा अभिलेख अद्यावधिक गर्ने,
- वडालाई बालमैत्री बनाउने, .

- वडाभित्र आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पछि परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत समुदायको अभिलेख राखी सामाजिक र आर्थिक उत्थान सम्बन्धी काम गर्ने,
- विभिन्न समुदायका बीच सामाजिक सदभाव र सौहार्दता कायम गर्ने,
- बालविवाह, महिला विरुद्धको हिंसा, छुवाछुत, दहेज तथा दाइजो, हलिया प्रथा, छाउपडी, कमलरी प्रथा, बालश्रम, मानव बेचबिखन, निरक्षरता जस्ता सामाजिक कुरिती र अन्धविश्वासको अन्त्य गर्ने, गराउने,
- प्रचलित कानूनको अधीनमा रही मालपोत, एकिकृत सम्पत्ति कर, व्यवसाय कर, वहाल कर, विज्ञापन कर, सःशुल्क पार्किङ्ग,सिफारिस दस्तुर, सवारी साधन कर, मनोरञ्जन करको लेखाजोखा र सङ्कलन गरी नगरपालिकामा प्रतिवेदन सहित रकम बुझाउने,
- असक्त बिरामी भएको बेवारिस वा असहाय व्यक्तिलाई नजिकको अस्पताल वा स्वास्थ्य केन्द्रमा पुर्याई औषधोपचार गराउने,
- असहाय वा बेवारिस व्यक्तिको मृत्यु भएमा निजको दाह संस्कारको व्यवस्था मिलाउने,
- सडक बालबालिकाको उद्धार र पुनर्स्थापना गर्ने, गराउने,
- वडाभित्रको सामुदायिक वन, वनजन्य सम्पदा र जैविक विविधताको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने,
- वडा, टोल, बस्तीस्तरमा हरियाली क्षेत्र बिस्तार गर्ने गराउने,
- वडालाई वातावरणमैत्री बनाउने,
- प्राङ्गारिक कृषि, सुरक्षित मातृत्व, विद्यार्थी भर्ना, पूर्ण खोप, खुला दिशामुक्त सरसफाई, वातावरणमैत्री तथा बालमैत्री शासनजस्ता प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरू गर्ने, गराउने ।

(घ) कानून बमोजिमका नियमन कार्य गर्ने:

- वडाभित्र सञ्चालित विकास योजना, आयोजना तथा संलग्न उपभोक्ता समितिहरूका कार्यको नियमन गर्ने,
- घरनिर्माण गुणस्तर तथा भवन संहिता र मापदण्ड अनुसार भए नभएको अनुगमन गर्ने, सिकर्मी, डकर्मिलाई भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण सम्बन्धी तालिम दिने,
- खाद्यान्न, माछा, मासु, तरकारी, फलफूल, पेय पदार्थ तथा उपभोग्य सामग्रीको गुणस्तर र मूल्यसूची अनुगमन गरी उपभोक्ता हित संरक्षण गर्ने,
- वडाभित्रका उद्योग धन्दा र व्यवसायको प्रवर्द्धन गरी लगत राख्ने,
- हाट बजारको व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,
- विद्युत चुहावट तथा चोरी नियन्त्रण गर्ने ।
- आफ्नो भौगोलिक क्षेत्र भित्रको निर्माण कार्य तथा अन्य सेवको प्रयोजनका लागि निर्माण सामग्री, ज्याला, भाडा, तथा महशूलको स्थानीय दररेट तोक्न न.पा. मा सिफारिश गर्ने ।
- आफ्नो वडाभित्रका उपभोक्ता समिति, सहकारी संस्था, निजी क्षेत्र लगायतका सबै विकास साभेदारहरूसँग विकास निर्माण तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा समन्वय गर्ने ।
- समय समयमा नेपाल कानूनले तोकेबमोजिम अन्य काम गर्ने ।

(ङ) अभिलेख व्यवस्थापन, सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने

- पञ्जिकरण, नागरिकता तथा अभिलेख व्यवस्थापन
- संघीय कानून र मापदण्ड बमोजिम नगरपालिकामा व्यक्तिगत घटना (जन्म,मृत्यु, विवाह, बसाइ सराइ, सम्बन्ध विच्छेद र धर्मपुत्र र धर्मपुत्री) को दर्ता,

- आधुनिक प्रविधि अपनाई व्यक्तिगत घटनाको अभिलेख व्यवस्थापन र प्रतिवेदन,
- नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रका लागि सिफारिस लगायतका महत्वपूर्ण अभिलेखको व्यवस्थापन,
- स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- स्थानीय स्तरको अभिलेख व्यवस्थापन ।
- नाता प्रमाणित गर्ने,
- नागरिकता तथा नागरिकताको प्रतिलिपि लिनका लागि सिफारिस गर्ने,
- बहाल करको लेखाजोखा सिफारिस गर्ने,
- कोठा खोल्न रोहबरमा बस्ने,
- मोही लगत कट्टाको सिफारिस गर्ने,
- घरजग्गा करको लेखाजोखा सिफारिस गर्ने,
- जन्म मिति प्रमाणित गर्ने,
- व्यापार व्यवसाय बन्द भएको, सञ्चालन नभएको वा व्यापार व्यवसाय हुँदै नभएको सिफारिस गर्ने,
- मिलापत्रको कागज गराउने निवेदन दर्ता गर्न सिफारिस गर्ने,
- विवाह प्रमाणित तथा अविवाहित प्रमाणित गर्ने,
- निःशुल्क वा सशुल्क स्वास्थ्य उपचारको सिफारिस गर्ने,
- अङ्ग्रेजी माध्यममा सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने,
- घरपाताल प्रमाणित गर्ने,
- व्यक्तिगत विवरण प्रमाणित गर्ने,
- पुर्जामा घरकायम गर्ने सिफारिस गर्ने,
- फरक/फरक नाम, थर, जन्म मिति तथा प्रमाणित दुवै नाम गरेको व्यक्ति एकै हो भन्ने सिफारीश गर्ने,
- नाम, थर,जन्म मिति संशोधनको सिफारिस गर्ने,
- जग्गा धनीपूजा हराएको सिफारिस गर्ने,
- कागज र मन्जुरीनामा प्रमाणित गर्ने,
- कित्ताकाट गर्न सिफारिस गर्ने,
- संरक्षक प्रमाणित गर्ने तथा संस्थागत र व्यक्तिगत संरक्षक सिफारिस गर्ने,
- जीवितसँगको नाता प्रमाणित गर्ने,
- हकवाला वा हकदार प्रमाणित गर्ने,
- नामसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- जग्गाको हक सम्बन्धमा सिफारिस गर्ने,
- मृतकसँगको नाता प्रमाणित तथा सज्मिन सिफारिस गर्ने,
- उद्योग ठाउँसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- जीवित रहेको सिफारिस गर्ने,
- पूर्व प्राथमिक विद्यालय खोल्न सिफारिस गर्ने
- जग्गा मूल्याङ्कन सिफारिस प्रमाणित गर्ने,
- विद्यालयको कक्षा थप गर्न सिफारिस गर्ने,
- पालन पोषणको लागि सिफारिस गर्ने,

- वैवाहिक अङ्कित नागरिकता सिफारिस गर्ने,
- आर्थिक अवस्था कमजोर वा बिपन्नता प्रमाणित गर्न वा आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता प्रमाणित
- विद्यालय ठाउँ सारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- धारा तथा विद्युत जडानको लागि सिफारिस गर्ने,
- प्रचलित कानून अनुसार प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिमको अन्य सिफारिस वा प्रमाणित गर्ने ।

अनुसूची - ४

(नियम ४ को उपनियम (४) सँग सम्बन्धित)

प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष तथा सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार

१. **प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार:** (१) प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः
 - (क) नगर सभा तथा नगरकार्यपालिकाको बैठक बोलाउने र बैठकको अध्यक्षता गर्ने ।
 - (ख) नगर सभा तथा नगर कार्यपालिकाको बैठकमा बैठकको कार्यसूची तथा प्रस्ताव पेश गर्ने, गराउने ।
 - (ग) नगरपालिकाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तयार गरी सभामा पेश गर्ने ।
 - (घ) नगरकार्यपालिकाको निर्णयमा नगर सभाको अधिवेशनको आव्हान र समापनको घोषणा गर्ने ।
 - (ङ) नगरपालिकाका उपप्रमुख वा सदस्यलाई नगरपालिकाको कार्य विभाजन नियमावली अनुरूपको विषयगत कार्य जिम्मेवारी बाँडफाँड तथा हेरफेर गर्ने ।
 - (च) नगरसभा र नगर कार्यपालिकाको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
 - (छ) नगर कार्यपालिकाको दैनिक कार्यको सामान्य रेखदेख, निर्देशन र नियन्त्रण गर्ने ।
 - (ज) उपप्रमुख तथा सदस्यलाई नगरपालिकाको कामका लागि स्वदेशभित्र काजमा खटाउने ।
 - (झ) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको सात दिनसम्मको विदा वा स्वदेशभित्रको काज स्वीकृत गर्ने ।
 - (ञ) नगरपालिकाको चल अचल सम्पत्ति हेरविचार तथा मर्मत सम्भार गर्ने गराउने र आम्दानी, खर्च, हिसाब र अन्य कागजपत्र सुरक्षित राख्ने, राख्न लगाउने ।
 - (ट) प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम आवश्यक सिफारिस गर्ने ।
 - (ठ) नगर सभा वा नगरकार्यपालिकाले तोकेका अन्य काम गर्ने ।
- (२) प्रमुखले आफ्नो अनुपस्थितिमा उपप्रमुखलाई कार्यवाहक प्रमुख तोक्नु पर्नेछ ।
२. **उपप्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार:** (१) उपप्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः
 - (क) न्यायिक समितिको संयोजक भई कार्य गर्ने ।
 - (ख) नगरपालिका प्रमुखको अनुपस्थितिमा कार्यवाहक प्रमुख भई कार्य गर्ने ।
 - (ग) नगरसभा, नगर कार्यपालिका तथा प्रमुखले तोकेका अन्य कार्य गर्ने ।
 - (२) उपप्रमुखले आफ्नो नगरपालिका क्षेत्रबाहिर जानु पर्दा प्रमुखलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।
३. **वडा अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार:** (१) वडा अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः
 - (क) आफ्नो वडा समितिको अध्यक्ष भई कार्य गर्ने ।
 - (ख) वडा समितिका सदस्यहरूलाई वडा समितिको कामको बाँडफाँड गरी सहजीकरण तथा परिचालन गर्ने ।
 - (ग) कार्यपालिकाको सदस्य भई कार्य गर्ने ।
 - (घ) वडाको विकास योजना, बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्ने, गर्न लगाउने तथा स्वीकृतिका लागि नगरपालिकामा पेश गर्ने ।

- (ड) वडाबाट कार्यान्वयन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्ने गराउने, तिनको अनुगमन गर्ने तथा आवधिक समीक्षा गर्ने गराउने ।
- (च) प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम आवश्यक सिफारिस गर्ने ।
- (छ) तोकिए बमोजिम वा नगरपालिका प्रमुखले तोकेका अन्य कार्य गर्ने ।
- (२) वडाध्यक्षले आफ्नो अनुपस्थितिमा सम्बन्धित वडा समितिको जेष्ठ सदस्यलाई कार्यवाहक तोकी सोको जानकारी प्रमुख र नगर कार्यपालिकाको कार्यालयलाई दिनुपर्नेछ । यसरी कार्यवाहक पाएको वडा सदस्यले कार्यवाहक भई काम गर्ने अवधिमा हुने नगर कार्यपालिकाको बैठकमा सहभागी हुन सक्नेछ ।

४. सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) कार्यपालिकाको सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) कार्यपालिकाको बैठकमा भाग लिने ।
- (ख) प्रमुखले तोकेको विषयगत क्षेत्रको संयोजक वा अध्यक्ष भई तोकिएको कार्य गर्ने ।
- (ग) प्रमुखले तोकेका अन्य कार्य गर्ने ।
- (२) सदस्यले नगरपालिका क्षेत्र बाहिर जाँदा प्रमुखलाई जानकारी दिई जानु पर्नेछ ।

५. वडा सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) वडा सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:

- (क) वडा समितिको बैठकमा भाग लिने ।
- (ख) वडा अध्यक्षको अनुपस्थितिमा वडाअध्यक्षले तोके बमोजिम कार्यवाहक वडा अध्यक्ष भई कार्य गर्ने ।
- (ग) वडा अध्यक्षले तोकेका अन्य कार्य गर्ने ।
- (२) वडा सदस्यले नगरपालिका क्षेत्र बाहिर जाँदा वडा अध्यक्षमार्फत कार्यपालिकालाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

अनुसूची -५

विषयगत समितिहरुको विवरण

(नियम ४ को उपनियम (६) संग सम्बन्धित)

- (क) सार्वजनिक सेवा, क्षमता विकास, तथा सुशासन समिति
- (ख) आर्थिक विकास समिति
- (ग) सामाजिक विकास समिति
- (घ) पूर्वाधार विकास समिति
- (ङ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति
- (च) विधायन समिति
- (छ) लेखा समिति
- (च) संस्कृती तथा सम्पदा समिति
- (ज) प्राकृतिक श्रोत विकास समिति
- (झ) पर्यटन (विकास) समिति
- (ञ) कृषि तथा पशु विकास समिति
- (ट) सार्वजनिक सम्पत्ति उपयोग तथा संरक्षण समिति
- (ठ) पेशकी बेरुजु तथा योजना फरफारक समिति

अनुसूची –६

बिषयगत समितिहरुको क्षेत्रगत कार्य

(नियम ५ को उपनियम (५) को ग संग सम्बन्धित

(क) सार्वजनिक क्षमता विकास तथा सुशासन समिति :

- स्थानीय सेवा
- बजार
- जनशक्ति
- गुणस्तर
- सरकारी तथा गैह्र सरकारी तहसंगको संपर्क समन्वय सेवा प्रवाह
- सूचना तथा संचार
- उपभोक्ता हित
- बीमा
- न्याय सम्पादन
- ऐन कानून, कार्यविधि निर्देशिका, विदा उत्सव, उर्दी उपाधी तथा विभुषण सभा समारोह बैठक संस्थागत क्षमता र हित प्रबर्द्धन शान्ती सुरक्षा, नागरिक हक अधिकार (मानवअधिकार)

(ख) आर्थिक विकास समिति

- उद्योग र उद्योग जन्य गतिविधि/उद्योग बाणिज्य
- आर्थिक उपार्जनसंग सम्बन्धित नीतिगत योजना कार्यक्रम
- सहकारी क्षेत्र
- यातायात
- कर, दस्तुर, शुल्क, ठेक्का
- गरिवी न्यूनीकरण एवं श्रम तथा रोजगार
- बजेट श्रोत परिचालन

(ग) सामाजिक विकास समिति

- शिक्षा
- वाचनालय
- वा.वि.के.
- स्वास्थ्य
- पुस्तकालय
- सामाजिक सुरक्षा
- महिला, युवा, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक
- अतिरिक्त कृयाकलाप
- खेलकुद
- गैह्र सरकारी संस्था

(घ) **पूर्वाधार विकास समिति**

- सडक, भवन, पुल, पार्क, उद्यान बगैचा, फुटपाथ, बसपार्क
- आवधिक योजना
- गुरुयोजना
- रङ्गशाला
- ढल नाला
- बस्ती विकास

(ङ) **वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन**

- फोहरमैला व्यवस्थापन
- बारुण यन्त्र
- एम्बुलेन्स
- विपद् व्यवस्थापन योजना
- हरियाली, सिमसार, जयवायु परिवर्तन
- भूमी व्यवस्थापन, नगरको सौन्दर्यताको संरक्षण तथा विकास

(च) **विज्ञान समिति**

- नगरपालिकालाई आवश्यक पर्ने ऐन कानून, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि तर्जुमा एवं अद्यावधिक गर्ने ।
- कुनै कानूनी प्रश्न समावेश भएको नीति तथा कार्यक्रम सम्बन्धी

(छ) **लेखा समिति**

- नगरपालिकाको आय र व्यय अनुगमनका आधारमा प्राप्त आय र खर्चित रकमको विश्लेषण
- आन्तरिक लेखा परिक्षणमा सहयोग समन्वय र सुझाव
- अन्तिम लेखा परीक्षणमा सहयोग सुझाव समन्वय
- पारदर्शिता, मितव्ययीता, औचित्यता र जवाफदेहीताको थप अभिवृद्धिमा उपयुक्त सुझाव मार्गदर्शन

(ज) **संस्कृति तथा सम्पदा**

- जात्रा, पर्व मेला
- ऐतिहासिक, धार्मिक, पुरातात्विक मठ मन्दिर बस्तु
- विश्व सम्पदा
- रिति रिवाज लोक संस्कृति भेष भुषा
- संग्राहलय

(झ) **प्राकृतिक श्रोत (विकास) समिति**

- पानी
- खानी
- वन जंगल/सामुदायिक वन
- ढुंगा वालुवा, गिट्टि माटो
- खोला, खोल्सा

(भ्र) पर्यटन विकास समिति

- पर्यटन पूर्वाधार
- होमस्टे
- कोसेली घर
- हाईकिङ्ग, प्याराग्लाइडिङ्ग लगायत अन्य
- पर्यटन पदमार्ग

(ज) कृषि तथा पशु विकास समिति

- कृषि
- पशु बस्तु र कृषिवाली सुरक्षण
- पशुपालन
- बच्चशाला
- माछा/मौरी
- दुग्ध क्षेत्र
- सिंचाई
- कृषि उपज बेचविखन, भण्डारण

(ट) सार्वजनिक संपत्ति उपयोग तथा संरक्षण विकास समिति

- सार्वजनिक संपत्तिका रुपमा रहेका जग्गा जमीन भौतिक पूर्वाधार, वन र वनजन्य बस्तु, सरकारी संरचना

(ठ) पेशकी, बेरुजु तथा योजना फरफारक समिति

- नगरपालिकाको योजनागत, कार्यक्रमगत पेशकी बेरुजु
- बाँकी बक्यौता भाडा भरौट
- योजना तथा कार्यक्रमको अनुगमन/ निरिक्षण
- सम्पन्न योजना तथा कार्यक्रम फरफारकका लागि कार्यपालिकामा पेश ।

उल्लेखित समितिको कार्यक्षेत्र भित्र नतोकिएका विषयको हकमा कार्यपालिकाले आवश्यक निर्णय गरि सो सम्बन्धी कार्य कुनै समिति मार्फत गराउन सक्नेछ ।

१३.२ नगरसभा वा गाउँसभा तथा नगर कार्यपालिका पदाधिकारीको विवरण

पद नाम	श्रेणी/तह	सेवा	पद संख्या	पद पूर्तिको अवस्था		स्वीकृत पदमा कार्यरत कर्मचारीहरुको नाम थर	नियुत्तिको किसिम	कैफियत
				पूर्ती	रिक्त			
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	रा.प. द्वितीय	प्रशासन	१	१		ध्यानकुमार थापा		
वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकृत	अधिकृत स्तर सातौं	प्रशासन	१	१		इन्द्रप्रसाद अधिकारी	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
सिभिल इन्जिनियर	अधिकृत स्तर छौंठौं	प्राविधिक	२	२		प्रेमकुमार सोनाम	स्थायी	
						राजकुमार प्रधान	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
लेखा अधिकृत	अधिकृत स्तर छौंठौं	प्रशासन	१	१		कृष्णप्रसाद सैजु	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
कर सहायक	सहायक स्तर पाँचौं	प्रशासन	१	१		लक्ष्मण मातंछे	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
सामुदायिक विकास सहायक	सहायक स्तर पाँचौं	प्रशासन	१	१		केशव बन्जारा	स्थायी	
सव-इन्जिनियर	सहायक स्तर पाँचौं	प्राविधिक	२	२		सुदिप थापा	स्थायी	
						हरिसुन्दर भुजु	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
नायब सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम श्रेणी (२ जना)	प्रशासन	२	२		एकनाथ नेपाल	स्थायी	निजामती
						दीपक कार्की	स्थायी	निजामती
	सहायक स्तर पाँचौं	प्रशासन	६	६		रमेश थापा	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
						रामकाजी सुवाल	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
						पशुराम बन्जारा	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
						मिन बहादुर श्रेष्ठ	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
						भिमप्रसाद दाहाल	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
	तिर्थ भक्त स्याउला	करार						
लेखापाल	सहायक स्तर पाँचौं	प्रशासन	१	१		मुकुन्द धिताल	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
सर्भेक्षक	सहायक स्तर पाँचौं	प्राविधिक	१	१		ईश्वर कार्की	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
	रा.प.अनं. द्वितीय श्रेणी (२ जना)	प्रशासन	२	२		सुर्य नारायण सिंह	स्थायी	निजामती
					शम्भु प्रसाद अधिकारी	स्थायी	निजामती	

खरिदार	सहायक स्तर चौथो	प्रशासन	१९	१९	केसब कर्माचार्य	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
					राजकुमार श्रेष्ठ	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
					रोशन श्रेष्ठ	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
					पुण्यलाल दुवाल	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
					भगवान बस्नेत	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
					गोपाल खड्का	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
					राजेन्द्र सापकोटा	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
					सुनिल भण्डारी	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
					राजेन्द्र थापा	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
					कृष्णकाजि श्रेष्ठ	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
					रामबस्नेत	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
					रामहरी थापा	स्थायी	
					मिठाराम हुमागाई	स्थायी	
					मैया थापा	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
					राममाया श्रेष्ठ	करार	
					अनिता सापकोटा	करार	
					शारदा दुङ्गाना अधिकारी	अस्थायी	
					राजेन्द्र हुमागाई	करार	
					सरिता लामा	अस्थायी	
अ.सब.इञ्जनीयर	सहायक स्तर चौथो	प्राविधिक	१	१	मुक्तिनाथ के.सी.	स्थायी	
कम्प्यूटर अपरेटर	सहायक स्तर चौथो	प्रशासन	१	१	नविन शाही	स्थायी	
इलेक्ट्रिसियन	सहायक स्तर चौथो	प्राविधिक	१	१	लालबहादुर लामा	स्थायी	बहुवा नियुक्ति
मुखिया	सहायक स्तर तेश्रो	प्रशासन	२	२	रत्नबहादुर श्रेष्ठ	स्थायी	
					दिपेन्द्र सापकोटा	स्थायी	
(वहिवदार)	सहायक स्तर दोश्रो	प्रशासन	१	१	सोम लाल पौजु	स्थायी	
ह. स. चालक	सहायक स्तर पहिलो	प्राविधिक	३	३	बाल सुदन पसछें	स्थायी	
					शिवराम श्रेष्ठ	स्थायी	
					कृष्ण बहादुर आचार्य	करार	

कार्यालय सहयोगी	सहायक स्तर पहिलो	प्रशासन	७	७	राजेन्द्र प्रसाद कोइराला	स्थायी	
					नवराज खड्का	स्थायी	
					प्रल्हाद सापकोटा	स्थायी	
					रामजी कार्की	स्थायी	
					बिकु नारायण प्रजापति	स्थायी	
					इमान सिंह तामाङ	करार	
हरी भक्त दर्लामी	करार						
कुचिकार	सहायक स्तर पहिलो	प्रशासन	९	९	शुक्र भाई पोडे	स्थायी	
					बुद्धलक्ष्मी पोडे	स्थायी	
					कृष्णकाजी खड्गी	करार	
					सानुबैनी पोडेनी	करार	
					कृष्णमाया पोडेनी	करार	
					ज्ञानु सार्की पोडेनी	करार	
					शुसान्त देउला	करार	
					आशाकुमारी भुजेल	करार	
पुनम देउला	करार						

१३.३ चालु आ.व. को बजेट विवरण

बजेट विनियोजनसँग सम्बन्धीत अनुसूचीहरू

शीर्षक		आ.व २०७२/७३ को यथार्थ	आ.व २०७३/७४ को संशोधित अनुमान	आ.व २०७४/७५ को अनुमान
आय		९८,१५२	२१३,०३४	५४६,०१९
	राजस्व:	१५,२७१	३३,७४५	८५,८९१
	आन्तरिक राजस्व	१३,१८३	१८,७४५	७५,२६०
	राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	२,०८८	१५,०००	१०,६३१
	अन्य बाह्य आय	२१,१६९	४२,८८९	१,०७३
	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	५८,०३५	१३०,७००	४३९,०५५
	नेपाल सरकारबाट प्राप्त	५८,०३५	१३०,७००	४३९,०५५
	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त	—	—	—
	अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त	—	—	—
	जनसहभागिता:	३,६७७	५,७००	२०,०००
	नगद सहभागिता	३,६७७	५,७००	२०,०००
	श्रम तथा बस्तुगत सहायता	—	—	—
व्यय		९४,०४३	२१०,६७४	५५६,३२३
	चालु खर्च	२४,१७४	९३,९०५	२७३,४३०
	पूँजगत खर्च	६९,८६९	११६,७६९	२८२,८९३
बजेट बचत (+) / न्यून (-)		४,१०९	२,३६०	(१०,३०४)
वित्तीय व्यवस्था		(२,२४०)	(२,३६०)	(२,१५०)
खुद ऋण लगानी		—	—	—

ऋण लगानी (-) / न्यून (-)	-	-	-
ऋण लगानीको सावाँ फिर्ता प्राप्ती (+)	-	-	-
खुद शेयर लगानी	-	-	-
शेयर लगानी (-)	-	-	-
ऋण लगानीको सावाँ शेयर लगानी (+)	-	-	-
खुद ऋण प्राप्ती	(२,२४०)	(२,३६०)	(२,१५०)
ऋणको सावाँ भुक्तानी (-)	२,२४०	२,३६०	२,१५०
ऋण प्राप्ती (+)	-	-	-
अन्तिम बजेट बचत (+)/(-)	१,८६९	-	(१२,४५४)

राजस्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान

शीर्षक	आ.व २०७२/७३ को यथार्थ	आ.व २०७३/७४ को संशोधित अनुमान	आ.व २०७४/७५ को अनुमान
राजस्व:	१५,२७१	३३,७४५	८५,८९१
आन्तरिक राजस्व	१३,१८३	१८,७४५	७५,२६०
सम्पति कर	३१०१	४५००	६,०००
नगरपालिका सम्पति बहाल आय	२,८५६	३४००	३,०००
घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क	-	-	-
सवारी साधन कर	१	५	१००
सवारी पाकिङ्ग शुल्क	१९३७	२२००	७००
सेवा शुल्क (स्थानीय पूर्वधार तथा सेवा उपयोगमा)	३२६	६००	७००
दस्तुर (स्थानीय तहबाट हुने सिफारिस लगायतमा)	-	-	-
सम्पति मुल्याङ्कन दस्तुर	६८५	८००	१,५००
दर्ता तथा नविकरण दस्तुर	३७	७०	११०
नक्सापास दस्तुर	१०६६	२५००	३,०००
पर्यटन शुल्क	४	२००	२००
सिफारिस तथा बक्सौनी दस्तुर	१०३७	१४००	१,७००
नाता प्रमाणित दस्तुर	१७२	१५०	२५०
सडक निर्माण तथा सम्भार	-	-	५०,०००
विज्ञापन कर	-	-	-
व्यवसाय कर	३२३	४००	१,०००
भूमिकर (मालपोत	-	-	-
दण्ड जरिवाना	-	६००	-
मनोरञ्जन कर	-	-	-
मालपोत संकलन	६	२०	१५०
बहाल विटौरी कर	२४०	३००	३५०
मृत वा मारिएका जीव जन्तुको हाड, सिंह, प्वाँख, छालामा कर	-	-	-
वातावरण सेवा शुल्क	-	-	२,४००
प्राकृतिक स्रोत साधन आय	-	-	१,८००

शेयर लगानीबाट प्राप्त लाभांश तथा पूँजिगत लाभ आय	-	-	-
ऋण लगानीबाट प्राप्त व्याज आय	-	-	-
अन्य	१३८८	१५,०००	१०,६३१
राजस्व बाँडफाँड	२,०८८	१५,०००	१०,६३१
राजस्व बाँडफाँड प्राप्ति (+)	२,०८८	१५,०००	१०,६३१

राजस्व बाँडफाँड

शीर्षक	आ.व २०७२/७३ को यथार्थ	आ.व २०७३/७४ को संशोधित अनुमान	आ.व २०७४/७५ को अनुमान
राजस्व बाँडफाँड हस्तान्तरण (-)	-	-	-
अन्य आय	२१,१६९	४२,८८९	१,०७३
साविक स्थानीय निकायबाट हस्तान्तरण भइ प्राप्त रकम	-	-	-
बेरुजु असुली	-	-	-
अन्य संघसंस्था अनुदान	८९९८	३६४७५	७३
अन्य संघसंस्था वित्तीय साभेदारी	५८६५	४५४६	१,०००
गत वर्षको मौज्जात	६३०६	१,८६८	-
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	५८,०३५	१३०,७००	४३९,०५५
नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान	५८,०३५	१३०,७००	४३९,०५५
वित्तीय समानीकरण अनुमान	-	-	२१६,९७९
सर्शत अनुदान	३२८८०	३१९९७	१५१,३८६
निर्शत अनुदान	२०१३४	५८८३०	-
विशेष अनुदान	-	-	-
सर्शत अनुदान- सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	१२१	३७४७२	७०,०००
सर्शत अनुदान - स्था.शा.सा विकास कार्यक्रम	४९००	२४०१	६९०
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान	-	-	-
वित्तीय समानीकरण अनुमान	-	-	-
सर्शत अनुदान	-	-	-
समपुरक अनुदान	-	-	-
विशेष अनुदान	-	-	-
अन्य स्थानीय तहबाट प्राप्त अनुदान	-	-	-
सर्शत अनुदान	-	-	-
समपुरक अनुदान	-	-	-
विशेष अनुदान	-	-	-
सहभागिता	३,६७७	५,७००	२०,०००
नगद सहभागिता	३,६७७	५,७००	२०,०००
श्रम तथा वस्तुगत सहायता	-	-	-
कूल जम्मा	९८,१५२	२१३,०३४	५४६,०१९

विनियोजन विधेयकको अनुसूचीहरु

अनुसूचि -१

(दफा २ सँग सम्बन्धित)

नेपालको संविधानको धारा २२० (२) बमोजिम

सर्वचत कोषबाट विनियोजन हुने रकम

रु हजारमा

क्र.स	अनुदान संख्या	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	पूँजिगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	जम्मा
१	२	३	४	५	६	७
१		नगरपालिका	१२०३१६	१९८८९३	०	३१९२०९
२		वडा समिति	१७२८	८४०००	०	८५७२८
३		विषयगत शाखा	१५१३८६	०	०	१५१३८६
४		ऋणको सावा व्याज भुक्तानी	०	०	२१५०	२१५०
५		लगानी (शेयर/ऋण)	०	०	०	०
		जम्मा रु	२७,३४३०	२८,२८९३	२१५०	५५,८४७३

१३.४ व्यय अनुमान

आ.व. २०७४/०७५

शीर्षक	आ.व २०७२/७३ को यथार्थ	आ.व २०७३/७४ को सशोधित अनुमान	आ.व २०७४/७५ को अनुमान	श्रोत						
				आन्तरिक श्रोत	आन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					
					नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह	अन्य बाह्य श्रोत	ऋण	जनसहभागीता
चालु खर्च	२४,१७४	९३,९०५	२,७३,४३०	१७,०९८	२,५६,३३२	-	-	-	-	-
पदाधिकारीहरुको परिश्रममिक तथा सुविधा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
कर्मचारी पारिश्रमिक तथा सुविधा	११,७८८	१५,५९१	२३,८७५	३,१८७	२०,६८८	-	-	-	-	-
कर्मचारी तलब	९,३४९	१२,३३४	१९,२९३	२,२००	१७,०९३	-	-	-	-	-
कर्मचारी भत्ता	६५८	७६७	९८७	९८७	-	-	-	-	-	-
कर्मचारी कल्याण कोष	१,३००	२,०००	३,०००	-	३,०००	-	-	-	-	-
विमा प्रिमियम	२३४	२३५	३००	-	३००	-	-	-	-	-
पोशाक	२४७	२५५	३७५	-	३७५	-	-	-	-	-
बैठक भत्ता	१२३	६००	८,२११	८,२११	-	-	-	-	-	-
औषधि उपचार	-	२०	२००	२००	-	-	-	-	-	-
कार्यलय सञ्चालन सम्बन्धी खर्च	३,७८६	५,८८३	१०,१६८	-	१०,१६८	-	-	-	-	-
पानी तथा विजुली	५६	१००	५४०	-	५४०	-	-	-	-	-
सञ्चार महसुल	१३४	५००	१,५६४	-	१,५६४	-	-	-	-	-
कार्यालय सम्बन्धी खर्च	१,३४०	२,०००	३,०९६	-	३,०९६	-	-	-	-	-
भाडा	४५	२२५	१३६	-	१३६	-	-	-	-	-
मर्मत सम्भार खर्च	६०६	८६०	१,४५०	-	१,४५०	-	-	-	-	-
इन्धन खर्च	३४८	४५०	५५०	-	५५०	-	-	-	-	-
इन्धन खर्च अन्य प्रयोजन	१००	१५०	२००	-	२००	-	-	-	-	-
परामर्श तथा अन्य सेवा शुल्क	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
सेवा र परामर्श खर्च	१७०	१७०	१७०	-	१७०	-	-	-	-	-

अन्य सेवा शुल्क	८४	१०८	१२०	-	१२०	-	-	-	-	-
अनुगमन, मुल्याङ्कन र भ्रमण खर्च	२२०	२५०	८००	-	८००	-	-	-	-	-
विविध खर्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
आर्थिक सहायता पुस्कार खर्च	१६	२५	५५	-	५५	-	-	-	-	-
नगर सभा सञ्चालन खर्च	१०५	३००	८००	-	८००	-	-	-	-	-
विविध खर्च	५६२	७४५	७६७	-	७६७	-	-	-	-	-
कार्यक्रम खर्च	४,९३७	२,४०१	१,५२,०७६	-	१,५२,०७६	-	-	-	-	-
ऋणमा व्याज भुक्तानी	२,७८६	२,६६०	२,९५०	-	२,९५०	-	-	-	-	-
अन्तर स्थानीय तह वित्तीय हस्तान्तरण/ अनुदान/ फिर्ता खर्च	२०	२००	२००	-	२००	-	-	-	-	-
अन्य संस्थालाई अनुदान	१९८	२००	२५०	-	२५०	-	-	-	-	-
समाजिक सुरक्षा अनुदान	५३६	६६,०५०	७०,०००	-	७०,०००	-	-	-	-	-
अन्य समाजिक सहायत	-	-	५००	५००	-	-	-	-	-	-
भैपरी आउते चालु खर्च	-	३००	५,०००	५,०००	-	-	-	-	-	-
पूँजगत खर्च	६९,८६९	१,१६,७६९	२,१५,७६९	६८,७९३	१,८०,५७३	-	-	-	-	-
जग्गा खरिद	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
भवन निर्माण/खरिद	२९६	५००	१,५००	-	१,५००	-	-	-	-	-
फर्निचर	१५०	२००	५००	-	५००	-	-	-	-	-
सवारी साधान	-	-	७,०००	७,०००	-	-	-	-	-	-
मेशिनरी औजार	२२५	३००	१,५००	-	१,५००	-	-	-	-	-
सार्वजनिक निर्माण	६९,१९८	१,१४,७६९	२,६८,०१३	६९,७९३	१,७२,६९३	-	-	१३,५२७	-	२०,०००
पूँजगत अनुसन्धान तथा परामर्श	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
भैपरी आउते- पूँजगत खर्च	-	१,०००	४,३८०	-	४,३८०	-	-	-	-	-

वित्तीय व्यवस्था अनुमान

आ.व २०७४/२०७५

शीर्षक	आ.व २०७२/७३ को यथार्थ	आ.व २०७३/७४ को संशोधित अनुमान	आ.व २०७४/७५ को अनुमान
वित्तीय व्यवस्था	-२२४०	-२३६०	-२१५०
खुद ऋण लगानी	०	०	०
ऋण लगानीको सावाँ फिर्ता प्राप्ती (+)	०	०	०
खुद शेयर लगानी	०	०	०
शेयर लगानी (-)	०	०	०
शेयर विक्रीबाट लगानी फिर्ता प्राप्ती (-)	०	०	०
खुद ऋण प्राप्ती	-२२४०	-२३६०	-२१५०
ऋण साँवा भुक्तानी (-)	-२२४०	-२३६०	-२१५०
ऋण प्राप्ती (+)			

कार्य क्षेत्रगत वार्षिक विकास कार्यक्रम व्यय अनुमान (आ.व २०७४/७५)

संकेत नं.	शीर्षक	आ.व २०७४/७५ को अनुमान	श्रोत						
			आन्तरिक श्रोत	आन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					
				नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह	अन्य बाह्य श्रोत	ऋण	जनसहभागीता
१०	आर्थिक विकास	६,५००	५,७००	-	-	-	-	-	८००
१०१०	कृषि	५००	५००	-	-	-	-	-	-
१०१०१	कृषि तथा पशु क्षेत्र विकास कार्यक्रम	५००	५००	-	-	-	-	-	-
१०२०	अद्योग तथा बाणिज्य	७००	७००	-	-	-	-	-	-
१०२०१	वडा नं ४, ८ स्थित लामाडोल क्षेत्रमा साना औद्योगिक क्षेत्र कार्यक्रम	२००	२००	-	-	-	-	-	-
१०२०२	लघु उद्यम विकास प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५००	५००	-	-	-	-	-	-

१०३०	पर्यटन	४,०००	३,२००	-	-	-	-	-	८००
१०३०१	डिही पानी ट्याङ्की शहीद पार्क निर्माण	१,०००	८००	-	-	-	-	-	२००
१०३०२	सेतीदेवी (कपालकोट) अधुरो पिकनिक स्पोट निर्माण कार्य	१,०००	८००	-	-	-	-	-	२००
१०३०३	लज्जावती शहीद पार्क निर्माण	१०००	८००	-	-	-	-	-	२००
१०३०४	नगर स्तरिय होम स्टे प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५००	४००	-	-	-	-	-	१००
१०३०५	लड्कु खोलामा स्विमिङ पुल	५००	४००	-	-	-	-	-	१००
१०४०	सहकारी	५००	५००	-	-	-	-	-	-
१०४०१	सहकारी क्षेत्र प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५००	५००	-	-	-	-	-	-
१०५०	वित्तीय क्षेत्र	८००	८००	-	-	-	-	-	-
१०५०१	एकल महिला आय आर्जन कार्यक्रम	३००	३००	-	-	-	-	-	-
१०५०२	विपन्न महिला आय आर्जन कार्यक्रम	५००	५००	-	-	-	-	-	-
२०	सामाजिक विकास	४८,६६३	५,०८०	३७,८०३	-	-	-	-	५,७८०
२०१०	शिक्षा	१७,०६६	५,०००	-	-	-	-	-	१,७८०
२०१०१	यस.ओ.एस बालग्राम	१,६६१	-	१,६६१	-	-	-	-	१,५२०
२०१०२	कुशादेवी क्याम्पस भवन तल्ला थप कार्य	५,०००	-	४,०००	-	-	-	-	-
२०१०३	बाल प्रकास मा.वि भवन निर्माण	५,०००	५,०००	-	-	-	-	-	१,०००
२०१० ४	बाल विकास केन्द्र सञ्चालन कार्यक्रम	७०२	-	७०२	-	-	-	-	-
२०१०५	सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत उत्पिडित जनजाति	५००	-	५००	-	-	-	-	-

२०१०६	दलित विपन्न जेहेन्दार छात्रवृत्ति कार्यक्रम	३००	-	३००	-	-	-	-	-
२०१०७	सामुदायिक विद्यालयबाट एस.ई.ई. मा उत्तिर्ण सम्मान कार्यक्रम	३००	-	३००	-	-	-	-	-
२०१० ८	फुलचोकी नि.मा.वि फर्निचर	२००	-	१६०	-	-	-	-	४०
२०१०९	सूर्यज्योति नि.मा.वि फर्निचर	२००	-	१६०	-	-	-	-	४०
२०११०	सामुदायिक विद्यालयमा व्यवसायिक शिक्षा प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन	१,०००	१,०००		-	-	-	-	-
२०१११	इन्देश्वर क्याम्पस थप पूर्वाधार निर्माण कार्य	२००	-	१६०	-	-	-	-	४०
२०११२	इन्देश्वर मा.वि प्रयोगशाला तथा पुस्तकालय व्यवस्थापन कार्य	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
२०११३	तेजगाँगा क्याम्पस भवन निर्माण कार्य	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
२०११४	कमलादेवी मा.वि भवन मर्मत लड्केश्वर नि.मा.वि	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
२०२०	स्वास्थ्य	१,७००	-	१,७००	-	-	-	-	-
२०२०१	खोपकेन्द्र सञ्चालन कार्यक्रम	४००	-	४००	-	-	-	-	-
२०२०२	स्वास्थ्य चौकी र केन्द्र सञ्चालन	५००	-	५००	-	-	-	-	-
२०२०३	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका कार्यक्रम	५००	-	५००	-	-	-	-	-

२०२० ४	एम्बुलेन्स सञ्चालन व्यवस्थापन कार्यक्रम	३००	-	३००	-	-	-	-	-
२०३०	खानेपानी तथा सरसफाई	८७००	-	७,९८०	-	-	-	-	९,५२०
२०३०१	ठूलो ट्याक्टर खरीद कार्य	१,०००	-	१,०००	-	-	-	-	-
२०३०२	त्रिवेणीघाट क्षेत्र खानेपानी व्यवस्थापन कार्य	१००	-	१००	-	-	-	-	-
२०३०३	कार्की टोल लौसीवोट खानेपानी योजना	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
२०३० ४	माथ्लो सिसाखानी खानेपानी मर्मत	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
२०३०५	शंखु दाहालटार खानेपानी मर्मत	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
२०३०६	जरिङ्गे खानेपानी	१००	-	८०	-	-	-	-	२०
२०३०७	रातमाटे खानेपानी व्यवस्थापन , निर्माण	७००	-	५६०	-	-	-	-	१४०
२०३० ८	नयाँबस्ती खानेपानी तथा ज्योती बचत सम्म सडक निर्माण	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
२०३०९	कपलकोट खानेपानी पाईप लाईन विस्तार								१००
२०३० ०	रातो पोखरी र मिजार टोल खानेपानी	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
२०३०११	साविक शंखु ४ खानेपानी व्यवस्थापन	२,०००	-	१,६००	-	-	-	-	४००
२०३० २	साविक पनौती १२ खानेपानी मसुल संरक्षण	५००	-	४००	-	-	-	-	१००

२०१३	सल्मीटार खानेपानी पधेरो मर्मत सम्भार	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
२०४०	संस्कृति प्रबर्द्धन	१४,३००	-	११,८००	-	-	-	-	२,५००
२०४० १	लायकु दरबार क्षेत्र उच्चनन्, संरक्षण एवं विस्तर कार्य	२,५००	-	२,०००	-	-	-	-	५००
२०४० २	द्रोपदा मन्दिर क्षेत्र सुधार कार्य	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
२०४० ३	मानेश्वरी अधुरो मन्दिर निर्माण कार्य	१०००	-	८००	-	-	-	-	२००
२०४० ४	माधव नारायण अधुरो पाटी निर्माण	६००	-	-	-	-	-	-	१२०
२०४० ५	शारदादेवी मन्दिर विस्तर कार्य	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
२०४० ६	सामुदायिक भवन निर्माण	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
२०४० ७	मठ मन्दिर तथा रथ मर्मत कार्य	८००	-	८००	-	-	-	-	
२०४० ८	पनौती नगर क्षेत्रका जात्रा व्यवस्थापन कार्य	१०००	-	१,०००	-	-	-	-	
२०४० ९	त्रिवेणीघाट क्षेत्र सुधार कार्य	२,५००	-	२,०००	-	-	-	-	५००
२०४०१ ०	कृष्ण मन्दिर क्षेत्र सुधार कार्य	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
२०४०१ १	पशुपति मन्दिर क्षेत्र सुधार तथा विस्तार कार्य	२००	-	१६०	-	-	-	-	४०
२०४०१ २	सिद्धेश्वर महादेव मन्दिर घेरावार	१००	-	८०	-	-	-	-	२०
२०४०१ ३	पशुपति मन्दिर सत्तल कोठा निर्माण (विहावर नि.मा.वि)	२००	-	१६०	-	-	-	-	४०
२०४०१ ४	ध्वाखापाटी अगाडी कलात्माक गेट निर्माण	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
२०४०१	इन्द्रायणी मन्दिर	४००	-	३२०	-	-	-	-	८०

५	अधुरो निर्माण कार्य								
२०४०१ ६	निर्माणधीन बुद्ध विहार अधुरो निर्माण कार्य	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
२०४०१ ७	पमाडी टोलको दुर्गेश्वर महादेव मन्दिर जिणोद्वारका साथै प्राङ्गणमा ढुङ्गा छाप्ने कार्य	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
२०४०१८	भालेश्वर मन्दिर कम्पाउण्ड तथा सिढी निर्माण	४००	-	३२०	-	-	-	-	८०
२०५०	खेलकुद तथा मनोरञ्जन	२,२००	८०	१,८८०	-	-	-	-	२४०
२०५०१	युवा तथा खेलकुद कार्यक्रम	१,०००	-	१,०००	-	-	-	-	
२०५०२	कालिकास्थान खेल मैदान	१००	८०	-	-	-	-	-	२०
२०५०३	दलिनचोक खेल मैदान	४००		३२०					८०
२०५० ४	खेलकुद मैदान निर्माण पस्थली	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
२०५० ५	भालेश्वर फुलटबल चौर संरक्षण	२००	-	१६०	-	-	-	-	४०
२०६०	लैंगिक समानता तथा समाजिक समावेशीकरण	४,७००	-	४,७००	-	-	-	-	-
२०६०१	शहीद चौतारी निर्माण	२,०००	-	२,०००	-	-	-	-	-
२०६०२	अपङ्ग सहयोग कार्यक्रम	५००	-	५००	-	-	-	-	-
२०६०३	पोट्रेज सहयोग कार्यक्रम	१००	-	१००,	-	-	-	-	-
२०६० ४	बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम	१,५००	-	१,५००	-	-	-	-	-
२०६०५	जेष्ठ नागरिक चौतारी निर्माण कार्य	५००	-	५००	-	-	-	-	-
२०६०६	महिला हिंसा	१००	-	१००	-	-	-	-	-

	विरुद्धको कार्यक्रम								
३०	पूर्वाधार विकास	१६९,०००	५०,०००	१०५,२२०	-	-	१०००	-	१२,७८०
३०१०	स्थानीय सडक, पुल तथा भोलुङ्गे पुल	१३२,५००	५०,०००	५,०००	-	-	-	-	१२,१००
३०१०१	पुण्यमाता कोरिडोर निर्माण कार्य	५५,००	५०,००	५०००	-	-	-	-	
३०१०२	ठाडो बाटो नागी सडक पक्की निर्माण कार्य	२०००	-	२,०००	-	-	-	-	
३०१०३	पुरानो नगर चक्रपथ सुधार एवं विस्तार कार्य	२०००	-	१,६००	-	-	-	-	४००
३०१०४	टौखाल दोबाटो पनौती नगरपालिका कार्यालय भवन सडक स्तरोन्नति कार्य	५,०००	-	५,०००	-	-	-	-	
३०१०५	पनौती ज्यालापाटी ढल व्यवस्थापन कार्य	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१०६	पनौती नगर क्षेत्रको सडक मर्मत तथा सम्भार कार्य	२,०००	-	२,०००	-	-	-	-	
३०१०७	पनौती बसपार्क सपिङ्ग कम्प्लेक्स पछाडि बनेपा पनौती सडकबाट ज्यालापाटी सडक जोडने सडक निर्माण	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
३०१०८	विस्कट कारखाना उकालो ढलान कार्य	१,५००	-	१,२००	-	-	-	-	३००
३०१०९	संकटा	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००

	भिमशेनथान भण्डारी गाउँ मोटर बाटो								
३०११०	साइधाम जाने मोटर बाटो पक्की नाली निर्माण	५००	-		-	-	-	-	१००
३०१११	लौसीबोट मोटर बाटो (कार्की गाउँ) पक्की नाली तथा ग्राभेल	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
३०११२	पावर हाउस बल्थली मोटर बाटो स्तरोन्नति कार्य	२,०००	-	२,०००	-	-	-	-	
३०११३	डाँडा गाउँ मोटर बाटो स्तरोन्नति कार्य	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
३०११४	पर्खालचौर बुढा पोखरी मोटर बाटो	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
३०११५	गणेशस्थान देवीस्थान मोटर बाटो स्तरोन्नति कार्य	१,०००	-	१,०००	-	-	-	-	
३०११६	सुंगुरे थुम्का काफल डाँडा पुराना भोटेगाउँ मोटर बाटो	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०११७	मानेदोभान खानीडाँडा लठ्ठा भञ्ज्याङ्ग मोटर बाटो	१,२००	-	९६०	-	-	-	-	२४०
३०११८	सिमलचौर पखाले भञ्ज्याङ्ग रानीकोट मोटर बाटो	१,२००	-	९६०	-	-	-	-	२४०
३०११९	पर्खालचौर सिलिङ्गे भञ्ज्याङ्ग चिसापानी मोटर बाटो	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१२०	महाकालचौर	६००	-	४८०	-	-	-	-	१२०

	लुमडाँडा मोटर बाटो								
३०१२१	जडिन छापाडाँडा मोटर बाटो	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
३०१२२	रयाले लामीडाँडा मोटर बाटो मर्मत	२००	-	१६०	-	-	-	-	४०
३०१२३	बाँभो खेत ठाडोखोला मोटरबाटो	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
३०१२४	चासिसे छिन्याभञ्ज्याङ्ग, फुलचोकी मोटरबाटो	२,७००	-	२,७००	-	-	-	-	
३०१२५	चाम्ले विर्तागाउँ जरिङ्गे गोलडाँडा नयाँ गाउँ गुर्दम मोटर बाटो	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१२६	चाम्ले लप्सेटार कालठुडा मोइखोरिया छिन्याभञ्ज्याङ्ग मोटरबाटो	८००	-	६४०	-	-	-	-	१६०
३०१२७	ठाडेखोला चुनढुङ्गा छिन्याभञ्ज्याङ्ग मोटर बाटो	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
३०१२८	कुशादेवी कामिडाँडा चापाबोट थालथापे मोटर बाटो	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
३०१२९	पुछारी पैया भञ्ज्याङ्ग गुरुदुम फुलचोकी मोटरबाटो	१,४००	-	१,१२०	-	-	-	-	२८०
३०१३०	पुछारी लप्सीबोट सिमल चौर आशापुरी मोटरबाटो	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१३१	नयाँपुल ध्याल्कु आशापुरी	८००	-	६४०	-	-	-	-	१६०

	मोटरबाटो								
३०१३२	डुकाउ घिमिरे गाउँ महेन्द्रज्योती भैसेपाटी मोटरबाटो	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१३३	सेतोपाटी थापा गाउँ मोटरबाटो	८००	-	६४०	-	-	-	-	१६०
३०१३४	घिमिरे गाउँ मोटरबाटो	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
३०१३५	डिही पिपलबोट मोटरबाटो	२००	-	१६०	-	-	-	-	४०
३०१३६	महांकल मोठ नं. वडा जोठने मोटरबाटो	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
३०१३७	जोगीडाँडा देखि नागीसम्मको बाटो	१०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१३८	चामखर बाटो	१०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१३९	ठाडो बाटो एपाटार सडक विस्तार मर्मत	१०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१४०	साविक वडा नं. ३ र ४ जोडने बाँसडोल खोला पक्की पुल निर्माण एवं बाटो निर्माण	१,५००	-	१,२००	-	-	-	-	३००
३०१४१	ज्यालाचिटी तल्लो बाटो	४००	-	३२०	-	-	-	-	८०
३०१४२	भिमशेन पाटी बस्नेत गाउँ हुँदै संसारी मन्दिरसम्मको बाटो	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
३०१४३	चामखर पर्यटक पदमार्ग तथा चामखर डिहीगाउँ बाटो तथा सिडी निर्माण	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
३०१४४	ठूलो दोबाटो गणेशस्थान	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००

	जलेश्वर सडक स्तरोन्नती कार्य								
३०१४५	शेखरको पसल देखि गिरीको गाउँ जाने बाटो स्तरोन्नती कार्य	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१४६	ग्रामोदय स्कुल देखि नैकिन्टार सम्म बाटो स्तरोन्नती कार्य	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१४७	बाँसघारी देखि लौसीबोट सम्मको बाटो पक्की ढल र ग्रावल कार्य	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१४८	ढलमले बाघखोर बाटो स्तरोन्नती कार्य	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१४९	बस्नेत गाउँ सडक ग्रावल कार्य	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
३०१५०	सुन्दर वस्ती सडक ग्रावल कार्य	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
३०१५१	धनेश्वर ढुङ्गे धारादेखि थापा टोलसम्म बाटो ढलान	४००	-	३२०	-	-	-	-	८०
३०१५२	गणेशस्थान देवीस्थान सडक स्तरोन्नती	२,३००	-	२,३००	-	-	-	-	
३०१५३	खहरेखोला देवीस्थान सडक स्तरोन्नती	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
३०१५४	दुधमिल गोरखनाथ फेदी सडक	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
३०१५५	पाटीचौर सममावेशी टोल बाटो	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
३०१५६	कपालकोट स्थित पुरानो ढुङ्गा साँघुदेखि साविक वडा नं. ८को सिमाना	५००	-	४००	-	-	-	-	१००

	बनस्थली स्कूल जाने चोकबाटो मर्मत तथा ढल निर्माण								
३०१५७	भिमसेनस्थान र संकटा मन्दिर जाने पक्की पुल निर्माण कार्य	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१५८	पनौती न.पा. वडा नं. ७ भित्र रहेका अधुरो ईट्टा छाप्ने कार्य	१,५००	-	१,२००	-	-	-	-	३००
३०१५९	सरस्वती खेलबाट सिरन चौर निस्कने बाटो सुधार कार्य	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
३०१६०	भालेश्वर मा.वि. देखि राधा कृष्ण मन्दिर स्वास्थ्य चौकी हुँदै रोसी पुलसम्म सडक स्तरोन्नति कार्य	१,५००	-	१,२००	-	-	-	-	३००
३०१६१	लज्जावती मार्ग सडक स्तर उन्नती	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
३०१६२	शान्ती मार्ग सडक स्तर उन्नती	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१६३	शान्ती मार्ग ग्यावियन वाल निर्माण	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१६४	गौडाको बाटो र महाकाल मन्दिर निर्माण	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१६५	कालीमाटी खोल्सादेखि पाल्पाली मोठसम्म सडक स्तरोन्नति कार्य	२००	-	१६०	-	-	-	-	४०
३०१६६	तेजरांगा मुनिबाट खेत जानेबाटो	१००	-	८०	-	-	-	-	२०
३०१६७	पिकनिक स्पोट कपालकोट जाने	२००	-	१६०	-	-	-	-	४०

	सिंढी								
३०१६८	शिारी गाउँदुधडेरी देखि देविस्थानसम्मको सडक स्तरोन्नती	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१६९	सुन्थान पानी ट्याङ्की देखि मुर्कुट्टा भञ्ज्याङसम्मको सडक स्तर बृद्धि	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१७०	नौविसे देखि जाकिडोल हुँदै वि.पि राजमार्गसम्मको सडक स्तर बृद्धि	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१७१	पनौती खोपासी सडकदेखि खत्री गाउँ जाने सडक स्तर बृद्धि	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१७२	नौविसे देखि जाकिडोल हुँदै वि.पि राजमार्गसम्मको सडक स्तर बृद्धि	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१७३	पनौती खोपासी सडकदेखि भण्डारी गाउँ जाने सडक स्तर बृद्धि	४००	-	३२०	-	-	-	-	८०
३०१७४	छिरे खोल्सा अधुरो पुल निर्माण	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
३०१७५	खरिवोट मोटरबाटो स्तर बृद्धि	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
३०१७६	लाकुरीबोट देखि जुजुगाउँ हुँदै पनौती ९ खल्थली जोडने बाटो फराक पारी ग्रावेल	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
३०१७७	श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर उकालो	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००

	बाटो मकैटार उकालो बाटो ढलान								
३०१७८	पहरी घाट गोरेटो बाटो स्तररोन्नती ग्रावियन बाल समेत	४००	-	३२०	-	-	-	-	८०
३०१७९	कमलादेवी मार्ग गुरागाई टोल ढीकाली देखि बसन्तनगरसम्म को बाँकी ट्रयाक खोली बाटो निर्माण	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
३०१८०	पावर हाउस बल्थली सडक ख्याकु थुम्कि बल्थली नेपाले सडक स्तररोन्नति र डेन	२,०००	-	१,६००	-	-	-	-	४००
३०१८१	पोखरी डाँडा हुँदै धर्मशाला जोड्ने सडक	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
३०१८२	लडकु पौवा मोटरबाटो स्तरउन्नती	४००	-	३२०	-	-	-	-	८०
३०१८३	पिपलबोट बेसी गाउँ महाकाल मोटर बाटो	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
३०१८४	तामाङ गाउँ थुम्की मोटर बाटो	३००	-	२४०	-	-	-	-	६०
३०१८५	भालेश्वर चौर रोशी बजार पुलसम्म ड्रेन र पाटी	१,५००	-	१,२००	-	-	-	-	३००
३०१८६	गोपेपाखा गुरुङ् गाउँ डाँडा गाउँ दुम्सी डाँडा मोटर बाटो	९००	-	७२०	-	-	-	-	१८०
३०१८७	मगर गाउँ अमिले चौर मोटर बाटो	६००	-	४८०	-	-	-	-	१२०

३०१८	बाउन चौर मोटर बाटो	५००	-	४००	-	-	-	-	१००
३०१८९	रोसी बजार पाङ्गरा चिन्डु मोटर बाटो	४००	-	३२०	-	-	-	-	३८०
३०२०	सिचाई	१,९००	-	१,५२०	-	-	-	-	१००
३०२०१	सिन्का लामा ल्याखलुङ्ग सिचाई कुलो मर्मत कार्य	५००	-	४००	-	-	-	-	४०
३०२०२	चामखोला डुकाउ सिंचाई	२००	-	१६०	-	-	-	-	४०
३०२०३	ठाडे खोला सेरफाँट सिंचाई	२००	-	१६०	-	-	-	-	२००
३०२०४	बल्थली बृहत सिचाई मर्मत विस्तर	१,०००	-	८००	-	-	-	-	३००
३०३०	भवन तथा शहरी विकास	३३,९००	-	३२,६००	-	-	१०००	-	-
३०३०१	पनौती बसपार्क/टर्मिन ल निर्माण कार्य	२,०००	-	२,०००	-	-	-	-	३००
३०३०२	भिमसेन डाँडा सामुदायिक हल निर्माण	१,५००	-	१,२००	-	-	-	-	-
३०३०३	नगरपालिका कार्यालय भवन निर्माण कार्य	२०,०००	-	२०,०००	-	-	-	-	-
३०३०४	नगर गुरुयोजना निर्माण कार्य	१,०००	-	१,०००	-	-	-	-	-
३०३०५	नगर स्तरिय यातायात गुरुयोजना तयारी	१,०००	-	१,०००	-	-	-	-	-
३०३०६	आवधिक योजना निर्माण कार्य	१,२००	-	१,२००	-	-	-	-	-
३०३०७	नगर प्रोफाइल तयारी कार्य	१,०००	-	१,०००	-	-	-	-	-
३०३०८	स्मारक क्षेत्र घर निर्माण सहयोग लगायतका कार्यक्रम	५,०००	-	५,०००	-	-	-	-	-
३०३०९	जग्गा विकास योजना कार्यान्वयन	२००	-	२००	-	-	-	-	-

	कार्यक्रम								
३०३१०	नगरपालिका भवन मर्मत कार्य (नगर विकास कोष)	१,०००	-	-	-	-	१,०००	-	-
३०४०	उर्जा लघु तथा साना जलविद्युत (वैकल्पिक उर्जा)		-		-	-	-	-	-
३०५०	सञ्चार	७००	-	७००	-	-	-	-	-
३०५०१	विभिन्न सञ्चार संस्था एवं पत्रकारहरुलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम	७००	-	७००	-	-	-	-	-
४०	वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	६,५००	-	६,०००	-	-	-	-	५००
४०१०	वन तथा भू-संरक्षण	-	-	-	-	-	-	-	-
४०२०	जलधारा संरक्षण	-	-	-	-	-	-	-	-
४०३०	वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	२००	-	२००	-	-	-	-	-
४०३०१	वन तथा वातावरण/जल वायु परिवर्तन सम्बन्धी कार्यक्रम	२००	-	२००	-	-	-	-	-
४०४०	फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापन	६,३००	-	५,८००	-	-	-	-	५००
४०४०१	पनौती बसपार्क शौचालय सुधार कार्य	८००	-	८००	-	-	-	-	
४०४०२	नगर सरसफाई तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्यक्रम	३,०००	-	३,०००	-	-	-	-	
४०४०३	लज्जावती महाकाल मार्ग ढल विस्तार कार्य	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
४०४०४	नयाँ बस्ती पशुपति टोल ढल विस्तार	५००	-	४००	-	-	-	-	१००

४०४०५	पाटीचौर रातमाटे बाहुन गाउँ बाटो पक्की ढल	१,०००	-	८००	-	-	-	-	२००
४०५०	जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण	-	-	-	-	-	-	-	-
४०६०	विपद व्यवस्थापन	-	-	-	-	-	-	-	-
४०७०	बारुण यन्त्र सञ्चालन	-	-	-	-	-	-	-	-
५०	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	३७,३५०	१,०१३	२३,६७०	-	-	१२,५२ ७	-	१४०
५०१०	सामान्य सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-
५०२०	सुरक्षा व्यवस्थापन	१,५००	-	१,५००	-	-	-	-	-
५०२०१	पनौती बसपार्क लगायत विभिन्न स्थानमा सि.सि. क्यामरा जडान कार्य	१,५००	-	१,५००	-	-	-	-	-
५०३०	सूचना प्रविधि	१,५००	-	१,५००	-	-	-	-	-
५०३०१	नगरपालिका कार्यलयमा सि.सि क्यामरा र विद्युतिय हाजिर प्राणलि व्यवस्थापन	५००	-	५००	-	-	-	-	-
५०३०२	सूचना प्रविधि सञ्चार क्षेत्र सहजिकरण, सामग्री प्रकाशन र सफ्टवेयर सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	१,०००	-	१,०००	-	-	-	-	-
५०४०	पञ्जिकरण व्यवस्थापन	-	-	-	-	-	-	-	-
५०५०	स्थानीय तथ्याङ्क संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन	-	-	-	-	-	-	-	-
५०६०	सुशासन प्रवर्द्धन	४,३५०	-	४,३५०	-	-	-	-	-

५०६०१	प्रगति समिक्षा कार्यक्रम	१००	-	१००	-	-	-	-	-
५०६०२	विपद जोखिम व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयन कार्यक्रम	२,०००	-	२,०००	-	-	-	-	-
५०६०३	सार्वजनिक सुनुवाइ लगायत जनतासँग आमने सामने कार्यक्रम	३००	-	३००	-	-	-	-	-
५०६०४	सामाजिक परिक्षण	२००	-	२००	-	-	-	-	-
५०६०५	उपभोक्ता समिति पुरस्कार योजना	३५०	-	३५०	-	-	-	-	-
५०६०६	पदाधिकारी क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	३००	-	३००	-	-	-	-	-
५०६०७	कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	३००	-	३००	-	-	-	-	-
५०६०८	क्षमता विकास योजना	४००	-	४००	-	-	-	-	-
५०६०९	कर्मचारी संगठनसंरचना विकास योजना तर्जुमा	४००	-	४००	-	-	-	-	-
५०७०	अनुसन्धान तथा विकास	५००	-	५००	-	-	-	-	-
५०७०१	सिकाई, क्षमता अभिवृद्धिका लागि सफल अभ्यासको अध्ययन कार्यक्रम	५००	-	५००	-	-	-	-	-
५०८०	अन्यत्र बर्गिकृत नभएको	२९,५००	१,०१३	१५,८२०	-	-	१२,५२७	-	१४०
५०८०१	वडा कार्यालय लगायतका लागि जग्गा व्यवस्थापन कार्य	१३,०००	-	४७३	-	-	१२,५२७	-	-
५०८०	संघ	१,५००	-	१,५००	-	-	-	-	-

२	संस्थाहरुसँगको साभेदारी कार्यक्रम								
५०८०३	दिवश, समारोह, उत्सवा मेला, प्रदर्शनी लगायतका विभिन्न कार्यक्रम व्यवस्थापन	१,०००	१,०००		-	-	-	-	-
५०८०४	टोल विकास संस्था प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	५००	१३	३४७	-	-	-	-	१४०
५०८०५	वडा कार्यलय तथा स्वास्थ्य चौकी जग्गा खरिद	१,५००	-	१,५००	-	-	-	-	-
५०८०६	वडा कार्यलय मार्फत बाटो, नाली, ढल मंगल आदि लगायत अन्य भैपरी आउने कार्यको लागि प्रति वडा रु. १०,००,०००.००	१२,००	-	१२,०००	-	-	-	-	-
	कुल जम्मा रु	२६८,०१३	६१,७९३	१७२,६९३	-	-	१३,५२७	-	२०,०००

१३.४ पनौती नगरपालिका जननिर्वाचित पदाधिकारीहरु

क्र.स.	पद	राजनैतिक दल स्वतन्त्र	नाम	प्राप्त मत
१	प्रमुख	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	भिम न्यौपाने	१२२५७
२	उपप्रमुख	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	गिता बन्जरा	१२०९९
३	वडा अध्यक्ष १	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	गुणनाथ सापकोटा	१४२९
४	महिला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	सिता श्रेष्ठ	१४६२
५	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	सुर्य बहादुर तमाङ	१५००
६	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	नर बहादुर तमाङ	१४९३
७	वडा अध्यक्ष २	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	पुरुसोत्तम अधिकारी	९८७
८	महिला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	निला अधिकारी	९९७
९	दलित महिला सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	सुनिता वि.क.	१००८
१०	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	तिलक बहादुर तमा	९६७
११	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	रमेश बजगाँई	९४३
१२	वडा अध्यक्ष ३	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	किशोर थापा	१४२५
१३	महिला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	ईश्वरी घिमिरे	१४८८
१४	दलित महिला सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	सरश्वती सुन्दास नेपाली	१४९५
१५	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	विष्णु प्रसाद सापकोटा	१४५९
१६	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	यम तमाङ	१४३५
१७	वडा अध्यक्ष ४	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	बुद्ध सिंह थापा	९९४
१८	महिला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	सविता थापा	१२५९
१९	दलित महिला सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	राधिका विश्वकर्मा	१२८९
२०	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	नहकुल श्रेष्ठ	१२८९
२१	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	मिन बहादुर बस्नेत	१२८०
२२	वडा अध्यक्ष ५	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	श्रीधर पाध्या कुईकेल	७९५
२३	महिला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	कमला सापकोटा	८१२
२४	दलित महिला सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	कल्पना मिजार विशुंखे	८६७
२५	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	राजेश श्रेष्ठ	९२६
२६	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	श्रीराम मैनाली	८०९
२७	वडा अध्यक्ष ६	नेपाली कांग्रेस	सुधिर सापकोटा	४६७
२८	महिला वडा सदस्य	नेपाली कांग्रेस	नानीमैयाँ खड्का	४८९
२९	दलित महिला सदस्य	नेपाली कांग्रेस	खिन माया साकी	४७३
३०	खुला वडा सदस्य	नेपाली कांग्रेस	प्रतापसिंह थापा	४२६
३१	खुला वडा सदस्य	नेपाली कांग्रेस	रामशरण हुमागाँई	४३६
३२	वडा अध्यक्ष ७	नेपाली कांग्रेस	रामचन्द्र नास्ननी	१२५२
३३	महिला वडा सदस्य	नेपाली कांग्रेस	सुवर्णमैयाँ श्रेष्ठ	१२१३
३४	दलित महिला सदस्य	नेपाली कांग्रेस	अमला दमिनी	१२०६
३५	खुला वडा सदस्य	नेपाली कांग्रेस	जिवन सुन्दर रघु श्रेष्ठ	१२१५
३६	खुला वडा सदस्य	नेपाली कांग्रेस	पुरुसोत्तम कर्माचार्य	११९८
३७	वडा अध्यक्ष ८	नेपाली कांग्रेस	केशव बन्जरा	६०६
३८	महिला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	शोभा कार्की	७०६
३९	दलित महिला सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	चण्डिका परियार	७२९
४०	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	गौरी नारायण श्रेष्ठ	६९७
४१	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	सन्तनु के.सी.	५९२
४२	वडा अध्यक्ष ९	नेपाली कांग्रेस	शहकुल कुमार हुमागाँई	११८१
४३	महिला वडा सदस्य	नेपाली कांग्रेस	सुभद्रा हुमागाँई	१०९५

४४	दलित महिला सदस्य	नेपाली कांग्रेस	सुन्दरी सार्की	११४०
४५	खुला वडा सदस्य	नेपाली कांग्रेस	मधुकृष्ण श्रेष्ठ	१०६७
४६	खुला वडा सदस्य	नेपाली कांग्रेस	मुकुन्द प्रसाद सापकोटा	१०८७
४७	वडा अध्यक्ष १०	नेपाली कांग्रेस	मोहन बहादुर भण्डारी	१०२७
४८	महिला वडा सदस्य	नेपाली कांग्रेस	सरिता अधिकारी नेपाल	९८८
४९	दलित महिला सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	भवानी कामी	९५३
५०	खुला वडा सदस्य	नेपाली कांग्रेस	जित बहादुर श्रेष्ठ	८६०
५१	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	रविन्द्र कुमार खत्री	९००
५२	वडा अध्यक्ष ११	नेपाली कांग्रेस	तारामान लामा	७९४
५३	महिला वडा सदस्य	नेपाली कांग्रेस	सिता सत्याल	७४८
५४	दलित महिला सदस्य	नेपाली कांग्रेस	मनमाया नेपाली	७६१
५५	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	गोविन्द प्रसाद हुमगाँई	७२७
५६	खुला वडा सदस्य	नेपाली कांग्रेस	नारायण थापा	७५१
५७	वडा अध्यक्ष १२	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	ईश्वरराज जंगम	१११८
५८	महिला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	कविता तमाङ	११२३
५९	दलित महिला सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	प्रमिला कामी	११४१
६०	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	क्षेत्र बहादुर तमाङ	११२४
६१	खुला वडा सदस्य	तत्कालीन ने.क.पा. (एमाले)	प्रल्हाद के.सी. खत्री	१०९४

१३.५ सन्दर्भ सामग्रीहरू

पनौती : सुर्य प्रसाद लाकोजु

पार्श्वचित्र: काभ्रेपलान्चोक जिल्ला

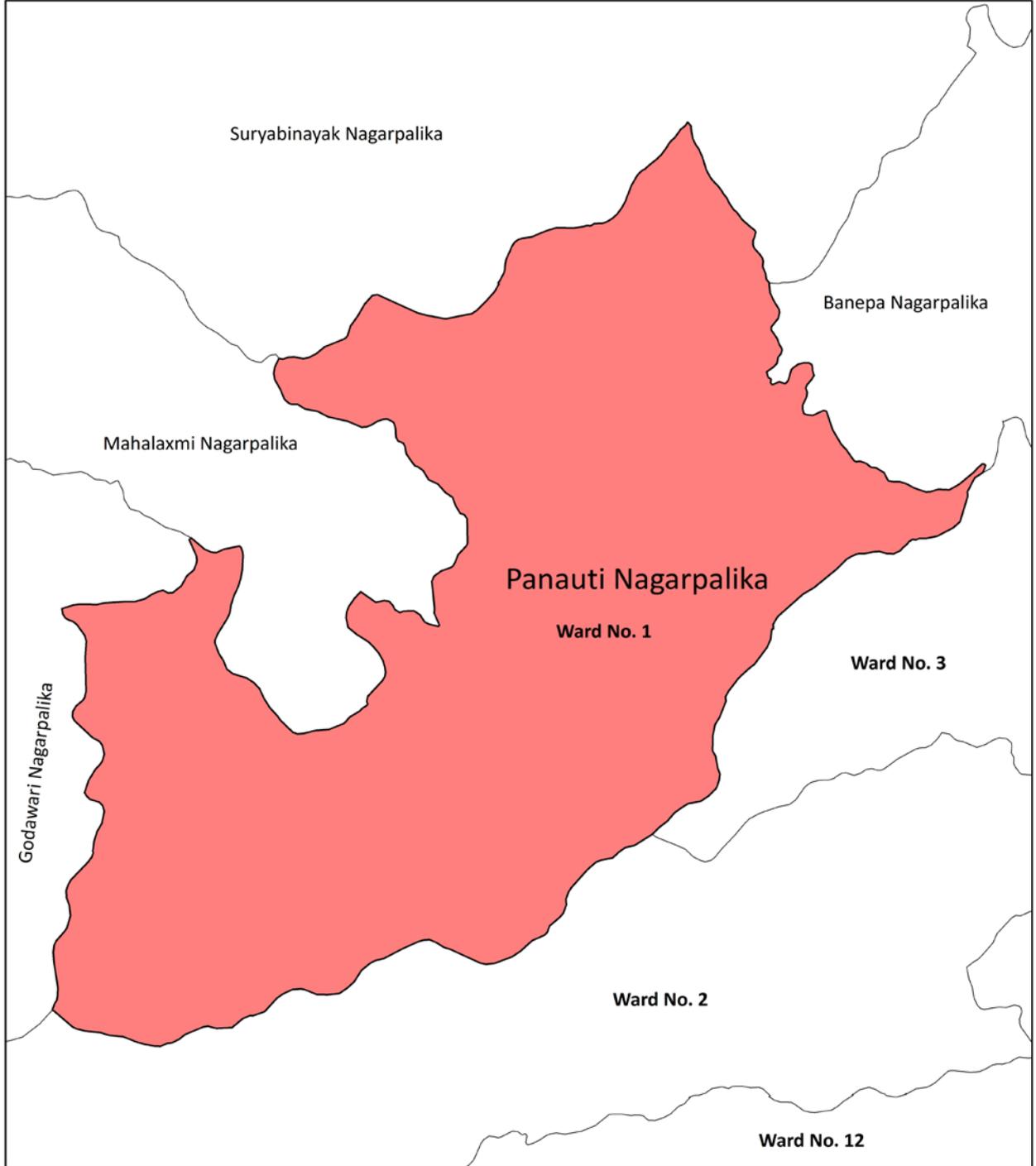
पनौती नगरपालिकाको आ.व. २०७४/२०७५ को वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम

स्थानिय विपद जोखिम व्यवस्थापन योजना

पनौती कृषि दर्पण

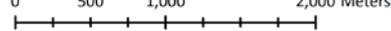
१३.६ वडागत नक्शा
वडा नं. १

Ward Map of Panauti Municipality

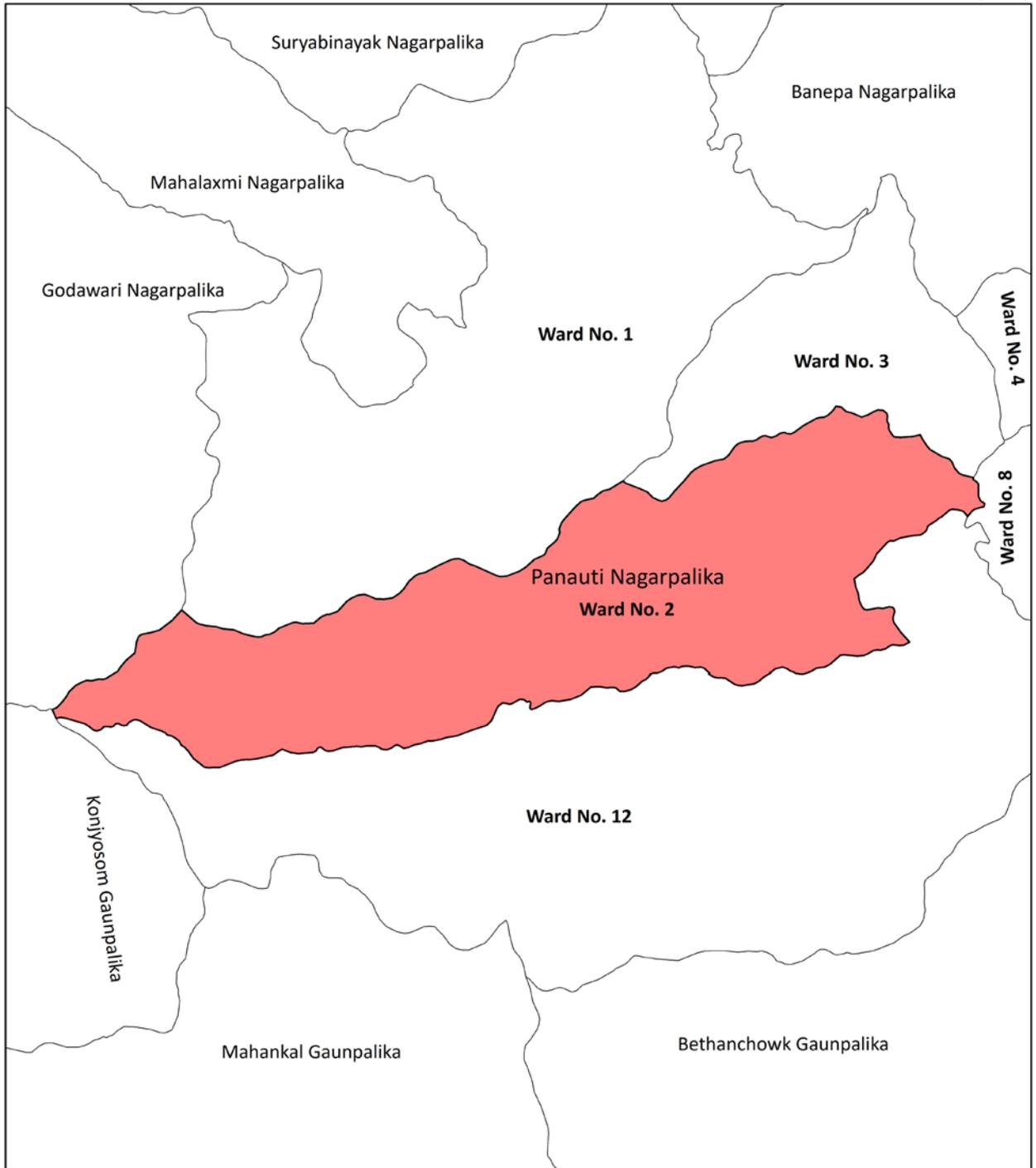

 Ward No 1

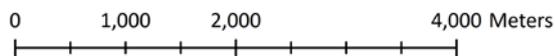
0 500 1,000 2,000 Meters

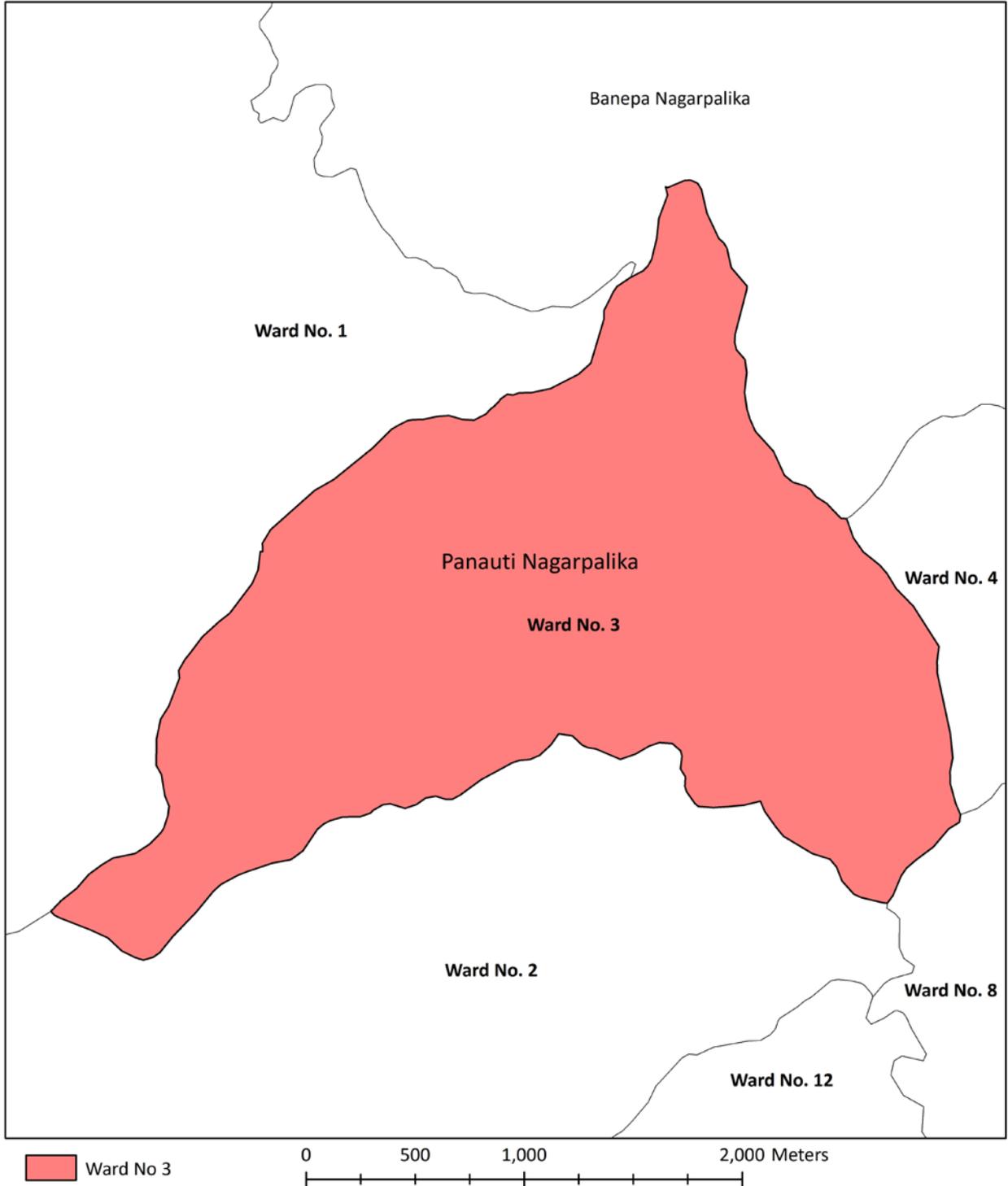
Ward Map of Panauti Municipality

 Ward No 2

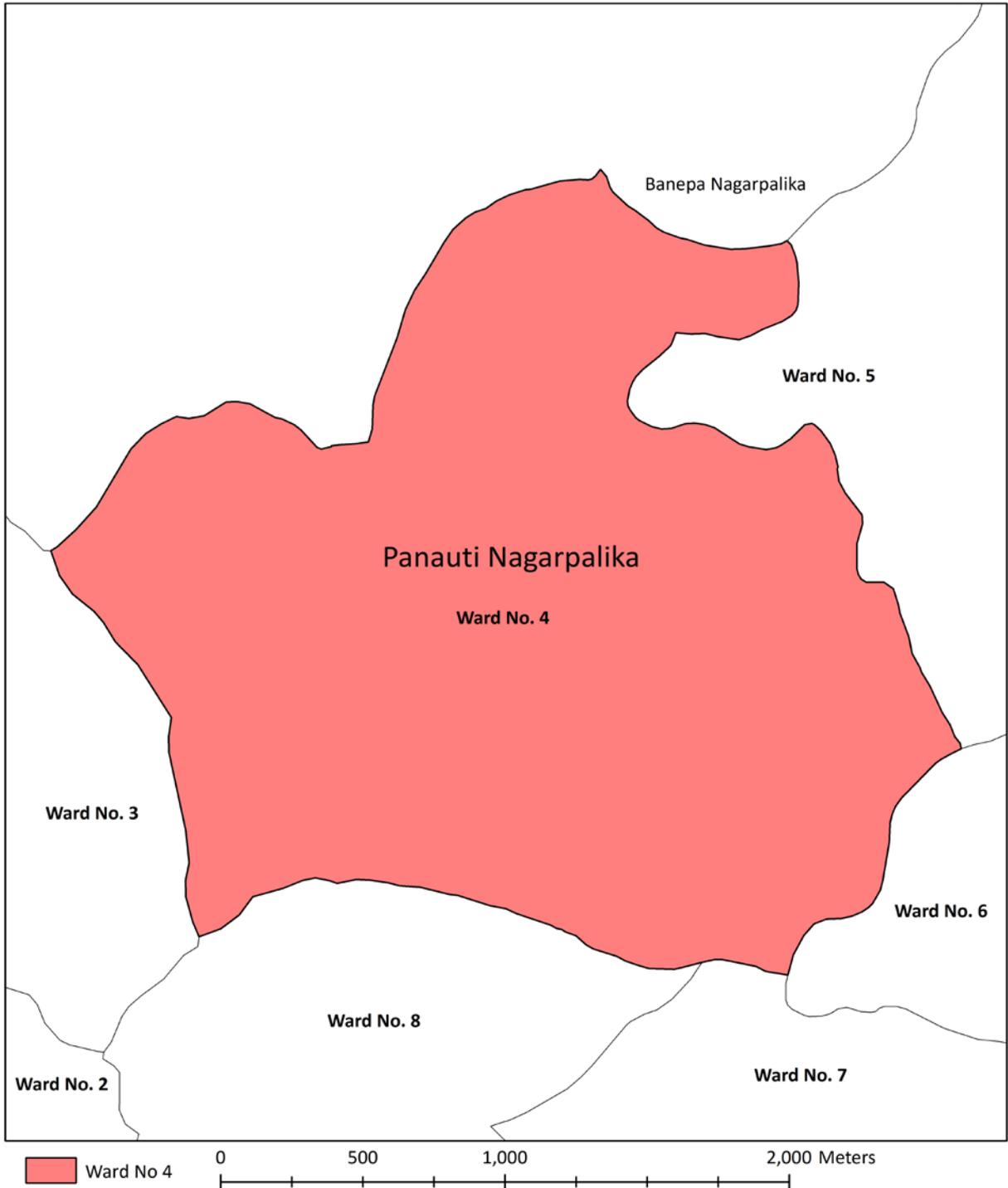

Ward Map of Panauti Municipality

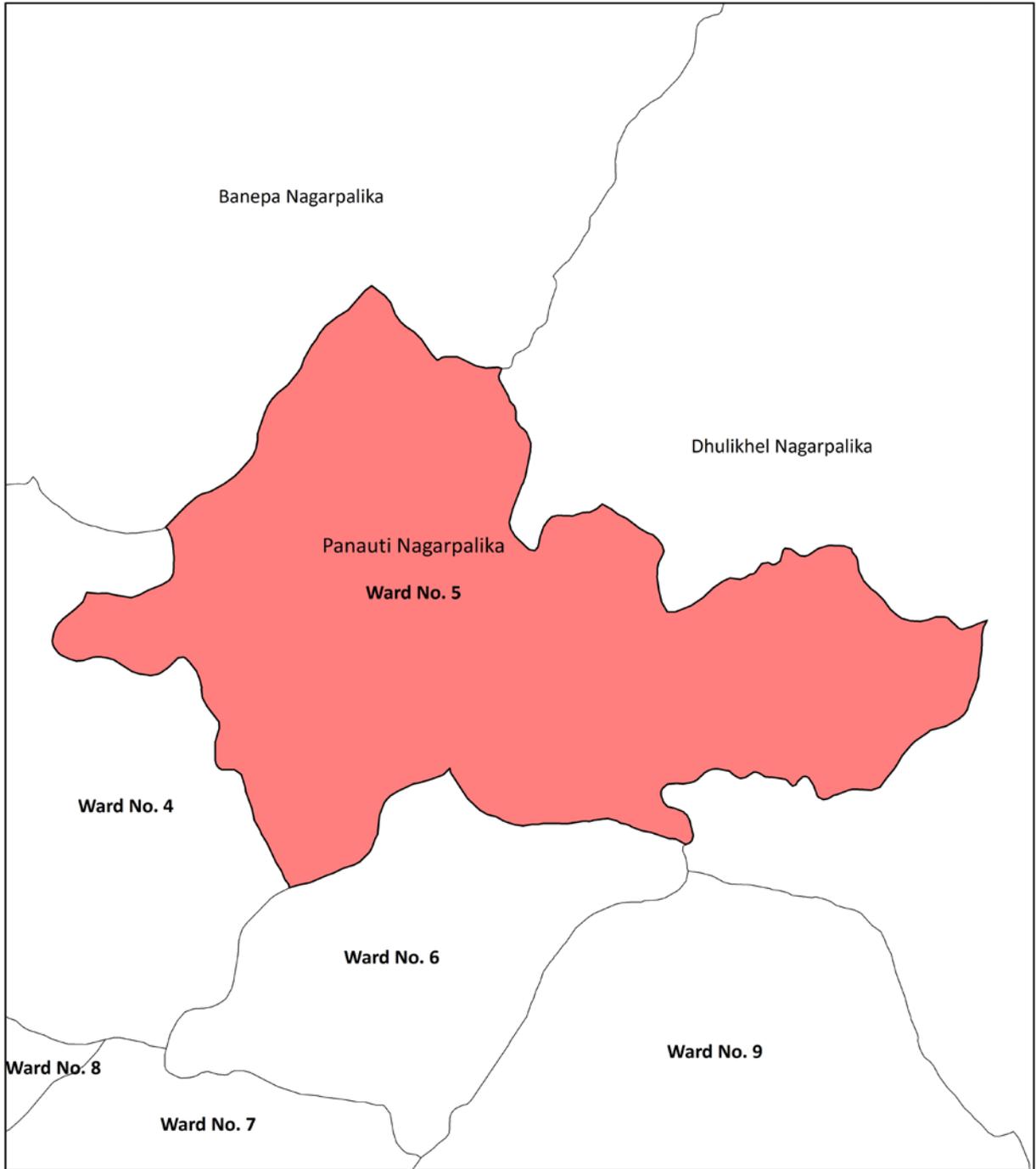

Ward Map of Panauti Municipality

N

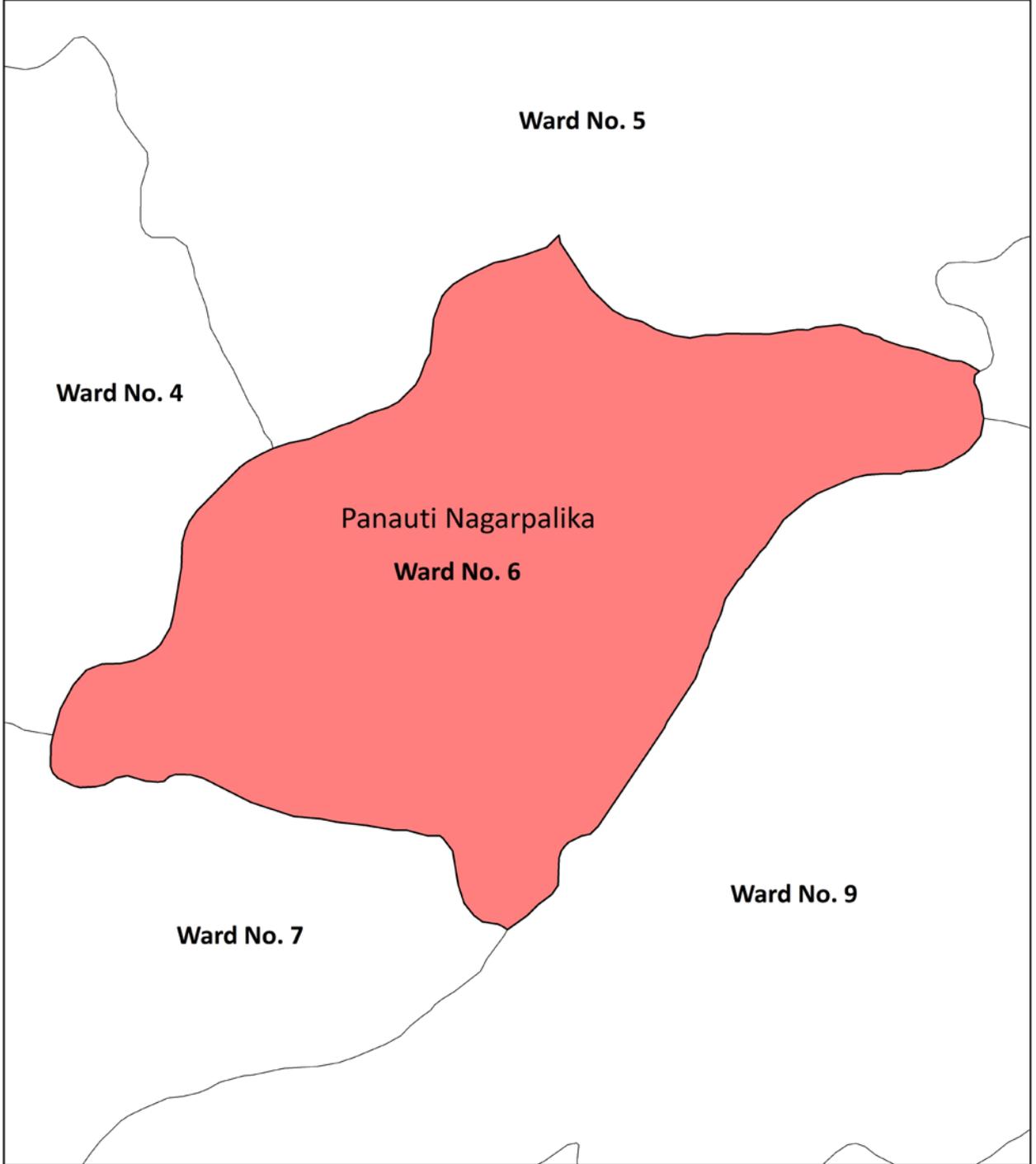
Ward Map of Panauti Municipality

 Ward No 5

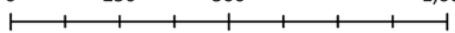
0 500 1,000 2,000 Meters

Ward Map of Panauti Municipality

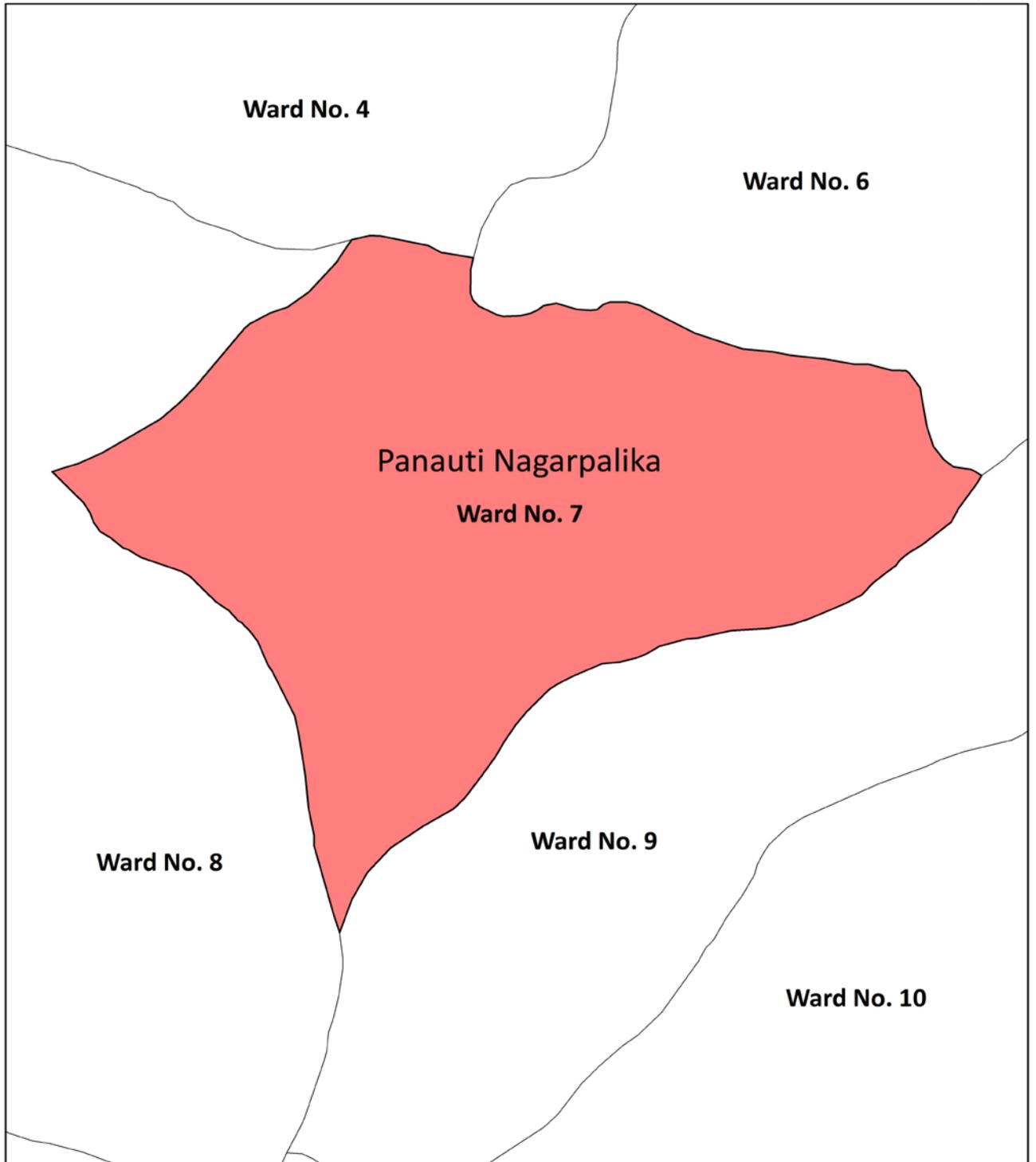

 Ward No 6

0 250 500 1,000 Meters

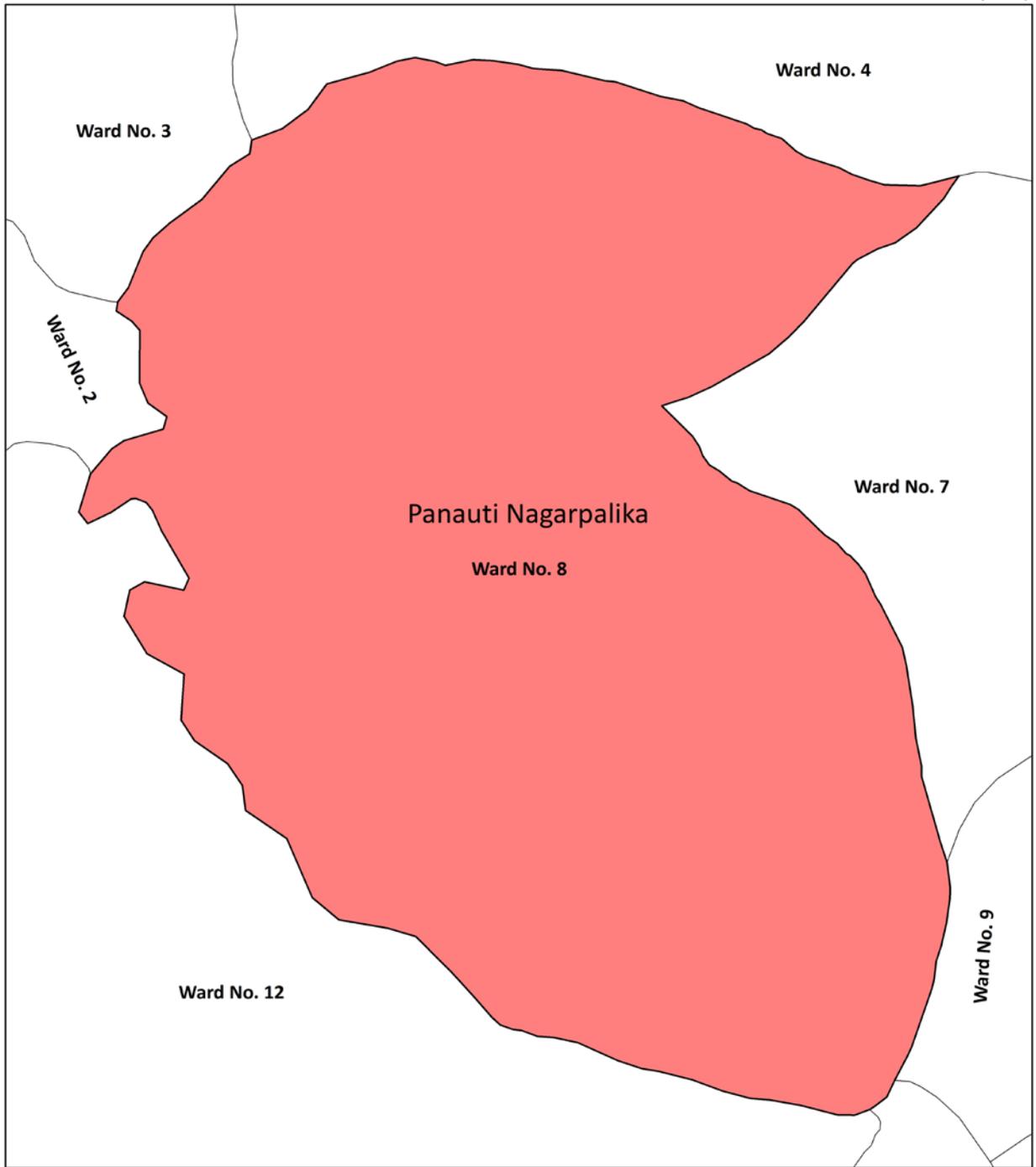
Ward Map of Panauti Municipality

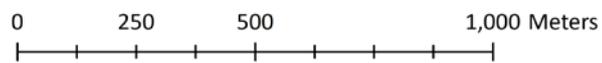
 Ward No 7

0 250 500 1,000 Meters

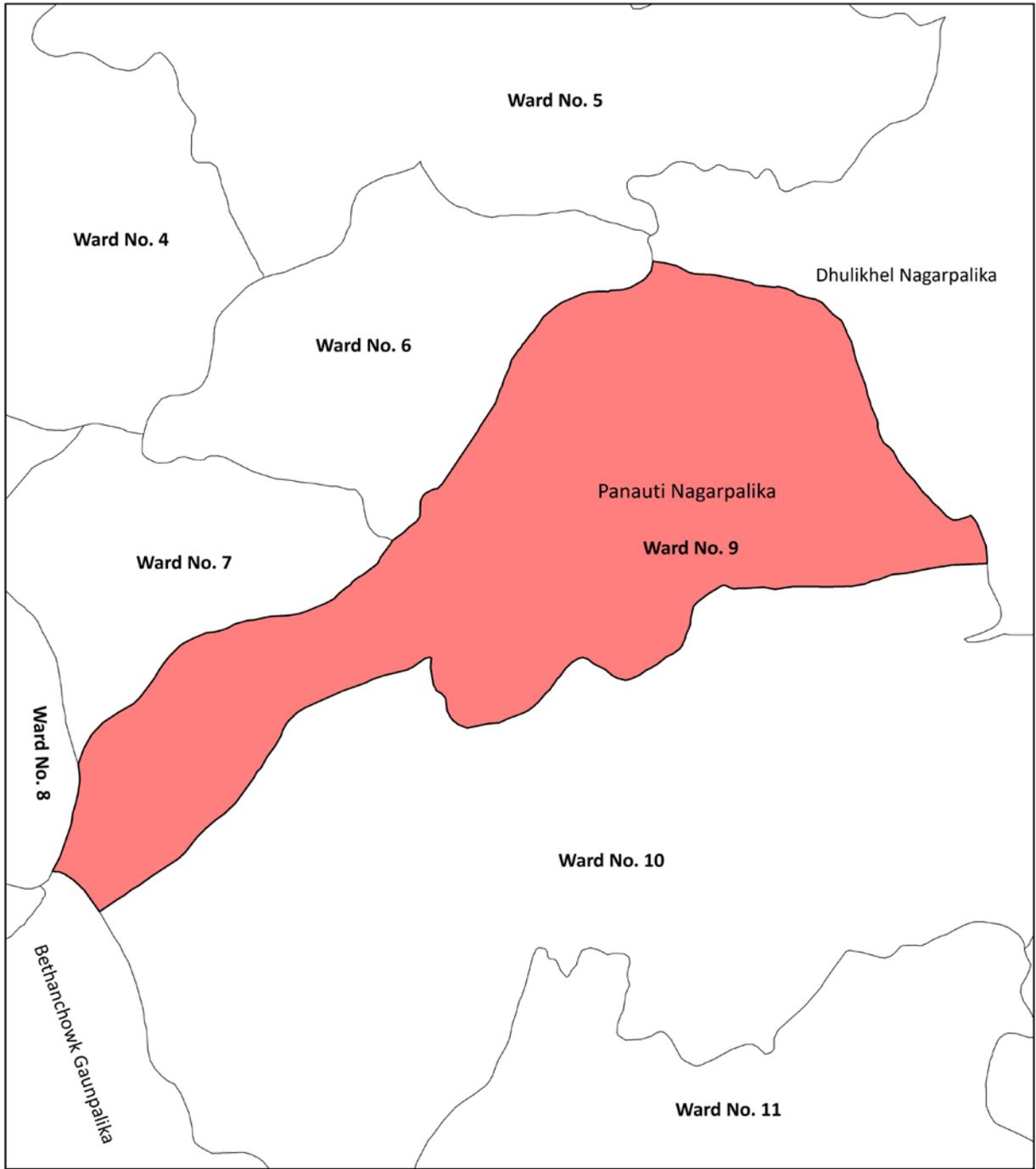
Ward Map of Panauti Municipality

 Ward No 8

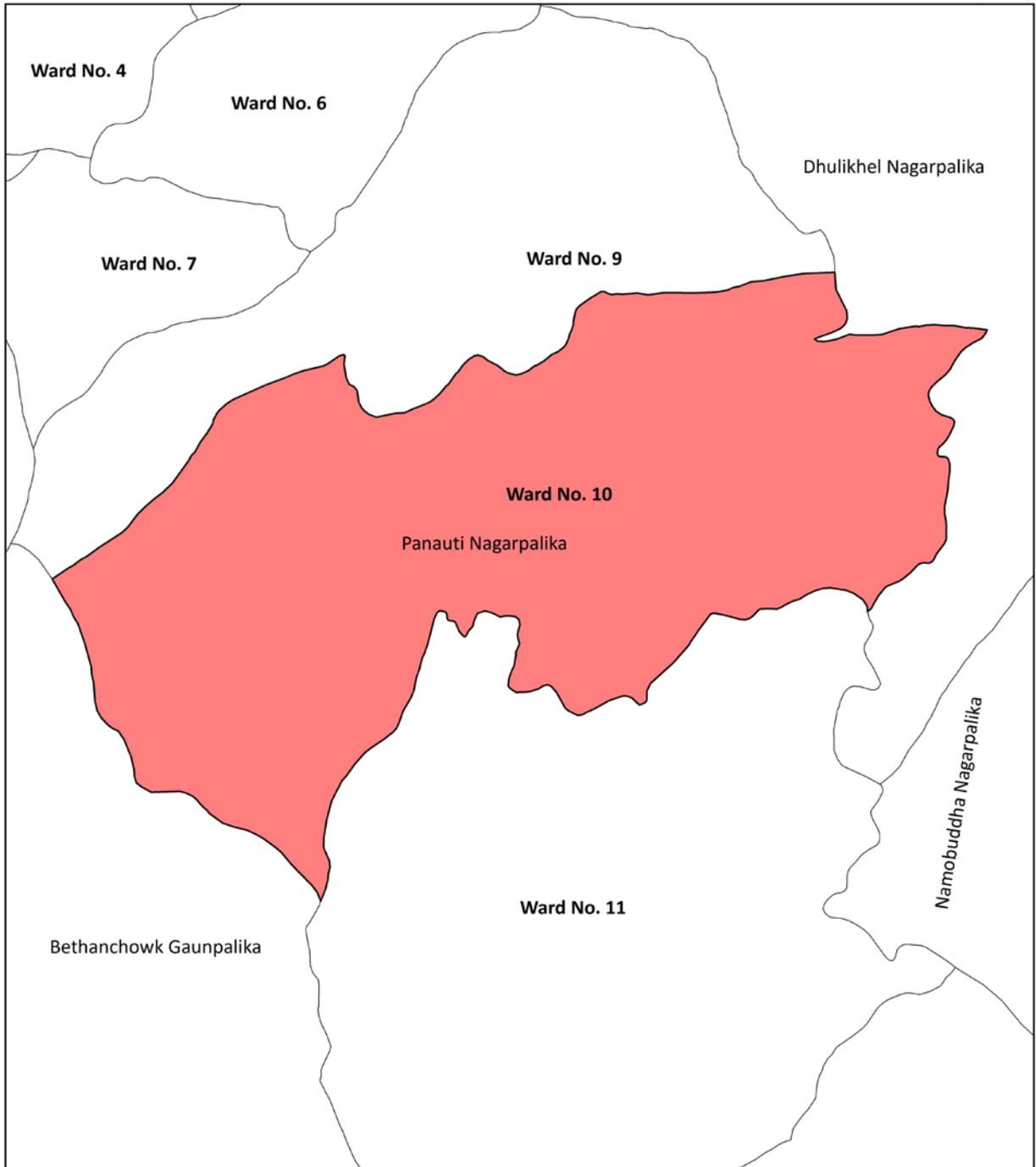

Ward Map of Panauti Municipality

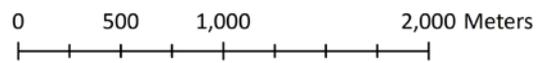

0 500 1,000 2,000 Meters

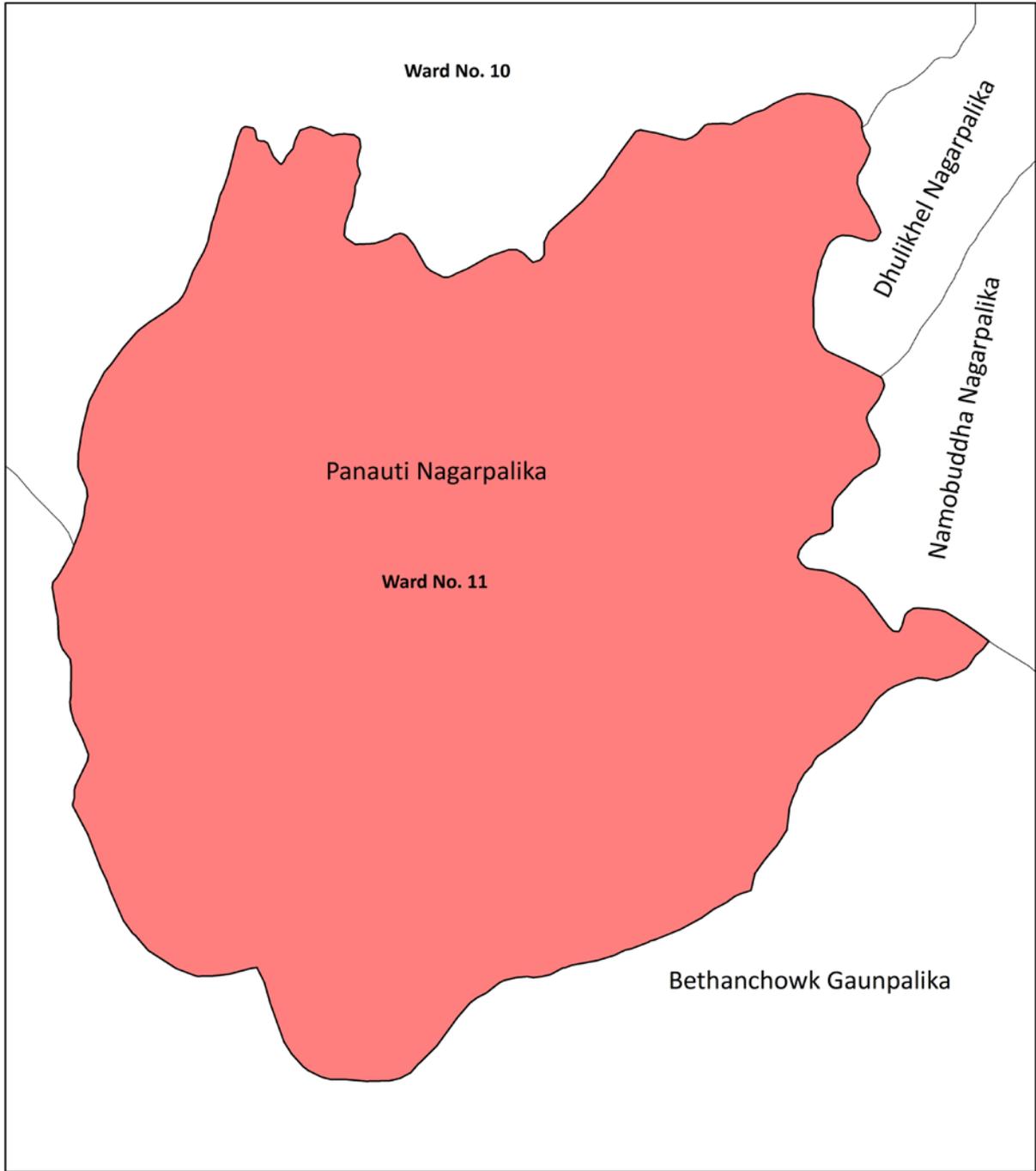
Ward Map of Panauti Municipality

 Ward No 10

Ward Map of Panauti Municipality

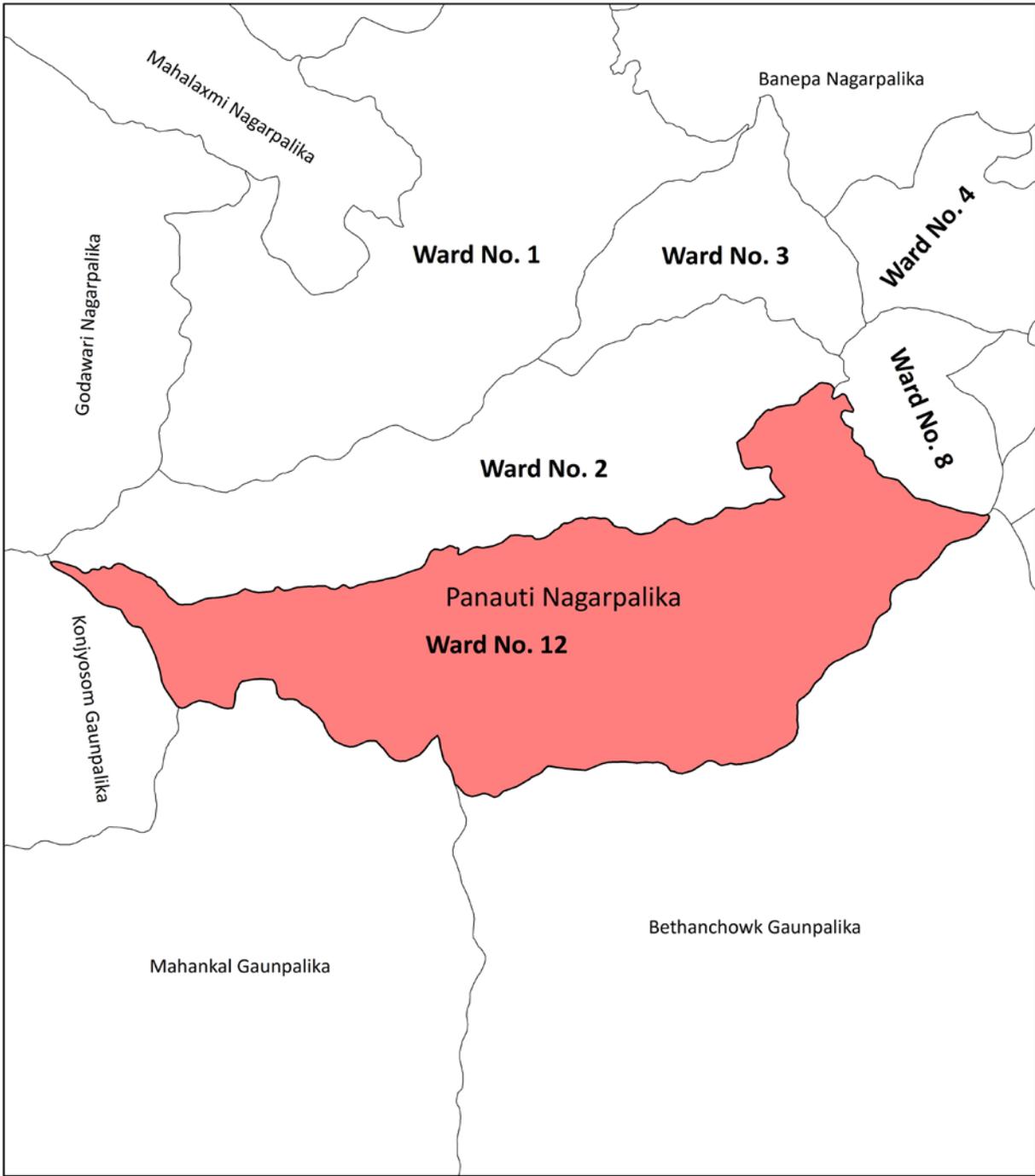

 Ward No 11

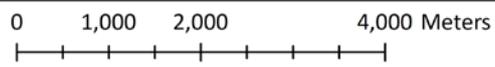
0 500 1,000 2,000 Meters

Ward Map of Panauti Municipality

 Ward No.12

पनौतीनगरपालिका (सहकारी सम्बन्धि सर्वेक्षण फारम)

संस्था रहेको वडा : संस्थाको नाम :

टोलको नाम : संस्थादत्ता मिति :

संस्था संचालन भएको मिति : एक वर्ष अघिको संस्थाको कुल सदस्य संख्या :

हालको संस्थाको कुल सदस्य संख्या : संस्थाको कुल पूँजी :

संस्थामाहाल रहेका कर्मचारीको संख्या :

१. यस संस्थाले अन्यश्रोतबाट ऋण लिएको छ ?

क) छ ख) छैन

यदि छ भने कुनश्रोतबाट लिएको छ ?

क) अन्य सहकारी संस्था (रु))

ख) बैंक (रु))

ग) माईक्रो फाईनान्स (रु))

घ) व्यक्ति (रु))

ङ) अन्य (उल्लेख गर्नुहोस) (रु))

२. संस्थाको गतवर्षको कुल ऋण लगानी (रु))

४. संस्थाको हालको वर्षको कुल ऋण लगानी (रु))

५. ऋण लगानीबाट लाभान्वित परिवारको संख्या

६. तरलता(Liquidity)को रूपमा रहेको संस्थाको कूल पूँजी (रु))

७. भाका नाघेको कुल ऋणको परिमाण (रु))

पनौतीनगरपालिका (माईक्रो-फाईनान्स सम्बन्धि सर्वेक्षण फारम)

संस्थारहेको वडा : संस्थाको नाम :

टोलको नाम : संस्थादर्ता मिति :

संस्था संचालनभएको मिति : एक वर्ष अघिको संस्थाको कुल सदस्य संख्या :

हालको संस्थाको कुल सदस्य संख्या : संस्थाको कुलपूँजी :

संस्थामाहाल रहेका कर्मचारीको संख्या :

१. यस संस्थाले अन्यश्रोतबाट ऋण लिएको छ ?

क) छ ख) छैन

यदि छ भने कुनश्रोतबाट लिएको छ ?

क) अन्यमाईक्रो फाईनान्स (रु

ख) सहकारी संस्था (रु

ग) बैंक (रु

घ) व्यक्ति (रु

ड) अन्य (उल्लेख गर्नुहोस) (रु

२. संस्थाको गतवर्षको कुल ऋण लगानी (रु

३. संस्थाको हालको वर्षको कुल ऋण लगानी (रु

४. ऋण लगानीबाट लाभान्वित परिवारको संख्या

५. तरलता(Liquidity)को रूपमा रहेको संस्थाको कूलपूँजी (रु

६. भाका नाघेको कुल ऋणको परिमाण (रु

विद्यालयको लागि फर्म

१. एक वर्ष यता विद्यालय छाडेका बालबालिका

कक्षा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
सङ्ख्या												

→ २ जना

२. विद्यालय अर्न्तगत रहेका बालविकास केन्द्र कति ओटा छन् ? १ २ ३

३. तपाइको विद्यालयमा आउने विद्यार्थी मध्ये सबैभन्दा टाढाको कुनै तिन टोल कुन-कुन हुन् ?

१. खैरान्तेडा भन्ज्याङखोडा (२ टोल) (विद्यालय आउन लगभग लाग्ने समय (गाडी र हिडेर)

२. नेपाती (१ टोल) (विद्यालय आउन लगभग लाग्ने समय (गाडी र हिडेर)

३. लडकु (१.१२ टोल) (विद्यालय आउन लगभग लाग्ने समय (गाडी र हिडेर)

४. ति टोलहरुमा सडकको स्थिति के छ ?

१. सडक छैन

२. कच्ची

३. पक्की

५. विद्यालयको भवन संख्या २ भूकम्प प्रतिरोध हो हैन

क. छात्र/छात्रा बास हैन

ख. शौचालय -महिला छ छैन अपाङगा मैत्री छ छैन

(ग) खेलकुद मैदाना छ छैन

(घ) पुस्तकालय छ छैन

(ङ) डेक्स बेन्चको पर्याप्तता छ छैन

(च) इन्टरनेटको सुविधा छ छैन

(छ) टेलीफोन सुविधा छ छैन

(ज) स्वच्छ खानेपानी छ छैन

अन्य उपकरण भए उल्लेख गर्ने

बालमैत्री विद्यालयको पूर्वधारहरु

१. बालमैत्री शौचालय छ छैन

२. बालमैत्री खानेपानी छ छैन

३. बालमैत्री खेलकुद मैदाना छ छैन

४. बालमैत्री शिक्षण सामग्री छ छैन

५. बालमैत्री शिक्षण तालिम लिएका शिक्षक छ छैन सङ्ख्या

६. बालमैत्रीका लागि खेल सामग्रीको व्यवस्था छ छैन

७. बालबालिका बिगामी हुँदा सुत्ने ठाउँको व्यवस्था छ छैन

८. बालबालिकाहरुको लागि खाजा बनाउने कियना छ छैन

पनौती नगरपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि सर्भेक्षण फाराम (Census)

वार्ड नं..... वस्ती कोड नं..... वस्तीको नाम..... घर नं.....

१. घरमुलीको नाम..... घरमुली (क) (ख) आमा (ग) जेठो दाइ (घ) अन्य
२. जाति..... ३. धर्म..... ४. मातृभाषा.....
५. परिवार संख्या

उमेर समूह	महिला	पुरुष	जम्मा	रोजगारीको अवस्था		
				रोजगार	वेरोजगार	क्षेत्र* (रोजगारीको हकमा)
५ वर्ष वा सोभन्दा मुनि						
६-१० वर्षसम्म						
११-१५ वर्षसम्म						
१६-२४ वर्षसम्म						
२५-४५ वर्षसम्म						
४५-६० वर्षसम्म						
६०-७५ वर्षसम्म						
७५ वर्षभन्दा माथि						

* संकेत: सरकारी-१, गैह्रसरकारी-२, निजि-३, वेरोजगार-४, स्वरोजगार-५, ज्यालामजदुरी-६

६. परिवारका सदस्यहरूको मुख्य पेशा :
- कृषि सरकारी सेवा व्यापार
-
७. तपाईंको परिवार बसाई सरेर आएको हो ?
- हो होइन
८. बसाइसराई गरी आएको भए, क. कहाँबाट ख. कतिवर्ष पहिले.....
- ग. बसाई गरी आउनुभएको कारण
९. भिन्न शारीरिक तथा मानसिक क्षमता भएका (अपाङ्ग) परिवारका सदस्यहरू भएको भए,

भिन्नक्षमताको विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	रोजगारीको अवस्था		
				रोजगार	वेरोजगार	क्षेत्र*
शारीरिक अपाङ्ग वा विकलाङ्ग						
दृष्टिविहिन र न्यून दृष्टिविहिन						
स्वर बोलाई बोल्न नसक्ने						
सुस्त श्रवण						
वौद्धिक अपाङ्ग वा सुस्त मनस्थिति						
श्रवण दृष्टिविहिन						
अन्य						
जम्मा						

* संकेत: सरकारी-१, गैह्रसरकारी-२, निजि-३, वेरोजगार-४, स्वरोजगार-५, ज्यालामजदुरी-६

१०. परिवारका सदस्य वैदेशिक रोजगारीमा जानुभएको छ? छ छैन
- यदि छ भने, कहाँ जानुभएको छ ?
- (क) अमेरिका, यूरोप, अष्ट्रेलिया, बेलायत

१७. तपाईंको घरमाखाना पकाउन प्रयोग हुने इन्धन कुन हो ?

- दाउरा गुइठा गोबरग्याँस
 मट्टीतेल एल.पि. ग्याँस विद्युत
 छ) अन्य.....

यदि दाउरा भए दाउराको स्रोत कुन हो ?

- निजीवन सामूदायिकवन कबुलियतीवन
 सरकारी वन अन्य

१८. तपाईंको घरमा कस्तो प्रकारको चूल्हो प्रयोग गर्नुहुन्छ ?

- अगेनो वा माटाको चूल्हो धुवारहितचूल्हो भुसे चूल्हो
 स्टोभ ग्याँस चूल्हो विद्युतचूल्हो (हिटर)
 अन्य.....

१९. तपाईंको परिवारको नाममाजग्गा-जमिन छ? (क) छ (ख) छैन

यदि, छ भने,

जग्गाको किसिम	क्षेत्रफल (रोपनीमा)	सिंचाई हुने जग्गा क्षेत्रफल (रोपनीमा)		सिंचाई नहुने जग्गा क्षेत्रफल (रोपनीमा)	सिंचाईको स्रोत	सिंचाईको प्रकार
		वर्षभरि	मौसमी			
अबल						
दोयम						
सिम						
चार						

सिंचाईस्रोत : खोला-१, बोरिङ्ग-२, निजिमुहान-३, लिपिटङ्ग-४, बाँध-५ सिंचाईको प्रकार : नहर-१, पक्कीकुलो-२, कच्चीकुलो-३

२०. तपाईंको वार्षिक रूपमाअन्नवाली, तरकारी, फलफूलआदिउत्पादनको अवस्था के कस्तो छ ?

उत्पादनको प्रकार	आर्थिक वर्ष (२०७३....)		विशेष ब्यवसायिक खेती गर्नुभएको छ?	यस ठाउँमा कुनउत्पादन सबभन्दा बढि हुन्छ ?
	क्षेत्रफल (रोपनीमा)	उत्पादन (क्विन्टल) वा रु.		
अन्नवाली (धान, गहुँ.....)				
दलहनवाली (मास, मसुरो)				
तेलहनवाली (तोरी, सूर्यमुखी)				
तरकारी (आलु, प्याज, काउली,)				

नगदेवाली (उखु, सूती, जुट, अलैची, ...)				
फलफूल खेती (केरा, स्याउ, आँप, सुन्तला.)				
घाँसे वाली				
डाले घाँस				
भुईँ घाँस				
रेशम खेती				
जडिबुटी खेती				
अन्य				

२१. आफ्नै उत्पादनबाट खानपुग्ने समयावधि

३ महिनासम्म

६ महिनासम्म

१२ महिनासम्म

त्योभन्दा बढी

यदि बढि भए, बढी उत्पादन बेच्नुहुन्छ?

बेच्छु

बेच्दिनँ

यदि बेच्ने भए, कति बेच्नुहुन्छ ? रूपैयाँमा

२२. परिवारको पशु धन तथा सोबाट हुने उत्पादन :

क्र.सं.	किसिम	संख्या			उत्पादन		
		स्थानीय	उन्नत	जम्मा	दूधलि	मासु केजी	उन केजी
१.	पशुधन						
	गाईगोरु						
	चौरी याक						
	भैसी राँगा						
	घोडा खच्चर						
	वाखा						
	भेडा च्यांग्रा						
	सुँगुर वंगुर						
	अन्य.....						
	अन्य.....						
२.	पंक्षी	स्थानीय	उन्नत	जम्मा	अण्डा संख्या	मासु केजी	
	कुरुरा						
	हाँस						
	अन्य.....						
३.	माछा				केजी		
	मौरी घर				मह केजी		
४.	अन्य.....						
	अन्य.....						

नगरको वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि सर्वेक्षण फाराम(FGD)

वडा नं. ३

१. ढलको व्यावस्था सम्बन्धि विवरण

ढलको शुरु भएको ठाँउ	ढल अन्त्य भएको ठाँउ	ढलको लम्बाई (कि.मी)	ढल प्रयोग गर्ने गाउँ/टोल	ढल प्रयोग गर्ने गाउँ/टोल	ढल अन्त्यपछि व्यावस्थापन			
					धेरै राम्रो	राम्रो ठिकै	नराम्रो	बोला
के.डा.को.व.नी	चाम्लोबजार	१०० मिटर	बु.श.।.को.व.नी, चाम्लो		धेरै राम्रो	राम्रो ठिकै	नराम्रो	बोला ☒

२. आधुनिक पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण

पशुपालन फर्म (गाई, भैसी, बाख्रा, बंगुर र कुबुरा) को नाम	वडा नं.	फर्म रहेको ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन		प्रोपाईटरको नाम	रोगगारीको संख्या	
			उत्पादित वस्तु	इकाई		परिमाण	महिला
१) पशुपालन सेवा नरवारी फार्म		चाम्लो	उद्योग + घर	५००	पार्वती इलाजदार	५	५
२) पशुपालन सेवा नरवारी फार्म		मम नरवारी	उद्योग + घर	५००	तारुणी शार्ड	५	५
३) पशुपालन सेवा नरवारी फार्म		बोलाको गाउँ	उद्योग + घर	५००	बालकृष्ण शर्मा	५	५
४)							
जम्मा							

३. वनसंग सम्बन्धित उद्योग धन्दाहरूको विवरण

उद्योग धन्दाको नाम	ठेगाना	किसिम	कैफियत
१) लीलावती फुटिवा डेहारा	काभी डोडा	फुटिवा	
२) काभ्रे खो: मिल रुड फुटिवा डेहारा	चाम्के बसा	मिरात फुटिवा सम्बन्धी डोडा	

१) लीलावती
२) काभ्रे खो:

४. जडिबुटिसंग सम्बन्धित उद्योग धन्दाहरूको विवरण

उद्योग धन्दाको नाम	ठेगाना	उद्योग धन्दाको किसिम	कैफियत

५. नदी ताल र सिमसार क्षेत्रहरूको विवरण

नाम	समेटेका वडाहरू	उपयोगको विवरण	परिमाण
नदी			वडाभित्र लम्बाइ (कि.मी)
लीलावती खोला	१, २, ३	खिवाड, काभ्रेपानी	१ Km
सतल			क्षेत्रफल (हे.)
सिमसार क्षेत्र			क्षेत्रफल (हे.)

६. नदी कटान तथा डुबान पहिरो तथा भूक्षय

वस्तीको नाम	नदी कटानमा परेको क्षेत्रफल	डुबानमा परेको क्षेत्रफल	वन फडानीमा परेको क्षेत्रफल	मरुभूमितर्फ उन्मुख क्षेत्रफल(हे)	पहिरो		प्रभावित परिवार सङ्ख्या
					सानो पहिरो सङ्ख्या	ठूलो पहिरो सङ्ख्या	
कुशीढोडा, चाम्लेखडा	१०० रोपनी				२०	३	१४० घरहरू

७. खेलकुद, पार्क तथा क्रीडास्थलको विवरण

वडा नं.	स्थलको नाम	क्षेत्रफल आकार (हेक्टर, विघा, रोपनी)	स्वामित्व कौसंग	के कार्यका लागि उपयोग गरेको छ विवरण	राजस्वको अवस्था	वार्षिक अनुमानित कार्यक्रम सङ्ख्या
	बोदलीचौडा	२ रोपनी	दाजिडा	खेलकुद	-	
	गोठ चौडा	३ रोपनी	"	"	-	
	दिगाडे चौडा	"	"	"	-	

८. बसपार्क तथा बस स्टेसनको विवरण

वडा नं.	ठाउँको नाम	पार्क तथा स्टेसनको नाम	स्वच्छ घानेपानी (छ, छैन)	शौचालय	
				महिला(छ, छैन)	पुरुष(छ, छैन)

९. मुख्य चाड पर्व मेला जात्रा सम्बन्धी विवरण

जातजातिको नाम	मनाइने चाड पर्वको नाम र मिति	जात्रा	मेला
बाहुन, क्षेत्री ठकुरी	फर्दी, त्रिहा लगायत		
धारु	आरुप राठिय पण्डर		
कुमाल			
दराई	कुम्भको जात्रा जेठ		
नेवार	स्थानीय जुबले		
कामी दमाई सार्की	माने जेठ		
मथार			
गुरुड			
राई बिम्बू			
तामाङ			
बोटे, माफी मुसहर			
शोर्पा			
मुसलमान			

१०. धार्मिक ऐतिहासिक स्थल तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण

स्थलको नाम	क्षेत्रफल आकार हेक्टर, विघा रोपनी)	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व कोसंग	महत्व	हालको राजस्वको अवस्था	अन्य वार्षिक पर्यटक आगमन सङ्ख्या
		पहुँच, स्थिति, सडक हवाई यातायात	होटल, लज, रेस्टुराँ सङ्ख्या	बजारसम्मको दुरी (घण्टामा)				
१. त्रिभुवन बुद्धा प्रतिमा	८ काठमा	कच्ची	ईन	१५ मिनेट	काँग्रेस	धार्मिक	—	६०० जना
२. कुम्भको जात्रा	१५ रोपनी	पक्की	८	५ मिनेट	"	"	—	२५०० जना
३. माजी डाँडा	१० रोपनी	ईन	५	३ घण्टा	"	पर्यटकीय	पहिले	१००० जना
४. गुर्कुम डाँडा	५ रोपनी	कच्ची लड्ड	२ (होमटे)		"	पर्यटकीय	पहिले	५००० जना

दस्तावेज

११. प्रमुख तिर्थस्थल तथा मठ मन्दिर, चैत्य, गुम्बा, मस्जिद, चर्चको विवरण

नाम	स्थान	संख्या
मठ-मन्दिर		
गुम्बा		
चैत्य		
मस्जिद		
चर्च		

१२. प्रमुख ऐतिहासीक तथा पुरातात्विक सम्पदाको विवरण

नाम	स्थान	संख्या

१३. अत्याधिक प्रज्वलनशिल तथा विष्फोटक पदार्थको कारोवार गर्ने संस्थाको विवरण (जस्तै: पेट्रोल पम्प)

व्यावसायको नाम	संख्या	रहेको स्थान	मपण्डको अवस्था

१४. औद्योगिक विवरण

उद्योगको नाम	उद्योगको किसिम (घरेलु, साना, मझौला, ठूला)	हालको अवस्था (चालु वा बन्द)		उद्योगबाट प्रत्यक्ष रोजगारी सङ्ख्या			उत्पादन हुने सामग्रीको नाम	उत्पादित सामग्रीको लगभग वार्षिक मूल्य
		चालु	बन्द	महिला	पुरुष	जम्मा		

४) आजीवन	बनारस एम केएम एलएन	कुशीनारी	२०१७	२०१७	२०१७
५) नारी	बिहार लड्डे (कृषि) एडवोकेट	"	"	"	२०१७
६) कुशीनारी	कयस तथा कयस एडवोकेट	"	"	"	२०१७
७) पाटीकोरिया	वृद्धि एडवोकेट	"	"	"	२०१७
८) कटरा	बनारस तथा कयस एडवोकेट	"	"	"	२०१७

१८. वडाको आय विवरण

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु हजार)		वास्तविक	चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक		
शुरु मौज्दात				अनुमानित
घरजग्गा कर				
मलपोत वा भूमिकर				
हाटबजार पसल कर	(२०१४ टाका)		२०१४ टाका	२०१५ टाका
सवारी साधन कर				
मनोरञ्जन कर				
वहाल विटोरी				
विज्ञापन कर				
व्यावसाय कर				
व्यवसायिक भिडियो कर				
प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर				
सेवा शुल्क				
दस्तुर	(२०१४ टाका)		२०१४ टाका	२०१५ टाका
विक्री आय				
दण्ड जरिवाना				
अन्य आय				
स्रोत उपयोग वाइफाई				
नगरपालिका अनुदान:				
वित्तिय समानीकरण अनुदान				
सशर्त अनुदान				

२०. सार्वजनिक शौचालयको स्थिति

सार्वजनिक शौचालय भएको स्थान	नाम	संख्या	प्रकार		सरसफाईको अवस्था		
			कच्ची संख्या	पक्की संख्या	दैनिक	दुई दिनमा	तिन दिनमा
बसपार्क							
बजार							
अस्पताल छेउ							
क्याम्पस छेउ							
अन्य अाँउ (उल्लेख गर्ने)	कुल (कुम्होर्वा)	२		५			✓

२१. शवदाहा/पशुबधशालाको विवरण

२१.१ शवदाहाको विवरण

शवदाहा भएको स्थानको नाम/ठेगाना	शवदाहा नजिकको बस्ती/वजारको		
	बस्ती/वजारको नाम	घरधुरी संख्या	बस्ती/वजारसम्म पुग्ने दुरी (कि.मी.)

प्रश्नावली नं २

पनौती नगरपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि सर्भेक्षण फाराम(Insttution)

१. कूल विद्यार्थी भर्ना सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम	विद्यालयको किसिम		प्राथमिक तहमा		निम्न माध्यमिक तहमा		माध्यमिक तहमा		जम्मा	
	छात्रा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा

२. जातजातिगत आधारमा विद्यार्थी भर्ना सम्बन्धी विवरण

२.१ विद्यालयको नाम:

विवरण	प्राथमिक तह		निम्न माध्यमिक तह		माध्यमिक तह		कूल जम्मा	
	छात्रा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा
जम्मा विद्यार्थी भर्ना संख्या								
जम्मा मध्ये दलित मात्र								
जम्मा मध्ये जनजाति मात्र								
जम्मा मध्ये पिछडिएका								
जनजाति मात्र								
अन्य.....								

३. कक्षा दोहो-याउने विद्यार्थी सम्बन्धी विवरण

३.१ विद्यालयको नाम:

विवरण	प्राथमिक तह		निम्न माध्यमिक तह		माध्यमिक तह		जम्मा	
	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र
दलित								
जनजाति								
.....								
.....								
जम्मा								

४. विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको विवरण

४.१ विद्यालयको नाम:

कक्षा	सामुदायिक (सरकारी)		संस्थागत (निजी)		अन्य (मदरमा, गुम्वा, आश्रम,.....)		कुल जम्मा	
	छात्र संख्या	छात्रा संख्या	छात्र संख्या	छात्रा संख्या	छात्र संख्या	छात्रा संख्या	छात्र संख्या	छात्रा संख्या
१								
२								
३								
४								
५								
६								
७								
८								

	शिक्षक			अनुदानवाट			रा.वि.स वाट			समुदायवाट			संघसंस्थावाट		
	शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा	शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा	शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा	शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा	शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा

द. शिक्षकको तालिम सम्बन्धी विवरण

द.१ विद्यालयको नाम:

विद्यालयको किसिम	तह	पूर्ण तालिमप्राप्त शिक्षक (१० महिनाभन्दा बढीको तालिम लिएको)			आंशिक तालिम प्राप्त शिक्षक (१० महिनाभन्दा कमको तालिम लिएको)			तालिम अप्राप्त शिक्षक (तालिम नलिएको)		
		शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा	शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा	शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा
सामुदायिक (सरकारी)	प्रा.वि									
	निर्मावि									
	मा.वि									
संस्थागत (निजी गुठी, सार्वजनिक गुठी, कम्पनी)	प्रा.वि									
	नि.मा.वि.									
	मा.वि									
अन्य (महरसा, गुम्वा, आश्रम, ...)	प्रा.वि									
	नि.मा.वि									
	मा.वि									
जम्मा										

६					
९					
१०					
११					
जम्मा					

२७. सरकारी, निजी, कवुलियती तथा धार्मिक वन

वनको किसिम	समेटेको वडा नं.	क्षेत्रफल (हे.)	लामान्वित परिवार	मुख्य रुख, प्रजातिहरु
सरकारी				
निजी				
कवुलियती				
धार्मिक				

२८. गैरकाष्ठजन्य वन पैदावर

वडा नं.	वस्ती नं.	वस्तीको नाम	उपलब्ध हुने गैरकाष्ठजन्य वन पैदावरका मुख्य प्रजातिहरु

४२. अपराधको विवरण (..... वर्षमा)

विवरण	मुद्दा मामिला तथा उजुरी संख्या	विवरण	मुद्दा मामिला तथा उजुरी संख्या	विवरण	मुद्दा मामिला तथा उजुरी संख्या
सांघ सिमाना		सार्वजनिक अपराध		हात हतियार, खर खजाना	
आपसी भगडा		घरेलु हिंसा		चोरी, डाका	
अंश मुद्दा		कुटुपिट		वैदेशिक रोजगारी	
अकालाई बाधा पार्ने निर्माण		बालश्रम		विदेशी मुद्रा	
फोहोरमैला व्यवस्थापन		ज्यान मार्ने उद्योग		ठगी	
सार्वजनिक सम्पत्ति मिच्ने र हानी पुऱ्याउने		जीउ मास्ने बच्ने		जाली राहदानी	
समाजमा शान्ति खल्बल्याउने		लागु औपध		बन	
छाडा चौपाया		जवरजस्ती करणी		विवाध	
विद्युतीय अपराध					

४३. औद्योगिक विवरण

वडा नं.	उद्योगको नाम	उद्योगको किसिम (घरेलु, साना, मझौला, ठूला)	हालको अवस्था (चालु वा बन्द)	उद्योगवाट प्रत्यक्ष रोजगारी सङ्ख्या		उत्पादन हुने सामग्रीको नाम	उत्पादित सामग्रीको लगभग वार्षिक मूल्य
				महिला	पुरुष जम्मा		

४८. गाउँपालिका / नगरपालिका आय विवरण

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु हजार)		वास्तविक	चालु वर्ष (रु हजारमा) अनुमानित
	अनुमानित			
शुरु मौज्जात				
घरजग्गा कर				
मलपोत वा भूमिकर				
हाटवजार पसल कर				
सवारी साधन कर				
मनोरञ्जन कर				
वहाल विटौरी				
विज्ञापन कर				
व्यावसाय कर				
व्यवसायिक भिडियो कर				
प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर				
सेवा शुल्क				
दस्तुर				
विक्री आय				
दण्ड जरिवाना				
अन्य आय				
स्रोत उपयोग बाँडफाँड				
प्रदेश अनुदान:				
वित्तीय समानीकरण अनुदान				
सशर्त अनुदान				
विशेष अनुदान				
सम्पुरक अनुदान				
सधिय अनुदान:				
वित्तीय समानीकरण अनुदान				
सशर्त अनुदान				
विशेष अनुदान				

समपुरक अनुदान		
जम्मा आय		

४९. प्रविधिक, सिपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण (संक्षिप्त विवरण)

वडा नं.	कृषि र पसु		इञ्जिनियरिङ्ग		वन		मोडिसिन		खाद्यप्रसोधन		विकल		पत्रकार		अन्य		जम्मा		
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	
१																			
२																			
३																			
४																			
५																			
६																			
७																			
८																			
९																			
१०																			
११																			
१२																			

१९. व वार्षिक रुपमा अन्नवाली, तरकारी, फलफूल आदि उत्पादनको अवस्था के कस्तो छ ?

उत्पादनको प्रकार	आर्थिक वर्ष (२०७३.....)		विशेष व्यवसायिक खेती गर्नुभएको छ?	यस ठाउँमा कुन उत्पादन सबभन्दा बढि हुन्छ ?
	क्षेत्रफल (रोपनीमा)	उत्पादन (क्विन्टल) वा रु.		

अन्न वाली (धान, गहुँ.....)					
दलहन वाली (मास, मसुरो					
तेलहन वाली (तोरी, सूर्यमुखी					
तरकारी (आलु, प्याज, काउली,					
नागदे वाली (उखु, सूती, जुट, अलैची,)					
फलफूल खेती (केरा, स्याउ, आंप, मुत्तला.....)					
घासे वाली					
डाले घांस					
भुई घांस					
रेशम खेती					
जडिबुटी खेती					
अन्य					

२१. परिवारको पशु धन तथा सोबाट हुने उत्पादन :

क्र.स.	किसिम	संख्या			उत्पादन		
		स्थानीय	उन्नत	जम्मा	दूध लि	मासु केजी	उन केजी
१.	पशुधन						
	गाई गोरु						
	चौरी याक						
	भैसी रांगा						
	घोडा खच्चर						
	वाखा						
	भेडा च्याग्रा						
	सुँगुर वंगुर						
	अन्य.....						
	अन्य.....						
२.	पंक्षी	स्थानीय	उन्नत	जम्मा	अण्डा संख्या	मासु केजी	
	कखुरा						
	हांस						
	अन्य.....						
३.	माछा				केजी		
	मौरी घर				मह केजी		
४.	अन्य.....						
	अन्य.....						